

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

86'ncı Birleşim
13 Mayıs 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 14 Mayıs Eczacılık Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın İnegöl ilçesinin ekonomik sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Engelliler Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, kimyasal zehirli madde içerdiği gerekçesiyle geri çevrilen gıdalara ilişkin açıklaması
- 2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Lozan'ın hedef alındığına ilişkin açıklaması
- 3.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'ın, çatışmalı süreci barışa dönüştürenlere ilişkin açıklaması
- 4.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Tonya ilçesindeki Çayırıçi Sağlıkevine ilişkin açıklaması
- 5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, tüm dünyada yaşanan tarihsel gelişmelere ilişkin açıklaması
- 6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, maden kazalarına ilişkin açıklaması
- 7.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, asgari ücrete ve emekli aylığına ilişkin açıklaması
- 8.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, deprem bölgesindeki yerinde dönüşüm sürecine ilişkin açıklaması
- 9.- Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez'in, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması
- 10.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması
- 11.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması
- 12.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'nın, yapılarda izolatör kullanımına ilişkin açıklaması
- 13.- Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat'ın, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması
- 14.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, fındık üreticisinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 15.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, engelli öğretmen kontenjanlarına ilişkin açıklaması
- 16.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, barış umuduna ilişkin açıklaması
- 17.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Menzil tarikatı lideriyle ilgili iddialara ilişkin açıklaması
- 18.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana Fen Lisesine ilişkin açıklaması
- 19.- Kars Milletvekili Adem Çalkın'ın, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması
- 20.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, cuma günü Giresun'da bir lisede yaşanan olaya ilişkin açıklaması
- 21.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Ukrayna'dan yapılan buğday ithalatına ilişkin açıklaması
- 22.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ekonomiye ilişkin açıklaması
- 23.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ile Isparta'yı birbirine bağlayan Dereboğazı yoluna ilişkin açıklaması
- 24.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, "31 Temmuz Covid Yasası" olarak bilinen düzenlemeye ilişkin açıklaması
- 25.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in Balya ilçesi Alidemirci Mahallesi Muhtarının başvurusuna ilişkin açıklaması
- 26.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, engelli vatandaşların taleplerine ilişkin açıklaması
- 27.- İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü'nün, terörsüz bir Türkiye arzusuna ilişkin açıklaması
- 28.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Bitlis'teki kadın hastalıkları ve doğum uzmanı eksikliğine ilişkin açıklaması
- 29.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersinli üreticilerin mevsim değişiklikleri nedeniyle uğradığı zarara ilişkin açıklaması

- 30.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'de düzenlenen Dünya Çölyak Günü buluşmasına ilişkin açıklaması
- 31.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Van'da artan trafik sorununa ilişkin açıklaması
- 32.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Sağlık Bakanlığının Kırşehir'e temizlik görevlisi alımı için yapılan başvurulara ilişkin açıklaması
- 33.- Sakarya Milletvekili Ali İnci'nin, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması
- 34.- Muğla Milletvekili Cumhuriyet Uzun'un, Muğla'nın Milas ilçesindeki Tuzla Sulak Alanı'na ilişkin açıklaması
- 35.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'nin Yığılca ve Akçakoca ilçelerine ilişkin açıklaması
- 36.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, 10 Mayıs'ta kaybolan İbrahim Kom'a ilişkin açıklaması
- 37.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, işsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısına ilişkin açıklaması
- 38.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, silahlı örgütün silah bıraktığını açıklamasına ve ilgili sürecin Türkiye Büyük Millet Meclisinde etraflıca konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 39.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, "terörsüz Türkiye" tartışmasına, bugün verdikleri genel görüşme önergesine, PKK'nın sözde bir kongre düzenlediğine ve yaptığı açıklamaya, ilerleyen günlerde Türkiye'nin gündemine gelecek konulara ve terörün çözümüne ilişkin açıklaması
- 40.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'deki konteyner kente ilişkin açıklaması
- 41.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, bölgesel güvenliğe, engelli bireylere, Türkçenin resmî dil ilan edilmesinin 748'inci yıl dönümüne ve Türk Dil Bayramı'na, Soma'da 301 madencinin şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 42.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 27 Şubat'ta yapılan çağrıya PKK tarafından tarihsel bir yanıt verildiğine, Soma'da 301 madencinin yaşamını yitirdiği felaketin yıl dönümüne ve işçi Erol Eğrek'e ilişkin açıklaması
- 43.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, PKK terör örgütünün açıkladığı fesih ve silah bırakma kararına, toplumsal barışın güvencesine, Soma'da meydana gelen faciyanın 11'inci yılına ilişkin açıklaması
- 44.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, terör örgütünün kendini feshetme kararına ve "terörsüz Türkiye" hedefine ilişkin açıklaması
- 45.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıker'in, Gazeteci Arif Çakmak'ın vefatına ilişkin açıklaması
- 46.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, KİT Komisyonunun bugünkü görüşmelerine ilişkin açıklaması
- 47.- Karaman Milletvekili Osman Sağlam'ın, 748'inci Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Programı'na ilişkin açıklaması
- 48.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Pamukkale'ye ilişkin açıklaması
- 49.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Trabzon'un Araklı ilçesindeki temiz içme suyu sıkıntısına ilişkin açıklaması
- 50.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde Mayıs ayında yaşanan acılara ilişkin açıklaması
- 51.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, müzelerde yaşanan kayıp eser skandalına ilişkin açıklaması
- 52.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Soma faciasının 11'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 53.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, kira fiyatlarına ve stopajına ilişkin açıklaması
- 54.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Karaman Milletvekili Osman Sağlam'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 55.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, engelli yurttaşlarla ilgili taleplerine ilişkin açıklaması
- 56.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, bugün "terörsüz Türkiye"yle ilgili olarak kullanılan ifadelerle ilişkin açıklaması
- 57.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 58.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 59.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 60.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2025 yılı yaş çay fiyatına ilişkin açıklaması
- 61.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, TRT'ye ilişkin açıklaması
- 62.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2025 Yılı'nın Nisan ayında Ülkemizde Gerçekleşen Zirai Don Olayının Sonuçlarının Araştırılması, Üreticilerin ve Tarımsal Ürünlerin Uğradığı Zararların Tespiti ve Gelecekte Yaşanabilecek Benzer Olayların Etkilerinin En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısının 8/5/2025 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/103)

2.- Samsun Milletvekili Murat an'ın, (2/2416) esas numaralı Samsun İline İstiklal Madalyası Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/102)

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 23 milletvekili tarafından, cumhuriyet dönemi boyunca yargısal süreçlerde yaşanan anayasal, yasal ve yapısal sorunların ve siyasi müdahalelerin ayrıntılı biçimde araştırılması, adil yargılanma hakkı başta olmak üzere, anayasal güvencelerin ne denli işlevsizleştirildiğinin ortaya konulması ve gelecekte benzer ihlallerin önüne geçilmesine yönelik reform alanlarının belirlenmesi amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, AK PARTİ iktidarı döneminde terörle mücadele konusunda yapılan çalışmaların, oluşturulan politikaların olumsuz sonuçlarının tartışılması, yetersizliklerin tespit edilmesi, Türkiye'nin terör örgütü PKK ve diğer terör örgütleriyle mücadelesinin siyasi, askeri, diplomatik, toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla ortaya konması, sürece dair ayrıntıların ve süreç ortaklarının pazarlık konusu hâline getirdiği siyasi argümanların ele alınması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, dünya barış deneyimlerinin araştırılması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'nun sosyal medya hesabına getirilen erişim engeli kararının hukuki dayanaklarının, uygulama biçiminin, teknik gerekçelerinin, ifade özgürlüğü ve siyasi haklar bakımından oluşturduğu etkilerin; bu kararın seçim güvenliği, yargı bağımsızlığı ve demokratik düzene olası etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

VII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- (10/2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613) esas numaralı 2025 Yılı'nın Nisan Ayında Ülkemizde Gerçekleşen Zirai Don Olayının Sonuçlarının Araştırılması, Üreticilerin ve Tarımsal Ürünlerin Uğradığı Zararların Tespiti ve Gelecekte Yaşanabilecek Benzer Olayların Etkilerinin En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boş bulunan üyelğe seçim

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Orhan Yegin ile 72 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3067) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 208)

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2024'ten bu yana pazarlık ve belli istekliler arasında davet usulleriyle yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/26803)

2.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010'dan bu yana çeşitli usullerle kamu ihalesi verilen ilk 50 şirkete ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/26805)

3.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Rekabet Kurumu tarafından yürütölen soruşturmalara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/26860)

4.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Mısır İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Cumhurbaşkan Kararı'na ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/26861)

5.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 2008'den bu yana gizli tanıklarla ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/26989)

6.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TRT tarafından yayınlanan UEFA maçlarında yasa dışı bahis reklamlarının ekrana yansımalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/27178)

7.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ölkö genelinde düzenlenen yardım kampanyalarında toplanan bağışların akıbetine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/27186)

8.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, özel iletişim vergisine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/27187)

9.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, Türk Devletleri Teşkilatı üyesi bazı devletlerin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile yürüttüğü diplomatik temaslara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/27192)

13 Mayıs 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mustafa BİLİCİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 14 Mayıs Eczacılık Günü münasebetiyle söz isteyen Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 14 Mayıs Eczacılık Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri, yüce Meclisimizi ve ekranları başındaki aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına 14 Mayıs Eczacılık Günü hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Sayın milletvekilleri, ilacın üretiminden hastaya sunumuna ve hasta üzerindeki etkisinin takibine kadarki tüm aşamalardan sorumlu olan eczacı meslektaşlarımızın 14 Mayıs Eczacılık Günü'nü kutlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Türkiye'nin dört bir yanında hizmet sunan eczacılar, toplumun sağlığını koruma ve geliştirme ana hedefiyle eczacılık mesleğini onurlu bir şekilde sürdürebilmek için var gücüyle çalışmaktadır. İlaç, eczacılık hizmetlerinin sürdürebilirliği açısından kritik öneme sahip olan eczacılar, geleceklerinden endişe duymadan toplum sağlığını geliştirmek, eczacılık mesleğindeki niteliği korumak adına ülkemizin dört bir yanında birinci basamak sağlık hizmeti sunum noktaları olarak görev yaptı. Özellikle pandemi sürecinde eczacılarımızın sergilediği duruş, gösterdikleri fedakârlık ve verdikleri emek asla unutulmamalıdır. Eczacılarımız, vatandaşlarımızın ilk başvurduğu sağlık danışmanları olarak reçete karşılamanın ötesine geçmiş, moral kaynağı olmuş, sağlık okuryazarlığına katkı sunmuşlardır. Böylesi bir meslek erbabına sahip olmak milletimiz için bir kazanç, sağlık sistemimiz için ise büyük bir avantajdır. Ancak bu kadar önemli bir görevi ifa eden eczacılarımız bugün ciddi ekonomik ve yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Serbest eczane sahibi eczacılarımız sağlık sisteminin en kolay ulaşılabilir noktasında toplumla bire bir temas hâlinindedir ve sağlık sisteminde eczacının rolünü sadece ilaç veren kişi olarak görmek mesleğe yapılacak en büyük haksızlıktır. Bilimsel bilgiye dayalı bu mesleğin daha etkin hâle gelmesi halk sağlığı açısından da büyük bir kazanım olacaktır.

Biz eczacılar, mesleğimizin itibarını korumak, halk sağlığını güçlendirmek istiyoruz. Bu doğrultuda da önerilerimiz nettir. Eczacılık fakültelerinin kontenjanları ülke ihtiyacına göre yeniden planlanmalıdır. Kamuda eczacı istihdamı artırılmalı, atama bekleyen eczacıların sesi duyulmalıdır. Serbest eczanelerin mali sürdürülebilirliği için destek paketleri oluşturulmalı, özellikle kırsalda hizmet veren eczaneler için pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır. Eczacının ilaç danışmanlığı ve sağlık okuryazarlığına katkısı güçlendirilmeli, dijitalleşen sağlık sisteminde eczacılar daha aktif rol üstlenmelidir. Sahte ilaç ve kaçak ürünlerle mücadelede eczacıların denetleyici rolü desteklenmeli ve güvenli ilaca erişimde eczacı merkezli bir yaklaşım sergilenmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi her daim eczacılarımızın yanında olmuş, taleplerine kulak vermiş, haklı mücadelelerine destekçi olmuştur. Bugün de aynı noktadayız, yarın da onların yanında olmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, 14 Mayıs yalnızca eczacılarımızın günü değil aynı zamanda alın terini bereketli toprakla buluşturan çiftçilerimizin de günüdür. Başta Adanalı çiftçilerimiz olmak üzere saygıdeğer çiftçilerimizin 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü'nü gönülden kutluyorum. Türk çiftçisi, bu milletin karın tokluğu için değil vatan için üreten neferidir. Üretim olmadan bağımsızlık olmaz, tarım olmadan gelecek de inşa edilemez. Mazot, gübre, yem, tohum maliyetleri ve alın terinin karşılığını alması noktasında çiftçilerin sesi olmayı bir görev addediyoruz.

Ayrıca, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası vesilesiyle tüm engelli vatandaşlarımızı ve ailelerini saygıyla selamlıyorum. Engelli kardeşlerimizin karşılaştığı zorluklar sadece onların değil toplum olarak hepimizin sorumluluğundadır. Onlara fırsat verildiğinde neleri başarabildiklerine her gün şahit oluyoruz. Eğitimden istihdama, ulaşımdan sosyal yaşama kadar her alanda erişilebilirlik sağlamak yalnızca devletin değil insanlık onurunun da gereğidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak "Hiç kimse geride kalmayacak." şiarıyla engelli bireylerimizin hayata eşit ve onurlu katılımı için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle eczacılarımızın, çiftçilerimizin ve engelli vatandaşlarımızın gününü tekrar kutluyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, kimyasal zehirli madde içerdiği gerekçesiyle geri çevrilen gıdalara ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çiftçinin üretime küstürülmesi, gıda üretiminin tekelleşmesi sağlığını doğrudan etkiliyor. Hızlı üretim ve kâr amacı güden firmalar insan sağlığını hiçe sayabiliyor. Son zamanlarda kimyasal pestisit içerdiği gerekçesiyle birçok meyve ve sebze Avrupa Birliği ülkelerinin gümrük kapılarından geri çevriliyor. İhracatta yapılan tahlil ve denetimler çok daha fazla olmasına rağmen bu sonuçlar ortaya çıkıyor. Bu demek oluyor ki milletimiz iç piyasada çok daha büyük tehditle karşı karşıyadır. Kimyasal zehirli madde içerdiği gerekçesiyle geri çevrilen gıdalar ne yazık ki iç piyasada milletimizin tüketimine sunuluyor. Bu suçu işleyen firmalar tespit edilmeli ve faaliyetleri durdurulmalıdır. Milletimizin sağlıklı gıdaya ulaşabilmesi için denetimler artırılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Lozan'ın hedef alındığına ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Lozan sadece PKK'nın sözde fesih bildirisinde hedef alınmıyor; kendi kendini önce ekümenik, sonra Konstantinopol ve Yeni Roma Helenik Başpiskoposu ilan eden Fener Rum Patriği Bartholomeos da Lozan'ı hedef alıyor. İznik'te toplanması planlanan, Papanın da katılacağı, Kara Papaz Bartholomeos'un da tam 14 kardinalle birlikte müdahil olduğu sözde konsil asla bir inanç meselesi değildir; Sevr hayaletini hortlatmak, İstanbul'u Konstantinopol yapmak, Bozcaada ve Gökçeada'ya da göz dikmek için atılmış sinsi bir adımdır. Kim, hangi koldan saldırırsa saldırın Lozan kırmızı çizgimizdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Sakik...

3.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, çatışmalı süreci barışa dönüştürenlere ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu çatışmalı süreçte yaşamını yitiren herkesin anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Bu süreci barışa dönüştüren başta Sayın Cumhurbaşkanına, Sayın Bahçeli'ye, Sayın Özgür Özel'e, diğer siyasi partilerin aktörlerine tek tek teşekkür ediyorum. Sayın Öcalan'a bin kez teşekkür ediyorum. Dün silahtan, şiddetten arındığını söyleyen PKK'ye teşekkür ediyorum.

Şimdi sorun Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve yük bizim omzumuzda.

Bu siyasi aktörleri alkışlıyorum. Barış hayırlı olsun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

4.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Tonya ilçesindeki Çayırıcı Sağlıkkevine ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, Tonya ilçemizin Çayırıcı Mahallesi'nde yaklaşık elli yıldır kesintisiz hizmet veren Çayırıcı Sağlıkkevi kapatılmıştır. Bu sağlıkkevi, sadece Çayırıcı'ne değil Karşıyaka ve Yeniköy Mahalleleri'ne de hizmet vermektedir. Ayrıca, 5 ilçemizin grup yolu üzerinde bulunduğu için de onlara da hizmet vermektedir. Buradan Sayın Bakana sesleniyoruz: Kapatılma kararı yanlıştır, halk kapatılma kararına karşı çıkmaktadır, özellikle yaşlılarımız ve kronik hastalarımız için bu merkezin açık tutulması gerekmektedir. Buradan kamusal bir hak olan sağlık hakkına erişimin engellenmemesi için Sağlık Bakanımızın devreye girmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, tüm dünyada yaşanan tarihsel gelişmelere ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülkemizde ve bölgemizde olduğu gibi tüm dünyada tarihsel birçok gelişmeyi ardı ardına yaşıyoruz. Küresel düzeyde ekonomik güç sahibi devletler öncelikle kendi etki alanındaki toplumları şekillendirme ve değiştirme hakkını ilahi bir vazife algısıyla hayata geçirmekte ve bunu da toplumlara ellerindeki yaygın kitle iletişim araçları vasıtasıyla, görev tanımları yapılmış sözcüleri eliyle kanıksatmaya, benimsetmeye çalışmaktadırlar. Ukrayna-Rusya savaşı, Gazze katliamı ve soykırımı, bölgemizde kırk yıldır hüküm süren terör yapılanması en canlı örnekleridir. Geldiğimiz noktada sanki hiçbir şey yaşanmamış, sanki milyonlarca insan yaşamını kaybetmemiş, sanki milyarlarca kaynak silah ve ilaç tekellerinin ceplerini akıtılmamış gibi bir ruh hâliyle beyaz bir sayfa teklifine destek duygusu beklenti hâline getirilmektedir. Ağa ile marabası arasında geçen yağız at pazarlığı hikâyesini anımsatan bu tür gelişmelerin ülkemiz ve insanlık adına hayırlı sonuçlar getirmesi temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın İnegöl ilçesinin ekonomik sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Bursa'nın İnegöl ilçesinin ekonomik sorunları hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'na aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bursa Türkiye'nin 4'üncü büyük şehri, ihracatta da 3'üncü büyük şehri olarak yer alıyor. Üretimde, katma değerde, dış ticarete, istihdamda ülke ekonomisine çok önemli katkıları olan Bursa maalesef son yıllarda can çekiyor; sanayicisi, işçisi, çiftçisi zor durumda, "Batıyoruz, bitiyoruz!" diye haykırıyorlar ama yetkililerden duyan yok. Önce Bursa'da tekstilciler batmaya başladı ve rekabete, maalesef artan maliyetlere, artan enerji maliyetlerine, işçilik maliyetlerine daha fazla dayanamadıkları için Mısır'a ve Türkiye Cumhuriyetlerine göçmeye başladılar. Daha sonra otomotiv sektörü daraldı, işçi çıkarmalar yoğunlaştı ve şimdi de Türkiye'nin önemli bir mobilya üretim merkezi olan İnegöl'de mobilyacılar can çekiyorlar. 2024 yılında tekstil sektöründe 7.500 işçi, 7.500 can işten çıkarıldı. Türkiye genelinde 2025 yılının Nisan ayı itibarıyla 444 firma konkordato başvurusunda bulundu ve bunların 158'i Bursa merkezli. Yine, 2024 yılında Türkiye mobilya sektörü yüksek enflasyon, artan maliyetler ve düşen tüketici talebi nedeniyle zor bir dönem geçiriyor. Mobilya üretiminde kullanılan ham madde maliyetlerinin sürekli artması, iç pazardaki daralma, yüksek enflasyon, yüksek faiz oranları nedeniyle finansmana erişimde yaşanan zorluklar mobilyacıları birer birer kapatıyor. İnegöl'de 2024 yılında 221 firma kapandı, kapanmayanlar da üretim kapasitelerini azalttılar, uzun yıllardan sonra mobilya sektörü ilk kez daralma sürecine girdi. "Bu sorunun temel nedenleri nedir?" derseniz, birinci sıradaki sebebi ham madde yani sunta, tekstil, enerji, elektrik, doğal gaz her gün gelen zamdır değerli arkadaşlar. Diğer, yüksek enflasyon ve tüketici talebinin azalmasıdır. Bir diğeri ise düşük kur politikası nedeniyle yurt dışında rekabet gücünün azalmasıdır. Yüksek faiz oranları finansmanda sıkıntılara sebebiyet veriyor, mobilyacılar diyorlar ki: "Biz ham madde alacağız, mesela kredi kartıyla taksit yapmak istiyoruz ama taksit sınırlandırması nedeniyle ham madde alamıyoruz." Çok çarpıcı bir rakam vereceğim. Bakın, İnegöl 2023 yılında 1 milyar 482 milyon dolarlık mobilya ihracatı yapmış. "Peki, 2024 yılında ne olmuş?" derseniz, yüzde 50 civarında azalma olmuş ve 800 milyon doların altına düşmüş yani bir yılda 700 milyon dolar kayıp yaşanmış sadece İnegöl'de çünkü Avrupa pazarlarımızı maalesef kaybediyoruz. İnegöl mobilyasında iç piyasada da daralma yaşanıyor, bu daralma da yüzde 50'nin altına düşmüş. İnsanlar karınlarını doyurmakta zorlanırken elbette ki mobilya tüketimini en son sıraya bırakıyorlar.

Yine, ülkemizde yaşanan ağır demokrasi krizi de itibarımızı yerle bir etmiş durumda. Dün Bursa'mızın önemli sanayicilerinden Yalçın Aras bir mesaj paylaşmıştı, "Örneğin uluslararası fuara gideceğiz, paramızı yatırmışız, bütün hazırlıklarımızı yapmışız, oraya ekip göndereceğiz kurmak için ama vize alamıyoruz veya bir makine almışız üretim için yurt dışından, teknik ekibi göndereceğiz, denemesini yaptıracağız, vize alamıyoruz." diyor. Sanayicimizin içine düştüğü bu durum maalesef bizim gururumuzu incitiyor, sizin de gururunuzu incitmesi lazım.

Ülkemizde beyin göçü gibi artık üretici göçü, üretim göçü yaşanıyor değerli arkadaşlar. Bu hepimizin sonu demektir. Sonuçta ne oluyor biliyor musunuz? Bakın, İnegöl'de 2024 yılında 22 firma konkordato için başvuruyor, maalesef 14'ü toparlayamıyor, iflas ediyor ve kapanıyor. 2025 yılı içinde Nisan ayına kadar da 11 firma konkordato için başvurmuş. Bütün bunların sebebi ne? Bütün bunların sebebi elbette ki tek adam rejimi, "her şeyi ben bilirim" anlayışı, "en iyi ekonomist benim" yaklaşımı, yanlış politikalar, üretimi değil rantıyı, faizcileri destekleyen anlayış ve sonuçta ülkeyi hem beyin göçüne, nitelikli beyin göçüne hem de üretim göçüne sürükledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Sonuçta; azalan ihracat, üretimin azalması, iflasa sürüklenen firmalar, binlerce işçinin işsiz kalması, mutsuz, huzursuz bireyler, mutsuz bir toplum, uyuşturucu kullanımının artması, suç oranlarının, adi suçların artması gibi kararmış bir tabloyla karşı karşıyayız. Çözüm yok mu? Çözüm elbette ki var. Türkiye'nin 1'inci partisi Cumhuriyet Halk Partisi ülkemizi aydınlığa çıkaracak bütün liyakatli kadrolara, politik anlayışa ve çözüm önerilerine sahiptir. Bu yüzden -sandığı önümüzde- 15,5 milyon insanın iradesiyle Cumhurbaşkanı adayı yaptığımız Ekrem İmamoğlu Başkanı yanımızda görmek istiyoruz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şevkin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, maden kazalarına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Manisa'nın Soma ilçesinde maden ocağında 2009 yılında 230 bin ton üretim yapılırken bir yılda üretim 10 kat artırıldı, kâr ve rant hırsı büyüdü, gerekli önlemler alınmadı. Meclise "Önlem alınsın." diye sunulan önerge AKP oylarıyla reddedilirken on dört gün sonra, 2014'te maden ocağında yangın çıktı; emekçiler mahsur kaldı, 301 madencimizi faciada kaybettik. Dönemin Başbakanı Erdoğan "Bunun yapısında, fitratında bunlar var. 'Hiç kaza olmayacak.' diye bir şey yok." dedi; sorumlular hesap vermedi, adalet tesis edilmedi. Ders çıkarıldı mı? Asla. 2014'te Ermenek'te 18 işçi, 2016'da Şirvan'da 16 işçi, 2018'de Balıkesir'de 18 işçi, 2022'de Amasra'da 42 işçi ve en son İliç'te 9 işçi hayatını kaybetti. Arada birer ikişer hayatını yitiren madenciler yok sayıldı, neredeyse haber bile olmuyor ne yazık ki. Kaybettiklerimizi rahmetle anıyoruz ama önlem alalım diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Engelliler Haftası münasebetiyle söz isteyen Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'ye aittir.

Buyurun Sayın Öncü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Engelliler Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başta kader arkadaşlarım olmak üzere ekranları başındaki aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada toplumsal vicdanın ve ortak sorumluluğumuzun simgesi olan 10-16 Mayıs Engelliler Haftası vesilesiyle söz almış bulunuyorum.

Dünya genelinde engelli bireylerin sayısı 1,5 milyara ulaştı. Dünya Sağlık Örgütü'nün yapmış olduğu bir çalışmaya göre son otuz yılda, bölgemizde olan savaş sonrasında engelli nüfusunda 10 milyon daha artış gerçekleşti.

Engellilik, tabii, sadece doğuştan gelen ya da sonradan edinilen bir durum değildir. Aslında hepimiz hayatımızın bir noktasında bir eksiklikle, bir kayıpla, bir zorlukla karşı karşıya kalabiliriz; kimi bunu bedeniyle yaşar, kimi ruhuyla, kimi sesiyle, kimi sessizliğiyle. Bu nedenle engellilik bir sıfat değil, insan olmanın farklı bir yönüdür.

"Gerçek manada engellilik hâli, azmini ve idealini kaybetmişler içindir. Azmini ve idealini kaybetmemiş olanlar için engel yoktur. Azim varsa, hedef varsa, inanç varsa, ülkü varsa başarı vardır, zafer vardır, galibiyet vardır, hedeflere ulaşmak vardır. Bir başka engellik hâli de zihinlerde ve yüreklerde. Asıl engellilik kendine olan engeldir." Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın bu sözleri sadece bir anlayış değil aynı zamanda bir zihniyet devrimini temsil etmektedir.

2002 yılı öncesinde engelli vatandaşlarımız kamu hizmetlerinden büyük ölçüde dışlanmışlardı; erişilebilirlik, makul düzenleme ve ayrımcılık yasağı gibi temel kavramların yasal bir karşılığı bulunmuyordu. Eğitimde kaynaştırma politikaları geliştirilmemiş, özel eğitim kurumları yetersiz, birçok engelli çocuk okula dâhi erişemiyordu. İstihdamda kota denetimleri yetersiz, özel sektör ise teşviksiz bırakılmıştı.

Kısacası, engelli vatandaşımız hem sistemin hem toplumun kıyısına itilmişti. AK PARTİ iktidarı olarak bizler, 2002 yılından bu yana engellilik alanını bir sosyal yardım konusu olmaktan çıkarıp hak temelli bir kamu politikası hâline getirdik. En başta kurucu kadromuz bir engelli temsilciyle temsil edildi. 2002 öncesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde engelli 1 milletvekili yokken bugüne kadar AK PARTİ hükûmetleri döneminde 10 engelli kardeşimiz bizleri temsil etti, bugün de 4 engelli milletvekiliyle bulunduğumuz partide temsili gerçekleştirmektedir.

Bu kararlılığın yasal zemini de güçlü reformlarla desteklenmiştir. 2005 yılında çıkarılan 5378 sayılı Engelliler Kanunu'yla engelli bireylerin hakları ilk kez kapsamlı şekilde yasal güvence altına alınmıştır. 2009 yılında Türkiye, Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'yi kabul etmiştir. Ayrıca, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde değişiklik yapılarak pozitif ayrımcılık ilkesini getirdi. Bakım ve sosyal hizmetlerde, 2007'de evde bakımla biz bugüne kadar 560 bin kardeşimizin evde bakımını sağladık, 161 milyar ana bütçeden buna kaynak ayırdık. 2008'de engelli çocuğu olan annelere erken emeklilik hakkı tanıdık. ÖTV indiriminin kapsamını genişlettik. 2025 itibarıyla toplamda 324 bakım merkezinde 37.500 engelli kardeşimize bakım hizmeti vermekteyiz. Kaynaştırma eğitimi konusunda, 405 bin öğrencimizin Millî Eğitimde kaynaştırmalı eğitimden faydalanmasını sağladık hem ailelerine psikolojik desteği hem de her alanda ücretsiz faydalanmalarını, taşıma konusunda da ücretsiz faydalanmalarını sağladık. 62 bin öğrencinin destek eğitim odalarında, 12 bininin de evde eğitimini devam ettirerek bu desteği hâlâ sürdürmekteyiz. Özel eğitim kurumlarında bugüne kadar 84 milyar 500 milyon devlet desteğiyle görme ve işitme engelliler için dijital erişim sistemlerini oluşturduk. 53 ilde işitme engellilere tercümanlık yapan 78 kardeşimizi istihdam ettik. 3.583 kuruluşa erişilebilirlik belgesi verdik, 28 bin kamu personeli bu alanda eğittik. 2012'de EKPSS sistemini oluşturarak hem ücretlerin kamu tarafından karşılanmasıyla hem de bu kapsamda kamuda sadece 5 bin olan engelli çalışan kardeşimizi bugün 73.800'e getirerek çok büyük bir devrime de imza atmış olduk. Aynı zamanda, Alo 183'ü, Engelsiz İletişim Merkezini kurarak bu merkezden işitme engelli kardeşlerimizin, 134 bin engelli kardeşimizin bu hizmetten yararlanmasını sağladık. Günümüzün en büyük engeli, biliyorsunuz, değerli kardeşlerim, otizm. Bizler de Hükûmet olarak otizm konusunda son derece aktif ve hızlı bir çalışma başlattık. Gerek Sağlık Bakanlığı tarafından gerek Aile Bakanlığı tarafından otizmin önlenmesi, ailelerin bilinçlendirilmesi doğum öncesi tedbirlerin alınması konusunda çok büyük bir oluşumla çalışmaya devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Sayın Başkanım, bitireceğim.

BAŞKAN - Buyurun.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Ve yanı sıra İŞKUR'dan 2025 tarihi itibarıyla özel sektörde 505 bin engellimizin istihdamdan faydalanmasını sağladık.

Yine, aynı zamanda, ücretsiz taşıma imkânından yararlandırma konusunda ana bütçeden 3 milyar bütçe kaynağı olarak aktardık ve buna bağlı olarak sağlık alanında da engelli kardeşlerimizin işlerini kolaylaştırmak için bütünleşik sistemde rapor alma konusunu gündeme getirdik. Aynı zamanda tedavilerinin sigortalı olsun ya da olmasın kamu tarafından ücretsiz karşılanması konusunda da bizler yirmi üç yıldır bu hizmeti gerçekleştiriyoruz, sosyal güvence altına alınmış bulunuyor.

Yine, aynı zamanda, evde sağlık hizmeti kapsamında 2 milyon 600 kardeşimizi evde sağlık hizmeti alması konusunda destekledik.

Elbette bunlar ideal seviyeye gelmişlik konusunda yeterli değil ama hep beraber, birlikte, başladığımız noktada kardeşlerimizin görev almasını sağlayarak gelişmeyi sağlayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Atanamayan engelli öğretmenlerimiz atansın.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Sayın Bektaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, asgari ücrete ve emekli aylığına ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2025 yılına 628 dolar karşılığı bir asgari ücretle girdik. Bugün ise bu ücret 570 dolara gerilemiş durumda. Emekçinin cebinden yaklaşık 2 bin lira sessizce buhar oldu. Emeklilerde ise 1.900 lira kayıp söz konusu. Bu düşüş yalnızca bir kur hareketi değil sofralardan eksilen ekmek, ödenemeyen faturalar ve çocukların karşılanamayan ihtiyaçlarıdır. Ay sonunu getiremeyen, markette hesap yaparak alışveriş eden milyonlar bu ekonomik düzenin bedelini en ağır şekilde ödüyor. AKP iktidarı, yıllardır izlediği yanlış politikalarla emeği değersizleştirmiş, dar gelirliyi kaderine terk etmiştir. Asgari ücretlilerin ve emeklilerinin içinde bulunduğu bu durumun kabul edilmesi mümkün değildir. Asgari ücret ve emekli aylığı insan onuruna yaraşır bir seviyeye yükseltilmelidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

8.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, deprem bölgesindeki yerinde dönüşüm sürecine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem bölgesinde yerinde dönüşüm için verilen süre 30 Haziranda bitiyor, bu tarih kesinlikle uzatılmalı. Kurumlar yetersiz, işlemler yavaş, personel eksik. Benim depremzede vatandaşım, yapı ruhsatı için belediyede, harç muafiyeti için Çevre Şehircilikte günlerce sıra bekliyor. Bazı parsellerde hâlâ yıkım dahi yapılmamış. İnsanlar ev yapmak istiyor ama sistem adım attırmıyor. Bu yüzden talebimiz nettir: Yerinde dönüşüm süresi en az bir yıl uzatılmalı. Ayrıca, 750 bin lira hibe ve 750 bin lira kredi desteği günümüz ekonomik şartlarına göre güncellenmeli. Bu enflasyona göre en az 1 milyon hibe, 1 milyon da kredi verilmeli. Yoksa bu süreç dönüşüm değil duraksama süreci olur. Depremzedenin sesini dinleyin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Söylemez...

9.- Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez'in, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - Son yarım asırdır coğrafyamız ve ülkemiz üzerindeki terör belasını nihayetinde bitirmek adına Sayın Cumhurbaşkanımız liderliğinde, büyük devlet adamı Sayın Devlet Bahçeli'yle terörsüz Türkiye hedefi, örgütün kendini fesih süreciyle önemli bir eşiği aşmıştır. Bu hayati sorunu ortadan kaldırmak milletimize ve her şeyden öte analarımıza rahat bir nefes aldıracaktır. Süreç, emperyalizmin oyunlarının bozulması; süreç, taşeronların ve vesayetçilerin tasfiyesi; süreç, demokrasimizin prangalardan kurtulması; süreç, evlatlarımızın bu zehirden kurtulması; süreç, analarımızın gözyaşı dökmemesi; süreç, kardeşliğimizin sonsuza dek sürmesidir. Dünya barışına katkı sağlayan ve insanlığın içinde bulunduğu krizlere her zaman adalet gözüyle insani çözümler sunan dünya lideri Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Nobel Ödülü'nden daha kıymetli olan, mazlumların kalbinde ve insanlık vicdanında her daim adil bir devlet adamı olarak anılacaktır.

BAŞKAN - Sayın Gül...

10.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Türkiye, uzun yıllardır terörün gölgesinde ağır bedeller ödemiş ancak her zaman birlik ve beraberliği bu zorlukların üstesinden gelmiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve MHP Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin liderliğinde ortaya konan terörsüz Türkiye vizyonu bugün tarihî bir eşikle taçlanıyor. Terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararı milletimizin özlemle beklediği huzur dolu günlere giden yolda bir dönüm noktasıdır. Bu karar yalnızca ülkemizin değil bölgemizin de barış ve istikrarına katkı sağlayacak önemli bir adımdır. Cumhur İttifakı'nın güçlü iradesi, devletimizin kararlı duruşu ve milletimizin sarsılmaz desteğiyle bu hedefe emin adımlarla ilerliyoruz. Terörsüz bir Türkiye sadece bizim değil tüm insanlığın kazanımı olacaktır. Emeği geçen herkese şükranlarımı sunarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Yazmacı...

11.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı liderliği, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin devlet adamlığı yaklaşımıyla Türkiye kırk yıllık ağır bir yükten kurtulma sürecine girmiştir. Terör örgütünün fesih ve silah bırakma kararı yıllardır süren acıların, gözyaşlarının ve kayıpların ardından, milletimizin hak ettiği huzur ve kardeşlik iklimine kavuşması açısından tarihi bir adımdır. Bu gelişme, yalnızca bir güvenlik başarısı değil aynı zamanda toplumsal huzur, ekonomik kalkınma ve sosyal barışın önünü açacak tarihi bir fırsattır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu, standart metin herhâlde.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Anaların gözyaşının dindiği, çocuklarımızın silah sesleri değil kuş cıvıltılarıyla büyüdüğü yeni bir dönemin kapısını "terörsüz Türkiye" hedefiyle hep birlikte aralayacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

12.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, yapılarda izolatör kullanımına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülkemiz deprem kuşağı üzerinde bulunuyor, yaşanan her deprem ciddi yıkımlar ve kayıplar yaratıyor. Yapı stoklarımız yani binalar depreme dayanıklı değil. Dünyanın gelişmiş ülkelerinde inşaatlar yapılırken binalarda ve yapılarda izolatör kullanımı zorunlu kılınmış; Türkiye'de ise izolatör zorunlu değil, isteğe bağlı bırakılmış. Özellikle 17 Ağustos 1990'da yaşanan Gölcük merkezli depremden sonra izolatör kullanımı hastane başta olmak üzere sadece kamu binalarında kullanılmaya başlandı. Binaların depremde yıkılmaması ve can kaybının önüne geçmek için izolatör kullanımının artık tüm yapılarda yasal ve zorunlu hâle getirilmesi sağlanmalıdır. Binaların güvenli olması için izolatör artık şarttır. Klasik bir söylemdir ama deprem öldürmez, ihmal öldürür. İhmalin önüne geçmek için, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, yapılarda izolatör kullanımının zorunlu hâle getirilmesi için mutlaka bir yasa çıkarılmalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Fırat...

13.- Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat'ın, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması

ABDURRAHİM FIRAT (Erzurum) - Bugün hepimizi derinden etkileyen, umut dolu bir gelişmenin onurunu yaşıyoruz. Yıllardır süregelen acıların, kayıpların ardından analarımızın gözyaşıyla yeşeren barış umudunun ve sabrının anlamlı neticesine şahitlik ediyoruz. Silahların susması, acıların dinmesi ve kardeşlik bağlarımızın yeniden güçlenmesi için dua eden tüm annelerimize en içten şükranlarımı sunuyorum. Özellikle vatanımızın bekası uğruna evlatlarını toprağa veren şehit annelerimizin metaneti bu tarihi süreçte bize rehberlik etmektedir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bir de zılgıt çekin tam olsun!

ABDURRAHİM FIRAT (Erzurum) - Örgütün kendini feshedip silah bırakma kararı milletimizin yıllardır süregelen mücadelesinde önemli bir dönüm noktasıdır. Bu karar, analarımızın feryadına bir cevap olmasının yanı sıra, yaşanabilir bir Türkiye idealine ulaşma yolunda atılmış tarihi bir adımdır. Bu süreçte barışın tesisi için yapıcı bir tutum sergileyen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çan...

14.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, fındık üreticisinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Karadeniz'in alın teri, geçim kaynağı, dünyaya açılan kapısı fındık bugün büyük bir tehdit altında. Kahverengi kokarca fındık bahçelerini istila ederken, zirai don ağaçları kuruturken, rekolte düşüyorken iktidar sadece seyrediyor; yıllardır üreticimiz bu belalarla boğuşuyorken iktidar uyguladığı politikalarla uluslararası kartelleri, karaborsacıları sevindirmeye devam ediyor. O karteller, şimdi, fiyat operasyonu için şişirilmiş rekolte tahminleri yayınlamaya başladılar. Uluslararası Sert Kabuklu Meyveler Konseyi 610 bin tonluk tahmini rekolte açıkladı; oysa zirai don ve kahverengi kokarca fındığın üçte 1'ini telef etti, 450 bin tonluk rekolte bile başarılı olacak. Üreticinin fındığını değersizleştirmek, ülke ekonomisini zarara sokmak için düzmece rekolte tahminleri yapanlar ve fındık piyasasını manipüle edenler açıkça suç işlemektedirler.

BAŞKAN - Sayın Yontar...

15.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, engelli öğretmen kontenjanlarına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, tercih yapabilecek yaklaşık 4 bin engelli öğretmenimiz varken sadece 1.381 kişilik kontenjan açılmış ve atamaları yapılmıştır yani yetersiz kalınmıştır. Ayrıca, teknik öğretmen ihtiyacı olmasına rağmen bazı teknik öğretmen branşları sadece bir kontenjan olarak açılmıştır. Toplumda iş bulmaları zor olan ve ekonomik yönden sıkıntı çeken bu öğretmenlerimizin tamamı atanmak istiyor. 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası olması ve farkındalık yaratılması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığını göreve davet ediyoruz. Ayrıca, kamuda yüzde 3 engelli çalıştırma zorunluluğunun ivedilikle uygulanması gerekmektedir. Engelli öğretmen yük değildir. Engelli öğretmenlerin umutlarından tasarruf yapmayın. Engelli bireylerin hayatın her alanında yer alması için destek olalım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Alp...

16.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, barış umuduna ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın milletvekilleri, biz yıllardır "Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği!" diye slogan attık. Bugün ülkemizde bir barış umudu yeşermiştir. Önümüzdeki dönemde Kürtlerin eşit ve onurlu bir yurttaş olarak var olmalarını, devletimizin de güvenlik ve bölünme kaygısı olmaksızın demokratik bir cumhuriyet olarak yaşamasını sağlayacak adımlar atılması 28'inci Dönem Meclisimizin temel görevidir.

Barış umudunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

17.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Menzil tarikatı lideriyle ilgili iddialara ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İktidarın siyasi ortaklarından Menzil tarikatı lideri Saki el-Hüseyni'nin şubat ayında Külliye'de Erdoğan'la randevusuz görüşme yaptığı öne sürülmektedir. İddialara göre Menzil lideri, Erdoğan'dan, tarikatın Serhendi Vakfına kamuya yararlı dernek statüsü verilmesi için hazırlanan kararnamenin bir an önce imzalanmasını istemiştir. El-Hüseyni'nin Erdoğan'dan kendisiyle fotoğraf karesi vermesini ve Serhendi Vakfını ziyaret etmesini talep ettiği de iddialar arasındadır. Erdoğan'ın tek bir şart koştuğu "Devletin bekası için bir arada olmalısınız." diyerek Saki'den tarikat içinde iktidar savaşı yürüttüğü diğer 2 kardeşini de alıp gelmesini istediği öne sürülmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Serhendi Vakfı kamuya yararlı dernek statüsüne alınacak mıdır? Devletin bekası Menzil tarikatından mı geçmektedir? Bu ne aymazlıktır? FETÖ yerine Menzil mi ikame edilmek istenmektedir? Tarikat içi kavgaya Cumhurbaşkanlığı aracılık mı yapmaktadır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bilici...

18.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana Fen Lisesine ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Evet, Türkiye'de liseler arası ilk 10'a, fen liseleri arasında da ilk 5-6'ya giren Adana Fen Lisesinin durumu içler acısı. Lisenin tarihî taş binası Adana'mızın hem eğitim hem kültür hem de mimari yönünden simgelerinden biridir. 2019'da onaylanan restorasyon projeleri bir türlü hayata geçmediği gibi, 6 Şubat depremiyle de taş binanın hasarları daha da kritik hâle geldi. Bu bina sadece bir okul değil aynı zamanda Adana'nın hafızası ve hatırasıdır. Gerçekleştirdiğim incelemeler sonucunda taş binanın göz göre göre çöktüğünü, yok olduğunu gördüm. İhmalkârlığa, önemsememeye, umursamazlığa biran önce son verilip restorasyon dâhil tüm aksiyonlar derhâl başlatılmalıdır diyorum.

BAŞKAN - Sayın Çalkın...

19.- Kars Milletvekili Adem Çalkın'ın, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması

ADEM ÇALKIN (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz demokrasisi her geçen gün daha da güçleniyor. PKK'nın silah bırakması, kendini feshetmesiyle yeni bir dönem içine girdik. Aziz vatanımızda demokratikleşme hız kazanacak, millî birliğimiz perçinlenecektir. Bundan sonra aziz milletimizin temsil edildiği Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında tüm milletvekillerimize büyük görevler düşüyor. Terörsüz Türkiye, halkımızın katılımıyla Meclisimizin iradesinde ve hepimizin ortak sorumluluğunda yeşerecektir. Bu sürecin mimarları, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Milliyetçi Hareket Partisi lideri Sayın Devlet Bahçeli olmak üzere sürecin sağlıklı sürdürülmesinde emeği geçen herkese aziz milletimiz adına teşekkür ediyorum. Terörsüz Türkiye'nin kazananı tüm milletimiz olacaktır. Bizim tek vatanımız var, bu vatanda bin yıldır olduğu gibi kardeşçe yaşayacağız. O sebeple, bu kez provokatörlerin değil Türkiye'nin dediği olacak, kardeşlik kazanacak.

BAŞKAN - Sayın Işık Gezmiş...

20.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, cuma günü Giresun'da bir lisede yaşanan olaya ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz cuma günü temsil ettiğim il Giresun'da tarifsiz bir acı yaşanmıştır. Giresun'da bir lisede iki kız kardeş kadın görevli, pek çok suçtan sabıka kaydı olan ve beş yıldır hükümlü kadrosuyla okulda çalışan bir kişi tarafından okulun içinde, görevi başında katledilmiştir. 220 yatılı öğrencinin olduğu bir eğitim kurumunda suç dosyası kabarık bir kişinin çalıştırılması çocuklarımızın ve eğitim emekçilerimizin hayatını tehlikeye atmıştır. Bu kişi okula nasıl atanmıştır? Sonrasında gerekli denetimler yapılmış mıdır? Adli ve idari soruşturmanın en ince ayrıntısına kadar yapılmasını istiyoruz. Bu olayın sonuna kadar takipçisi olacağımızı söylüyor, Giresun'uma başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Meriç...

21.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Ukrayna'dan yapılan buğday ithalatına ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Buğday hasadına bir ay kala Ukrayna'dan Mersin Limanı'na 26 bin ton buğday getirildi. 50 bin ton daha buğday yolda. Türkiye'nin toplam buğday hasadı 17-18 milyon ton. Gaziantep'in hasat rakamı ise 200 ile 250 bin ton arasında. 20 milyon tona yakın buğdayın hasat edileceği bir memlekette hasada bir ay kala 76 bin ton buğday getirmek ne demektir? Çiftçiye tüccarın eline mahkûm etmek ve fiyatların düşmesine neden olmak demektir. İstedığınız kadar teşvik açıklayın. Tarım politikalarında bu yanlışlardan dönmediğiniz sürece çiftçi üretimden vazgeçiyor, sizler de CHP mitinglerinde traktör sayı polemikleriyle yanlışını örtmeye çalışıyorsunuz. İthalattan önce hasadı bekleyin, çiftçinin emeklerini ve geçim kaynağını yok etmeyin.

BAŞKAN - Sayın Barut...

22.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ekonomiye ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, AKP iktidarı ülke ekonomisini çökerttiği gibi, halk iradesine ve demokrasiye darbe vurarak, hukuku ve adaleti ayaklar altına alarak yangını daha da büyütüyor. Çiftçisinden esnafına, emeklisinden sanayicisine toplumun tüm kesimleri kan ağlıyor. Açlık, yoksulluk ve sefalet dayatılan halkımız fahiş zamlar, artan vergiler ve yüksek enflasyonla boğuşuyor. AKP iktidarının 19 Mart darbesiyle ülke ekonomisine verdiği zarar 57 milyar doları aştı. Emekliye "14.500 lirayla geçin." diyenler ülke kaynaklarını heba ediyor. Dış borç faizlerine, ithalat lobilerine millî servet aktarılırken halka sefalet dayatılıyor. Tüccarından esnafına, sanayicisinden çiftçisine yüzde 65'i bulan ticari krediler nedeniyle kimse nefes alamıyor; üretim durdu, borçlar ödenmiyor. Bu düzeni değiştireceğiz.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

23.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ile Isparta'yı birbirine bağlayan Dereboğazı yoluna ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Antalya ile Isparta'yı birbirine bağlayan Dereboğazı yolu dar yapısı ve keskin virajları nedeniyle yıllardır ölümcül kazalara neden oluyor. Her yıl onlarca vatandaşımız hayatını kaybediyor, yüzlercesi ise yaralanıyor. Burası Türkiye'de hâlâ iki şehir arasında duble yol bağlantısı yapılmamış nadir yerlerden biri. Bazı günler trafik yoğunluğundan 50-60 kilometre hızla bile ilerlemek mümkün olmuyor. Bu yol gölleri ve ormanlarıyla turistik değeri yüksek, Antalya'dan İç Anadolu'ya uzanan stratejik bir güzergâhtır. İktidar bu yol için tam yirmi beş yıldır söz veriyor ama hâlâ somut bir adım atmıyor. En son yalnızca 18 kilometrelik kısmı için protokol imzalanacağını açıkladılar ancak bu yolun tamamı şimdiye kadar çoktan bitirilmiş olmalıydı. Bu tür açıklamalarla vatandaşlarımızı oyalamayı bırakın, can ve mal güvenliğini sağlayacak, bölge ekonomisini canlandıracak bu yolu Antalya'mıza ve Isparta'mıza yakışan bir şey şekilde tamamlayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Mullaoglu...

24.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, "31 Temmuz Covid Yasası" olarak bilinen düzenlemeye ilişkin açıklaması

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Halk arasında 31 Temmuz Covid Yasası olarak bilinen düzenleme suçun işlenme tarihini esas aldığından, suçun kesinleşme tarihini esas almadığından hukuka aykırı olarak düzenlenmiştir; Anayasa'nın eşitlik ilkesine, hukuki güvenlik ilkesine ve hukuki belirlilik ilkesine aykırı bir düzenleme olmuştur. Dosyanın geç incelenmesi sonucu suçu kesinleşmeyen suçlular içeride kalmış ancak dosyanın erken incelenmesi sonucu hemen tahliye olanlar da olmuş ve böylelikle ikili bir sistem oluşmuştur, büyük mağduriyetler oluşmuştur. Sayın Bakan "Biz bu düzenlemeyi getireceğiz." diyor ancak bugüne kadar Meclise gelmedi. Bayramdan önce bu düzenlemenin gelerek bu mağduriyetlerin giderilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

25.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in Balya ilçesi Alidemirci Mahallesi Muhtarının başvurusuna ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta Balıkesir ili Balya ilçesi Alidemirci Mahallesi'ndeydim. Mahalle muhtarımızın Uludağ Elektrik Dağıtım Şirketine yapmış olduğu 1979 yılında yapılan ahşap elektrik direklerinde, kablolarda ve teçhizatlarında ne yazık ki aradan geçen kırk altı yıla rağmen herhangi bir yenileme yapılmadığı, bölge halkının can güvenliğini tehlikeye attığı yönündeki başvurusuna rağmen aradan geçen sekiz aya rağmen herhangi bir şey yapılmamış, dağıtım şirketi verdiği cevapta talebin uygun görülmesi durumunda yatırım programına alınabileceğini ifade etmiştir. Aradan kırk altı yıl geçmiş ve talep hâlâ uygun görülmemiş anlaşılan o ki. Dağıtım şirketleri 1.000 liralık faturanın 700 lirasını dağıtım şirketi kâr payı olarak almış olmasına rağmen herhangi bir yatırım

yapmamaktadır. Buradan Enerji Bakanına sesleniyorum: Bu yatırımlara ne yazık ki herhangi bir denetim yapılmıyor. Sorumluluk alan yok, yatırım yapan yok, denetim yapan yok. Derhâl göreve davet ediyorum ve bu yatırımların yapılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaman, buyurun.

26.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, engelli vatandaşların taleplerine ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engellilik sadece bireyin değil, ailenin ve toplumun ortak meselesidir. Ülkemizde yaklaşık 10 milyon engelli vatandaşımız, aileleriyle birlikte 30-40 milyonluk bir kesimi ifade etmektedir. Bu kardeşlerimiz yalnızca sosyal yardım değil, eğitimde, istihdamda, sağlıkta ve ulaşımada adil ve insani şartlar talep etmektedir. Engellilerimizin bilgiyle, emekle, alın teriyle üretken bireyler olarak hayata katılabilmeleri için rehabilitasyon merkezlerinden özel eğitim okullarına, e-KPSS'den ulaşım altyapısına kadar birçok alanda samimi ve köklü çözümler şarttır. Protezinden ilacına, rampasından sesli anons sistemine kadar her şey onların onurlu yaşam hakkının bir parçasıdır. Engelli kardeşlerimizin hayatını kolaylaştırmak sadece vicdani değil, aynı zamanda İslami bir sorumluluktur. Zira Peygamber Efendimiz "Sizin en hayırlınız insanlara en faydalı olanınızdır." buyurmuştur. Rabbim bizleri engellilere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Süslü...

27.- İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü'nün, terörsüz bir Türkiye arzusuna ilişkin açıklaması

YILDIZ KONAL SÜSLÜ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terörsüz bir Türkiye hepimizin en derin arzusu, en haklı talebidir çünkü bu güzel vatan acının değil huzurun yurdu olmalıdır. Biz bu topraklarda yüzyıllardır omuz omuza, kardeşçe yaşadık. Bizi bölmek isteyenlere inat daha çok kenetlenmeli, daha çok kucaklaşmalıyız. Bu topraklar Mevlâna'nın hoşgörüsünü, Hacı Bektaş'ın sevgisini, Yunus'un dilini, Ahmed-i Hani'nin dizelerinde yankılanan hikmeti taşıyan, aynı türkülerde ağlayan, aynı sofralarda ekmeğini paylaşan, aynı duaya "Âmin" diyenlerin vatanıdır. Terör sadece can almaz, umutları da yaralar. Oysa biz yaralıları büyötmek yerine barışı büyötmeyi seçebiliriz. Terörün dili yok, dini yok, insanlığı hiç yok ama bizim umudumuz var, birliğimiz var, inancımız var. Terörsüz, özgür, güçlü bir Türkiye için yılmayacağız, barışla, adaletle, kardeşlikle yürümeye devam edeceğiz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bir de teşekkür etseydiniz.

BAŞKAN - Sayın Gökalp...

28.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Bitlis'teki kadın hastalıkları ve doğum uzmanı eksikliğine ilişkin açıklaması

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık hizmetlerinde bölgesel eşitsizlikler bağlamında en belirgin eşitsizliklerin yaşandığı illerden bir tanesi Bitlis'tir. En çok sorun yaşanan alanlardan bir tanesi de kadın hastalıkları ve doğum uzmanı eksikliğidir. Bitlis merkezde 4, Tatvan'da 4, Adilcevaz, Ahlat, Güroymak ve Mutki ilçelerinde 1'er kadın hastalıkları ve doğum uzmanı hekim bulunmaktadır. Hizan ilçesinde ise hâlihazırda hiç kadın hastalıkları ve doğum uzmanı bulunmamaktadır. Nöbet sistemiyle çalışan kadın doğum uzmanı bulunmadığı için gece gelişen erken doğum, düşük, gebelik zehirlenmesi gibi hayati vakalar sevk edilmektedir. Uzak mesafeleri, iklim ve ulaşım koşulları dikkate alındığında bu sevkler telafisi mümkün olmayan kayıplara neden olabilmektedir. Bitlis'te kadınlar doğum öncesi ve sonrası izlem süreçlerinden jinekolojik muayenelere kadar çok sayıda hizmete erişememekte, bu da doğrudan toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirmektedir.

BAŞKAN - Sayın Kocamaz...

29.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersinli üreticilerin mevsim değişiklikleri nedeniyle uğradığı zarara ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İki hafta sonudur seçim bölgem Mersin'deydim. Şubat ayından bu yana 3 kez gerçekleşen zirai don olayından dolayı ağaçların büyük bir kısmı söküldü. Kalanlarda da çok büyük ürün kaybı yaşayan üreticilerimiz bölgemizde meydana gelen dolu yağışından da çok fazla etkilendi. Mersin merkez, Erdemli ve Tarsus'ta bağ ve bahçeler çok büyük zarara uğramış, ya tamamen ürünlerini kaybetmiş ya da kalite kaybına uğramıştır. Maalesef mevsim değişiklikleri nedeniyle ülkemizin üzerinden bu tür afetler hiç eksik olmuyor.

Geçen don olaylarından etkilenen üreticilerimize hâlâ bir destek sağlanamadı. Bakanlık şayet bu dolu olayında da kulağının üstüne yatacak olursa yakında bölgede üretim yapacak çiftçi kalmayacak.

Buradan iktidarı çiftçilere genel bütçeden ayrılan payı bahane üretmeden, eğip bükmeden, kayıtsız kalmadan bir an önce verin diyerek uyarıyor, çiftçilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN - Sayın Kış...

30.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'de düzenlenen Dünya Çölyak Günü buluşmasına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Hafta sonu seçim bölgem Mersin'de çok anlamlı bir etkinliğe katıldım. Mersin Büyükşehir Belediye Başkanımız Vahap Seçer'in ev sahipliğinde düzenlenen Dünya Çölyak Günü Buluşması yalnızca farkındalık yaratmakla kalmadı. Belediyemiz glütensiz ekmek ve un desteğinden glütensiz market ve kafe hizmetlerine çölyak hastalarının sosyal yaşamla bağlarını güçlendiren etkinliklerle çok yönlü katkı sunmaktadır.

Ne yazık ki Sağlık Bakanlığı, Tarım Bakanlığı bu vatandaşlarımızı âdeta kaderine terk etmiş durumda. Glütensiz ürünlere erişim zor, fiyatlar yüksek. Bu noktada devletin düzenleyici rolünü kullanarak çölyak hastalarına pozitif ayrımcılık uygulaması büyük önem taşımaktadır.

Sağlıklı beslenmek devletin güvence altına alması gereken evrensel bir haktır. 1 milyonu aşkın çölyak hastası olan ülkemizde okullarda, kurumlarda ve tesislerde glütensiz seçeneklerin uygun fiyatta bulundurulması şart olmuştur.

Devletin görevi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Varlı...

31.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Van'da artan trafik sorununa ilişkin açıklaması

GÜLDEREN VARLI (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'da artan trafik sorununu duymayan kalmadı ama yetkililer tarafından bu sorunlar görülmemektedir. Van'ın yıllardır bitmeyen çevre yolu ve şehir içi trafik sorunlarına acil önlemler alınmalıdır. Şehir merkezinde sokakların dar olması, otopark yerinin olmaması ve tek şeride dönen caddeler saatlerce araç kuyrukları oluşturmaktadır. Bunların üstüne, özellikle şehrin en işlek caddeleri olan Cumhuriyet Caddesi'nde, Sanat Sokağı'nın başında ve Perihan AVM'nin önünde yedi gün yirmi dört saat TOMA ve polis araçlarının olması hem halkı huzursuz etmekte hem de trafik çilesini artırmaktadır. Bu durumdan kaynaklı yaşanan sorunlar görülmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır. Buradan hareketle, Van şehir merkezinde yaşanan trafik sorununa çözüm bulmak için yetkili merciler derhâl harekete geçmelidir.

BAŞKAN - Sayın Yavuz Aydın? Yok.

Sayın İlhan...

32.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Sağlık Bakanlığının Kırşehir'e temizlik görevlisi alımı için yapılan başvurulara ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sağlık Bakanlığının sürekli işçi alımı için Kırşehir'e ayrılan 14 kişilik temizlik görevlisi alımına 11 bin başvuru oldu; yanlış duymadınız, 11 bin başvuru. Ülke olarak işsizlikte geldiğimiz nokta maalesef bu. Başvuru yapan adayların kuraдан çıkma ihtimali neredeyse binde 1; Hükûmetin işsiz vatandaşına sunduğu imkân binde 1 ihtimalle temizlik görevlisi olabilmek şansısıdır. Kırşehir gibi bir ilde bu trajik rakam oluşmuşsa büyük şehirleri düşünmek bile can sıkıcı bir hâl alıyor.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarının yirmi üç yıllık kötü ekonomi yönetiminin sonucunu ne yazık ki rekor bir işsizlikle deneyimliyoruz. Yoksulluk ve işsizlik ülkemizde sosyal bir travma hâline gelmiş olmasına rağmen Hükûmet ısrarla bu üzücü durumu görmezden gelmeye devam ediyor. İnanın, vatandaşlarımızın tepkisi çok büyük zira işsiz bir insanın umudunu binde 1 olasılığı bağlamak vicdansızlıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın İnci, buyurun.

33.- Sakarya Milletvekili Ali İnci'nin, terör örgütünün silah bırakma ve fesih kararına ilişkin açıklaması

ALİ İNCİ (Sakarya) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ülkemizin kırk yılı aşkın süredir yürüttüğü terörle mücadelede tarihî bir eşiğe gelmiş bulunuyoruz. Sayın Devlet Bahçeli'nin devlet aklıyla yaptığı çağrı ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı liderliğiyle terörsüz Türkiye vizyonu somut bir hedef hâline gelmiştir. Bölücü terör örgütünün silah bırakma ve kendini feshetme yönündeki açıklaması bu yolculuğun kritik bir aşamasıdır ancak hepimiz biliyoruz ki bu sürecin hassas ve samimiyetle hayata geçirilmesi esastır. Sürecin başarıya ulaşması sadece güvenlik açısından değil birlik, adalet ve toplumsal barış açısından da tarihî bir kazanım olacaktır. Bin yıldır aynı toprağı vatan bilen, kardeşçe yaşayan aziz milletimize bu sürecin hayırlı olmasını diliyor, bu uğurda şehadete yürüyen tüm kahramanlarımızı rahmetle, minnetle anıyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Niye şehadete yürümüşler?

BAŞKAN - Sayın Uzun...

34.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, Muğla'nın Milas ilçesindeki Tuzla Sulak Alanı'na ilişkin açıklaması

CUMHUR UZUN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP iktidarı ve yandaş şirketlerin iyilik ve güzelliklere olan düşmanlığı bitmiyor. Memleketim Muğla'nın Milas ilçesi sınırlarında koruma altında bulunan flamingo cenneti Tuzla Sulak Alanı Doğu Holding ve Ağaoğlu tarafından yapılmak istenen yapılar nedeniyle tehdit altında. Alanın temiz su-tuzlu su dengesini tamamen bozarak yöre halkı ve flamingoların yaşam alanını tahrip edecek bu projelerin doğal kaynak sularını da sona erdireceği bilimsel olarak kanıtlandı. Muğlalılar, TMMOB, MUÇEP, çevre örgütleri ve yerel yönetimler çevreye olumsuz etki yaratacağı mahkemelerce kanıtlanmış bulunan bu projelere karşı çıkıyor ve "Çekin ellerimizi Tuzla Sulak Alanı'ndan." diye haykırıyorlar. Duyun bu sesi, çekin ellerinizi. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özcan...

35.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'nin Yığılca ve Akçakoca ilçelerine ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Düzce'nin Yığılca ilçesi az gelişmiş ilçeler arasında, yatırım yapılmayan bir ilçedir, Yığılca kalkınmıyor. 2011 yılında söz verilmesine rağmen Düzce-Yığılca yolu hâlâ yapılamadı. Yığılca-Alaplı ve Yığılca-Yedigöller arasındaki yol projeleri hâlâ bitirilemedi. Ereğli-Akçakoca-Melenağzı arasında yapılan sahil yolu projesi hâlâ tamamlanamadı, viyadük ayakları yapıldı ama proje otuz yıldır bitmedi. Melenağzı bölgesinde her gün kazalar oluyor. Ayrıca, Akçakoca'da yapılması planlanan balıkçı barınağı ve liman projelerinin birleştirilerek yapılması daha ekonomik olacaktır. Yığılca ve Akçakoca'da turizmin canlanması için bu yolların ve projelerin bir an önce tamamlanması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Düşünmez...

36.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, 10 Mayıs'ta kaybolan İbrahim Kom'a ilişkin açıklaması

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 10 Mayıs'ta serinlemek için dereye giren İbrahim Kom kardeşimiz maalesef ki aradan geçen dört güne rağmen hâlâ bulunamadı. Biz bunun önündeki bürokratik engelleri aşmayı başaramadık; Kaymakamlık topu Valiliğe, Valilik Bakanlığa, Bakanlık tekrar yerele yönlendiriyor. Yüksekova'da Avaşın Deresi'nde orayı bilen yerel halktan insanlar da çalışmalara katkı sunmak istiyor, ne yazık ki bu, güvenlik gerekçesiyle reddediliyor. Bir an önce sorumluların sorumluluk gereği o deredeki çalışmalara katkı sunması ve İbrahim arkadaşımızın eğer canlıysa canlı bedenine, vefat etmişse cenazesine ulaşılması için bütün kaynakları seferber etmesi gerekiyor.

Bir teşekkürü de Yüksekova halkına etmek istiyorum. Orada bu dayanışmayı büyüten halkımız umutla güzel bir sonuç bekliyor. Kötü bir sonucun müsebbibi orada görevini yapmayan yetkililerdir, vicdanen bunun sorumluluğunun altından asla kalkamayacaklardır.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

Sayın Timisi Ersever, buyurun.

37.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, işsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısına ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İŞKUR'a göre işsizlik azalıyor ama işsizlik ödeneği için başvuruların sayısı artıyor. 2025 Ocak-Mart döneminde işsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12 artmış durumda. Anlaşılan o ki İŞKUR da TÜİK gibi matematik bilmiyor. Daha vahimi, işçinin yararlanması amacıyla kurulan İşsizlik Fonu'ndan emekçiler hariç herkes faydalıyor, işsizlik ödeneğine başvuranların neredeyse yarısı ödenekten faydalanamıyor. Sormak istiyorum, İşsizlik Fonu'nun koşullarını çalışan lehine çevirecek düzenlemeleri yapmak bu kadar mı zor. İŞKUR'a tavsiyemiz, TÜİK gibi yanlış hesap yapmaktan vazgeçsin, işsizlikle etkin olarak mücadele etsin.

BAŞKAN - Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

YENİ YOL Partisi Grup Başkanı Sayın Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya.

38.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, silahlı örgütün silah bıraktığını açıklamasına ve ilgili sürecin Türkiye Büyük Millet Meclisinde etraflıca konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülke olarak siyasi gündemleri maalesef hızlı tüketiyoruz. Soğukkanlı gündem değerlendirmeleri yerine siyah beyaz keskinliğinde ya da kamplara ayrılmış, ayrıştırılmış toplumda bulunduğumuz kampa göre keskin gündem değerlendirmeleri yapmakla, gündemleri değerlendirmek yerine takım tutar gibi her birimiz bir tarafa savruluyoruz. Ya çok övüyoruz ya çok eleştiriyoruz ya öfkeleniyoruz ya da aşırı mutluluğa kavuşuyoruz. Kısaca, aşk ve nefret arasında ikiye ayrılan bir toplum hâline geldik. Bu kapsamda da yüz yılı geride bırakan, 102 yaşına giren cumhuriyetimiz var. Elbette bu yüzyılda devlet ve millet olarak önemli kazanımlarımız oldu, çözüme kavuşturduğumuz sorunlarımız oldu, mesafe aldığımız konularımız oldu. Bir de ikinci yüzyıla taşınan sorunlarımız var ve bu sorunlarımızı da çözme sorumluluğuyla karşı karşıyayız. Cumhuriyet öncesi izleri olsa da cumhuriyet döneminde henüz kâmil manada çözüme kavuşturup gündemden düşümediğimiz

meselelerimizden bir tanesi de her kesim tarafından farklı olarak adlandırılrsa da Kürt vatandaşlarımızın meseleleridir. Bu konuda da Türkiye'de yaklaşık elli yıldır dönem dönem dozajı artıp azalsa bile devam eden bir silahlı örgütün silah bıraktığını açıklaması elbette bu ülke açısından olumlu bir gelişmedir. Ancak bu kararlar her şeyin güllük güllüştürmesi beklemek, her şeye oldubitti gözüyle bakmak fazla iyimserlik olur. Çünkü böyle bir beklenti oluşturmak aslında topluma da iyilik olmaz. Daha sürecin ismi üzerinde bile tarafların bir mutabakatının olmadığını görüyoruz, kimi "terörsüz Türkiye" süreci derken kimi ise "barış ve demokratik siyaset süreci" diyebiliyor. Dolayısıyla bu konuya yaklaşırken mutlak doğru olarak değerlendirip sadece alkışlamak doğru olmadığı gibi, mutlak yanlış orada değerlendirip süreci bir ihanet olarak değerlendirmek de yanlıştır. Elbette konuyla ilgili olan kişilerin ve bu milletin ve bu devletin konuya dair talepleri, önerileri, gerekliliklere dair bir kısım talepleri olabilir; bunları bir "pazarlık" veya "şart" diye peşinen itibarsızlaştırmak doğru değildir. Yine, konuya dair endişesi ve kaygısı olan kesimler de olabilir; bunları da sanki barışa ve çözüme karşıymış gibi yaftalamak da doğru değil. Dolayısıyla bu meseleyi siyah-beyaz keskinliğinde değil ara renkleriyle beraber değerlendirmek lazım. Bu konuya dair talepleri olanların da taleplerini dinlemek lazım ama bu konuya dair endişe ve kaygısı olanların da kaygılarını hep beraber dinlememiz gerekiyor. Çünkü daha çok değil, iki sene önceki seçimde bugün konuşulan konulara benzer konuları dile getiren muhalefet partilerini terör örgütüyle iş tutmakla, terörist olmakla itham eden, buna dair videoları meydan meydan gezdiren bir siyasi hareketin bugün kalkıp böyle bir sürece önderlik etmiş olmasını hep beraber oturup konuşmamız lazım veya bu iki yıl önce zehirlenen toplumun, konuşulan dilin ülkeyi kamplaştırdığı bir durumda bugün bu sorunu çözmeyle ilgili atılan adımları, bu gelgitlerle toplumu nereye getirdiğini konuşmak lazım. İşte, tam da tüm bu değerlendirmelerin asıl mecrasının Türkiye Büyük Millet Meclisi olması gerektiğini düşünüyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, burada bu meselenin etrafıca konuşulup hem taleplerin hem önerilerin hem gerekliliklerin hem de endişe ve kaygıların burada hep beraber konuştuğumuz ve işin sonunda da ortak bir akılla doğruya ulaşma konusunda bir çaba ve gayret içerisinde olduğumuz bir süreci yaşatmak durumundayız. "Türkiye Büyük Millet Meclisi bu meselenin mecrası olması gerekir." derken dışarıda pişirilen işlerin bu Meclise onaylatılacak bir süreci kastetmiyorum. Bu Meclis burada oturup bu konuyu etrafıca konuşabilmeli. Az evvel ifade ettiğim gibi, doğru bulanlar da niçin doğru bulduğunu rahatlıkla burada ifade edebilmeli, yanlış bulanlar da niçin yanlış olduğunu burada detaylı bir şekilde ama kızmadan, birbirimize öfkelenmeden oturup konuşabilmeliyiz çünkü en önemli meselemiz, dediğim gibi, "Liderlerimiz istedi." diye bir konuya "doğru" ya da "yanlış" diye yaklaşmak olur diye düşünüyorum. Liderlerimizin de hataları olabilir, onların da siyasi angajmanları olabilir, onların da bizim bilmediğimiz mecburiyetleri olabilir. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi, liderler tarafından verilen kararların onaylandığı bir platform değil, Türkiye Büyük Millet Meclisi millet adına, dışarıda ne pişirse pişsin millet adına doğru olan bir şeyi burada hep beraber pişireceğimiz bir mecra olmalıdır diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bu kapsamda elbette silahlı bir örgütün silahlarını bırakıp silahsızlanmayla ilgili sürecin güvenlik kuvvetleri, istihbarat örgütleri içerisinde biraz daha kapalı devre yürüyor olmasını normal karşılamak lazım ama Türkiye Büyük Millet Meclisini ilgilendiren kanunların, infaz düzenlemelerinin, genel affın, kısmi affın ya da başka konuların dışarıda pişirilip buraya sanki bir sipariş kanun maddesi olarak getirilmesi süreçlerinin bu millete yapılabilecek en büyük kötülük olduğunu buradan bir kez daha net bir şekilde ifade ediyoruz. Dolayısıyla, artık bundan sonraki sürecin istihbarat örgütlerinin kapalı toplantılarda yapacağı çalışmalar değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinde enine boyuna konuşulması gereken konular olduğunu buradan bir kez daha vurgulamak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bu vesileyle son olarak şunu da ifade etmek isterim ki bu sürece mutlak doğru ya da mutlak yanlış olarak yaklaşmanın bu meselenin etrafıca tartışılmasının önündeki en büyük engel olduğunu buradan bir kez daha net bir şekilde ifade ediyorum ve elbette tarafların ta yıllardan beri gelen siyasi dil ve üsluplarının bugün bu meselenin çözümünün önünde ne kadar büyük engel olduğunu bu süreci başlatan kişilerin de dikkate alması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu mesele konusunda etrafıca bir genel görüşme ve daha sonraki konuları da -dediğim gibi- dışarıdan bir siparişle değil, burada bütün endişe ve kaygılarıyla beraber değerlendirmesi gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kaya.

İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Turhan Çömez. Buyurun Sayın Çömez.

39.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, "terörsüz Türkiye" tartışmasına, bugün verdikleri genel görüşme önergesine, PKK'nın sözde bir kongre düzenlediğine ve yaptığı açıklamaya, ilerleyen günlerde Türkiye'nin gündemine gelecek konulara ve terörün çözümüne ilişkin açıklamaları

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aylardır Türkiye'de bir "terörsüz Türkiye" tartışması yaşanıyor ve bunun üzerinden siyaset ve polemik yapılıyor. Bakın, bu ülkede terörsüz Türkiye'yi savunmayacak hiç kimse bu ülkenin vatandaşı olamaz. İstisnasız hepimiz terörsüz Türkiye'nin yanındayız ve yanında olmamız lazım. Biz parti olarak sadece "terörsüz Türkiye" demiyoruz, aynı zamanda "teröristsiz Türkiye" diyoruz ve bunu savunuyoruz. Bu vesileyle, terörle arasına mesafeyi koyamayan, terörden medet uman, teröre destek olan, terörün yanında olan, terörü arkasına alan hangi unsur olursa olsun içeride ve dışarıda lanetliyorum ve kınıyorum. Bunu özellikle altını çizerek ifade etmek istiyorum.

Peki, iktidar çevreleri neden terörsüz Türkiye'yi yirmi üç yıl önce değil de şimdi terennüm etmeye başladılar. Neden bugün, niye bugün terörsüz Türkiye? O zaman şu soruyu sorma hakkımız var: Yirmi üç yıldan beri terörlü Türkiye mi istiyordunuz? Niye

bugün terörsüz Türkiye'yi ortaya koyuyorsunuz? O zaman bunun cevabını beklemek zorundayız. Peki, yirmi üç yıl içerisinde terörü bitirmek için, sıfır mesabesinde aldığınız terörü bitirmek ve yok etmek için, kökünü kurutmak için neler yaptınız? Ekonomik önlemleri aldınız mı, hukuki önlemleri aldınız mı, demokratik önlemleri aldınız mı, askerî ve istihbarî önlemleri yeterince aldınız mı, siyasi önlemleri aldınız mı, diplomatik önlemleri aldınız mı? Peki, bunları alamadıysanız, bu topluma bir izahat yapma, bir açıklama yapma, Parlamentoda bir açıklama yapma mecburiyetiniz yok mu? Yirmi üç yıldır niye çözemediğinizi veya çözmediğinizi, hangi gerekçelerle bunu beceremediğinizi ve yirmi üç yılın sonunda niye "terörsüz Türkiye" lafını terennüm etmeye başladığınızı bu millete açıklamak ve izah etmek zorundasınız.

Öte yandan, deniliyor ki "Biz İmralı'dan, teröristbaşından gelecek olan bir mesajla bu işi çözeceğiz." İmralı'dan bir mektup yazılıyor, bu mektup Parlamentoya getirilmek isteniyor, kamuoyuyla paylaşıyor -biz bu sürecin tamamen dışında kaldık, gerekçelerini kamuoyumuz biliyor- ve deniliyor ki "Bu iş bitecek. Ülkeye barış geldi, huzur geldi, demokrasi geldi. Dağlarda çiçek açacak." Peki, madem bu iş bir mektuplu oluyor idiyse Allah aşkına yirmi üç yıldır niye yapmadınız? Madem bu iş böyle çözülüyordu, yirmi üç yıldır çocuklarımız niye katledildi? Daha şurada birkaç ay önce TUSAŞ'ta pırıl pırıl yavrularımız, masum insanlar neden katledildi? Gara'da 16 çocuğumuz neden katledildi bu iş bir mektupla çözülüyor idiyse? Bu konuda iktidarın hem millete hem millet iradesinin tecelligâhı olan bu çatıya bir izahat, bir açıklama borcu var; bu konuda açıklama bekliyoruz.

Öte yandan, bugün partimiz bir genel görüşme önergesi verdi. Hepimiz savunuyoruz, diyoruz ki bu meseleyi Parlamentoda konuşalım; kapalı kapılar ardında, gizli pazarlıklar şeklinde yürümesin bu mesele; gelin, burada konuşalım. Onun için, özellikle iktidar cenahına sesleniyorum: Gelin, bu önergeye "evet" deyin ve bu meseleyi enine boyuna Parlamentoda konuşalım, değerlendirelim.

Bakın, geçtiğimiz günlerde terör örgütü PKK sözde bir kongre düzenledi ve bu kongreye 232 kişi katıldı, gelen haberler o yönde. Peki, bir süre önce bu ülkede İçişleri Bakanlığı yapmış bir zat ne demişti? "Neyin silahını bırakacaklar? 86 terörist kaldı, nefes alamıyorlar." Demek ki bu ülkede İçişleri Bakanlığı yapmış bir zat burnunun dibini görmekten âciz. Böyle bir ülke yönetimi olur mu? Daha sen dün böyle bir açıklama yapmışsın ve terör örgütü, senin dediğin rakamın 3 katı kadar yöneticisini toplamış, bir sözde kongre düzenlemiş. Tabiatıyla, böyle bir zat bu ülkenin güvenliğinden sorumluydu; çıkmalı -bugün milletvekilidir kendisi- bu milletin huzurunda o lafları niye etmiştir... Bugün gelinen noktada sorumluluğu var mıdır? Bunları tek tek bu millete izah etmelidir.

Gelelim 50 bin kişinin katili alçak terör örgütünün yapmış olduğu açıklamaya, diyor ki: "PKK adıyla yürüttüğümüz çalışmaları sonlandırdık." Yani "Adımızla yürüttüğümüz çalışmaları sonlandırdık..." Bu, yapılan sözde kongreden ortaya çıkan beyanat. Herhâlde ardından şunu söyleyecek: "Durmak yok, yola devam." Herhâlde bu gelecek ardından. Bakın, burada hepimizin tartışması gereken, Gazi Meclisin çatısı altında hepimizin tek tek ele alması gereken inanılmaz bir meydan okuma söz konusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - "Türkiye Cumhuriyeti devleti soykırım yapmıştır." diyor bu alçak örgüt. "Kürtler imha edilmiş, asimilasyona uğramışlardır. Milyonlarca Kürt yerinden yurdundan edilmiştir, on binlercesi işkencelerden geçirilmiştir ve bir Kürt-Türk savaşı yaşanacaktı ama teröristbaşının fedakârlıkları sayesinde bu savaşın önüne geçildi." diyor. Yine, aynı alçak terör örgütü Türkiye'nin tapu senedi olan "Lozan Antlaşması'nı ortadan kaldırmak üzere, ona itiraz etmek üzere kurulduk." diyor ve ilerleyen noktalarda da "Türkiye'nin ulusal devlet yapısı, ulusal üniter devlet yapısı sona ermelidir." diyor. En son söylediği de şu: Teröristbaşı için "TBMM'nin tanıyacağı özgürlük ve siyaset hakkıyla Abdullah Öcalan -yani teröristbaşı- bu süreci yürütüp yönlendirmelidir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Hani "Pazarlık yok." diyordunuz, nerede kaldı Allah aşkına sizin "Pazarlıksız, kayıtsız, şartsız silah bırakıyorlar." iddialarınız? Alın işte, terörist örgüt dağda toplantısını yapmış, koskoca Türkiye Cumhuriyeti devletine meydan okurcasına utanmadan, sıkılmadan dizeler yazıyor, talimatlar yağıdırıyor ve iktidar cenahından da sanki muazzam bir başarı elde edilmiş gibi "Dağlarda çiçek açacak." türküleri söylüyor. Siz bu ülkenin kuruluş temeli olan, tapu senedi olan Lozan'a itiraz eden, buna meydan okuyan bir terörist bildirgeyi, Allah aşkına, nasıl olur da alkışla karşılırsınız?

Öte yandan, yine başka konular daha var konuşulması gereken. Deniliyor ki: "Pazarlık yok, kayıtsız şartsız silah bırakıyorlar." Büyük Orta Doğu Projesi tıkır tıkır işliyor; birinci aşama bitti, Irak bölündü; ikinci aşama bitti, Suriye bölündü ve Suriye'de yıllarca desteklenmiş, beslenmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, buyurun, sekizinci dakikadayız.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanım, anlayışınıza teşekkür ediyorum, lütfetiniz, bitirmek üzereyim ama lütfen biraz tahammül istirham ediyorum, çok uzatmayacağım.

Irak'ta süreç tamamlanmış ve oradaki PYD/YPG terör unsurlarının başındaki alçak terörist hâlâ İçişleri Bakanlığının kırmızı listesinde terörist olarak aranıyor ve on üç-on dört yıldır emperyaller tarafından beslenen, desteklenen PKK uzantısı bu unsurlarla ilgili bir tek kelime edilmiyor, bir tek cümle edilmiyor. Hani pazarlık yoktu? Ne olacak bu "KCK" denen terör yapısının, şemsiye çatı terör yapısının altındaki 4 unsur? PKK'sı, PYD'si, YPG'si, PÇDK'si, PJAK'ı; ne olacak bunlar, niye konuşmuyorsunuz? Söylediğiniz bir tek şey var: "Dağlarda çiçek açacak, kuşlar uçacak." Elbette bu ülkenin her bir köşesinde çiçekler açsın, kuşlar uçuşsun; hepimiz birbirimizle kenetlenelim, dostça, kardeşçe yaşayalım; hiç kimse birbiriyle kavgaya etmesin, çatışmasın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - ...Kürt'ün Türkmen'le barıştığı, sağcının solcuyla barıştığı, Alevi'nin Sünni'yle kucaklaştığı, sağcının solcuyla, sekülerin muhafazakârla kucak kucağa olduğu; dostça, kardeşçe yaşadığı bir ülke olsun. Bunun teminatı Parlamentodur. Bütün problemleri gelin burada konuşalım, tek tek ele alalım ama kapalı kapılar ardında bir pazarlıktır gidiyor;

Parlamentonun haberi yok, milletin haberi yok. Ondan sonra terörist organizasyon çıkıyor, oradan bazı açıklamalar yapıyor, koskoca Türkiye Cumhuriyeti devletine meydan okuyor ve buradan ses seda gelmiyor, iktidar cenahından alkışlar kopuyor.

Özetle, bundan sonra gelecek olanları söyleyeceğim: Bundan sonra Anayasa'nın giriş kısmını tartışmaya açacaklar; 1, 2, 3, 4'e şimdilik güçleri yetmiyor, onu tartışmaya açacaklar; İnfaz Yasası'yla ve TCK'nin değiştirilmesiyle 7 bin PKK unsurunun Türkiye'de cezaevlerinden tahliye edilmesinin yollarını açacaklar ve bununla ilgili pazarlıkların da sürdüğünü biliyoruz ama Parlamentonun haberi yok ama önümüzdeki günlerde Türkiye'nin gündemine gelecek.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir dakika rica ediyorum, bitireceğim Başkanım, istirham ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, bu ülkede terörün çözümü için çare vardır, o çare demokrasidir, insan haklarıdır, özgürlüklerdir, hukukun üstünlüğüdür; öte yandan, ekonomik tedbirlerdir, diplomatik tedbirlerdir, askerî ve istihbari tedbirlerdir. İktidar eğer "Yirmi üç yıldır biz bu işi çözemedik, beceremedik, gücümüz kudretimiz yetmedi, yüzümüze gözümüze bulaştırdık ve çareyi teröristbaşından gelecek olan bir mektupta bulduk." diyorsa biz buna itiraz ediyoruz ama "Gelin, beraber bu ülkede huzuru ve istikrarı sağlayalım." diyorsanız gelin, bize müracaat edin, tecrübemizle, bilgimizle, birikimimizle, vatana ve millete duyduğumuz inanılmaz ve sarsılmaz aşkla ve millet iradesinin tecelli ettiği bu yüce çatının bize verdiği sorumlulukla yanı başınızda olalım.

Özetle, Türkiye'ye güzel günler gelecek ama bu anlayışla değil, bu tutumla değil. İnanıyorum ki millet iradesinin tecelli ettiği bu yüce çatı bu problemi günü geldiğinde hakkıyla ve layıkıyla çözecektir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, buyurun.

40.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'deki konteyner kente ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Deprem ili memleketim Osmaniye'mde konteyner kentin 20 Haziranda boşaltılacağı söyleniyor ancak Osmaniye'mde ne iş var ne de geçim var, kiralar da fahiş ölçüde artmış durumda. Bu durumda asgari ücretli depremzede bu koşullarda nereye gidecek? Emekliler, yaşlılar, sosyal yardımlarla ancak ayakta durabilen vatandaşlar nereye gidecek? 21 metrekaarelik konteynerlere sığınan yurttaşlarımız "Bu konteyner elimizden alınırsa ne yaparız?" diye endişeyle uyuyamıyor. İnsanlarımız yoksullukla, belirsizlikle ve çaresizlikle baş başa bırakılmış durumda. Devlet, vatandaşına sahip çıkmak durumunda. Depremzedelerin çadırdan konteynere, konteynerden sokağa sürüklenmesine izin veremeyiz. Yetkililer acilen resmî, net ve insani bir açıklama yapmak durumunda ve bu korkuya bir son vermek durumunda.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç.

41.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, bölgesel güvenliğe, engelli bireylere, Türkçenin resmî dil ilan edilmesinin 748'inci yıl dönümüne ve Türk Dil Bayramı'na, Soma'da 301 madencinin şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden necip Türk milleti; günümüz dünyasında çatışmalar artık yalnızca mahallî meseleler olmaktan çıkmış, küresel dengeleri etkileyen bölgesel kırılmalara dönüşmüştür. Bu yeni denklemde, bölgesel güvenlik millî güvenliğin ayrılmaz ve öncelikli bir parçası hâline gelmiştir. Milletçe sahip çıkmamız gereken en temel güvenlik halkası iç barışımızın temini, toplumsal dayanışmamızın tahkim edilmesi ve millî birliğimizin sağlam esaslara oturtulmasıdır. Terör örgütleri yıllardır sadece ülkemizi değil yakın coğrafyamızı da istikrarsızlaştırmakta, devletlerin egemenliğine ve halkların huzuruna kastetmektedir. PKK ve benzeri yapılardan kaynaklanan bu tehditler silahın bırakılması ve teslimiyetin sağlanmasıyla ancak sona erebilirdi. Kökü dışarıda, sözü içeride olan ayırıcı ve yıkıcı söylemler artık yerini insan onuruna saygılı, özgürlükleri teminat altına alan, ortak yaşama kültürünü pekiştiren düşünce zeminlerine bırakmalıdır. Modern devletin asıl gücü vatandaşlarının sadakatinde, aidiyetinde ve birlikte yaşama iradesinde saklıdır. Bizi biz yapan ortak tarihimiz kadar ortak gelecek ülküsüne duyduğumuz inançtır. Türk milleti farklılıklarını tehdit değil zenginlik olarak gören, birliğini kardeşlikte bulan büyük bir millettir. Bu şuura sahip olmak çağın gereklerine uygun, kapsayıcı ve güçlü bir vatandaşlık bilincini yaşatmakla mümkündür. Tam da bu noktada milletimizin haklı davasını kararlılıkla savunan, teröre karşı yılmadan mücadele eden, devlet aklına yön veren bir liderin varlığı hem ülkemizin hem de bölgemizin geleceği için büyük bir imkândır. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli devletin bekasına, milletin huzuruna ve vatanın bölünmez bütünlüğüne olan sadakatiyle Türkiye'nin zor dönemlerinde irade koyan, milletin hissiyatına tercüman olan bir liderdir. Onun kararlı duruşu sadece bugünü değil yarını da şekillendirmektedir. Cumhuriyet çatısı altında yükselen bu millî mücadele ruhu Türkiye Yüzyılı'nı inşa edecek iradenin ta kendisidir. Türk milleti bu kutlu yürüyüşte hiçbir sarsıntıya boyun eğmeyecek, hiçbir baskıya teslim olmayacaktır. Kardeşliğimizin harcı sağlam, birliğimizin temeli derindir. Bu topraklarda ne ayrılığa ne de teröre geçit vardır; birlikte başaracağız, birlikte yükseleceğiz.

Sayın milletvekilleri, engelli olmak insan hayatının bir gerçeğidir, her birey bir gün bu durumla karşı karşıya kalabilir. Engelli olmanın, bir engelle yaşamamanın ya da hayatta bir engelle karşılaşmanın ne anlama geldiğini, bunun insani, toplumsal ve duygusal boyutlarını hassasiyetle değerlendiriyor, içtenlikle anlamaya çalışıyoruz. Biliyoruz ki engelli kardeşlerimizin hayatlarını doğrudan etkileyen, çözüm bekleyen sorunları, giderilmesi gereken ihtiyaçları vardır. Temennimiz, engelsiz bir dünyanın inşasıdır. İstiyoruz ki tüm engeller ortadan kalsın. Beklentimiz, mücadele eden kardeşlerimizin yalnız bırakılmaması, onların yolunun açılması ve desteklenmesidir. Unutmamalıyız ki engeller durmak için değil, aşmak içindir ve şunu açıkça vurguluyoruz: Sevgisizlik aşılması en

zor engeldir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak engelli bireylerin yanında olmayı bir görev, bir sorumluluk ve bir gönül meselesi olarak görüyoruz. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin veciz sözleriyle ifade edersek "Engel, onu kenara iten fazilet ve fedakârlık ruhu olduktan sonra hiçbir sorun yaratamayacaktır." Yılın bir gününde değil her gününde bütün engelli kardeşlerimizin yanındayız. Onların tercümanınız.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 13 Mayıs 1277 tarihinde Karamanoğlu Mehmet Bey tarafından yayımlanan fermanla Türkçenin resmî dil ilan edilmesinin 748'inci yıl dönümünü idrak ediyoruz. Bu anlamlı günde sadece bir iletişim aracı değil aynı zamanda milletimizin hafızası, kültürü ve karakteri olan Türkçemize sahip çıkmanın önemini bir kez daha vurguluyoruz. Milletimizi, Türkçemizi yozlaştıran yabancı kelimelerden arınmaya, doğru yazım ve imla kurallarına dikkat etmeye, dilimize karşı daha bilinçli ve duyarlı bir tutum sergilemeye davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kılıç.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Kökleri derin, kelime hazinesi zengin, milyonlarca insanın konuştuğu ve kadim bir medeniyetin taşıyıcısı olan Türkçemizi yaşatan ve yücelten herkesin Türk Dil Bayramı'nı en içten dileklerimizle kutluyoruz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Soma maden faciasında hakkın rahmetine kavuşan 301 madencimizi şehadetlerinin yıl dönümünde rahmet ve minnetle anıyor, ailelerine tekraren başsağlığı ve sabır temennilerini iletmek istiyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kılıç.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit konuşacak.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

42.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 27 Şubatta yapılan çağrıya PKK tarafından tarihsel bir yanıt verildiğine, Soma'da 301 madencinin yaşamını yitirdiği felaketin yıl dönümüne ve işçi Erol Eğrek'e ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, dün tarihî bir gündü, tarihî bir ana tanıklık ettik. 27 Şubatta aslında, Sayın Öcalan tarafından yapılmış olan barış ve demokratik toplum çağrısına PKK tarafından tarihsel bir yanıt verildi ve biz bu yanıtta hep beraber şahitlik ettik. Bu yanıt başta Kürt halkı olmak üzere tüm Türkiye toplumunun barış, eşitlik ve demokratik çözüm talebine verilmiş en güçlü yanıttır. Bu tarihsel yanıt çözüm ve toplumsal barışla hepimizin taçlandırması gerekmektedir. Artık geçmişin yüklerini dürtüşçe omuzlayıp geleceği hep birlikte inşa etme vaktidir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bizim geçmişimizde yük yok, kimin sırtında terör yükü varsa o konuşsun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Coğrafyanın tüm renkleri, kimlikleri, inançları, dilleri, acıları ve umutlarıyla hep birlikte düşünmek, konuşmak ve yol yürümek gerekir. Türkiye coğrafyasında acısı, umudu, neşesi, hüznü çeşitli dönemlerde farklılaştırılmış, ayrıştırılmış bütün toplumsal kesimlerin kendisini bir parçası hâlinde hissedebileceği, kendisini içinde görebileceği yeni bir dönemi hep beraber kurmak, kurgulamak zorundayız. Ülke tarihinde hiç olmadığımız kadar çözüme ve toplumsal barışa yakınız. Eğer bu ülke halkları, insanları ve hayatları için gerçekten bir kaygımız varsa buna kayıtsız kalma ya da elimizle itme lüksümüz yok. Samimiyet ve ciddiyetle sürece yaklaşmak zorundayız. Her birimizin tarihsel bir sorumluluğu ve rolü bulunmaktadır. Hiçbirimizin barışı geciktirme, söz söyleyip kenara geçme lüksü yok ve olmamalı da. Hep birlikte yüzleşmeli, hep birlikte adım atmalı ve hep birlikte yaralarımızı sarıp onarmalıyız. Barış içinde bir gelecek istiyorsak bunun yolu özgürlükten, hukukun üstünlüğünden, eşitlikten ve adaletten geçiyor. Kürt sorununun çözümü de Türkiye'nin gerçek anlamda demokratikleşmesi de hepimizin ortak amacı ve sorumluluğu olmak durumundadır. Bu Meclis 85 milyonu temsil ediyor, o hâlde çözümün ve barışın dili de ilk önce buradan kurulmalıdır. Artık bu kürsüden kin, nefret, düşmanlık değil uzlaşma, eşit yurttaşlık ve onurlu barış konuşulmalı çünkü barış ancak demokratik siyasetle mümkündür. Gelin, geçmişle yüzleşelim. Neler yaşandığını, bu sorunun nasıl çözüleceğini açık yüreklilikle tartışalım. Hakikat, adalet ve hafıza komisyonları kuralım. Bu, sadece Kürt halkının değil, Türkiye halklarının ortak ihtiyacıdır. Yasal reformlarla demokratik Türkiye'yi yeniden hep beraber inşa edelim. Biz biliyoruz ki kalıcı barış mümkün ve demokratik çözüm de mümkün, halkların eşitliği mümkün. Yeter ki Meclis irade gösterecek, yeter ki tarihî sorumluluğundan hiç kimse kaçmasın. Hepimizin ortak yaşam, toplumsal barış ve demokratik bir gelecek için el ele vermesinin zamanı çoktan geldi, geçiyor bile. Hızlı bir şekilde bizlerin, Meclisin gerçekten üzerine düşen sorumluluğu yapmak için de kolları sıvaması ve süreci başlatması gerektiğinin altını çizmemiz gerekiyor. Kürt sorununun demokratik yollarla çözülmesi, demokratik Türkiye'nin inşası hepimizi birleştiren, buluşturan ortak amaç olmak durumundadır ve bu amaç etrafında birlikte mücadele edip, birlikte tartışıp, birlikte yeni dönemi kurabileceğimize inancımızı bir kez daha ifade ediyor; yeni dönemin hepimize, Türkiye halklarına hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, sayın vekiller; evet, Türkiye aynı zamanda işçi katliamlarının çokça yaşandığı bir ülke. Bir taraftan barışı konuşuyoruz ama bir taraftan da ülkenin içerisinde yaşanan hukuksuzlukları da dile getirmek boynumuzun borcu. Türkiye işçi sınıfının en karanlık, en acı günlerinden birinin yıl dönümü bugün. 13 Mayıs 2014'te Soma'da 301 madencinin yaşamını yitirdiği bir katliamın yıl dönümü. Bu olay ne bir kazaydı ne de bir kaderdi. Bu ülkeyi yönetenlerin, iktidarın, aslında göz yummasıyla, onayıyla ortaya çıkan büyük bir katliamdı. Sermaye düzeninin sonucuydu, işçi karşıtı düzenin sonucuydu, emek karşıtı düzenin sonucuydu ve bu, bir iş cinayeti idi. Soma'da, insan canı, yerin 7 kat altında, birkaç kuruş daha fazla kazanılması için kâr uğruna hiçe sayıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Gerekli önlemler alınmadı ve oradaki üretim baskısı sonucunda o büyük felaket, o büyük katliam gerçekleşti. O gün maden çöktü ama aslında çöken sadece maden değildi, emeğin hiçbir değerinin olmadığı koca bir düzen çöktü ve o günden bugüne de emekten yana olan hiçbir şey değişmedi, sermayeden yana olan düzen aldı başını gidiyor.

Aradan on bir yıl geçti ama adaletsizlik hâlâ devam ediyor, Soma'da hâlâ cezasızlık devam ediyor ve ne yazık ki Soma'nın sorumluları yargıdan kaçırıldı, Soma'nın sorumluları aklandı, kollandı. En son, 28 kamu görevlisinin yargılandığı davada 16 kişiye beşer ay, 2 kişiye altı ay yedi gün ceza verildi; 10 sanık ise beraat etti ama bu ülkede, Can Atalay yani Soma katliamında yaşamını yitirenlerin avukatı olan Can Atalay ve Selçuk Kozağaçlı hâlihazırda cezaevindeler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Yani 301 işçinin katilleri sokakta gezerken onların haklarını savunan, onlar için söz kuranlar cezaevinde olmaya devam ediyorlar. Sadece bu da değil Sayın Başkan, dört gün önce İstanbul'un göbeğinde, Şişli'de bir işçi daha katledildi; Erol Eğrek. Niçin katledildi? Çünkü Çalık Holdingde çalışıyordu, Türkmenistan'daki fabrikada çalışmıştı, 7 milyon liralık tazminat davasını almıştı ama on yıllardır hukuk mücadelesi verip kazandığı hâlde tazminatını alamıyordu. Bir video çekti, holdinge gitti ve oradaki görevliler tarafından, güvenlik görevlileri tarafından dövülerek katledildi. İşte, bu ülkedeki aslında düzenin adı tam da budur; Erol Eğrek yani bir işçinin hakkını ararken haksız ve hukuksuz bir şekilde dövülerek öldürülmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Peki, buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bu anlamıyla, o işçiyi, Erol Eğrek'i öldürenin sadece oradaki güvenlik görevlileri olmadığını; bu düzenin öldürdüğünü, sistemin göz yumduğunu, yargının kolladığını, katillerin ve en nihayetinde, burada devletin sorumluluğunun olduğunu altını çizmemiz gerekiyor.

Biz DEM PARTİ olarak, Soma maden katliamında yaşamını yitiren 301 işçiyi tekrar anıyoruz, Erol Eğrek'i tekrar anıyoruz saygıyla ve hürmetle. Ne olursa olsun emekten yana bir mücadeleyi büyütme ve böyle bir düzeni kurma sözünü de bir kez daha yinelemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

43.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, PKK terör örgütünün açıkladığı fesih ve silah bırakma kararına, toplumsal barışın güvencesine, Soma'da meydana gelen facianın 11'inci yılına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, 12 Mayıs 2025 tarihi itibarıyla PKK terör örgütü kendini feshettiğini, silah bırakma kararı aldığını açıkladı. Cumhuriyet Halk Partisi olarak tarihsel bir tutarlılık içerisinde barışın yanındayız. Aynı şekilde, terörün ve şiddetin her türlüşüne her zaman karşı olduk, bundan sonra da karşı olmaya devam edeceğiz. Bu topraklarda kırk yedi yıldır süren terörün, akan kanın sonsuza kadar durması ortak temennimiz ve irademizdir. PKK'nın silah bırakma kararı aldığını ve örgütsel yapısını feshettiğini ilan eden son açıklaması Türkiye'nin yıllardır ağır bedeller ödediği bir dönemin sona ermesi açısından kritiktir ancak bu sürecin başarılı olması ve kalıcı toplumsal barışa evrilmesi atılacak adımların samimiyeti, hukukiliği ve demokratik meşruiyetiyle doğrudan ilişkilidir. Sürecin tüm aşamalarıyla nihayete ermesini, on binlerce canımızı kaybetmemize yol açan, ağır ekonomik ve toplumsal yıkım yaratan terörün ilelebet sonlanması bekliyoruz. Kürt sorunu da dâhil olmak üzere ülkemizdeki tüm sorunların çözümü hukuk devleti, adalet ve demokrasiden geçer. Bu süreç günlük hesaplarla, seçim planlarıyla değil, hiçbir siyasi görüşün, partinin, toplum kesiminin dışlanmadığı bir kapsayıcılıkla yönetilmelidir. Ülkelerde iç barış otoriter bir sistemde değil, demokratik hukuk düzeninde sağlanır. Türkiye'de toplumsal barışın güvencesi millet iradesine, ulusal egemenliğimize, Lozan Antlaşması'nda tescil edilmiş bağımsızlığımıza ve ülkemizin bölünmez bütünlüğüne dayanan yüz yılı aşkın varlığıyla kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olan cumhuriyetimizdir. Bundan sonraki dönemde tam mutabakata dayanan bir toplumsal barışın güvencesi olarak demokrasi ve hukukun üstünlüğünün kurumsallaştırılması konusunda atılması gereken adımlar vardır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konuda şehit ailelerinin, gazilerimizin ve bütün mağdurların rızalarının alındığı tam bir çözüm için sorumluluk bilinciyle davranmayı kararlılıkla sürdüreceğiz. Bu amaçla, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında demokratik düzenlemelerin ele alınması yönündeki tarihsel ve siyasi tutarlılık taşıyan tavrımızı muhafaza ediyoruz. Demokratikleşmenin gereği olan tüm yasal düzenlemelerin beklemeksizin Meclis çatısı altında yapılması ihtiyacının altını çiziyoruz. Demokratikleşme için gerekli kanuni düzenlemelerin yapılması kadar mevcut kanunların uygulanmasındaki hukuk dışı yaklaşımların terk edilmesi ve Anayasa ihlallerine son verilmesinin şart olduğunu hatırlatıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi toplumun barış ve demokrasi taleplerinin kişisel siyasi hedefler doğrultusunda istismar edilmesine asla izin vermeyecektir. Ülkemizdeki demokrasi ve hukuk devletine ağır zararlar veren uygulamalar son bulmalıdır. Artık seçilmiş belediye başkanlarının ve belediye meclislerinin yerine kayyım atama uygulamasına ve Kürtlerin belediye meclislerine girmesini suç sayan hukuksuz soruşturmalara son verilmelidir. Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu'nun, siyasi parti liderleri Selahattin Demirtaş'ın, Figen Yüksekdağ'ın, Ümit Özdağ'ın, tüm siyasi tutsakların ve toplumsal davalardan cezaevinde bulunanların özgürlüklerinin sağlanması ve tam demokratik rekabet koşullarının tesisi elzemdir. Bir yandan barışa yönelik adımlar atılırken diğer yandan muhalefete savaş açılması ve düşman hukuku uygulanması kabul edilemez. Bu tutumun sürdürülmesi barışın güvencesi olan demokrasinin yıkımı anlamına gelir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak tüm yurttaşlarımıza sözümüzdür: Hepimizin barış umudunun, kardeşçe yaşama iradesinin, hep birlikte kalkınma ve zenginleşme hayalinin bir kez daha siyasi çıkarlar uğruna heba edilmesine karşı biz buradayız. Cumhuriyet Halk Partisi olarak barış ve demokrasinin tesisi konusundaki sorumluluğumuzun bilincindeyiz. Bizler ana muhalefet partisi olmanın ötesinde, Türkiye'nin birinci partisi olarak iktidara hazırlanma sorumluluğumuz ve tarihsel mirasımızın gücüyle barış ve demokrasinin inşasının güvencesiyiz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu anlayışla bütün gücümüzle, kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Değerli arkadaşlar, bugün 13 Mayıs. Bundan tam on bir yıl evvel Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen bir faciada ve aslında ifade etmek gerekir ki iş cinayetinde 301 madenci kardeşimiz hayatlarını kaybettiler. Belirtelim: Madencilerin çalıştığı alan eski imalatlarla çevriliydi, yalıtım yapılmayarak facianın yolu döşenmişti, madendeki pek çok alanda sensör yoktu, olanlar eski ve yetersizdi, galerinin kendi havalandırma sistemi dahi yoktu, üretim sahasını dolaşan hava buraya doluyordu ve yalnızca tek bir çıkış vardı; acil çıkış merdivenleri çok dardı, buraları da makineler kapatıyordu. İşte bu yollarda madencilerimiz, geliş muhakkak olan ölümü bazıları teyemmüm abdesti alarak beklediler. Şimdi, biz bu iş cinayetine arkasından ne gördük?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İş güvenliği önlemleri alınmamıştı, işçiler baskı altında çalıştırılıyordu, tazminat ve sigorta usulsüzlükleri almış başını gidiyordu. Denetim eksikliği açık, siyasi sorumluluk üstlenen kimsenin yokluğu ve yargı bağımsızlığının da sağlanamaması geriye baktığımızda gördüklerimizdi. 2018'de verilen ilk kararlar 5 sanık hakkında ceza verildi, şirketin patronu on beş yıl cezaya çarptırılmasına rağmen yalnızca dört yıl yattı ve 2020 yılında serbest bırakıldı. 2022'de yeniden görülen davada kasten öldürme yerine bilinçli taksirle yargılama yapıldı. Kamu görevlilerinin tamamı işlerine iade edildi; Enerji Bakanlığının, Çalışma Bakanlığının hiçbir yetkilisi hakkında ciddi hiçbir yaptırım uygulanmadı. Ailelere yönelik tazminatlar uzun süre direnişle karşılaştı, adil ve tam tazminat hayata geçirilemedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Günaydın, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu sürecin sonunda içimiz acıyarak söylüyoruz ki 301 kardeşimizin acılı anneleri, babaları, eşleri, çocukları on bir yıldır boynu bükük bekliyorlar. Bu iş cinayetinde sorumlu olan, kaynaklık eden bütün herkes dışarıda ve yalnızca, oraya bu çocukları savunmak için giden Can Atalay ve Selçuk Kozağaçlı içeride; âdeta, Türkiye'nin özeti gibi bir manzara değil mi?

Cumhuriyet Halk Partisi olarak halkımıza söz veriyoruz: Bu demokrasi ve adalet dışı düzene mutlaka son vereceğiz ve Türkiye'de kimsenin ötekileştirilmediği, herkes için adaletin ve demokrasinin söz konusu olacağı bir düzeni mutlaka tüm engelleri aşarak tesis edeceğiz.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Günaydın.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Abdulhamit Gül.

Buyurun Sayın Gül.

44.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, terör örgütünün kendini feshetme kararına ve "terörsüz Türkiye" hedefine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün ülkemiz için çok önemli, tarihî bir ana tanıklık yaptık. "Terörsüz Türkiye" hedefi yolunda atılan adımların neticesinde terör örgütü kendini feshetme kararı almıştır. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Sayın Devlet Bahçeli'nin tarihî ve çok stratejik bir çağrısıyla ve yine, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yüksek iradeleriyle bir devlet politikası hâline gelen, yaşadığımız bu gelişmede ülkemiz "terörsüz Türkiye" hedefi yolunda çok önemli bir gelişme katetmiştir; bu gelişmede katkısı olan siyasi partilere, tüm kurumlara, Millî İstihbarat Teşkilatına, herkese çok teşekkür ediyoruz. Cumhuriyet İttifakı olarak attığımız adımlar ve gösterdiğimiz yüksek irade neticesinde, onlarca yıldır devam eden bir sorun daha, inşallah, çözülme noktasına gelmiştir; tüm bu gelişmeler tamamlandığında ülkemiz, yoluna terörsüz bir Türkiye olarak devam edecektir. Türkiye Yüzyılı hedeflerimiz doğrultusunda çok önemli bir adım daha atılmış ve büyük ve güçlü bir Türkiye olma yolunda yepyeni bir ufkun, yepyeni bir dönemin kapıları açılmıştır. Bu gelişmelerin nihayetinde, bin yıldır devam eden kardeşliğimiz, birliğimiz, beraberliğimiz inşallah daha da pekişecek, daha da güçlenecektir. Ülkemize ve bölgemize yönelik serdedilen, planlanmaya çalışılan senaryolar ve oyunlar altüst olacak; emperyalistlerin ülkemiz için, milletimiz için zayıf yanımız olarak gördüğü tüm yönlerimiz en güçlü yanımız olarak birliğimizi, beraberliğimizi kıyamete kadar taşıyacaktır.

Değerli milletvekilleri, "terörsüz Türkiye" hedefi yolunda ülkemizde, bölgemizde kargaşanın, kaosun hâkim olmasını isteyen; kandan ve gözyaşından beslenen emperyalistleri hayal kırıklığına uğratacak bir hedefle Türkiye yoluna devam etmektedir. Bu hedefle, ülkemizin tüm renklerinin -Alevi'siyle Sünni'siyle, Türk'üyle, Kürt'üyle, Laz'ıyla Çerkez'ile- tıpkı Malazgirt'te olduğu gibi, ay yıldızlı bayrağımız altında, devletimizin, cumhuriyetimizin birleştirici nitelikleri çatısı altında terörsüz, çatışmasız, birlik ve dirlik içerisinde yaşayacağı; daha güçlü bir şekilde yaşayacağı, daha huzurlu bir şekilde yaşayacağı, çocuklarımızın, gençlerimizin geleceğe daha güvenle bakacağı bir Türkiye hedefinde inşallah bu ufku, vizyonu hep beraber yaşayacağız. Bu, tüm dünyaya örnek olacak bir kardeşlik iklimidir. İç kalesini, iç cephesini güçlendirmiş, tahkim etmiş bir Türkiye, birliğini beraberliğini pekiştirmiş bir Türkiye yalnızca milletimizin değil tüm mazlum coğrafyaların umudu olmaya devam edecektir. Adımız ne olursa olsun buradan bir kez daha ifade etmek isteriz ki soyadımız Türkiye'dir, bizleri birleştiren, bizim ortak paydalarımız, bizleri geleceğe taşıyacak ortak değerlerimizdir ve bu değerlerimizi koruyarak, geliştirerek geleceğe daha güçlü bir şekilde bakacağız. Akliselim içerisinde, kutuplaştırmadan, birleştirerek, daha da ortak yanlarımızı bir araya getirerek sorunlarımızı çözmeye devam edeceğiz. Türkiye Yüzyılı emin adımlarla Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yoluna devam etmektedir. Türkiye Yüzyılı hedefini hiç kimse engelleyemeyecektir. Bunu milletimizin duasıyla, güçlü desteğiyle gerçekleştireceğiz diyorum.

Tekrar, Genel Kurulu, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.
Gündeme geçiyoruz.
Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2025 Yılı'nın Nisan ayında Ülkemizde Gerçekleşen Zirai Don Olayının Sonuçlarının Araştırılması, Üreticilerin ve Tarımsal Ürünlerin Uğradığı Zararların Tespiti ve Gelecekte Yaşanabilecek Benzer Olayların Etkilerinin En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısının 8/5/2025 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/103)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanlığının, İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca, Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2025 yılının Nisan ayında ülkemizde gerçekleşen zirai don olayının sonuçlarının araştırılması, üreticilerin ve tarımsal ürünlerin uğradığı zararların tespiti ve gelecekte yaşanabilecek benzer olayların etkilerinin en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis araştırması komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısı 8 Mayıs 2025 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

YENİ YOL Partisi grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 23 milletvekili tarafından, cumhuriyet dönemi boyunca yargısal süreçlerde yaşanan anayasal, yasal ve yapısal sorunların ve siyasi müdahalelerin ayrıntılı biçimde araştırılması, adil yargılanma hakkı başta olmak üzere, anayasal güvencelerin ne denli işlevsizleştirildiğinin ortaya konulması ve gelecekte benzer ihlallerin önüne geçilmesine yönelik reform alanlarının belirlenmesi amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkanı

Öneri:

Mersin Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Mehmet Emin Ekmen ve 23 milletvekili tarafından, Cumhuriyet Dönemi boyunca yargısal süreçlerde yaşanan anayasal, yasal ve yapısal sorunların ve siyasi müdahalelerin ayrıntılı biçimde araştırılması, adil yargılanma hakkı başta olmak üzere anayasal güvencelerin ne denli işlevsizleştirildiğinin ortaya konulması ve gelecekte benzer ihlallerin önüne geçilmesine yönelik reform alanların belirlenmesi amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 13/5/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, YENİ YOL Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Ertuğrul Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri YENİ YOL Grubumuz ve Deva Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Adil bir Türkiye, adaletle yönetilen bir Türkiye, hukukun üstün olduğu bir Türkiye; bu, eminim ki buradaki herkesin ülkemiz için en büyük dileği ve ortak hayali ama şimdilik bir hayal ancak biz ülkemizden umudumuzu asla kesmedik. Sorunlarımız derin ancak çözümsüz değil.

Bakın, 1997 yılında, 28 Şubat günlerinde dönemin Yargıtay 4. Ceza Dairesi Başkanı olan Sayın Sami Selçuk Türkiye Barolar Birliği Dergisi'nde yayınlanan "Yargı Bağımsızlığı" başlıklı makalesinde bakın ne diyor: "Ve ben, otuz beş yıllık yargıç, bu konuda ilk yazımı yirmi beş yıl önce yayınlamıştım. Şimdilerde o günden daha da gerideyiz. Üzülüyorum günün birinde yargı bağımsızlığına gerek duyabilecekler 'Keşke gerçekleştirseydik.' diye yazıklanacaklar için. Yargı bağımsızlığının yargıçlara tanınan bir ayrıcalık değil kendisi için bir gereksinim olduğunun bilincine ulaşamamış kamuoyu için üzülüyorum." Evet, yargı bağımsızlığında Sayın Selçuk'un yakındığı kaybedilen yirmi beş yılın üstüne bir yirmi sekiz yıl daha ekleyerek devam ediyoruz. Sayın Selçuk

makalesinde devam ediyor: "Peki, niçin yazıyorum? Yetkin, salt ve yansız bir adalet için elbette; ya, kimler için yazıyorum? Hangi koşullarda olursa olsun 'Adaletin kestiği parmak acımaz.' diyecek oranda sağlam inançlılar için yazıyorum. Hazreti Ömer'i ya da Fatih'i yargılayan büyük yargıcın yansız yargılamasını ya da sarayının bahçesini genişletmek için 'Arazisini zorla alırım.' diyen Büyük Frederick'e 'Berlin'de yargıçlar var.' yanıtını veren değirmencinin öyküsünü birbirine anlatan iyi niyetliler için yazıyorum. Bugünkü geçici saltanatını değil gelecek kuşakları ve toplumu düşünen gerçek devlet adamları için yazıyorum. Sıradan politikacılara, yargıya işi düşünce çoğu onlar aracılığıyla kendinden yana karar çıkarma heveslilerine diyecek bir sözüm yok; olsa ne çıkar, onlar zaten okumazlar ki." 1997'de Sami Selçuk bu uyarıları yaparken Türkiye'de yargı bağımsızlığı zaten sancılı bir süreçten geçiyordu. O dönemde siyasi baskılar, vesayetçi yapılar ve ideolojik çekişmeler yargının üzerine gölge düşürüyordu. Evet, bizim derdimiz de yirmi sekiz yılın ardından hâlâ ortak; 1997'de yargı siyasi çekişmelerin arasına sıkışıp kalmıştı, bugün ise yargı, siyasi iktidarın doğrudan bir aracı hâline getirildi. O dönemde yargı bağımsızlığı bir mücadele alanıydı, bugün ise bu mücadele yerini bir teslimiyete bıraktı. Ben de bu kürsüden yirmi sekiz yıl sonra, ülkemizin hakkı olan, milletimize yaraşan, yetkin, salt ve yansız bir adalet için konuşuyorum. Milletimiz ki "Adaletin kestiği parmak acımaz." diyen, "Mahkeme kadiya mülk değil." diyen bir millet; adaletin, hakkın, hukukun önemini çok iyi bilen bir millet. Adalet, bu milletin ruhudur, vicdanıdır. Siyaset, yargıyı kendi emellerine alet ettiğinde hukuk bir sopaya dönüşüyor; kimini cezalandırmak için, kimini ise susturmak için kullanılır. Bu baskı sadece mahkeme salonlarında kalmaz, vicdanlarda da derin yaralar açar; sadece vicdanları değil cüzdanları da yaralayıp delip geçer. Yargıda köklü reformlara ihtiyaç olduğunu bir kez daha yineliyoruz. Hâkim ve Savcılar Kurulu, hâkimler kurulu ve savcılar kurulu olarak ikiye ayrılmalıdır; Adalet Bakanı ve yardımcısının bu kurullarda yer almaması gerekiyor, yargıya siyasi müdahale kanallarının böylelikle kapatılması gerekiyor. Hâkim ve savcılara coğrafi teminat verilmesi gerekiyor. Anayasa Mahkemesi kararlarına uymayan alt mahkemelere yaptırım uygulanması gerekiyor. Hâkim ve savcılarının terfisinde liyakat, esas alınması gereken tek kriter olmalıdır. İşte, biz, DEVA Partisi olarak Adil Yargı Eylem Planı'mızı 14 Haziran 2022 tarihinde ve Temel Haklar ve Özgürlükler Eylem Planı'mızı ise bundan altı ay sonra, 2 Ocak 2023'te açıkladık. Bunun gibi nice çözüm önerilerimizi kamuoyuyla paylaştık, sizlerin istifadesine sunduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gelin, hep birlikte Türkiye'yi rövanşizm hastalığından birlikte kurtaralım. Teklif ettiğimiz araştırma komisyonu Türkiye'nin adil, demokratik yarınlarnı inşa etmek için önemli bir adımdır. Gelin, bu adımı hep birlikte atalım ve milletimizi hak ettiği reformlarla buluşturalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz Türk milleti; bugün burada cumhuriyetimize yönelmiş kirli elleri deşifre etmek ve Mecliste gerçekleri haykırmak için söz aldım çünkü artık susmanın ihanete, suskunluğun suç ortaklığına dönüştüğü bir eşikteyiz. PKK'nın sözde kongresinden çıkan bildirge sadece bir metin değil Cumhur İttifakı eliyle bu milletin alın yazısına sürülmek istenen kara bir lekedir. PKK'nın sözde kongresinden çıkan bu çirkin açıklama milletimize, devletimize ve şehitlerimizin aziz hatırasına açık bir meydan okumaktır.

Ey Cumhur İttifakı, sözde "terörsüz Türkiye" hedefiniz PKK'ya zafer kürsüsü mü, teröristbaşına siyaset vaadi mi? Söyleyin, utanmayın, açıklayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Utanan sensin be! Boş boş konuşuyorsun.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Ey Cumhur İttifakı, siz kime, hangi sözleri verdiniz de PKK "Lozan'a karşı zafer kazandık." diyebiliyor. Bu, aziz millete ve devlete ihanettir sayın milletvekilleri. Hangi masa başında, hangi küresel proje karşılığında bu milletin tarihi yok sayılıyor? Devletin tapusuna kasteden bu sözleri kabul mü ediyorsunuz? Yoksa siz bu satırların çok öncesinden yazıldığını zaten biliyor muydunuz? Bir zamanlar "PKK veya onun siyasi uzantısıyla masaya oturan haindir." diyenler şimdi bu masanın ayaklarını taşımaya mı memur edildi?

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Siz oturuyordunuz, değil mi!

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Sayın milletvekilleri, cumhuriyetimizin tapu senedi olan Lozan'a saldırmak, Türk milletini soykırımcı ilan etmek ve bu ülkenin birlik ve beraberliğini hedef almak yalnızca dağdaki teröristlerin değil onların bu ülkenin yönetimine sızmış işbirlikçilerinin cüretidir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Boş boş konuşuyorsun ya!

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Millet in ordusuyla, polisiyle bitme noktasına getirdiği terör örgütü bugün iktidarın ve küresel ortaklarının stratejik himayesiyle yeniden diriltilmekte, meşrulaştırılmakta ve devletleşme yoluna sokulmaktadır.

Bakınız, 26 Nisanda Kamışlı'da alınan kararla Suriye'nin kuzeyinde federal bir yapı kuruluyor, 10 Mayıs'ta Diyarbakır'da yapılan toplantı ise bu hain senaryonun Türkiye ayağıdır sayın milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Sunat, tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Siz hâlâ bu tehdidin farkında bile değilsiniz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sen hiç bir şeyin farkında değilsin!

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Bu süreçte "terörsüz Türkiye" vaatleriyle milleti kandıran iktidarın sahne arkasında neleri pazarlık konusu ettiği artık gün gibi ortadadır.

Atatürk'ün partisi olduğunu iddia eden Cumhuriyet Halk Partisine de sesleniyorum: Lozan'a saldırı var, cumhuriyete soykırım isnadı var, PKK'ya zafer kutlaması var ama sizin ne dediğiniz belirsiz, siz de tarihsel görevinizi terk ettiniz; artık bu Mecliste bir taraf olmak zorundasınız, ya cumhuriyetin yanında duracaksınız ya da ihaneti alkışlayanların safında yer alacaksınız. Lozan'a sahip çıkmak Mustafa Kemal'in mirasına sahip çıkmaktır sayın milletvekilleri.

Ve son söz olarak şunu diyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti devleti onu yönettiğini sananların değil cumhuriyeti canı pahasına korumaya yemin etmiş aziz Türk milletindir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk Hülakü. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve çok kıymetli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bir selamı da bugün haksız ve hukuksuz şekilde cezaevinde bulunan siyasi yoldaşlarımıza gönderiyoruz. Bugün gerçekten yargının bağımsızlığından bahsedeceğiz; gelin, yargının ne kadar bağımsız olduğunu buradan onlara anlatın da görelim.

Türkiye'de yargının bağımsız olduğundan bahsetmek mümkün değildir. Bugün neredeyse yargıya güven halk arasında hiç kalmadı desek yeridir. Bırakın halkın yargıya güvenmesini, yargı mensupları bile bu güvenin yüzde 20'lere kadar düştüğünü her yerde dile getiriyorlar. Peki, bunu nasıl anlıyoruz? Eğer yargı bağımsız olsaydı hâkim ve savcılar mülakatla değil liyakatle atanırdı, adaylar mülakatı geçmek için iktidar kapılarını aşındırmazlardı. Soruyorum: Sizleri kaç hâkim, savcı adayı ziyaret etti? Kaçına destek oldunuz, referans verdiniz? İddia ediyorum, Meclisin ziyaretçi kayıtları incelensin, bugün görev bekleyenlerin çoğu bu binada sıraya girmişlerdir ve bu tablo sadece bir dönemle sınırlı değil, yıllardır siyaset yargıya müdahale etti. Bugün bu müdahale kurumsallaştı; Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Can Atalay siyasi rehinelere dönüştüler, Ekrem İmamoğlu davası bunun son halkasıdır. Yargı, artık adalet dağıtan bir kurum değil; iktidarın sopası, muhalefetin kelepçesi hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, Akın Gürlek'i hepimiz çok iyi biliyoruz. Bir hâkim nasıl olur da siyasi emirleri yerine getiren bir tetikçiye dönüşür, en çarpıcı örneğidir. Verdiği kararların hedefinde hep muhalifler vardır; gazeteciler, akademisyenler, milletvekilleri ve sanatçılar. Sarayın sesi oldu, yargının değil; daha önce de yaşadık bunu KCK davalarıyla başladı, 15 Temmuz sonrası tasfiyelerle derinleşti, Kobani kumpas davasıyla zirveye çıktı. Ceza hukuku değil ceza siyaseti konuştu. Bugün geldiğimiz noktada liyakat bitmiştir, teminat kalmamıştır. Yargının örgütlenmesi yürütmenin denetimine girmiştir, Hâkimler ve Savcılar Kurulu iktidara bağlı bir daireye dönüşmüştür. Bu araştırma önergesi işte bu çürümenin hesabını sormak için gereklidir. Bu Meclis halkın kürsüsüyse yargıdaki bu felakete sessiz kalmamalıdır. Yargı, iktidara muhalif olan yurttaşı, siyasetçiyi, gazeteciyi, sanatçıyı hedef alan, susturan bir rejim aparatı olarak kalmamalıdır. Yargı denilince akla iktidar değil adalet gelmelidir, güven gelmelidir ve bilinmelidir ki bu ülkede adalet yerini bulmadıkça hiçbir iktidar meşru değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Devamla) - Bu Meclis ya adaletin sesi olacak ya da suskunluğuyla bu çürümüş düzenin ortağı olarak anılacaktır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Işıkver...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Gazeteci Arif Çakmak'ın vefatına ilişkin açıklaması

SEMİH IŞIKVER (Elazığ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Millî hassasiyet ve duruşuyla gönüllerde taht kuran Elâzığ basın ve medyasının duayen ismi Sayın Arif Çakmak'ı kaybetmenin derin üzüntü ve yasını yaşıyoruz. Türk kültür hayatına eşsiz hizmetleri ve katkılarıyla Elâzığ sınırlarını aşır Türk-İslam coğrafyasına yayılan kıymetli hemşehrimize Yüce Allah'tan rahmet, yakınları başta olmak üzere bütün Elazığ'ımıza başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 23 milletvekili tarafından, cumhuriyet dönemi boyunca yargısal süreçlerde yaşanan anayasal, yasal ve yapısal sorunların ve siyasi müdahalelerin ayrıntılı biçimde araştırılması, adil yargılanma hakkı başta olmak üzere, anayasal güvencelerin ne denli işlevsizleştirildiğinin ortaya konulması ve gelecekte benzer ihlallerin önüne geçilmesine yönelik reform alanlarının belirlenmesi amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Barış Bektaş.

Buyurun Sayın Bektaş. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin hukuk devleti olmadığı, yargının bağımsız olmadığı bütün vatandaşlarımızın, yurttaşlarımızın malumu ama YENİ YOL Grubunun önerisiyle tespit altına alınması kıymetli. Bu noktada, siyasi iktidarın hedeflerini gerçekleştirmek için bir aparat hâline getirdiği yargıyı ve bu noktada artık kural, kaide tanımadığı, mevzuata kendi yerleştiği Anayasa maddelerini, kanun maddelerini dahi tanımadığı ve niteliğini belirlediği üyelerini uzun yıllar oluşturduğu iktidarıyla belirlediği mahkemelere dahi güvenmediği, tanımadığı bir süreci yaşıyoruz. Bu noktada,

Osman Kavala olayından biliyoruz; uluslararası kararları, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını, uluslararası anlaşmaları tanımaz bir durumda. Halkın seçtiği Can Atalay'ın durumundan biliyoruz ki artık sistemin sibobu olan ve normlar hiyerarşisinin denetiminde son sözü söylemekle mükellef olan Anayasa Mahkemesini Yargıtaya ezdirecek şekilde yargı organları arasında taraf olmuş ve bir siyasi tavır belirlemiştir ve yargıyı âdeta tekeline almıştır. Bu noktada elbette İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız ve Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu'na yönelik bütün bu manevraların, tutuklamaların, diploma iptallerinin de vatandaşta oluşturduğu duyguyla mücadele edilmesi imkânsız. Bu noktada, hatırlayalım, FETÖ yargılamalarını nasıl keyfine göre yapmıştı bu iktidar. 2008 yılında Bakanlar Kurulu tarafından kamuya yararlı dernek ilan edilen ve 2009'da da izinsiz bağış toplama yetkisi verilen Kimse Yok Mu Derneğine kurban kesenler cezaevine girdi ama bu kararı ihdas eden Bakanlar Kurulundan kimsenin yargılandığını görmedik. Tuzun koktuğu çok net, çok açık. Bunu geçen hafta Komisyon toplantısında da büyük bir hukuk skandalıyla bizzat yaşamış birisi olarak rahatlıkla söyleyebilirim. HSK'de boşalan koltukların doldurulması noktasında Anayasa'nın AKP'nin ihdas ettiği, değiştirdiği 159'uncu maddesi açıkça çiğnendi. "İlk iki turda seçim, oylama ve üçüncü turda yeterli nisaba ulaşılmadığı durumda kura" denildiği hâlde kendi önerdikleri adaylar seçilene kadar oylamaya devam ettiler. Yani kısaca, AKP iktidarının kendi mevzuatına, kendi atadığı hâkimlere dahi saygısı yok işine gelmediği noktada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BARIŞ BEKTAŞ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zaten 13 üyeden oluşuyor Hâkimler ve Savcılar Kurulu, 2 doğal üyesi zaten yürütme içerisinde, Başkanı Adalet Bakanı, yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanı tarafından da 4 üyesi atanıyor, zaten yarıya yakını iktidar tarafından atanmış ama üçüncü tur kuraya gitmiyorlar. Hasbelkader kontrollerindeki, istedikleri adaylardan başka bir aday -yine yargıç olan, şartları taşıyan bu ülkenin hâkimlerinden birisi- gider ve üye olur diye. 13 kişiden 1'ine dahi tahammülü olamayan bu iktidarın yargıya nasıl baktığını, demokrasiye nasıl baktığını, güçler ayrılığına nasıl baktığını takdirlerinize sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Murat Alparıslan.

Buyurun Sayın Alparıslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT ALPARıSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hiç tereddütsüz, Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir ve devlet -yasama, yürütme, yargı- kuvvetler ayrılığı üzerinde yükselir. Her üç erk de gücünü, kuvvetini, işlerliğini millî egemenlikten ve millet iradesinden alır. Bizler adaleti hem inancımızın bir gereği olarak görüyoruz hem şanlı tarihimizin ve mazimizin bize bir emaneti olarak biliyoruz ve hem de önümüzde hedef olarak koyduğumuz Türkiye Yüzyılı'nın en önemli referansı olarak kabul ediyoruz.

Türkiye demokrasi tarihi yasama-yürütme-yargı ilişkileri incelediğinde ve bakıldığında milletimizin hafızasında canlılığını ve tazeliğini muhafaza eden birtakım hadiseleri hâlâ hatırlıyoruz. Bu ülkede millet, Yassıada mahkemelerinde bir tiyatro izlemiş, sonrasında 28 Şubat süreçlerindeki yargılamalara tanıklık etmiş, 12 Eylül sürecinde "Bir sağdan, bir soldan." diyerek kurulan faşizan mahkemeleri ibretle izlemiştir ve yine AK PARTİ döneminde, adalet üzerinden darbeye kalkışan ve 17-25 Aralıkla, seçilmiş iktidara ömür biçen ve onu kaldırmaya dönük hamlelere şahitlik etmiştir. AK PARTİ, kurulduğu günden itibaren hep karşılaştığı adaletsizliklere rağmen adaletle hükmetmeye çalışan; projelerinde, hizmetlerinde, vizyonlarında adaleti esas alan bir siyaset ortaya koymuştur. Çünkü biz, adaleti devletin mülkü olarak kabul ediyoruz ve devleti de adalet üzerinde yükseltmeyi esas alıyoruz. Bu kapsamda, adalet reformu, strateji eylem planlarıyla, insan hakları eylem planlarıyla pek çok yenilik yaparak hem adaletin işlerliğini, kapasitesini ve mevzuat külliyatını günün koşullarına denk düşecek şekilde yeniden şekillendirmek adına pek çok hizmeti ortaya koyduk hem de fiziki şartların, insan kaynağının ve onların eğitimlerinin daha sağlıklı yapılabilmesi için de pek çok reforma hep beraber imza attık. Biz biliyor ve inanıyoruz ki millet de devlet de adalet üzerinden yükselecektir ve adalet sadece mahkemelerde hâkim ve savcılar üzerinden yerine getirilmesi gereken bir kavram değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT ALPARıSLAN (Devamla) - Adaleti her birimiz fert olarak, toplum olarak, millet olarak tesis etmek için büyük bir çaba ortaya koymalıyız ve bu çabayı sadece ülke sınırlarımızla sınırlı değil, tüm dünyaya da bir adalet tesis edecek bir iddia olarak ortaya koymak durumundayız. Geldiğimiz noktada terörsüz Türkiye ve Türkiye Yüzyılı'na emin adımlarla ilerlerken hem Türkiye sınırları içerisindeki adaletin daha güçlü tesis edilebilmesi, her türlü müdahaleden uzak bırakılabilmesi için tüm çalışmalarımızı yaptık ve yapmaya devam ediyoruz. Aynı zamanda dünyanın dört bir yanındaki zulme, haksızlıklara karşı dimdik ayakta duruyor ve "Daha adil bir dünya mümkündür." diyoruz. İnşallah hem ülkemizde hem de dünyada çok daha güçlü ve adil bir dünya temennisiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Kabul edilmiştir Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Asgari karar yeter sayısı yok ki Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Divanda ihtilaf var.

Elektronik cihazla oylamayı başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Başkanım, bugün Türkiye Elektrik Üretim AŞ'nin burada, KİT'te bütçesi görüşülüyordu. Buradaki görüşmelerde - görebildiğimiz kadarıyla- Genel Müdür şöyle bir açıklama yaptı, dedi ki: "Biz Suriye'ye elektrik ihraç ediyoruz." Dedim ki: "Peki, siz Suriye'ye elektrik ihraç ediyorsunuz, Şanlıurfa karanlıkta kalıyor. Yani Suriye'ye elektrik ihraç eden Türkiye de Şanlıurfa Türkiye'nin sınırları dışında olan bir yer midir? Neden siz Şanlıurfa'ya elektrik vermiyorsunuz?" şeklinde söyledik ama bir türlü cevap veremiyorlar. Benim sizden istirhamım, sizin görev alanınız değil ama sizin aracılığınızla Enerji Bakanlığının bu konuyu aydınlığa kavuşturması lazım yani Şanlıurfa karanlıkta, Suriye'ye elektrik ihraç ediliyor; ben anlamadım, bu ne lahana ne perhiz...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Sağlam.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Karaman'ımızın tarih kokan sokaklarında 748'inci Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Programı'nı başarıyla tamamlamış olmanın gururunu yaşıyoruz. Türkiye'nin, Türki Cumhuriyetlerin ve dünyanın dört bir yanından davete icabet ederek kültür şölenimize katılan tüm misafirlerimize gönülden teşekkür ediyorum. Bu anlamlı programın başarıyla gerçekleştirilmesinde değer katan bakanlıklarımıza, TRT ekibine, sayın vekillerimize, il protokolümüze ve emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum. Türkçemizin köklü tarihine ve Yunus Emre'nin engin hoşgörüsüne olan bağlılığımızı bir kez daha güçlü bir şekilde ifade ediyoruz. Türkçemiz, sadece sözcüklerin değil merhametin, adaletin ve insan sevgisinin dili olmuştur. Bizler bugün bu mirası genç dimağlara aktarmak için söz veriyoruz. Unutmayalım ki bir dil ancak sevenlerle hayatta kalır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, AK PARTİ iktidarı döneminde terörle mücadele konusunda yapılan çalışmaların, oluşturulan politikaların olumsuz sonuçlarının tartışılması, yetersizliklerin tespit edilmesi, Türkiye'nin terör örgütü PKK ve diğer terör örgütleriyle mücadelesinin siyasi, askerî, diplomatik, toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla ortaya konması, sürece dair ayrıntıların ve süreç ortaklarının pazarlık konusu hâline getirdiği siyasi argümanların ele alınması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım. Okutuyorum:

13/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, AK PARTİ iktidarı döneminde terörle mücadele konusunda yapılan çalışmaların, oluşturulan politikaların olumsuz sonuçlarının tartışılması, yetersizliklerin tespit edilmesi, Türkiye'nin terör örgütü PKK ve diğer terör örgütleriyle mücadelesinin siyasi, askerî, diplomatik, toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla ortaya konması, sürece dair ayrıntıların ve süreç ortaklarının pazarlık konusu hâline getirdiği siyasi argümanların ele alınması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/5/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Cihan Paçacı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Paçacı.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA CİHAN PAÇACI (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün dünyada 208 devlet vardır. Bu devletler birbirleriyle sürekli olarak mücadele ederler. Bu mücadele bazen sıcak savaş, bazen soğuk savaş, genellikle de ekonomik savaş şeklinde süregelmektedir. 20'nci yüzyılın son çeyreğinden itibaren de terörizm üzerinden yoğun bir savaş yürütülmektedir. Bugün terörizmin uluslararası alanda bir tarifi dahi yapılamamaktadır. Ülkemizin bulunduğu coğrafya son derece stratejik öneme sahiptir. Doğal olarak da emperyalist ülkelerin ilgi odağıdır. Türkiye uzun süredir emperyalist ülkelerin kurduğu ve beslediği başta PKK ve FETÖ gibi terör örgütleriyle mücadele etmek zorunda kalmıştır. Terör örgütleriyle mücadele çok yönlü, sürekli ve doğru stratejilerle yürütülmelidir. Yirmi üç yıldır ülkemizi yöneten iktidarın bırakın terör örgütünü yok etmeyi, FETÖ

örneğinde olduğu gibi, teröristlerle ortak hareket ettiği dönemler de yaşanmıştır. İktidarı devraldığı 2002 yılında şehit sayısı 7 idi, uygulanan yanlış politikalar sonucunda yıllar itibarıyla terör ve şehit olan vatan evlatlarımızın sayısı hızla artmıştır. Sadece 2015-2020 yılları arasındaki şehit sayımız maalesef 1.794'tür. Güvenlik güçlerimizin başarılı mücadelesiyle bitme noktasına gelen terör örgütünün siyasi avantaj sağlama amacıyla "çözüm süreci" adı altında uygulanan müzakere yöntemi PKK'nın toparlanmasına ve terör saldırılarının artmasına sebep olmuştur. Sadece 2015-2016 yılları arası hendek operasyonlarında maalesef 793 vatan evladımız şehit olmuştur. Terörle mücadelede genelgeçer bir kural vardır; silahlı terör örgütleriyle devlet müzakere etmez, mücadele eder, aksi hâlde devletin terörle mücadelesinin başarısız, silahlı terör örgütünün de başarılı olduğu sonucu ortaya çıkar. Nitekim PKK son bildirisinde de silahlı mücadelelerinin zaferle sonuçlandığını ifade etmektedir.

Değerli milletvekilleri, iktidar yine gizli kapaklı, halktan, kamuoyundan ve yüce Meclisten habersiz terör örgütüyle müzakere etmektedir ve korkarım ki bu müzakereler bitme noktasına gelmiş PKK'yı başka bir ad altında canlandırıp can suyu vermesin. Buradan soruyorum: Bu müzakerelerde terör örgütü PKK'ya bizlerden sakladığınız neyi vermeyi taahhüt ettiniz ve neyi kabul ettiniz?

Değerli arkadaşlar, işin gerçeği BOP projesi hedefine doğru ilerliyor. ABD ve İsrail destekli sözde büyük kürdistan devletini kurma projesi yeni bir aşamaya geçmiştir; bu projenin Irak ayağı oluşturulmuş, Suriye ayağı ise oluşturulmak üzeredir. Eş zamanlı olarak Türkiye'de PKK silah bırakma ve kendini feshetme operasyonu Suriye'de teröristan devleti kuruluşuna karşı oluşacak tepki yok edilmeye çalışılmaktadır, bunu PKK'nın bildirgesinde de görebiliyoruz. PKK'nın bildirisini sevinçle ve coşkuyla karşılayıp bu bildiriye sahip çıkan gafillere sesleniyorum: Bir, bildiride "PKK adıyla yürütülen çalışmalar sonlandırıldı." derken bundan böyle başka bir adla mücadele edeceği mesajı verilmektedir. İki; canibaşı Abdullah Öcalan'ın süreci yürütüp yönlendirmesi, demokratik siyaset hakkına kavuşturulması yani 50 bin kişinin katili Apo'nun affedilmesi ve siyaset yapması talep edilmektedir.

Üç, PKK'nın silahlı mücadelesinin Lozan Anlaşması ve 24 Anayasası'na karşı yürütüldüğü ifade edilmektedir.

Dört, bildiride ayrıca Türkiye Cumhuriyeti devleti soykırım ve asimilasyon yapmakla suçlanmaktadır. Ayrıca yabancı güçlerin de bu konuda tavır alması istenmektedir.

Şimdi tekrar bu bildiriye sahip çıkıp sevinç çığlığı atarlara soruyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA CİHAN PAÇACI (Devamla) - Siz de mi böyle düşünüyorsunuz?

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUSTAFA CİHAN PAÇACI (Devamla) - Cevabınız "evet" ise siz de en az bu militanlar kadar suçlusunuz ve bunun hesabını ileride de adalet önünde mutlaka vereceksiniz.

Herkes şunu iyi bilsin ki 50 bin kişinin katili canibaşı Apo'yu barış güvercini hâline getirmeye çalışanlara, üniter ve millî devlet yapımızı yok etmeye çalışanlara, Türkiye Cumhuriyeti devletinin tapusu niteliğinde olan Lozan'a meydan okuyup Sevr hayali peşinde koşanlara karşı İYİ Parti, Genel Başkanı Sayın Dervişoğlu önderliğinde sonuna kadar mücadeleye kararlıdır.

Son söz: Cumhuriyeti yıktırmayacağız, vatani böldürmeyeceğiz; bu millet ve bu devlet sahipsiz değildir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birinci Dünya Savaşı'nda coğrafyamızda harita mühendisliği yapanlar, uzun yıllar bu coğrafyada kader birliği yapmış olan halkları maalesef coğrafi olarak birbirlerinden ayırmış ve âdeta birbirleriyle bin yılı aşkın bir süredir kardeş olan halkları birbirinden ayırarak ayrı vatanlara bölmüşlerdir ancak bu coğrafya ayrılık, ortak kültür, ortak kaderdaşlık ve ortak tarih şuurumuzu ortadan kaldıramamıştır. Orta Doğu'da yeniden coğrafi ve siyasi haritaların gözden geçirildiği, Büyük Orta Doğu Projesi kapsamında yeniden sınırların çizilmek istendiği ve bölge halkları arasında yeni fay hatlarının oluşturulmaya çalışıldığı bu süreçte, ülke olarak hep beraber dikkatli olmamız gereken bir süreçten geçiyoruz. Tıpkı yüz sene önce kardeşi kardeşten, babayı oğuldan, akrabayı akrabadan ayıran ve masa başında harita çizenler bugün de başka emperyalist projeleri farklı bir şekilde hayata geçiriyor olabilirler ve olmaktadır. Dolayısıyla -burada bize düşen- özellikle Türkiye, Suriye, Irak ve İran'da yaşayan milletler ve halklar olarak -bu- kendi meselelerimizi aynı masanın etrafında beraber konuşabilme iradesini ortaya koymamız lazım. Sınırlarımızı aşan bir kaderdaşlık, sınırlarımızı aşan bir birlikteliği hep beraber hayata geçirmemiz lazım. Elbette devletler silahlı örgütlerle mücadele ederken güvenlikçi politikaların yanında farklı enstrümanlarla da bu silahlı örgütleri ortadan kaldıracı bir kısım tedbirler alırlar ve almaları da gerekmektedir ama daha iki sene önce "Sadece güvenlikçi politikalarla bu meseleler çözülmez." diye bu meydanlarda, basında bu konuları dile getirdiğimiz zaman, bizi terörist olmakla itham edenlerin dönüp bir kez daha o kullanmış oldukları zehirli dilden dolayı millettten özür dilemeleri lazım. Çünkü kullandığınız dil sadece sizi zehirlemiyor, seçmen kitlelerinizi zehirliyor, 85 milyonun arasına nifak sokuyor. Dolayısıyla sorunlu bir siyasi dil "Siz dün şunları, şunları, şunları yaptınız." deme haklılığını bize verse dahi, bugün bu meselenin sorumluluğu ve milletimizin barışması açısından sorumlu bir siyasetçi olarak şunu yapıyoruz: İki sene önce söylediğiniz üslupla sizlere cevap vermekten kaçınıyoruz ama bu meseleyi de "Nefret edilecek, haydi nefret et." "Alkışlanacak, haydi alkışla." topyekûn yaklaşımıyla çözemeyeceğimizi sizlerin de bilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Dolayısıyla hepimizin üzerine düşen bir vazife var, bu meseleyi sağlıklı bir şekilde konuşabilmeyi başarmamız lazım. Daha düne kadar, kullandığı zehirli dille bu meseleyi çözümsüz hâle getirenlerin, bugün de kaygılarını, endişelerini dile getiren insanları sanki barış karşıtıymış gibi göstermelerinin de bu memlekete yapılabilecek en büyük kötülük olduğunu hep beraber görelim. "Akıl akıldan üstündür." derler. Dolayısıyla bir ortak anlayış çerçevesinde burada meseleyi

etrafıca konuşabilmenin yollarını aramamız lazım ama yine, sonunda bir kez daha ifade etmek istiyorum ki bu meseleler gruplara verilecek talimatlarla çözülmez, bu meseleler birkaç kişinin kafa kafaya vererek belirlediği planın işlemesiyle de çözülmez.

Bu konuları konuşacağız ve talimatla değil müzakereyle iş gören bir Parlamentoda bu konuyu enine boyuna konuşup milletin çıkarlarını hayata geçireceğimize inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Arpacı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Pamukkale'ye ilişkin açıklaması

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pamukkale, travertenleri ve Hierapolis Antik Kenti'yle ülkemizin en değerli turizm hazinelerinden biridir. Bu eşsiz güzellikteki yerde tam da yaz sezonu öncesi alınan inşaat ve çevre düzenlemesi kararıyla koca bir sezonun kaybolmasına neden olunacaktır, hem ekonomiye hem de turizme gölge düşürülecektir.

Tadilat sebebiyle ziyaretçilerin yoğunlukla kullandığı güney kapısı kapatılmıştır, kuzey kapısı travertenlere 2 kilometre yürüme mesafesinde ve otopark alanı yok denecek kadar azdır. Antik havuzun sezon ortasında kapalı olması 1,5 milyon ziyaretçinin dinlenme ve sosyal alan ihtiyaçlarını karşılayamamasına sebep olacaktır.

Kültür ve Turizm Bakanına sesleniyorum: Pamukkale'de düzenleme yapılmalıdır ama sezon öncesinde alınan inşaat kararı yanlıştır; sezon sonrasına, ekim ya da kasım ayına ertelenmesi gerekmektedir.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Bahkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, AK PARTİ iktidarı döneminde terörle mücadele konusunda yapılan çalışmaların, oluşturulan politikaların olumsuz sonuçlarının tartışılması, yetersizliklerin tespit edilmesi, Türkiye'nin terör örgütü PKK ve diğer terör örgütleriyle mücadelesinin siyasi, askerî, diplomatik, toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla ortaya konması, sürece dair ayrıntıların ve süreç ortaklarının pazarlık konusu hâline getirdiği siyasi argümanların ele alınması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oğuz Kaan Salıcı.

Buyurun Sayın Salıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz, terörden çok çekmiş bir milletiz.

Geçmişte de günümüzde de terörün yaktığı canlarla, şehitlerimizle, kaybettiğimiz insanlarla, iç göçle, onun yaratmış olduğu faili meçhullerle, kayyum atamalarıyla, birbiriyle bağlantılı birçok meseleyle Türkiye Cumhuriyeti, bizim insanımız terörden çok çekti.

Biz, bu sürecin belli bir yere varmasını, sonlanmasını ve bütün bu çabaların olumlu bir yere, Türkiye'yi güçlendiren bir yere, toplumsal barışımızı güçlendiren bir yere varmasını önemsiyoruz. Mevcut iktidarın, mevcut Cumhur İttifakı'nın yaptığı yanlışlar yok mu? Çok. Ama bugün o yanlışları konuşmaktan çok, aslında "Ne yapılırsa daha doğru olur?" noktası üzerinden yürümek daha makul gibi görünüyor.

Ortada bir terör örgütü var ve bu terör örgütü tarihin gördüğü en kanlı, en vahşi terör örgütlerinden bir tanesi. Bu terör örgütünün bugün itibarıyla silah bırakacağını açıklamasını biz önemli buluyoruz. Silah bırakmanın ötesinde, örgütün kendisini feshedeceğini açıklamasını biz önemli buluyoruz. Bütün bu önemli bulduğumuz şeylerin aynı zamanda soğukkanlı bir şekilde takip edilmesi gerektiğini, silahsızlanma sürecini dikkatle izlemeyi ve provokasyonlara dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Günün sonunda Türkiye'nin, kendi insanını daha iyi bir şekilde yaşatan, refaha erdiren, kendi toplumsal barışını sağlamış ve güçlendirmiş bir ülkeye dönüşmesinin bölgede liderlik iddiası içinde olan Türkiye Cumhuriyeti için anlamlı ve kıymetli olacağını düşünüyoruz.

Biz geçmişten beri, geçmişten bu yana Kürt meselesinin olduğunu ve Kürt meselesinin çözümüne dair fikirlerimizi kamuoyuyla büyük bir açıklıkla paylaştık. Hep şunu söyledik, dedik ki: Türkiye'nin birliği, beraberliği içinde, üniter devlet yapısı içinde, Meclis zemininde ve demokratik usullerle çözülmesi gerekir. Bugün yürüyen sürecin buraya varması için Cumhuriyet Halk Partisinin koyması gereken bir katkı varsa Cumhuriyet Halk Partisi bu katkıyı koyacaktır. Ama bir yandan bir süreç yürütüp bir yandan da Türkiye'nin demokratikleşmesi adına yeni adımların atılmayacağı hissiyatını yaratmanın hiçbir âlemi yoktur. Türkiye'nin bir yandan barışa ihtiyacı var, aynı şekilde Türkiye'nin demokrasiye de ihtiyacı var. Dolayısıyla demokrasinin ilerletildiği bir Türkiye, bütün insanımızla, 85 milyon insanımızla bizim hepimizin özlediği bir Türkiye olur. Bir yandan kayyumlar atayıp bir yandan Belediye Başkanlarımıza eziyet eden, onları hapse atan, bir yandan Cumhuriyet Halk Partili ya da başka partili arkadaşları kendi haklarından mahrum bırakan bir anlayışla bir süreç yürütmeye çalışmak, bir "barış" adını koymak çok da mümkün değil. Dolayısıyla bir yandan barışın olmasını istiyoruz ama öbür taraftan da demokratikleşmenin en ileri noktaya kadar ilerletilmesi; bunun sadece Kürtler için değil Türkiye'de yaşayan herkes için, bütün vatandaşlarımız için olması gerektiğine inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

OĞUZ KAAN SALICI (Devamla) - Bir taraftan Lozan tartışması yürüyor. Değerli arkadaşlar, Lozan, Türkiye'nin tapusudur; yüz yıl önce bu Meclisin yapmış olduğu en önemli, en tarihsel başarılardan bir tanesidir ve o konu kapanmıştır. Bu konuyu tekrar tekrar tartışmaya açmaya çalışan kim olursa olsun, yaptığı şey beyhude bir çabadır, buradan hiçbir yere varmak mümkün değildir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş kodlarıyla, Lozan'la, o dev vesikayla uğraşmaya çalışmak bu önümüzdeki süreçte bizi hiçbir yere götürmez. Bizim, Türkiye'nin geleceğine, daha iyiye bakan bir perspektife ihtiyacımız var.

Şu bilinsin: Cumhuriyet Halk Partisi burada olduğu sürece, Cumhuriyet Halk Partisi güçlü olduğu sürece, Cumhuriyet Halk Partisi ayakta olduğu sürece Türkiye'nin üniter birliğinden, beraberliğinden -hiçbir şekilde- taviz verilmesinin önünde durulacaktır, birliği beraberliği savunulacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydın...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Trabzon'un Araklı ilçesindeki temiz içme suyu sıkıntısına ilişkin açıklaması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Trabzon'un Araklı ilçesine bağlı 30 mahallede yıllardır temiz içme suyu sıkıntısı yaşanmaktadır. Eski altyapı, yetersiz kaynaklar, arıtma tesisi eksikliği ve düzensiz bakım halk sağlığını tehdit etmektedir. Vatandaş kuyu suyuna ve şahsi depolara mahkûm edilmiştir. Bu çağda hâlâ temiz suya erişemeyen vatandaşlarımız varken sosyal adaletten söz etmek mümkün değildir. Devletin asli görevlerinden biri olan sağlıklı yaşam hakkı Araklı'da ihlal edilmektedir. Bir an önce arıtma tesisleri kurulmalı ve su kaynakları güçlendirilmeli, altyapı yenilenmelidir.

Trabzon Büyükşehir Belediyesini bu sorunu çözecek adımlar atmaya çağırıyor, Araklılı ve Trabzonlu hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

50.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde mayıs ayında yaşanan acılara ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Mayıs ayı Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ne yazık ki birçok ihmal, acı, hüznü de ev sahipliği yapıyor. 1 Mayıs 1977'de Taksim'de gerçekleştirilen katliam, 6 Mayıs 1972'de "tam bağımsız Türkiye" mücadelesi veren Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan'ın idam edilmesi; 11 Mayıs 2013'te Hatay'ın Reyhanlı ilçesindeki alçak saldırı sonucu 53 vatandaşımızın hayatını kaybetmesi, 13 Mayıs 2014'te Manisa Soma'da 301 madencimizin ölümüyle sonuçlanan ve ihmallerle dolu facia, 18 Mayıs 2009'da Türkiye'de gericilikle mücadelenin önemli isimlerinden olan, sahte delillerle FETÖ tarafından kumpas kurulan Tükan Saylan'ın aramızdan ayrılışının yıl dönümü... Ne acıdır ki Türkiye'nin bağımsızlığı için özgür ve eşit bir hayat için alın teriyle mücadele eden yüzlerce canımızı mayıs ayında kaybettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KARAOBA (Uşak) - Ömrünü Türkiye'ye adanmış ve Türkiye'de yaşamaktan başka suçu olmayan tüm vatandaşlarımızı saygı ve rahmetle anıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Bahkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, AK PARTİ iktidarı döneminde terörle mücadele konusunda yapılan çalışmaların, oluşturulan politikaların olumsuz sonuçlarının tartışılması, yetersizliklerin tespit edilmesi, Türkiye'nin terör örgütü PKK ve diğer terör örgütleriyle mücadelesinin siyasi, askerî, diplomatik, toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla ortaya konması, sürece dair ayrıntıların ve süreç ortaklarının pazarlık konusu hâline getirdiği siyasi argümanların ele alınması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Faruk Kılıç konuşacak.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK KILIÇ (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen kıymetli vatandaşlarımız; sizleri en kalbî duygularımla, saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

AK PARTİ Grubu adına, İYİ Partinin terörle mücadeleyle ilgili verilen önergesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Sayın milletvekilleri, şairin dediği gibi, "Dağlar, insanlar ve hatta ölüm bile yorulduysa şimdi en güzel şiir barıştır." kardeşlik türkülerini söylemektir. Kardeşliğin ilahi temeli Kur'an-ı Kerim müminler arasındaki ilişkiyi bir kardeşlik hukukuyla tanımlar: "Müminler ancak kardeşler, öyleyse kardeşlerin arasını düzeltin."

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Kur'an'ın katillerle ilgili hükmü de var, birinci süreçte de böyle söylüyordunuz.

FARUK KILIÇ (Devamla) - İnsanların farklı kavimlerden yaratılmış olması bir ayrışma sebebi değil tanışma ve kaynaşma vesilesidir.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Üç ay önce niye söylemiyordun ya bunları?

FARUK KILIÇ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, kardeşlik siyasi değil ahlaki ve dinî bir vazifedir.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Bebek katillerini affetmek dinî vazife mi?

FARUK KILIÇ (Devamla) - Anadolu coğrafyası yüz yıllar boyunca farklı etnik grupların, özellikle Türkler ve Kürtlerin birlikte yaşadığı, acıları ve sevinçleri paylaştığı bir yurt olmuştur. Osmanlı'dan cumhuriyete uzanan süreçte, bu iki halk arasında ortak vatan ve din duygusu, aynı cephede savaşma ve bağımsızlık mücadelesi, ailevi, ticari ve kültürel bağlar üzerinden güçlü bir toplumsal doku oluşturmuştur.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin kalkınmasının, birlik ve beraberliğinin önündeki en büyük engellerden biri olan terörden kurtulma yolunda önemli bir dönüm noktasındayız. Ülkemizin geleceği, vatanımızın bölünmez bütünlüğü, aziz milletimizin sarsılmaz iradesi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu güçlü liderlik, Sayın Devlet Bahçeli'nin millî duruşu, DEM PARTİ'nin yapıcı yaklaşımı, ülkemizin daha da huzurlu, güvenli ve istikrarlı bir geleceğe emin adımlarla yürümesinin yolunu açtı ve bu yol açılmaya devam edilmektedir. Bu temelde, siyasi partiler arasındaki etkili ve verimli görüşme trafiği, istişare ve diyalog, demokratik siyasetin sorumluluk almasını ve inisiyatif üretmesini sağladı. İmralı'dan yapılan çağrı sonrasında PKK'nın kendini feshetme ve silah bırakma kararı alması terörsüz Türkiye hedefi açısından önemli bir aşamadır. Bu tarihî fırsatın değerlendirilmesi için tüm siyasi partilerin bu sürece samimi bir şekilde katkı sağlaması ve destek vermesi ülkemizin birliği ve dirliği açısından hayati bir önem arz etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Devletimizin nitelikleri ve milletimizin değerleri konusunda hiçbir tartışma yoktur ve olmayacaktır. Cumhuriyetimizin temel değerlerini daima yaşatacak, hukuk devleti ilkesine bağlılıkla yüksek standartlı demokrasi yolunda emin adımlarla yürüyüşünü sürdürecektir, kardeşliğin ve istikrarın aydınlığına ilerlemeye yol devam edecektir. Bu sürecin ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum. Burada bulunan tüm siyasi partilerin bundan sonra kullanacağı dili hassasiyetle ve özenle kullanmasını ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, DEM PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Millet adına kullanacağız bu dili!

BAŞKAN - Sayın Kanko, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, müzelerde yaşanan kayıp eser skandalına ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türkiye'nin dört bir yanındaki müzelerde kayıp eser skandalı yaşanıyor. Zeugma Müzesinde 9 milyon değerinde 10 eser, Mimar Sinan Üniversitesinde 404 eser, Devlet Resim Heykel Müzesinde 250 milyon dolarlık 302 tablo buhar olmuş, Batman Müzesinde 10 milyon liralık altın sikkeler kayıp; bu bir yağma düzenidir, bu bir kültürel yıkımdır. Peki, kim sorumlu; neden hesap verilmiyor, kim korumakla yükümlü olduğu hazineleri denetleyemiyor? İddialar sadece bunlarla sınırlı değil. Adana ve Antep müzelerinde sahte eserler, saraylarda kayıp altın ziller konuşuluyor. Buradan Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'a açık çağırımdır: Bu kayıpların, sahtekârlıkların, görev ihmallerinin hesabını verin; soruşturmaları başlatın, Türkiye Büyük Millet Meclisini ve halkı bilgilendirin.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, AK PARTİ iktidarı döneminde terörle mücadele konusunda yapılan çalışmaların, oluşturulan politikaların olumsuz sonuçlarının tartışılması, yetersizliklerin tespit edilmesi, Türkiye'nin terör örgütü PKK ve diğer terör örgütleriyle mücadelesinin siyasi, askerî, diplomatik, toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla ortaya konması, sürece dair ayrıntıların ve süreç ortaklarının pazarlık konusu hâline getirdiği siyasi argümanların ele alınması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ertuğrul, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Soma faciasının 11'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, 301 madencimizin hayatını kaybettiği Soma faciasının 11'inci yıl dönümü. Bu büyük acıyı yüreğimizde hâlâ hissediyoruz. Madencilerimizin alın teriyle yükselen bu ülke, onların can güvenliğini sağlamakla yükümlüdür. Benim seçim bölgem, kara elmas diyarı Zonguldak. Bizim orada da Armutçuk'ta, Karadon'da, Kozlu'da nice ocakta göçükler yaşandı, analar ağladı. Artık "kaza" demeye dilimiz varmıyor çünkü her maden faciası göz göre göre geliyor. Her olayda bir daha olmasını istiyoruz ama denetimler göstermelik, "kader planı"yla sorumluluk üzerlerinden atılıyor. Emekçinin canı ne kadar ucuz ki bugün Soma davasından cezaevinde

tek bir sanık bile yok. Soma'da, Zonguldak'ta, Ermenek'te ve diğer maden şehirlerinde hayatını kaybeden tüm emekçi kardeşlerimizi rahmetle anıyor ve iktidarı sorumluluk almaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Meriç, buyurun.

53.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, kira fiyatlarına ve stopajına ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kiralar önü alınamaz bir şekilde yükseliyor. Zaten kan ağlayan esnaf bir de stopaj yükünü omuzluyor. AKP iktidarının yarattığı ekonomik çöküş, enflasyonla birlikte esnafımızı perişan ediyor. Hepimizin bildiği gibi, kira fiyatları en asgari yüzde 70'ten başlamak üzere yüzde 100, yüzde 110 hatta yüzde 200 oranında artırılmaktadır. TEFE, TÜFE oranları âdeta yok sayılmaktadır. Kiraların bir de stopajı var; örnek vermek gerekirse, 20 bin liralık kirada yüzde 20'si oranında yani 4 bin lira stopaj yatırılıyor. Bu, verginin vergisidir. Esnafımızın üzerinden bu yük kaldırılmalıdır, sıkıntılarını tamamen gidermek için stopaj sıfırlanmalıdır. Buradan Hazine ve Maliye Bakanına çağrıda bulunuyorum: Esnaf ve konut kiralarından stopajı kaldırın, ekonominin can damarını kurutmayın.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, dünya barış deneyimlerinin araştırılması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/05/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

13 Mayıs 2025 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, dünya barış deneyimlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (11868) grup numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/05/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Serhat Eren.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SERHAT EREN (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün 13 Mayıs, Soma katliamının yıl dönümü; 301 madenci insan yaşamını hiçe sayan bir düzenin altında kaldı. O karanlık madende yitip giden her bir emekçiyi saygıyla, sevgiyle anıyoruz.

Yine, cezaevindeki siyasi tutsaklara sevgilerimi gönderiyorum; inanıyorum, umuyorum, en kısa süre içerisinde barış ve özgürlük şarkılarını hep birlikte söyleyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, ya, bu kürsüde defalarca savaşın yıkımını konuştuk. Türkiye'de devam eden çatışmalı ortamdan dolayı milyonlarca insanın yaşamı paramparça oldu; dağlar, ovalar, köyler, mezralar boşaltıldı; milyonlarca insan yerinden göç ettirildi, halklar arasında güven duygusu zedelendi ama artık bir sona doğru geliyoruz. Bu çatışmalı süreç devam ettiğinde de en çok bu çatışmalı süreçten zarar gören de yine yoksul halk çocukları oldu, yine ezilen halklar oldu. Evet, elli yıla dayanan bir çatışmalı süreç sona erdi.

Bugün burada sunduğumuz araştırma önergesinin amacı dünyadaki çözüm ve barış deneyimlerini incelemek, öğrenmek ve bu topraklara belki de yepyeni bir başlangıç yapmak ve umudu büyütmek içindir çünkü barış sadece iyi niyetle değil bilinçle, cesaretle ve deneyimle inşa edilebilir.

Bakın, Kuzey İrlanda'da onlarca yıl savaş devam etti; günün sonunda bir barış anlaşması imzalandı, 1998'de Hayırlı Cuma Anlaşması imzalandı, silahlar sustu ve insanlar, oradaki halklar ortak yönetim kurdu ve halk iradesi esas alındı.

Bakın, Güney Afrika'da Apartheid rejimine karşı Mandela ve arkadaşları onurlu bir mücadele yürüttüler; günün sonunda bir anlaşma oldu ve yirmi yedi yıl boyunca cezaevinde onurlu barış mücadelesi yürüten Mandela kendi ülkesinde ilk siyahi

Cumhurbaşkanı oldu. Adalet için, barış için, özgürlük için hakikat komisyonları oluşturuldu yani barış yalnızca direnişle değil onarıcı adaletle ve siyasi vizyonla mümkün hâle geldi.

Bakin, Kolombiya'da onlarca yıl, yine, çatışmalar, savaşlar sürdü. Fark: Yürütülen müzakereler sonucunda bir anlaşma sağlandı, anayasal reformlar yapıldı.

Bakin, Endonezya'da yirmi sekiz yıl boyunca bir çatışma, savaş sürdü; yirmi sekiz yıl aradan sonra oradaki halklar bir tsunami felaketinden, bir tsunami açısından bir barış çıkarmayı öğrendiler, başarabildiler; silahlar bırakıldı, halklar kendi yöneticilerini seçti ve günün sonunda halk kazandı.

Guatemala'da tam otuz altı yıl boyunca savaş sürdü, 1996 yılında barış anlaşması imzalandı. Bu süreçte yerinden edilenler kendi topraklarına döndü. Geçmişle yüzleşmek için hakikat komisyonları oluşturuldu.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de şu an tarihî bir fırsatın eşliğindeyiz. Geçtiğimiz ekim ayında başlayan ve Sayın Öcalan'ın 27 Şubat'ta barış ve demokratik toplum çağrısıyla ivme kazanan, PKK'nın silah bırakması ve kendini feshetmesiyle yepyeni bir süreç girmiş durumdayız; çözüm ve demokrasi açısından son derece önemli ve hayati bir eşikteyiz. Bu, tarihsel bir fırsattır çünkü biz biliyoruz ki barış lafla değil hukukla, güvencelerle inşa edilir. Barış ancak halkın talepleri duyulursa, hafızası onarılsa, kimliği tanınırsa kalıcı olur yani barış masada değil ancak halkların vicdanında ve yüreğinde mümkün hâle gelebilir ve Türkiye halkları artık barış istiyor; tam da bu yüzden bu Meclis halkların eşitliğini, özgürlüğünü, kardeşliğini esas alan yasal ve anayasal düzenlemelerin merkez üssü olmalıdır. Bu hedefe varmak için de yapıcı ve sorumlu bir yaklaşım sergilemek herkes için en temel görev olmalıdır. Bu araştırma önergesi dünya deneyimlerinden öğreneceklerimizi Türkiye'nin geleceğine taşımak için bir ilktir, bir adımdır, önemli bir adımdır değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

SERHAT EREN (Devamla) - Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, bu önergeyi Diyarbakır'dan, Hakkâri'den, Van'dan, Edirne'den, Mersin'den, İstanbul'dan eşit, onurlu, adil, özgür bir yaşam isteyen milyonlar adına sunuyoruz. Gelin, birlikte bu deneyimleri öğrenelim; adalet için, barış için, özgürlük için, eşit bir yaşam için birlikte bu dünya deneyimlerini öğrenelim. Birlikte barışı inşa edelim, barışı konuşalım, barışı büyütelim.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun Sayın Torun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ Grubunun vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

1 Ekim 2024 tarihinde ilk adımları atılan, 22 Ekimde Sayın Devlet Bahçeli'nin daha önce siyaset tarihimizde benzerine az rastladığımız cesur çıkışıyla devam eden terörsüz Türkiye süreci, dün, 12 Mayıs tarihinde PKK'nın kongre kararının açıklanmasıyla yeni ve daha güçlü bir döneme girmiş oldu. Bu tarihî gün için çok çaba sarf eden ancak bugünleri göremeyen sevgili Sırrı Süreyya Önder'i rahmetle anıyorum. Bugün artık bambaşka bir Türkiye'den söz ediyoruz. Çocuklarımıza daha emniyetli, daha müreffeh, herkesin birbiriyle kardeş olduğu bir memleket bırakma yolunda kararlı adımlarla ilerliyoruz. Daha önce burada yaptığım bir konuşmada silah bırakmanın sadece silah bırakmaktan ibaret olmadığını ifade etmiştim. Silahların gömüldüğü topraktan diyalog, demokrasi ve özgürlük fidanları filizlenecektir. İlk olarak, sürecin tüm aktörlerinin ve aziz milletimizin provokasyonlara itibar etmemesi, fitne ateşini tekrar harlamak isteyenlere imkân vermemesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Söylenmemiş ifadelerden, verilmemiş sözlerden çok bahsedilecek ancak lütfen, bizler "barış" demekten bir adım geri durmayalım. Bu süreç başlamadan bitsin isteyenler olabilir, diyalog yerine çatışma isteyenler de olabilir, "Mektup gelmez, silah bırakılmaz, PKK kendini feshetmez." de dediler. Çatışırken sesi soluğu çıkmayanlar bugün barışırken felaket tellallığı yapıyorlar.

Değerli milletvekilleri, sürecin selameti açısından atılması gereken adımlara yönelik olarak Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu çeşitli medya organlarında bazı açıklamalar yaptı. Terörün finansman kaynaklarının ortadan kaldırılması, örgüt üst yönetiminin denetlenebilir ülkelerde ikamet, silah bırakma sürecinin bir gözlemci komisyon tarafından takip edilmesi gibi adımların takip edilmesi gereklidir. DEM Grubunun teklifte ifade ettiği komisyonun kurulmasını biz de destekliyoruz. Türkiye'nin dününü, bugününü ve yarınını ilgilendiren her konunun olduğu gibi bu hayati meselenin de TBMM çatısı altında değerlendirilmesi kıymetlidir. Dünya genelinde yaşanmış çatışma çözümünü tecrübelerinden, barış süreçlerinden istifade edilmesi sürecin daha sağlıklı ilerlemesi açısından önemlidir. İngiltere'de yaşadığım yıllarda IRA'yla olan süreci yakından takip ettiğim için şunları ifade edebilirim: Bu tür süreçler hassastır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Birçok sabotajlara gebedir. Doğru olan, onlara takılmadan süreci tamama erdirmek olmalıdır.

Barış ortamını, demokratik hak ve özgürlüklerin tahkim edildiği, silaha götürecek her türlü ortamdan ülkemizi kurtarmak için atılması gereken her türlü hukuki adımın atıldığı bir iklime dönüştürelim. Özgürlüklerin arttığı, hukukun işlediği bir toplum ekonomik olarak da gelişir. 28'inci Dönem milletvekilleri olarak bu görev bizlere düşüyor. Elimizi çabuk tutmalı, ellerini ovuşturanlara fırsat vermemeliyiz. Hakkâri'den başlayan barış halayının ülkemizin tüm bölgelerine sirayet etmesini temenni ediyorum.

Bu vesileyle, bu sonuca ulaşmamız için hayatını veren şehitlerimiz başta olmak üzere bu sürecin yürütülmesinde emeği geçen tüm siyasilere ve kamu görevlilerine şükranlarımı sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; ülke olarak bu kez ikinci açılım ve ihanet süreciyle ve bir yıkım operasyonuyla karşı karşıyayız. Birinci açılım sürecinde olduğu gibi yine efsunlu

kelimelerle bir ihanetin üzeri örtülüyor, bu efsunlu kelimenin adı da barış. Aynı, Haricilerin mızrakların ucuna astıkları "..."¹ sözü üzerine Hazreti Ali'nin dediği gibi, bugünkü durum batılı kasteden hak söz, sizin "barış" kelimeniz de batılın kastedildiği bir kelimedir.

Cumhur, İmralı ve DEM birlikte âdeta romantik biçimde el ele tutuşarak yine aynı efsunlu kelimeye dört elle sarıldınız. Bu bildiri nedir biliyor musunuz? Katiller sürüsünün bildirisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin tapusu olarak görülen Lozan'a itirazdır, Türk milletinin egemenliğini paylaşmaktır. Katiller sürüsünün bildirisi, şehitleri inkâr etmektir. "PKK" isimli katiller sürüsünün bildirisi, bedeli kanla ödenmiş bir vatana şirk koşturmadır. Katiller sürüsünün bildirisi, kurucu ortaklık demektir. Katiller sürüsünün bildirisi, PKK'nın bebek katili elebaşı Apo'ya siyaset yapma yolunu açmak demektir. Katiller sürüsünün bildirisi, "Türkleri bebeklerine ve tavuklarına kadar öldürün." emri veren bir caninin elindeki ve dışındaki kanla Gazi Meclise girme teşebbüsü demektir; asla ve kata kabul edilemez. Son süreçte iyiden iyiye şımaran ve demlenenlere söylemek isterim ki IRA ve ETA örneklerinden de hiç medet ummayın, mukayese denkler arasında yapılır; Türkiye ne İspanya'dır ne İngiltere, bu coğrafya da Avrupa değil Orta Doğu'dur. Türk milletinin kitabında teröre de teröriste de övgü yazmaz. Türk milleti, işgalin değil yedi düvele karşı direnişin adıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım.

BAŞKAN - Buyurun, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Bu devletin adı "Türkiye Cumhuriyeti devleti"dir ve milletin adı da "Türk milleti"dir. Sizin muradınız barış değil bu millete diz çöktürmektir. Biz bu oyunu defalarca bozduk ve yine bozacağız. Bu milletin sabrı vardır ama onuru da vardır. Bu devletin hafızası vardır ama iradesi de vardır. Binlerce yıllık tarihi boyunca inançlara, dillere, kültürlere birlikte yaşama imkânı sunmuş yegâne milletin adıdır Türk milleti. Biz tabii ki barış olsun, mutluluk olsun ama diz çökerek değil başı dik bir şekilde, istiklaline leke sürdürmeden, milletine ihanet ettirmeden olsun diyoruz.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) - Barış, insanlığın en kutsal sözcüklerinden biridir. Barış, savaş sonlandırdığı gibi barış, adaletin de adıdır. Biz, hep "barış" dedik, bize "barış2" dedirten en temel şiar Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta barış, cihanda barış." söylemidir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bizim vazgeçilmezimizdir, onun için barış diyoruz. Biz barışı sosyal demokrat bir siyaset anlayışına sahip olduğumuz için söylüyor ve sahipleniyoruz ama şunu da her fırsatta söyledik: Barışın yolu Meclisten geçer, Meclisin barışla ilgili yapacağı çalışmalar kutsaldır ve yine söyledik ki bütün gruplar, bütün taraflar bu barış sürecinde mutlaka yer almalıdır; olmazlarsa o barış kesinlikle sonuç almaz.

Başka bir şey: Barış, bu ülkenin birliği ve bütünlüğü üzerinde inşa edilirse anlamlıdır; barış, 86 milyon yurttaşımızın eşit yurttaşlık hakkını savunan, aynı gözle bakan bir anlayışla hayata geçirilirse barıştır; aksi takdirde, kişisel siyasi taleplerle önümüze konulacak barış asla barışı temsil etmez. Peki, nedir bizim muradımız? Bizim muradımız... "Örgüt kendisini feshetti, silahları bıraktı." dedi ya, işte, şimdi, asıl önemli olan, Parlamentoda bunu hayata geçirmek. Yıllardır düşman hukuku uygulandı bu topraklarda, yıllardır muhalefet düşmanlaştırıldı, yıllardır nefret söylemi hep hâkim kılındı; şimdi, bütün bunları bertaraf etmenin zamanıdır eğer samimi bir anlayışla buraya gelinecekse. Yıllarca eline silahın kabzası değmemiş insanları "Terörle iltisaklı." ya da "Teröre yardım yataklık yaptı." diye tutsak ettiniz, cezaevlerini doldurdunuz. Ne günahı var siyasi liderlerin? Allah aşkına, Selahattin Demirtaş, Ümit Özdağ, Figen Yüksekdağ, hele hele Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu niye tutsak, hangi anlayış onları tutsak ediyor? (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, gün bugün, hadi terör sonlandı, ne yapacaksınız? O insanların zehrettiğiniz hayatını kim geri getirecek? Bir araştırma önergesi var, doğru, makul, bir başlangıç olabilir. Ne diyor araştırma önergesi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) - Diyor ki: "Dünyanın birçok coğrafyasında bu tür olaylar ya başarıyla sonlandırıldı ya da sonuç alınmadı. O başarıyla sonuçlananlara bir bakalım ama hepsi sonuç alırken o örgütlerin kuruluşunda temelde yatan meseleler neyse onların çözümüne yönelik bir anlayışla sorun çözüldü. Kolombiya'da FARC ne yaptı? Siyasi taleple gelmedi, 6 maddeyle geldi. Bir, toprak reformu istedi. İki, mağdurların hakkının verilmesini istedi. Üç, o coğrafya için çok önemli olan uyuşturucuyla mücadeleyi önüne koydu. İşte budur anlayış. Siz bunları getirebilecek misiniz? Eğer bunları getirmediyseniz... Can Atalay niye içeride? Niye milletin iradesine karşı çıkarak hâlâ kayyumları atıyorsunuz? Hâlâ onlarla ilgili tek bir cümle sarf etmiyorsunuz. Barış kıymetlidir ama barışı diline dolayanlar önce samimi bir şekilde yaklaşımlarını göstermek zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) - Can Atalay, Ekrem İmamoğlu, bizim arkadaşlarımız ve diğer siyasi tutsakları bıraktıkları zaman barış anlamlı. Adaletin, demokrasinin, insan haklarının inşa edilmediği bir süreçte barıştan asla söz edilemez.

Saygılar sunuyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Cüneyt Yüksel.

Buyurun Sayın Yüksel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terörsüz Türkiye hedefimize engelleri aşarak, ön yargıları kırarak, fitne ve nifak tuzaklarını bozarak emin adımlarla yürüyoruz. Cumhur İttifakı olarak iç cephemizi tahkim etme amacıyla büyük bir gayretle hayata geçirdiğimiz terörsüz Türkiye hedefinde dün kritik bir eşiği daha aştık. Terör örgütü kendini feshetme ve silahları teslim etme kararı aldığını açıkladı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - "Zafer kazandık." diyor, "Zafer kazandık."

¹Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) - Alınan kararı ülkemizin güvenliğinin, bölgemizin huzurunun, milletimizin ebedî kardeşliğinin perçinlenmesi adına önemli buluyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - "Teslim olduk." demiyor.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) - Bu açıklamayı, Kuzey Irak'la birlikte Suriye ve Avrupa başta olmak üzere örgütün tüm uzantılarını da kapsayan bir karar olarak değerlendiriyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Uzantıları onları kabul etmiyor.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) - Terörün ve şiddetin tamamen devreden çıkmasıyla birlikte, başta siyasetin demokratik kapasitesinin güçlendirilmesi olmak üzere her alanda yeni bir dönemin kapıları ardına kadar açılacaktır. Emperyalistlerin asırlık planları ölümcül bir darbe yiyecek, kardeşliğimize saplanan kanlı hançer inşallah ebediyen sökülüp atılacaktır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Millete "soykırımcı" diyor ya! Siz neyini kabul ediyorsunuz? 2013'te de böyle diyordunuz.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) - Kandan, silahtan ve gözyaşından beslenenler kaybederken kazanan milletimiz ve memleketimiz hatta bölgemizdeki tüm kardeşlerimiz olacaktır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Tabii, FETÖ'yle birlikte böyle diyordunuz.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kökenlerimiz, kültürlerimiz, inançlarımız farklı olsa da hepimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin birinci sınıf vatandaşlarıyız. Adımız ne olursa olsun soyadımız Türkiye'dir, bunun da böyle bilinmesini istiyorum. Bu gönülde açtığı bu kader ortaklığını ve kardeşlik şuurunu yücelttiğimiz takdirde Allah'ın izniyle Türkiye'nin bileğini hiçbir güç bükemeyecektir. İktidar ve Cumhur İttifakı olarak Türkiye'yi kırk yıldır kanayan bu yaradan kurtarma noktasındaki kararlılığımızı tekrar vurgulamak istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımız ile Sayın Bahçeli'nin Türkiye'yi esas alan siyasetteki birlikteliği ve uyumu, halkımızın desteği, siyaset kurumunun sorumlu yaklaşımı, devletin tüm kurumlarıyla ve tam kapasiteli olarak sürecin yürütücülüğünü yapması terörsüz Türkiye'ye geçişin güvencesi olmuştur. Örgütün kendini fesih ve silah bırakmasıyla, yıllar boyunca neredeyse her gün ocaklara ateşlerin düştüğü günler artık geride kalmıştır. İnşallah, terör yüzünden anne, eş, evlat yüreklerinin cayır cayır yandığı haberleriyle bir daha karşılaşmayacağız. Dünyadaki benzer örnekler baktığımızda terör örgütlerinin silahsızlanma süreçlerinin ancak güçlü bir irade ve toplumsal destekle mümkün olduğunu görüyoruz. Bu bağlamda, terörsüz Türkiye modelinin küresel ölçekte örnek alınacağına inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) - Geldiğimiz noktada terörsüz Türkiye için şu tespitleri yapmak artık mümkündür: Terörsüz Türkiye bir sonuç değil yeni bir başlangıçtır. Terörsüz Türkiye hedefine ulaşılması ve bu aşamasının sona ermesiyle Türkiye için tarihsel bir yükseliş dönemi artık başlamaktadır. Yeni dönem Türkiye'yi her bakımdan güçlendirecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mustafa BİLİCİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'nun sosyal medya hesabına getirilen erişim engeli kararının hukuki dayanaklarının, uygulama biçiminin, teknik gerekçelerinin, ifade özgürlüğü ve siyasi haklar bakımından oluşturduğu etkilerin; bu kararın seçim güvenliği, yargı bağımsızlığı ve demokratik düzene olası etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Gökhan Günaydın tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'nun sosyal medya hesabına getirilen erişim engeli kararının hukuki dayanaklarının, uygulama biçiminin, teknik gerekçelerinin, ifade özgürlüğü ve siyasi haklar bakımından oluşturduğu etkilerin; bu kararın seçim güvenliği, yargı bağımsızlığı ve demokratik düzene olası etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan -1207 sıra no.lu- Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/5/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Hasan Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 23 Mart 2025 tarihinde, son ana kadar meydanlarda olan, hiçbir kaçma şüphesi olmayan, 15 milyon imzayla Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayı seçilen İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nu haksız ve hukuksuz bir şekilde tutukladınız. Zaten Ekrem İmamoğlu'nun azıcık kaçma şüphesi olsa bugün serbest bırakır, "Kaçsa da Erdoğan'ın karşısına çıkmasa." diye dua edersiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Ama hepimiz biliyoruz ki Ekrem İmamoğlu'nun kaçma şüphesi yok, kaçmayacağını çok iyi bildiğiniz için de tutukladınız.

Yaptığınız operasyonla İmamoğlu'nu halkın gönlünden düşürmek istediniz. Baktınız ki destek daha da büyüdü, bu sefer 10 milyon takipçisi olan, 10 milyon da sizin korkunuzdan gizli gizli takip edeni olan hesaba erişim engeli getirdiniz. Biliyoruz ki bunun adı artık erişim engeli değildir; bu, düşünceye karşı ilan edilmiş dijital sokağa çıkma yasağıdır.

Suç neymiş peki? Bir paylaşım, bir cümle, bir fikir yüzünden on milyonlarca kişinin gözü kapatıldı çünkü o fikir sarayın duvarlarını titretiyordu çünkü o hesap halka inanç ve umut veriyor, halkı görünmez iplerle birbirine bağlıyordu ve bu bağ sizin çok sesli Türkiye'ye tahammül edemeyen tek sesli düzeninizi tehdit ediyordu. Sadece ilgili içerikleri kaldırmak yerine tüm hesabı erişime kapattınız yani dediniz ki: "Bu hesaptan suç sayılabilecek bir paylaşım yapılmış olabilir. O yüzden hesabın tamamını yasaklıyoruz." Bu, suçun değil sözün sansürlenmesi, yargı kararının değil siyasi talimatın uygulanmasıdır.

Bu ülkede düşünenler artık ya içeride ya sansürde ya da linçte. Bir kişiye ait sosyal medya hesabı suç işleme ihtimali gerekçesiyle tüm den erişime kapatılamaz. Bu yapılan, Anayasa'nın 26'ncı ve 27'nci maddeleriyle güvence altına alınan ifade özgürlüğüne ağır bir darbedir. Henüz iddianamesi hazırlanmadığı zamanda bile hakkında hüküm verilmemiş, sadece gizli tanık iddialarıyla tutsak olarak Silivri'de bulunan İmamoğlu için yandaş televizyonlarda her akşam suç örgütü şemaları çizilirken, daha ifadesi alınmadığı anda bile bir belediye başkanı suçlu gibi teşhir edilerek masumiyet karinesi canlı yayınlarda ihlal edilirken dava etkilenmiyor, bu kanallar ve bu ilgili kişilerle ilgili bir engelleme, yasak gelmiyor ama İmamoğlu'nun bir paylaşımı davayı ve toplumu etkiliyor, öyle mi? Anlıyoruz ki bu ülkede adalet salonlarda değil, artık ekranlarda dağıtılıyor; bu ülkede artık hukuk delile değil, yandaşın manşetine bakıyor; kararları mahkeme değil, yandaşın manşeti veriyor ve maalesef yargı buna sessiz kalıyor.

Yargının sorması gereken soruları şimdi ben buradan soruyorum: Masumiyet karinesi ne zaman askıya alındı? Savunma hakkı yerine neden medya linci tercih ediliyor? Peki, bunu neden yapıyorsunuz? Çünkü Ekrem İmamoğlu'nun yaptığı tek bir paylaşımın sesi sizin ekranlarınızdan daha çok insana ulaşıyor. Siz istiyorsunuz ki TRT ne anlatıyorsa o doğru olsun, geri kalan herkes sussun ama size kötü bir haberimiz var: TRT devletin değil yandaşın kanalı olmaya başlayalı çok oldu. Kendiniz çalıp kendiniz söylüyorsunuz ama bunu artık tüm millet biliyor. Sözde "suç işlemeye alenen tahrik" diyerek erişim engeli koyuyorsunuz. Peki, soruyorum: Bu içerikler hangi bilirkişi raporuna göre tehlikeli bulundu? Hangi teknik kurum "Tüm hesabın kapatılması zorunludur." dedi? BTK mi, mahkeme mi karar verdi yoksa sarayın yerli Goebbels'i mi bunu uygun gördü? Ortada ne teknik bir rapor var ne bir uzman görüşü ne de bir gereklilik, ortada sadece keyfilik var ve bu keyfiliği hukuk gibi sunmaya çalışan bir düzen var.

Değerli milletvekilleri, bu kararın hedefi paylaşım değildir; bu kararın hedefi Ekrem İmamoğlu, bu kararın hedefi muhalefeti susturmak, bu kararın hedefi seçim sürecini sabote etmektir. Yargının tarafsız ve bağımsız olması gerektiği bir dönemde siyasete alet edilmesi bu ülkedeki herkes için bir tehdit hâline gelmiştir ve bu tehdidin adı erişim engeli değil demokratik haklara erişimin engellenmesidir.

Türkiye'de demokrasinin fiilen askıya alındığı bir dönemde sessiz kalanların karşısındayız. O yüzden, biz bugün burada sadece bir erişim engelini değil bir demokrasi ihlalini konuşuyoruz ve bu yüzden Meclis araştırması talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

HASAN ÖZTÜRK (Devamla) - Bu karar hangi siyasi saiklerle alındı? Hangi teknik raporlara dayandı? Kim talep etti? Kim uyguladı? Yargı neden bir siyasi kampanyaya alet edildi? Bu soruların yanıtlarını bizim kadar da halkımız, Türkiye bekliyor.

Ve son sözüm şu: Madem öyle, madem yargı çok açık ve delillere dayanarak bu süreci yönetiyor, buyurun o zaman yargılamayı TRT'de canlı yayınlayın; eğer bu kadar eminseniz halk da görsün, biz Cumhurbaşkanımız Ekrem İmamoğlu'ndan eminiz. Yapmayacağınızı biliyoruz çünkü siz halkın gerçekleri öğrenmesinden korkuyorsunuz. Ama unutmayın, gerçek her zaman bir yolunu bulur ve biz o yoldan yürüyenleriz diyorum. Bugün Ekrem İmamoğlu'nun hesabı kapatıldıysa bilin ki artık hepimizin hesabı Ekrem İmamoğlu'nun hesabıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu Ankara Milletvekili Sayın İdris Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi lehine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasaklarla mücadele etmek için iktidara gelenler bugün Türkiye'yi bir yasaklar cumhuriyetine dönüştürmüştür. Bunun son örneği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun sosyal medya hesabına getirilen erişim engelidir. Kararın hukuki değil siyasi bir karar olduğu son derece açıktır, iktidar muhalefetin en güçlü isimlerinden birisini hedef alarak toplumun geri kalanına âdeta gözdağı vermeye çalışmaktadır. Üstelik bu durum ifade özgürlüğüne,

demokratik muhalefete, siyasi faaliyette bulunma hakkına ve halkın haber alma hakkına yönelik ağır bir müdahaledir. Öte yandan, erişim engeli kararı yalnızca ilgili içeriği değil İmamoğlu'nun tüm hesabını kapatmaktadır. Bu yönüyle karar ölçülülük ilkesini açıkça ihlal etmektedir. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları açıktır, erişim engeli yalnızca hukuka aykırı olduğu ileri sürülen içerikle sınırlı olmalıdır. Dayanak gösterilen 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin (a) bendi zaten uzun süredir hukuk dünyasında tartışmalı bir düzenlemedir; dahası, kararın süresiyle baştan belirlenmiştir. Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin açıklamasına göre erişim engelinin tutukluluk süresi sona erene kadar geçerli olacağı ifade edilmiştir. Bu durum, yargı kararının bağımsız ve tarafsız yargılama ilkesine değil bir ceza infazı anlayışına dayandığını göstermektedir. Oysa yargının görevi cezalandırmak değil adalet sağlamak, özgürlükleri korumaktır. Ekrem İmamoğlu'na yönelik bu müdahale sadece bir siyasetçiye değil ifade özgürlüğüne, demokratik temsil hakkına ve halkın iradesine yöneltilmiş bir tehdittir. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün bir sosyal medya hesabını susturarak ülkenin gerçek sorunlarının üzerini örtebileceklerini sananlar bilmelidir ki hakikati susturamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Bu toplum yasaklarla değil adaletle ayakta kalacaktır. Cumhuriyet Halk Partisinin bu konuda komisyon kurulması talebi dahi demokrasimizin nasıl bir yara aldığına açık bir göstergesidir. Biz Parlamentoda demokrasimize yöneltilmiş bu ayıpları sona erdirmekle yükümlüyüz. Hepimize düşen, gün geldiğinde bu ülkede hukukun çitasını yükseltmek, evrensel değerlere uygun hareket etmek ve Anayasa'ya, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına harfiyen uymaktır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşcı.

Buyurun Sayın Taşcı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saatlerdir, Meclis açıldığından beri izliyorum ve gerçekten sormadan edemeyeceğim: Nasıl yapılabiliyorsunuz bunu? Nasıl daha dün Türkiye Cumhuriyeti bir terör örgütüne teslim edilmeye girilip girmemiş gibi davranabiliyorsunuz burada? Binlerce evladımızın katledilmesi bizatihi katilleri tarafından haklı ve meşru ilan edilmemiş gibi, cumhuriyetin tapu senedine göz dikilmemiş gibi davranabiliyorsunuz; cumhuriyete atılan "soykırımcı" iftirasını nasıl hazmedebiliyorsunuz? "Türk-Kürt savaşı" kavramsallaştırmasını, millî birliğimizin bu şekilde dinamitlenmesini nasıl sindiriyorsunuz içinize? Ben saatlerdir ve bütün samimiyetimle anlamakta çok güçlük çekiyorum! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Aynaya nasıl bakıyorsunuz ya da çocuklarınızın yüzüne nasıl bakıyorsunuz, anlamakta güçlük çekiyorum. Mesela, nasıl işgale, çatışmaya, bölünmeye sürüklenen bir ülkenin milletvekili değil de sanki İzlanda milletvekiliymiş, Norveç milletvekiliymiş gibi konuşabiliyorsunuz burada; hayretle izliyorum. Siz konuşmuyorsunuz diye tarih yazmayacak sanıyorsanız bugünlerin gerçeklerini, çok yanılıyorsunuz, hem yazacak hem de affetmeyecek; bugün susan, bugün sinen, bugün korkan, bugün fani heveslerini, fani hırslarını, ihtiraslarını Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir ve bütün olarak yaşayabilmesinin üstünde tutan hiç kimseyi affetmeyecek tarih. Özellikle teslimiyeti "barış" diye maskeleyen ortak olan milletvekillerine söylüyorum: Şu önerenin verilmiş olması bile aslında PKK iş birlikçilerinin, "demokrasi" "barış" laflarının kocaman bir kandırmaca olduğunun delili değil midir? İmamoğlu'nun sosyal medyasına erişim yasaklayan zihniyetin ülkeyi Öcalan'a erişime açarak demokratikleştireceğine sahiden inanıyorsanız ayrı yazık bu ülkeye. Milletın seçilmiş vekili Can Atalay'ın giremediği Meclise eli kanlı teröristler girdiğinde bu ülkenin demokratikleşeceğine inanıyorsanız apayrı bir yazık gerçekten de.

Ben şu ortamdan anlıyorum ki bu ülkenin çiftçisi, öğretmeni, işçisi, gazetecisi, engellisi, sanayicisi, hastası, doktoru, kadını, yaşlısı, çocuğu, öğrencisi, genci yani milyonlarca dertlisi bir Öcalan etmiyormuş meğer. Bakın, iki yıldır girdi fiyatlarından tarım arazilerinin talanına, taban fiyatlardan plansız ithalata kadar Türk çiftçisini üretmez hâle getiren ne varsa konuşalım diyoruz burada, kimse "Çözüm yeri Meclis." deyip çiftçi için bir araya gelmedi bebek katili Öcalan için geldiği gibi, atanamayan yüz binlerce öğretmen için gelmedi Öcalan için geldiği gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Çorlu tren kazasında can veren çocuklar, Soma'da katledilen madenciler, Aladağ'da diri diri yanan çocuklar, Ensar'da tecavüze uğrayanlar; hiçbirisi ya, hiçbirinin hukuku için kurulmadı bebek katilleri için kurulan ittifak şu ülkede.

Ben şunu anlıyorum bu gördüğüm tablodan: Demek ki o pis, sabunu olmayan, bir öğün yemek bile çıkarılmayan okulların fiziki şartları katil Öcalan'ın fiziki şartları kadar dert edilmemiş meğer. Demek ki Hakkâri'de barınacak yeri olmayan üniversiteli gençler; Van'da, Iğdır'da işsiz kalan belediye işçileri, Urfalı tarım işçileri, açlığa terk edilen emekli, hâlâ konteynerdeki depremzede bir Öcalan etmiyormuş maalesef bu ülkede. Demek ki yüzlerce Fırat, yüzlerce Eren, binlerce Aybuke bir Öcalan etmiyormuş. Ben şu dakikada sadece şunu yapılabiliyorum: Şu dakikada sadece bir günde PKK muhibi olanları önce Allah'ın gazabına, sonra milletin vicdanına emanet ediyorum; Genel Kurulu da bir gün saygıyla selamlamayı çok istiyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat.

Buyurun Sayın Fırat. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Silivri Cezaevinde tutuklu bulunan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu başta olmak üzere cezaevindeki bütün tutsak arkadaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'deki demokrasi ve hukuk düzenine ilişkin maalesef iyi şeyler söylemek mümkün değil. Sayın İmamoğlu'nun sosyal medya hesabına erişim engeli getirilmesi sadece kişiye yönelik siyasi bir müdahale değil aynı zamanda halkın haber alma hakkına, ifade özgürlüğüne, seçim güvenliğine yapılmış açık bir müdahaledir. Bir siyasetçinin, bir seçilmişin paylaşımları nedeniyle sosyal medya hesabına erişim engeli getirmek hangi hukukla açıklanabilir? Paylaşımlarda bir sorun varsa elbette ki bu, bağımsız, adil yargının işi olmalıdır ancak burada tümünden bir yasak getirilmiştir; üstelik hiçbir teknik rapor, bilirkişi görüşü, ikna edici bir gerekçe ortaya konulmamıştır. Bu kararın keyfi olduğu, siyasi saiklerle yapıldığı çok açıktır. Yasaklamalar, sansürler halkın haber alma hakkına, siyasete katılım hakkına yapılmış açık müdahalelerdir. Siz bu ülkenin en büyük şehri olan İstanbul'un seçilmiş Belediye

Başkanını cezaevine koyup bütün iletişim kanallarını kısıtlarsanız en hafif deyimle halkın iradesine saygı göstermemiş olursunuz. Ayrıca, bundan sonra yapılacak olan seçimlerin adil olup olmadığı konusunda da çokça tartışmalar olacaktır.

Değerli milletvekilleri, biz bu uygulamaların herhangi bir yurttaşa veya kime yapılırsa yapılsın yanlış olduğunu söylüyor, kabul etmiyoruz. Bugün İmamoğlu'nun, yarın herkesin sesi kısılabılır. Bu Meclisin görevi özgürlükleri, demokrasiyi, temel insan haklarını, ifade özgürlüğünü, hukukun ve halkın iradesini korumak olmalıdır. İşte bu nedenledir ki sadece Sayın İmamoğlu'na değil ülkemizin demokrasiye inanan tüm yurttaşlarına yapılan bu müdahalenin bir an önce son bulmasını bekliyoruz. Buradan sormak istiyorum: Sosyal medya hesabına getirilen erişim engelinin hukuki bir gerekçesi, kaynağı var mıdır; uygulama biçimi, teknik gerekçesi neye dayanmaktadır? İfade özgürlüğü siyasal haklara nasıl bir zarar vermektedir? Bu yasağı getirenler bu sorulara doyurucu bir cevap vermelidirler.

Değerli milletvekilleri, toplumsal barışı en çok konuştuğumuz bugünlerde, eşitlik, kardeşlik ikliminin çiçeklendiği böylesi zamanlarda demokrasinin, özgürlüklerin daha da kökleşmesi için hepimize büyük sorumluluklar düşüyor. O yüzden, yasaklama, sansürcülük değil özgürlük diyoruz; ötekileştirme değil kardeşlik ve eşitlik olsun diyoruz. Bırakalım, barış, kardeşlik içinde herkes özgürce siyaset yapsın, özgürce kendini ifade etsin; dilini, kimliğini, inancını özgür bir şekilde ifade etsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CELAL FIRAT (Devamla) - Bir kez daha söylemek gerekirse bu ve benzeri erişim engelleri, bu tür yasaklamalar derhâl kaldırılmalıdır. Siyaset sansürle, yasaklamayla değil halkın iradesiyle yapılmalıdır.

Bu ülkenin geleceği için adaleti, şeffaflığı, demokrasiyi hep birlikte yeniden tesis etmeliyiz ve korumalıyız diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aşk ile... (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Karaman Milletvekili Sayın Osman Sağlam.

Buyurun Sayın Sağlam. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Sayın Başkanım, öncelikle, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı'nızı canı gönülden kutluyorum. Türkçemiz, birliğimizin kılıcı, sevgimizin nefesi olsun.

Değerli milletvekilleri, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ekrem İmamoğlu'nun sosyal medya hesabına yönelik geçici erişim engelini Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun gerekçe göstererek Meclis Genel Kuruluna sunduğu bu öneri, açık söylüyorum, tam anlamıyla bir hukuk tanımazlık gibi görünmektedir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Gibi...

OSMAN SAĞLAM (Devamla) - Gerçekler açık, belgeler ortada. 24 Nisan 2025 tarihinde tutuklu bulunan Ekrem İmamoğlu'nun X platformundaki hesabından yapılan bir paylaşım Türk Ceza Kanunu'nun 214'üncü maddesi kapsamında suç işlemeye alenen tahrik suçunu oluşturabileceği gerekçesiyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından resen soruşturma konusu yapılmıştır. Dahası da var, İmamoğlu zaten yürütülen başka bir soruşturma kapsamında tutukludur, bu süreçte kendi sosyal medya hesabından paylaşımlar yapmaya devam edebilmiştir. Bu nedenle, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tutukluluğun devam ettiği süre boyunca ilgili hesabın erişime kapatılmasını talep etmiş, İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliği de bu talebi 5651 sayılı Kanun'un 8/a maddesi uyarınca değerlendirerek hukuki, teknik ve anayasal çerçeve içerisinde erişim engeli kararı vermiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi ne yaptı? Bir kez daha sansür çığırtkanlığına başladı. Oysa siz de çok iyi biliyorsunuz ki X platformunun işleyişi gereği sadece tek bir içeriğin engellenmesi mümkün değildir. Bu teknik zorunluluk nedeniyle hesabın tamamına erişim engeli kararı verilmiştir. Şimdi soruyorum: Hukuka uygun, teknik olarak zorunlu, yargı denetimine tabi ve geçici olan bir kararı nasıl olur da "siyasi sansür" diye Meclise taşırsınız? Bu Meclis hiçbir şekilde algı operasyonlarının yapıldığı yer olmamalıdır. Kaldı ki bu karar kişiye özgü değildir, eyleme özgüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN SAĞLAM (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

OSMAN SAĞLAM (Devamla) - Benzer kararlar, geçmişte suç örgütü liderlerinden provokatif içerik üreten marjinal yapılara kadar pek çok hesaba uygulanmıştır. CHP'nin esas derdi hukuk değil kendi siyasi aktörünü aklamak ve mağduriyet üretmektir.

Sayın vekillerim, hukukun üstünlüğünü savunuyoruz, yargı kararlarına saygı duyuyoruz; hep birlikte bunu da yapmaya devam etmeliyiz. İşimize geldiği zaman yargı taraflı, işimize gelmediği zaman yargı bizden yana olmaz. Bunun genel bir kuralı olması lazım. Bu ülkenin mahkemeleri bizim propaganda alanımız olmamalıdır. Bu Meclis yargının meşru kararlarını tartışmaya açacağımız, milletin gözünü boyayacağımız tiyatro sahnesi değildir ve olmayacaktır.

Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Günaydın.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Karaman Milletvekili Osman Sağlam'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın konuşmacıyı dinledim. Osman Bey hukukçu mu bilmiyorum. Eğer hukukçuysa yaptığı konuşmayı arkadaşlarından istemesini ve bir kere daha izlemesini tavsiye ederim. Sebebi ne? Bir kere, bir hukukçu ise tutuklu ile hükümlü arasında bir farkın olduğunu bilmesi lazım ve burada Meclisin kürsüsünden tutukluyu hükümlü gibi lanse etmenin tabiri caizse en azından ayıp olduğunu bilmesi lazım, en azından ayıp.

İkincisi, ifade özgürlüğünün esas olduğunu da bilmesi lazım ve Türkiye'de sekiz yıldır tutuklu olan insanların sosyal medya hesaplarını kullanmaya devam ettiğini ama mesele Ekrem İmamoğlu olduğu zaman korkudan ödleri patladığı için sosyal medya hesabını da kapatmayı marifet saydıklarını bilmesi lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ayrıca, bize burada bağımsız yargı nutukları atanlara Danıştay 9. Daire Başkanının çılgınlığını dinlemelerini tavsiye ederim. (CHP sıralarından alkışlar) Diyor ki Danıştay 9. Daire Başkanı: "Benim çocuğum öldü, şimdi söylüyorum, başladığımız zaman yargıya güven yüzde 80'di, şimdi yüzde 20'nin altına düştü." Dolayısıyla akşam evinizde bu konuşmayı bir kere daha bu verilerin altında dinleyin ve eğer bir hukukçuysanız öz eleştiri yapın.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'nun sosyal medya hesabına getirilen erişim engeli kararının hukuki dayanaklarının, uygulama biçiminin, teknik gerekçelerinin, ifade özgürlüğü ve siyasi haklar bakımından oluşturduğu etkilerin; bu kararın seçim güvenliği, yargı bağımsızlığı ve demokratik düzene olası etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 13/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında ihtilaf olduğundan dolayı elektronik cihazla oylama yapılacaktır.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

13/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Abdulhamit Gül

Gaziantep

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

13 Mayıs 2025 Salı günü (bugün) birleşiminde 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

14 Mayıs 2025 Çarşamba günü birleşiminde 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

14 Mayıs 2025 Çarşamba günü birleşiminde 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 15 Mayıs 2025 Perşembe günü birleşiminde 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmeleri tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi, bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması ve 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi önerilmiştir.

208 sıra sayılı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3067)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölüm Madde Sayısı
Birinci Bölüm	1 ila 10'uncu maddeler	10
İkinci Bölüm	11 ila 19'uncu maddeler	9
Toplam Madde Sayısı		19

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ önergesi hakkında konuşuyorum. Önerge, mafya diliyle şantaj ve tehdit için verilmiş bir önerge. Milletvekillerine deniyor ki: "Eğer buraya gelmezseniz biz sizi söke söke sabaha kadar çalıştırırız." Onlarca defa bu teklif verildi, hiçbir seferinde de uygulanmadı.

Değerli milletvekilleri, bizim burada esasen düşünmemiz gereken husus şudur: Türkiye Büyük Millet Meclisi onay makamı değildir, olmamalıdır. Bu Meclisin saygınlığını korumak hem bu milletvekillerine hem de ülkemize yapılacak büyük bir katkıdır.

Az önce teklifin içeriğini gördünüz, her hafta tekrar ettikleri gibi "temel kanun olarak görüşülmesi..." Niye? Normal şartlarda İç Tüzük 81'e göre konuşulması gerekirken muhalefetin sesini kısmak, kanunların müzakere edilmesini önlemek için temel kanuna çevrilmiş olarak teklif geldi. Yani İç Tüzük'e saygı duyması gerekenler İç Tüzük'ü sürekli istismar eden kimseler.

Değerli milletvekilleri, evet, Meclis çalışmalı, biz de çalışmasını istiyoruz ama şunu belirtelim ki bu Meclis, avara kasnak gibi boş işler için çalışmamalı. Gelen kanun teklifinde TRT Başkanının özlük haklarının düzenlenmesi, Savunma Sanayii Başkanıyla ilgili işlemler ile benzeri işler var. Oysa bugün ülkemizde insanlar acilen yargı paketini bekliyor, 31 Temmuz Covid yasasını bekliyor, öğrenci affını bekliyor. 2 milyon kişi terör soruşturmasından geçti, cezaevlerinde doluluk oranı yüzde 135; gelir adaletsizliği, 600 bin kamu işçisinin özlük hakları; hepsi bekliyor. Kıbrıs konusu bekliyor, Filistin bekliyor, Doğu Türkistan bekliyor. Bugün, Meclis çalıştığında bile ülkenin temel problemlerine çözüm sunacak hiçbir iş yok. Ne var? İşte, belli makamların sorunlarını çözmek. Bizim esasen burada Meclisin etkinliği, saygınlığı hususunu gündeme almamız gerekir.

Bu hususta bir planlama yapılması gerekir. Değerli milletvekilleri, maalesef ki iktidardaki arkadaşlar lütfedip Genel Kurula gelemediklerinden Genel Kurul çalışmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bizim esasen Genel Kurulu çalıştırmamız gerekiyor ama Genel Kurulun da milletin derdine derman olacak yasalarla milletin huzuruna gelmesi lazım. Şu gelen kanun tekliflerinin içeriğini görüyorsunuz; bürokratlar sizi mahcup ediyor, hiç içeriğini bilmediğiniz, sadece üst tabakanın özlük haklarıyla ilgili sorunları, bu yasa tekliflerini getiriyor; burada apar topar, âdeta yüzünüz de kızarıncasına savunmak zorunda kalıyorsunuz. Onun için, evet, Meclis çalışmalı. Burada geçtiğimiz yıl ağustos ortasına kadar çalıştı, gerginlikler oldu. Eğer gerçekten bu önergeyi şantaj için değil samimi olarak verdiyseniz Genel Kurul tatile girinceye kadar hangi yasalar görüşülecek takvim olarak getirirsiniz, muhalefetle müzakere ederseniz, sonrasında bir neticeye ulaşılır. Milletvekilleri şantaja mahkûm edilmemelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kara, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, engelli yurttaşlarla ilgili taleplerine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının engelli veri sisteminde yaklaşık 4 milyon 282 bin engelli yurttaşımızın varlığı kayıtlıdır. Engelli yurttaşlarımızın yaşamlarını idare ettirebilmelerinin önündeki en büyük engel, engelli aylıklarının SGK'den Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına devredilmesiyle ortaya çıkan muhtaçlık temelli yaklaşımdır. Bakanlıktan talebimiz, kamuda ve özelde daha fazla istihdamın sağlanması ve çalışacak kişi sayısının artırılmasının sağlanmasıdır.

Ayrıca, yüzde 70'in üzerinde sağlık raporu olan engellilere bugün itibarıyla 5 bin liranın üzerinde bir maaş bağlanmaktadır. Bu tutarların artırılması engelli yurttaşlarımızın yaşama daha da tutunmalarına yardımcı olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre

teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın.

Buyurun Sayın Aydın.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, AK PARTİ eliyle yeniden, uçurumun kıyısına sürüklenmektedir. Bir zamanlar "çözüm" adı altında yürütülen açılım sürecinde Habur'da mahkemeler kurulmuş, Oslo'da pazarlıklar yapılmıştı. "Analar ağlamasın." denilerek susturulan milletin vicdanı ağıtlarla yanmıştı. Sonuç: Yüzlerce canımız toprağa düşmüş, şehirlerimizde hendekler kazılmış, karakollarımız basılmıştı.

Şimdi aynı senaryo "terörsüz Türkiye" adıyla makyajlanarak yeniden servis edilmektedir. Aynı senaryoyu bu kez ortaklarıyla birlikte oynamaktadırlar. "Kurucu önder" diyerek alçak bir haine güzelleme yapmakta, teröriste de açıklama okutmaktadırlar. Bilinmelidir ki hiçbir terör örgütü Türkiye'ye istikamet çizemez. Şehitlerimizin kanı ortadayken katiller muhatap kabul edilemez, milletin vicdanı susturulamaz, vatanın birliği pazarlık konusu yapılamaz. Kanla, irfanla kurulan cumhuriyetin sınırları tartışılmaz. Lozan sorgulatilamaz çünkü Lozan yalnızca bir antlaşma değil Türk milletinin emperyalizme karşı kazandığı eşsiz bir diplomatik zaferdir. Lozan'ı hedef alan çapulcular o zaferin intikamının peşinde koşan emperyalizmin uşaklarıdır. Bu rezilliğe sessiz kalanlar millet vicdanı önünde sorumludurlar.

Cumhur İttifakı milletvekilleri, şimdi size sesleniyorum: Vicdanınızı bir kez olsun menfaatlerinizin önüne koyun, neye ve kime sustuğunuzu görün. İcinizde devlet terbiyesi, millet sevgisi, tarih şuuru kaldıysa bu ihanete itiraz edin. Bebek katiliyle yol yürünemez, katillerle yeni bir dönem başlatılamaz. Bu topraklarda yeni bir dönemi ancak ve ancak Türk milleti başlatır. Hiçbir terörist bu halkın kaderine hükmedemez. Hiçbir katil bu milletin iradesine ipotek koyamaz. Bu ihanet senaryosu karşısında bilinsin ki Türk milletinin vicdanı İYİ Partide tecelli etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, terörle mücadele bir devlet görevidir, pazarlık konusu değildir. Bölücülüğe göz yummanın, ülkenin bölünmesine ortak olacağının farkında mısınız?

Şimdi milletimize sesleniyorum: Hiç kimse umutsuz olmasın; bu milletin şerefini, bayrağını, vatanını koruyacak irade vardır, o da İYİ Parti'dedir. Türk milletinin son kalesi biziz ve bu kale asla düşmeyecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Son olarak, bu vatan için tüm varlığımızı feda etmeye hazır olduğumuzu bir kez daha ifade ediyor, yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Önergeler (Devam)

2.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, (2/2416) esas numaralı Samsun İline İstiklal Madalyası Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/102)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

9/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2416) esas no.lu Samsun İline İstiklal Madalyası Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi'nin TBMM İç Tüzüğü'nün 37'nci maddesi gereğince doğrudan Genel Kurulun gündemine alınmasını talep ediyorum.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Murat Çan

Samsun

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Samsun Milletvekili Sayın Murat Çan.

Buyurun Sayın Çan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün burada Türk milletinin bağımsızlık mücadelesinde çok müstesna bir yer olan Samsun şehrimiz için söz almış bulunuyorum.

Hepinizin bildiği gibi, Ulusal Kurtuluş Savaşı'mızın en karanlık günlerinde cephede ya da cephe gerisinde kahramanlık gösteren şehirlerimiz ve kahramanlarımıza devletimiz İstiklal Madalyası'yla onur ve minnet duygularını sunmuştur. Bu madalya yalnızca bireylere değil aynı zamanda topyekûn direnişin simgesi olan şehirlerimiz de verilmiştir. Bugün Türkiye'de İstiklal Madalyası sahibi 3 şehir bulunmaktadır. Tarih sırasıyla Gaziantep, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa. Bu şehirlerin yanı sıra Karadeniz'in

cesur ilçesi İnebolu da bu onura nail olmuştur ancak burada çok önemli bir eksiklik var, Samsun bugüne kadar bundan mahrum bırakılmıştır.

Değerli milletvekilleri, Samsun sadece bir şehir değildir; tarihiyle, kültürüyle, ticaret merkezi olmasıyla aynı zamanda bağımsızlık meşalesinin yakıldığı Anadolu toprağı olmasıyla bu madalyayı hak eden bir şehirdir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'a ayak basmasıyla başlayan Millî Mücadele süreci bugün özgür ve bağımsız bir ülke olarak var olmamızın ana temelidir. Büyük Atatürk, Nutuk'a Samsun'la başlamıştır, Samsun'dan başlamıştır, bu bile tek başına Samsun'un mücadelemizdeki yerini ve değerini göz önüne sermektedir. Yine, Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs tarihini doğum günü olarak kabul etmesi şehrimizin onun hayatındaki yerini ve derinliğini hepimize göstermektedir. Samsun'un Millî Mücadele'deki yeri yalnızca sembolik bir başlangıç noktası değildir, bu şehir ve halkı o zorlu günlerde büyük bir kararlılık ve vatanseverlik göstermektedir, bunu 11 Şubat 1924 yılındaki Zabıt Ceridesi'nde görmekteyiz. Samsun Mavnacılar Loncası'na İstiklal Madalyası verilmiş ama şu anda ne Mavnacılar var ne madalya var ortada. Dolayısıyla Atatürk, 1924 yılında Samsun'u yeniden ziyaret ettiğinde Samsun'la ilgili sözlerini, duygularını, düşüncelerini ifade ederken "Ben, Samsun'u ve Samsun halkını gördüğüm zaman, memlekete ve millete ait bütün düşünce ve kararlarımın yerine getirilebileceğine dair bir defa daha kuvvetle inanmıştım. Samsunluların hâl ve durumlarında gördüğüm, gözlerinden okuduğum vatanseverlik ve fedakârlık ümit ve tasavvurlarımı olumlu bir inanca götürmeye yetmişti..." İşte bu sözler Samsun'un direnişe verdiği ilhamı açıkça ortaya koymaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Kıymetli milletvekilleri, 19 Mayıs tarihi ülkemizde ulusal bayramlar arasında yer alan, mahallî simge olan tek bayramdır. Meclisimiz bugüne kadar millî bayramları belirlerken şehir merkezli olaylara değil ulusal kavramlara odaklanmıştır ancak 19 Mayıs bir istisnadır. Bu istisna da doğrudan Samsun'un öneminden ve Atatürk'ün Samsun'a attığı kıymetten kaynaklanmaktadır. Bugün burada sunduğumuz kanun teklifi bir milletvekilinin bireysel girişimi değildir. Bu teklif, Samsun'un tarihine, emeğine ve mücadelesine duyulan saygının bir ifadesidir. Bu teklif, Samsun'un ortak talebidir. Bu teklif, 19 Mayıs'ta Tütün İşkesi'nde yakılan direniş ateşinin hakkını teslim etme teklifidir. Samsun, Millî Mücadele'de ateşlenen ilk kurşun gibi değerlidir; o ateş Anadolu'nun dört bir yanına yayılmış, umutları yeşertmiş, işgal altındaki bir milleti ayağa kaldırmış ve mazlum milletlere rehber olmuştur. Dolayısıyla Samsun'un gösterdiği kararlılık, azim ve millî birlik ruhu bu toprakların bağımsızlıkla taçlandırılmasının da önünü açmıştır. Bugün bizlere düşen görev bu tarihî ve millî gerçekliği hakkıyla teslim etmektir. Samsun, tarihteki yerini almıştır, İstiklal Madalyası'yla rütbesini beklemektedir sizlerden. Şehrimizin Millî Mücadele'nin onur nişanesi olan İstiklal Madalyası'yla taçlandırılması için bu Meclisten ortak irade koymasını bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT ÇAN (Devamla) - Siz kıymetli milletvekillerimizi de Samsun'a vefa göstermeye, bu adalet çağrısına kulak vermeye davet ediyorum. 19 Mayıs yaklaşıyor, Samsun için, milletimiz için gurur günü çok yakında. Gelin, bu kenti İstiklal Madalyası'yla onurlandıralım, Samsun bu gururu hak ediyor.

Samsunlular, işte, bir iki saat önce bu akşam da ayaktaydılar, yüz altı yıl önce hürriyet için kol kola girdiler, bugün de adalet için omuz omuza yürüdüler, Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu için adalet zinciri oluşturdular. Hepsine, bu yüce Meclisten selam olsun diyor, sizlere saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, bugün "terörsüz Türkiye"yle ilgili olarak kullanılan ifadelerle ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bugün yer yer bazı hatipler tarafından terörsüz Türkiye'yle ilgili gerek Cumhuriyet İttifakı'na gerek Hükûmetimize yönelik kabul edemeyeceğimiz ifadeler kullanılmıştır. Bu süreçle ilgili, bu gelişmelerle alakalı on yıllardır her yünden baskı altına alınarak bedeller ödediğimiz terörle mücadelede geldiğimiz bu süreç, bu gelişme ülkemiz adına çok önemli bir kazanımdır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Şimdi bedel ödüyorsunuz.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - "Kazanım" derken...

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Burada farklı ifadelerle bu milletin evlatlarına, milletvekillerine, grubumuza yönelik söylenen kabul edilemeyecek ifadeleri biz asla kabul etmiyoruz, bu ifadeleri kabul etmemiz asla mümkün değil.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teröristbaşının söylediklerini ediyorsunuz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bildiriyi kabul ediyor musunuz?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Terörsüz Türkiye, Sykes-Picot'tan beri yüz yıldır cetvelle beraber bu coğrafyada, bölgede çizilmek istenen senaryolara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bildiriyi kabul ediyor musunuz?

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - ...Türkiye'yi terör üzerinden, terör örgütleri üzerinden dizayn etmek isteyenlere karşı millî ve bu anlamda Türkiye'nin kendi egemenlik hakkıyla yapmış olduğu bir terörsüz Türkiye açılımıdır, terörsüz Türkiye hedefidir.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Lozan'ı iptal edin!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Soykırım iddiasına ne diyeceksiniz?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Dolayısıyla buradan ülkemiz adına, milletimiz adına, Türkiye'nin geleceği adına daha huzurlu bir kardeşlik çalışmasıdır.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Zaten kardeşiz.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Asla bir al ver süreci, bir pazarlık gibi bu şekildeki ifadeleri kabul etmiyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teröristler bayram ediyor, çok ilginç!

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Türkiye Yüzyılı'nda geleceğimiz daha aydınlıktır. Türkiye'de kardeşliği güçlendirecek bu gelişmeden ancak ve ancak 85 milyon memnun olur, bunu da ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Niye yüzde 75'i karşı?

BAŞKAN - Sayın Çömez, buyurun.

57.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Açıkçası ilk konuşmamda sormuştum "Yirmi üç yıldır terörsüz Türkiye için hangi adımları attınız ve atamadınız?" diye. Ne oldu da bugün "terörsüz Türkiye" lafını terennüm etmeye başladınız? Ne oldu? Kendi arkadaşlarınızın ifadesi, kendi Bakanınızın ifadesi buyurun burada; diyor ki İçişleri Bakanınız, kendi arkadaşınız söyledi: "86 terörist kaldı, nefes alamıyorlar." Bunu sizin Bakanınız söyledi. Neyin silahını bırakacaklar?

Şimdi, bakın, böyle bir dönemden geliyorsunuz ve yirmi üç yıldır bu konuda gerekli hiçbir adımı atmamışsınız veya atamamışsınız.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - İşine bak, işine bak!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bugün ortalığa çıkılıyor hangi saik ve gerekçeyle ise deniyor ki: "Terörsüz Türkiye." Evet, terörsüz Türkiye ve teröristsiz Türkiye ama bizden...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Sen anlamazsın!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben anlarım, siz anlamıyorsunuz; anlasanız ülke bu hâle mi gelirdi, anlasanız buraya mı gelirdi? Dolayısıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Anlamıyorsunuz!

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, Kandil'den terör örgütü bir talimat yayınlıyor ve diyor ki: "Türkiye Cumhuriyeti devleti soykırım yapmıştır." Sesiniz çıkmıyor. "Türkiye Cumhuriyeti devleti Kürtleri imha etmiştir, asimilasyona uğratmıştır, milyonlarca Kürt'ü sürgüne göndermiştir." diyor, sesiniz çıkmıyor. Ardından ne diyor? "On binlercesini işkenceden geçirmiştir." Ne zaman geçirdi? Sesiniz çıkmıyor. Sizin döneminizde mi geçti bunlar, sürgüne ne zaman gitti? Muhatap sizsiniz, biz değil. Sizin hukukunuzu korumaya çalışıyoruz; bu ülkenin hukukunu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin hukukunu korumaya çalışıyoruz. Yıllarca gerekeni yapmamışsınız, burada yöneltilen eleştirilere şimdi kalkıyorsunuz, itiraz ediyorsunuz. Bakın, açıkça diyor ki: "Lozan Antlaşması'nı ortadan kaldırmak üzere kurulduk biz." Lozan Antlaşması nedir? Bu ülkenin tapu senedidir. "Sev'i getirmek istiyoruz." diyor. 4 parçalı kürdistan bahsediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Evet, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Hiçbir yorum yapmıyorsunuz, hiçbir değerlendirme yapmıyorsunuz ve sonra "Üniter devlet yapısı sona ermelidir." diyor ve en son söylediği şey -açın okuyun; belli ki okumamışsınız, okusanız rahatsız olurdunuz zaten- "Türkiye Büyük Millet Meclisinin -yani bizi kastediyor, buraya hitap ediyor- tanıyacağı özgürlük ve siyaset hakkıyla teröristbaşı Öcalan süreci yönetmelidir, şu kürsüde konuşmalıdır." diyor.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Yuh! Yuh! Yuh!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Siz böyle bir atmosferde bizim yaptığımız eleştirilere cevap vermek yerine veya bu kaygıları gidermek yerine -bu kaygıları ben millet adına burada paylaşıyorum, Türkiye Cumhuriyeti'nin insanları adına, bu millet adına paylaşıyorum- çiçekten, böcekten bahsediyorsunuz; bu kaygılara cevap vermek yerine çiçekten, böcekten bahsediyorsunuz.

Az önce biz İYİ Parti Grubu olarak burada bir önerge verdik, "Genel görüşme yapalım." dedik. "Bu süreç kapalı kapılar ardında yürümesin, bu süreç hep beraber yürütülsün, ne yapıyorsanız açık seçik olsun..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum Başkanım, son bir cümle istihdam ediyorum; bitiriyorum, uzatmayacağım.

BAŞKAN - Şimdi yani amacına ulaşan bir konuşmanız olduğu kanaatindeyim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, istihdam ediyorum, son cümlem.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu mesele Türkiye Cumhuriyeti'nin meselesi, hepimizin meselesi; bunu burada konuşalım diyoruz. Niye cesaret edip de kabul etmiyorsunuz bu önergeyi? Niye bunlar açık seçik burada konuşulsun istemiyorsunuz? Diyoruz ki: Binlerce teröristi affedeceksiniz, kapalı kapılar ardında devam eden pazarlıklarınız var. Niye çıkıp da "Hayır, hiçbir terörist affedilmeyecektir, teröristbaşı cezaevinden çıkmayacaktır." diyemiyorsunuz? Çünkü kapalı kapılar ardında pazarlık yapıyorsunuz. Bizim de vazifemiz millet adına bunları konuşmak, millet adına Parlatmentonun gündemine getirmek. Lütfen çiçekten, böcekten bahsetmeyin; milletin gerçeklerinden, Türkiye'nin gerçeklerinden bahsedin. Bu sorularına cevap vermekle mükellefsiniz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Gül.

58.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

"Türkiye Cumhuriyeti devleti, bu süreçle ilgili, terörsüz hedefle ilgili kirli ya da farklı bir şekilde pazarlık içerisine girmiştir." iddialarını hiçbir şekilde kabul etmiyoruz. "Arka kapılarda kapalı pazarlıklar..." gibi iddiaları, ithamları asla kabul etmiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devleti gündemine hâkimdir. Milletimizi onlarca yıldır süren terör belasından kurtarma adına çok önemli bir gelişme olmuştur. Terör örgütünün kendisini feshetmesi, silahları gömmesi, ülkemiz adına ancak sevinilmesi gereken bir süreçtir. Ve nerede, ne zaman olursa olsun, ülkemizi tehdit eden hangi unsur, hangi terör örgütleri olursa olsun, Türkiye Cumhuriyeti her zaman mücadelesini vermeye muktedirdir, güçlüdür. Zaten yirmi üç yıldır Cumhurbaşkanımız liderliğinde, terörle etkin, kararlı bir mücadele olduğu için bugün bu netice olmuştur. Bu başarılar olduğu için bu neticeyi almışızdır, bunu da yapmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Açılımda 783 şehit verdik ya!

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Çömez, sizin veya herhangi bir grup başkan vekilinin söz talebini karşılamam mümkün değil. Yani benim Meclisi yönetirken çok dikkat ettiğim bir konu ama dört dakika konuştunuz ve bir sürü soru soruldu, Sayın Gül de cevap verdi buna, gündemimize dönelim istiyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bir cümle, uzatmayacağım.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Bundan daha önemli bir gündem yok, cumhuriyet yıkıldı!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Arkadaşlar...

Bir cümle, uzatmayacağım.

BAŞKAN - Buyurun, size söz veriyorum.

59.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, söylediklerinizi anlayışla karşılıyorum fakat bugün çok önemli bir gündem var Türkiye'de ve tartışılması gereken önemli konular var ve bizim sorularımız var: Suriye'nin kuzeyinde, Fırat'ın doğusunda yıllarca emperyalistler tarafından beslenmiş, desteklenmiş, eğitilmiş, donatılmış 100 bin kişilik PYD/YPG terör ordusu, PKK'nın uzantısı niteliğindeki bu terör ordusu ne olacak; buna cevap verebiliyor musunuz? Bakın, daha şurada, üç beş ay önce TUSAŞ'a saldırı yapan militanlar buradan çıktı geldi. Bunun cevabını almak zorundayız biz millet adına, bu cevabı vermek durumundasınız. Orada yapılan, "Kürt Konferansı" adı altında yapılan toplantıya 7 PKK militanı katıldı, onlarca askerin katilleri katıldı. Ben bunların sorusunu sormazsam bu millet bana hesap sorar. Ben de size hesap sormak zorundayım ve soruyorum: Cezaevindeki 7 bin PKK'lı affedilecek mi, edilmeyecek mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum.

Teröristbaşı cezaevinden çıkacak mı, çıkmayacak mı; bunun cevabını bekliyoruz sizden.

Teşekkür ediyorum.

VII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- (10/2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613) esas numaralı 2025 Yılı'nın Nisan Ayında Ülkemizde Gerçekleşen Zirai Don Olayının Sonuçlarının Araştırılması, Üreticilerin ve Tarımsal Ürünlerin Uğradığı Zararların Tespiti ve Gelecekte Yaşanabilecek Benzer Olayların Etkilerinin En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

2025 Yılı'nın Nisan Ayında Ülkemizde Gerçekleşen Zirai Don Olayının Sonuçlarının Araştırılması, Üreticilerin ve Tarımsal Ürünlerin Uğradığı Zararların Tespiti ve Gelecekte Yaşanabilecek Benzer Olayların Etkilerinin En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boşalan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Adana Milletvekili Ayhan Barut aday gösterilmiştir. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin "Kanun Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Orhan Yegin ile 72 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 208 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Alınan karar gereğince teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi 2 konuşmacı tarafından kullanılabilecektir.

Teklifin tümü üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

Aradan önceki son konuşmayla biraz daha kalabalık bir milletvekili grubuna hitap etme fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz. Klasik bir AK PARTİ teklifi, bir torba yasa ve yine Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir kanun hükmündeki kararnameyle ilgili lafzına dokunmadan, birkaç kelime değiştirerek aynen Türkiye Büyük Millet Meclisine bir Cumhurbaşkanı ismarlaması olarak getirilen bir torba kanun teklifini görüşüyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine 2018'de, 2017'de yapılan referandumla 12 Anayasa maddesinde değişiklik yapılarak geçildi. Yani koskoca 85 milyon millet 12 maddelik bir Anayasa'yla örtülmeye çalışıldı. Elbette milletin ayağı, eli kolu, her tarafı dışarıda kaldı. Bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine 2018'den itibaren geçtik. Aradan geçen yedi yıllık süreç içerisinde bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin eksiği gediği, nerelerde arıza verdiği tespit edilip Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu konuların konuşulması gerekirken biz hâlâ Adalet ve Kalkınma Partisinin çıkardığı onlarca maddelik, herhâlde 500-600 sayfalık bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin Anayasa Mahkemesi tarafından geçen sene haziran ayında iptal edilmesi üzerine, bir yıllık süreç içerisinde o iptallerin sonuçlarıyla Meclisin yaklaşık yüzde 25 gündemini meşgul ediyoruz. Geçen hafta, yine, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği o kanun hükmünde kararnamenin kanun teklifi hâline getirilmiş şeklini konuştuk. Bugün de burada yine aynısını yapıyoruz. Muhtemelen bugün, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen, önümüzdeki hafta gelecek olan üçüncü pakette de yine Anayasa Mahkemesinin bir yıllık ek süre vererek verdiği o iptal kanununu görüşmeye devam etmiş olacağız. Aslında Anayasa Mahkemesi burada size bir yıllık bir süre verirken Sayın Cumhurbaşkanı daha önce Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlediği konunun aynısını "Kanun teklifi hâline getirin, AK PARTİ Grubuna gönderin onlar da imzalasın, Genel Kurula gelsin. Yoklama istendiğinde 200 kişi gelin, istenmediğinde var olan sayıyla idare edin ve bu kanun teklifini el kaldırıp indirerek onaylatın." diye buraya kanun gönderiyorlar. Biz ne yapıyoruz? Sayın Cumhurbaşkanımızın iptal edilmiş Cumhurbaşkanlığı kararnamesini burada kanunlaştırma oyununa hep beraber alet oluyoruz. Bunu yapmayın. Anayasa Mahkemesini size verdiği bir yıllık sürenin amacı şudur: Gelin, benim iptal gerekçelerimi karşılayacak, dersinize çalışacak bir düzenlemeyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin önüne gidin. Siz ne yapıyorsunuz? Kendi yapacağınız işi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde sarayın bürokratlarına emanet ediyorsunuz, onların hazırladığı tekliflerin altına imza atıyorsunuz, bunun adını da bize "yasama faaliyeti" diye yutturmaya çalışıyorsunuz. Gelin, bu kötülüğü ilk önce kendi grubunuza, daha sonra Türkiye Büyük Millet Meclisine ve bu millete yapmayın diyorum.

Bu on iki aylık süre içerisinde -zaten bir ayı kaldı burada- aslında bizim konuşmamız gereken... 2018'de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini bu ülke uygulamaya başladı. Bize göre yasamada, yürütmeye, yargıda, kamu bürokrasisinde çok ciddi aksaklıkları olan bir sistemden bahsediyoruz. Bu hükümet sistemi bu ülkenin sorunlarını çözmedi. Bakın, sizin AK PARTİ olarak anlata anlata bitiremediğiniz birçok önemli işiniz parlamenter sistem döneminde ortaya koymuş olduğunuz başarılarla. Hep 2018 öncesine atıfta bulunuyorsunuz ve yine şunu söylüyordunuz: "Parlamenter sistem koalisyonlar üretiyor." Oysa 2002'den 2018'e kadar Adalet ve Kalkınma Partisi parlamenter sistemde tek başına hükümet oldu. 2018 Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden bu yana Adalet ve Kalkınma Partisi en son seçimde 6 siyasi partinin desteğini alarak ancak hükümet olabildi. Bugün de Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerekli bir siyasal çoğunluğunuz yok ancak Milliyetçi Hareket Partisinin tabii ki Cumhuriyet İttifakı ortağı olarak size verdiği destekle ayakta durmaya çalışıyorsunuz. Dolayısıyla "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi hükümet krizlerini doğurmaz, parlamenter sistem hükümet krizlerini doğurur." tespitiniz kendi siyasi tarihinizle çelişen bir durumdur. 2002-2018, on altı yıl tek başına bir Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı; 2018-2025, yedi yıldır koltuk değneğiyle ayakta kalmaya çalışan bir AK PARTİ Hükümetiyle karşı karşıyayız; bu gerçeği görün artık. Yetmedi "50+1"le artık seçilme şansımız yok -ara ara ortağınızın itirazlarına rağmen- bunu 40+1'e mi düşürsek?" diye sipariş kişilerle bu hususu gündeme getirmeye çalışıyorsunuz. En iyisi kime mi soralım 50+1'in 40+1'e indirilip indirilmemesini? Bence bir mitinge Sayın İbrahim Tatlıses'i yine davet edelim, Sayın Cumhurbaşkanı "40+1'e indirelim mi, indirilmeyelim mi?" diye sorsun, Sayın İbrahim Tatlıses iktidar adına bir karar versin çünkü Sayın Cumhurbaşkanının aday olup olmaması hususunda da Sayın İbrahim Tatlıses'e verilen sipariş soru üzerine Sayın Cumhurbaşkanımız "Sen varsan ben de varım." dedi. Dolayısıyla 50+1 mi, 40+1 mi? En kısa vadede, bir Hükümet mitinginde Sayın İbrahim Tatlıses'e soralım, biz de cevabını almış olalım: "Adalet ve Kalkınma Partisi 40+1'i istiyor mu, istemiyor mu?" Yetmedi... Sayın Cumhurbaşkanı çarşamba günleri grup toplantısına geliyor. A Haber muhabiri Rüya Hanım var, Sayın Cumhurbaşkanı zaman zaman siyasi gündem sorularını "Ne diyorsunuz?" diye ona yöneltiyordu. Eğer Sayın İbrahim Tatlıses bu konuda bir bilgiye sahip değilse, yarın Adalet ve Kalkınma Partisinin grup toplantısı varsa oraya muhtemelen A Haber muhabiri Rüya Hanım gelecektir, Sayın Cumhurbaşkanı AK PARTİ'nin

² 208 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

40+1'le ilgili düşüncesini açıklamak üzere Rüya Hanım'a bir soru sorsun diye buradan bir talepte bulunuyoruz. Böylece hem ortaklarınız hem biz Adalet ve Kalkınma Partisinin 40+1'le ilgili fikrini öğrenmiş oluruz. Hani şair diyor ya "Memleket isterim... Olursa tek bir şikâyet ölümden olsun." Zaten sizin de Cumhurbaşkanı hükümet sistemiyle ilgili iki tane şikâyetiniz var. Bir: 50+1 artık seçilmek için bize yetmiyor, bunu 40+1'e çekebilir miyiz? İki: 2 dönem Cumhurbaşkanı seçme kuralını üçüncü döneme nasıl çıkarabiliriz? Sizin dertlendiğimiz tek bir konu var, 40+1 artı sayın Cumhurbaşkanının üçüncü kez yeniden seçilip seçilemeye hususu. Onun dışında, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi Parlamentoyu işlevsiz hâle mi getirmiş, yasamanın gücünü mü azaltmış, yargının bağımsızlığını mı ortadan kaldırmış, kamu kurumlarındaki ehliyet ve liyakati mi ortadan kaldırmış, ekonomik politikalara güven mi vermiyor; umurunuzda bile değil. Tek endişeniz var: Sayın Cumhurbaşkanının üçüncü kez aday olabilme ihtimali ve 40+1'in olup olmayacağı hususu. Gelin, bu millete bu kötülüğü yapmayalım. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini yeniden seçilme hususu üzerinden değil gerçekten bu ülkenin kuvvetler ayrılığı üzerinden, yargı bağımsızlığı üzerinden, işlevli ve fonksiyona sahip bir Türkiye Büyük Millet Meclisi üzerinden tartışalım. Bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kıbrıs Barış Harekâtı'na, Kore'ye asker gönderilmesine... Dünya savaşını yöneten bir Meclisten bahsediyoruz, bugün sizin "terörsüz Türkiye" dediğiniz süreçten bihaber olan bir Türkiye Büyük Millet Meclisinden bahsediyoruz. Ne yapıyorsunuz? Birkaç kişi kafa kafaya veriyorsunuz, bir süreç yürütüyorsunuz, araya da birkaç istihbarat elemanı katıyorsunuz ve kendi başınıza bir süreç yürütüyorsunuz oysa bu millet adına karar vermesi gereken Türkiye Büyük Millet Meclisi her konuda olduğu gibi bu konuda da devre dışı.

Değerli AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarım, gelin, bu sistemi hep beraber âdeta seçim kapıya dayanmadan konuşalım ve değerlendirelim. Yarın bu konu yerine yarı başkanlık sistemi ya da parlamenter sistem gibi tekliflerle bu Meclise geleceksiniz, geldiğiniz zaman o konuları konuşmaya yüzünüz olsun. Seçim zamanı değil de bugünden bu konuları konuşursak sağlıklı bir şekilde konuşmuş oluruz. Ama siz ne yapacaksınız? Sayın Cumhurbaşkanının yeniden adaylığı üzerinden buraya bir kısım Anayasa değişiklikleri getireceksiniz. Biz Sayın Cumhurbaşkanının, gerçekten kuvvetler ayrılığı tesis edilmiş, yargının bağımsız hâle getirildiği bir sistemde aday olabilme ihtimaline karşı çıkmıyoruz ama Anayasa değişikliklerini şahsa göre yapmayın. Gelin, Sayın Cumhurbaşkanının adaylığından veya aday olmama ihtimalinden bağımsız olarak bu konuyu burada hep beraber konuşalım, memleketin selameti için bir sistem inşa edelim, ondan sonra üzerinde tartışmaları yapalım.

Yine, vaktim dar olduğu için sadece bu kanun teklifinin 6'ncı maddesine değinmiş olacağım. Orada da TRT'yle ilgili bir kısım düzenlemeler getiriyorsunuz. En iyi bildiğiniz işlerden bir tanesi, TRT'nin yapacağı bazı iş ve işlemleri Kamu İhale Kanunu'nun dışına çıkarıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? Zaten 200 kereden fazla değiştirmiş olduğunuz Kamu İhale Kanunu'na yeni bir istisna getiriyorsunuz; TRT'nin şirket kurmasına, ortak olmasına, bağımsız işler yapmasına imkân sağlıyorsunuz ve onun da Kamu İhale Yasası'na tabi olmamasını getiriyorsunuz. Ya, Kamu İhale Yasası varken bile dünya yolsuzluk algısında şampiyonlar liginde oynayan bir Türkiye devrettiniz bu millete, bunu da Kamu İhale Yasası'ndan ayrı tutarsanız sadece şampiyonluk puanınızı daha da artırmış olursunuz, başka da bir şey yapmamış olacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Ey değerli AK PARTİ'liler, sizler yıllarca rahmetli Erbakan Hocanın miting meydanlarında, iktidarın borazanı olan TRT'ye karşı "Ey TRT'ci!" diye parmağınızı sallayarak büyüdünüz, siyasete atıldınız. Bugün siz ne yapıyorsunuz? O TRT'ciyi sizler kullanıyorsunuz. Bugün de tıpkı rahmetli Erbakan Hocanın o günkü kendini muktedir zanneden iktidarlara seslendiği gibi sizlere sesleniyorum: Ey AK PARTİ'liler; bu TRT'ciler de sizi kurtaramayacak, bu TRT'ciler de sizi kurtaramayacak, bu TRT'ciler de sizi kurtaramayacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bayraktutan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2025 yılı yaş çay fiyatına ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tarım ve Orman Bakanlığı 2025 yılı yaş çay fiyatını 25,44 TL olarak açıkladı. Bu fiyat ne yazık ki bölgede infial uyandırdı. 25,44 TL olarak açıklanan bu fiyatın mantıklı, kabul edilebilir hiçbir yanı yoktur. Fiyat artışının bu denli yetersiz olması çay üreticilerimizin geçimlerini daha da zorlaştıracaktır. Çay üreticilerimizin talepleri dikkate alınarak yapılan hesaplamalar sonucu 2025 yılı yaş çay alım fiyatının taban fiyat olarak 32 TL, destekleme ücretlerinin de 4 TL, toplamda 36 TL olması gerektiği daha önce öneri olarak açıklanmıştı. Çay üreticilerimizin talepleri doğrultusunda partimizin de önerisi göz önüne alınmalı, 2025 yılı yaş çay alım fiyatı toplamda en az 36 TL bandına getirilmelidir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati:19.35

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.10

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mustafa BİLİCİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Orhan Yegin ile 72 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3067) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 208) (Devam)

BAŞKAN - 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

YENİ YOL Partisi Grubu adına ikinci söz Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ'a ait.

Buyurun Sayın Özdağ. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarihî anlar yaşıyoruz ve kırk yıldır süren bir terörle uğraşıyorduk Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak. "Terörsüz Türkiye" diye başladı. Kim terörsüz Türkiye'yi istemez ki, kim silahların susmasını istemez ki ama şunu hiç unutmayalım olur mu: Terörle mücadele hukukla yapılır, hukuk çerçevesinde yapılır, demokrasiyi raflara kaldırarak değil, bizzat demokrasiyi içselleştirerek yapılabilir. O nedenle, hukuku hâkim kılacağımız bir Türkiye'de işte o gün terörle mücadele verilebilir veya o terörsüz Türkiye inşa edilebilir. O nedenle, bu sürece biz YENİ YOL Grubu olarak diyoruz ki: "Evet, doğrudur, terörsüz bir Türkiye inşa edelim hep beraber." Ama aynı zamanda da ihtiyatla yaklaşıyoruz, biraz da tedbirli yaklaşıyoruz, diyoruz ki: Önümüze geldikçe görelim, bu görüşmeler nelerdir, bize, Türkiye'ye ne gibi sözler verildi veya verilmedi; bunları bilmek istiyoruz ve görmek istiyoruz. O nedenle, zaman içerisinde inşallah, Türkler Anadolu coğrafyasına geldiği, 960'lı yıllarda Hasan El Harakânî'yle coğrafyaya geldiği andan itibaren nasıl ki çok büyük imparatorluklar ve çok büyük devletler kurduysa yine aynı şekilde, Türkiye Cumhuriyeti devletini hep beraber, hep birlikte demokrasiyle, insan haklarıyla, hukukun üstünlüğüyle, eğitimde fırsat eşitliği ve gelir dağılımında adaletle inşa edeceğimiz inancı içerisindeyim.

Bir diğer taraftan da Lozan meselesi... Lozan'la ilgili olarak da şunu söylemekte fayda var: Kürtler, Lazlar, Çerkezler, Türkmenler, Türkiye'de yaşayan Romanlar, Aleviler, Sünniler; hepimiz için, 86 milyon, dönemin şartlarında yoksulluk ve yokluklar içerisinde Türkiye Cumhuriyeti devleti Sevr'den itibaren başlayarak Anadolu toprağının tamamının işgal edildiği bir yerde, 6-7 tane vilayetinizin kaldığı bir iklimde, birilerinin "Geldiğiniz yere tekrar gidin." dediği ortamda Gazi Mustafa Kemal arkadaşlarıyla beraber Lozan'da bir anlaşma yaptı. Birilerine göre bu anlaşma hezimet olarak kabul edilebilir, öyle değerlendirebilir, birileri de zafer olarak değerlendirebilir ama ben bir sosyal bilimci olarak, tarih okumuş bir kardeşiniz, arkadaşınız, bir milletvekili olarak diyorum ki döneminin en iyi anlaşmasıdır, ondan daha iyi bir anlaşma yapabilmek mümkün değildi. Çaresizdik, inanın, toplu iğnemizi yapamıyorduk, bütün samimiyetimle söylüyorum, atlarımızın nallarını çakacak çivimizi Anadolu topraklarında yapamıyorduk, böyle bir imparatorluk almıştık, o imparatorluk da bizimdi. O nedenle, Lozan'da Kürtler meselesi gündeme gelmemiştir. Sadece görüşmeler esnasında azınlıklar meselesi gündeme geldiğinde; Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler konusu gündeme geldiğinde yabancılar yani masanın diğer tarafında oturanlar Kürtleri de azınlık olarak kabul etmek istediklerinde buradaki Kürt aşiret reisleri, Kürt kanaat önderleri "Hayır, biz azınlık değiliz, biz Müslüman'ız ve Müslümanlar arasında değerlendirilmek istiyoruz." diyerek ifade kullandılar, bir daha da masaya gelmedi arkadaşlar. Lozan'la ilgili tüm tutanaklar Türkiye'de var, gidip görebilir arkadaşlarımız, hem Fransızcası var hem İngilizcesi hem de Türkçesi var, oradan bakabilirler ama şunu söyleyeyim: Bir cumhuriyet kurulmuştu, bu cumhuriyet kurulduktan sonra demokrasiden bahsetmemiz mümkün değildi arkadaşlar. Dünyada demokrasi yoktu, dünyada çok partili bir hayat yoktu; dünyada imparatorluklar yıkılmış, ulus devletler inşa ediliyordu. O ulus devletlerin bazıları cumhuriyetle yönetiliyor, bazıları teokrasiyle yönetiliyor, bazıları monarşiyle yönetiliyor, bazıları da krallıklarla veya diktatörlüklerle yönetiliyordu, adı da cumhuriyetti hatta yakın zamana kadar adı "cumhuriyet" olan bazı yerler vardı; söylememe de gerek yok, hepiniz biliyorsunuz.

İşte, biz, çok partili hayata geçtiğimiz andan itibaren cumhuriyeti demokrasiyle taçlandırabildik mi? Taçlandıramadık maalesef çünkü biz çok stratejik topraklarda yaşıyoruz değerli arkadaşlar, bütün dünyanın gözü burada. Ben, zaman zaman burada söylüyorum, tabirimi mazur görün: "Yol üstünde bağı olan ile yâri güzel olanın başı dertten kurtulmaz." derler Anadolu topraklarında. Bu topraklar çok güzel bir sevgili ama bu sevgilinin sahibi 86 milyon hep beraberiz, hep birlikteyiz. Peki, hatalar yapıldı mı? Yapıldı hatalar; bu bir Kürt için de yapıldı, bir Türkmen için de yapıldı, bir Laz, bir Çerkez, bir Alevi, bir Sünni için de yapıldı ama bunlar üzerinden yürüyerek genelleme yapmak doğru değildir veyahut da başkalarının yapmış olduğu terör faaliyetleri nedeniyle de bir mezhebin veya bir etnisitenin tamamen ilzam edilmesi de doğru değildir. O nedenle, biz diyoruz ki: Gelin, hep beraber yeni bir sayfa açalım. Bu sayfada terör örgütü silahı bırakmışsa eğer demokratik Türkiye'yi inşa edelim. Gelin, hep beraber hukuk Türkiye'sini, hukukun üstünlüğünün kaim olduğu bir Türkiye'yi inşa edelim. İnsan haklarının rafta olmadığı, insan haklarının şuna başka, buna başka muameleler gösterilmediği bir iklimde insan haklarını Avrupa Birliği'nin bile kıskanacağı bir iklime doğru getirelim, hep beraber bunu yapalım ama bunu konuşarak yapalım.

Biraz önce bizim Grup Başkanı Bülent Kaya Bey şöyle bir konuşma yaptı, dedi ki: "Bu görüşmelere yani bu sürece karşı olanlara da saygıyla bakın, aynı zamanda tarafgir olanlara, aşkla, iştiaqla bunun tamamlanmasını isteyenlere de saygıyla bakalım." Çünkü barıkayihakikat fikirlerin çarpışmasından doğar yani fikirler çarpışacak ki hakikat şimşeği doğacak arkadaşlar, bu Parlamento onun için var. Ama bu Parlamentoda gerçekten bir demokrasiden, gerçekten insan haklarından, gerçekten çoğulculuktan bahsetmemiz mümkün mü? Hayır, mümkün değil. O nedenle, ben iktidar partisine de sesleniyorum: Bir yandan "terörsüz Türkiye" diyorsunuz, görüşüyorsunuz; doğrudur, görüşün, devam edin bu görüşmelere, şeffaf bir şekilde de önümüze getirin ama bir diğer yandan da Türkiye'yi bir hukuk devleti yapın. Ama bakıyoruz, yargınız bağımsız değil, yargınız tarafsız değil, yargınız objektif değil. Oysaki "Kuvvetler ayrılığı ilkesini şöyle yapalım." diyordunuz, "Yürütme, yasama ve yargı birbirinden ayrı olacak." diyordunuz, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtiğimiz andan itibaren bunu söylüyordunuz. Peki, hakikaten yasama, yürütme ve yargı bağımsız mı oldu, birbirlerinden ayrı mı oldu? Hayır, olmadı değerli arkadaşlar, yürütme hem yasamaya müdahale ediyor hem de yargıya müdahale ediyor; onlarca da örnek verebiliriz burada. Aynı zamanda, bu ülkede hakikaten hukukumuz tarafsız değilse,

yargımız tarafsız, bağımsız, objektif değilse bizim yürütmemizde hakikaten ülkeyi tamamen kucaklayacak bir yapı var mı? Yok. Bir yandan AK PARTİ Genel Başkanlığı, bir diğer yandan da Cumhurbaşkanlığı var. Ya, hangi şapkayı giyiyorsunuz, Allah aşkına söyler misiniz? Bu "demokrasi" denen rejimde siz bir tek şapka giyeceksiniz, ya Cumhurbaşkanlığı şapkasını giyeceksiniz veya da AK PARTİ Genel Başkanlığı yani Başbakanlık şapkasını giymiş olacaksınız. O nedenle, biz bu Türkiye'de bir yandan terörsüz Türkiye'ye destek verirken bir diğer yandan da "Hukuk Türkiye'sini inşa edin." diyerek Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini inşa edenlere sesleniyoruz. Bakın ihalelerde bu kanunda var, getirdiğiniz torba yasalar var burada. Bu torba yasaları da yine bazı komisyonlarından kaçırarak getiriyorsunuz. Niye? Orada biz konuşmayalım diyerek, muhalefet konuşmasın diyerek. Bu Parlamento olmasın istiyorsunuz, bu Parlamento şeklen olsun istiyorsunuz, kanun hükmünde kararnamelerle, kararnamelerle ve aynı zamanda da Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla Türkiye'yi yönetmek istiyorsunuz. Kanun hükmünde kararnameleri olağanüstü hâllerde, şimdi deprem bölgesinde uyguluyorsunuz. Kararnamelerde de siz diyorsunuz ki: "Parlametoya gerek yok." Cumhurbaşkanının danışmanları, hukuk danışmanları, her şeyi bilen allameler bunu bilmiyorlarmış gibi sanki Cumhurbaşkanı sürekli olarak kararnamelerle Türkiye'yi yönetiyor. Anayasa Mahkemesi var arkadaşlar, bu Anayasa Mahkemesine birilerniz "Kapansın." diyor, "Kapansın bu Anayasa Mahkemesi." İyi ki de kapanmamış bu Anayasa Mahkemesi. Eğer DEM'i kapatmış olsaydı, HDP'yi kapatmış olsaydı bu süreç de akamete uğrayacaktı. Kim görüşecekti gidip de buralarla ilgili olarak? O nedenle sağlıklı düşünmemiz, orta yolu düşünmemiz gerekiyor. İttidal iyidir, orta yol iyidir ama birilerniz de şöyle söylüyor bu Anayasa Mahkemesiyle ilgili olarak: "Bunlar terör örgütleriyle iltisaklı canım." Zaman zaman gazeteleri yazıyor "Bu terör örgütüyle iltisaklılar, FETÖ'yle iltisaklılar." diye. Ya, Allah'tan korkmaz mısınız Allah aşkına, kuldand utanmaz mısınız; bu 15 üyenin 10'unu Sayın Cumhurbaşkanı atamadı mı? 3'ü bu Meclis yani AK PARTİ çoğunluğu, Adalet ve Kalkınma Partisinin onayladığı insanlardan atanmadı mı? Atandı. 2'sini de Sayın Abdullah Gül atadı, henüz yaş hadlerini doldurmadıkları için görevlerine devam ediyorlar. 15 üye var, niye bunları ilzam ediyorsunuz? Şundan dolayı ilzam ediyorsunuz: Korkutuyorsunuz. Siz diyorsunuz ki: "Bizim çıkartmış olduğumuz kararnamelere 'Yasaya, Anayasa'ya aykırıdır.' demeyin." Şunu yapmak istiyorsunuz: Bizim kararnamemiz doğrudur, bu Anayasa Mahkemesi ne öyle, affedersiniz zırt pırt "Bu, Anayasa'ya aykırıdır." diyor, Parlametoya gönderiyor, "Yasayla yapacaksınız." diyor. Sen nereden biliyorsun? Cumhurbaşkanıdan daha mı iyi biliyorsun Anayasa Mahkemesi üyelerini? Cumhurbaşkanı her şeyi bilir. O nedenle "Siz kalkıp da kendi kendinize durumdan vazife çıkartmayın." diyorsunuz. Çıkartacaklar o insanlar. O insanların tamamı Adalet ve Kalkınma Partisinin onayıyla seçilmiş olmalarına rağmen o insanlara saygı duyuyorum. Geçenlerde bir karar verdiler, 3'ü haricinde hepsi yine aynı şekilde haktan hukuktan yana olmak istediler; onlara teşekkür ediyorum, onlar üst yargıçlar olduklarını gösterdiler.

Şimdi burada başka bir konuya da temas etmek istiyorum. Anayasa Mahkemesi bir karar vermişti milletvekilleriyle ilgili; Ömer Faruk Gergerlioğlu'yla ilgili, Mustafa Balbay'la ilgili, Enis Berberoğlu'yla ilgili kararlar verdi. Bu kararlar üzerine biraz zor da olsa yani hem kamuoyunun baskısıyla hem de aynı zamanda o günkü iklim nedeniyle buradaki Meclis Başkanı olan kişiler, daha önceki Meclis Başkanı Mustafa Şentop ve aynı zamanda daha sonrakiler dâhil olmak üzere burada bu kararlar oylandı, Anayasa Mahkemesinin kararı kabul edildi ve onlar görevlerine döndüler yani milletvekilliklerine döndüler, hapisanelerden çıktılar.

Şimdi, Can Atalay meselesi... Burada söyledim, çok ayrı dünyaların insanlarıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Çok çabuk bitti efendim ve "Bir on dakika daha bana ver." diye Bülent Kaya'ya söylemiştim.

BAŞKAN - Selçuk Bey, rahat ol, yirmi dakikalık konuşma yaptın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, şimdi de aynı şekilde, burada Yargıtayın vermiş olduğu bir karar; Anayasa Mahkemesi bir karar verdi, Yargıtay bir karar verdi, Yargıtayın kararını burada Bekir Bozdağ Bey'in Başkanlığındaki bir heyet okudu; bu doğru kabul edildi. Peki, burada Gülizar Biçer Hanımefendi de geldi "Bu Anayasa Mahkemesinin kararını okutuyorum." dedi, okuttu. Eğer o doğruysa bu da doğru, eğer o yanlışsa bu da yanlış. Hangisi doğru? Buna kim karar verecek? O nedenle ben diyorum ki gelin bunlarla ilgili olarak iyi şekilde derslerimize çalışalım ve Türkiye'de, eğer terörsüz Türkiye istiyorsak, hukuklu bir Türkiye... Esas terör yolsuzluktur, rüşvettir, iltimastır, irtikaptır, tarafgirliktir, ihaleye fesat karıştırmaktır. Silahlar bundan dolayı alınır çünkü sosyal devlet olamazsanız, hukuk devleti olamazsanız bir başkaları ihkakihakta bulunmak ister.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - O nedenle biz bu torba yasaya "hayır" oyu vereceğiz; şimdiye kadar hep "hayır" oyu verdik, bundan sonra grup olarak da "hayır" oyu vereceğiz.

Maddelerde de konuşacağım.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 208 sıra sayılı Kanun Teklifi, torba kanun teklii üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, teklifin konusu nedir? Aslında geçen hafta, biliyorsunuz, buna benzer bir kanun teklifini çıkarmıştık; az önce Komisyonunda bir yenisi, bundan sonra Genel Kurula gelecek olan da Komisyondan geçti, bunu da şu anda Genel Kurulda görüşüyoruz yani şu anda 3 tane oldu, 1 tane daha geleceği söyleniyor.

Biliyorsunuz, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişten hemen önce bir yetki kanununa dayalı olarak bir kanun hükmünde kararnameyle ciddi düzenlemeler yapılmıştı, birçok kanun kaldırılmıştı veya birçok kanunda da değişiklikler yapılmıştı. Tabii, bunların birçoğunu Anayasa Mahkemesi Anayasa'ya aykırılığından dolayı iptal etti. 2 tane gerekçesi vardı Anayasa Mahkemesinin iptalde; bir tanesi "Yetki kanunu size böyle bir yetki vermiyor, yetki kanununda olmayan bir çerçevede düzenleme yaptınız." diye iptal etti. Bazılarını da "Anayasa'ya göre kanun hükmünde kararnameyle düzenlenemeyecek maddeler." diye iptal etti.

Şimdi, Selçuk Bey hukuksuzluğa vurgu yaptı. Hukuksuzluk hakikaten had safhada yani Türkiye'de aslında 9 Temmuzda, 2018'de sisteme geçildi, o günden bugüne kadar Anayasa'ya aykırı yüzlerce kanun yürürlükte kaldı. Şimdi, yapılan düzenlemelerin bir kısmında yine Anayasa'ya çok net bir aykırılık var ama buna rağmen AK PARTİ hükümetleri veyahut AK PARTİ grubu bu tür hukuksuzluk yapmaktan maalesef kaçınmıyor, geri durmuyor. Ama ne oluyor? Tabii, yedi sekiz yıl hukukun dışında, Anayasa'ya aykırı şekilde düzenlemeler yapılıyor, bu da toplum üzerinde ekonomi üzerinde ciddi maliyetlere neden oluyor.

Şimdi, bir kısım arkadaşlar zaman zaman konuşmalarında Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin çalıştığını, tıkr tıkr işlediğini ifade ediyorlar. Aslında bu 703'te yapılan veya diğer düzenlemelerde yapılanların birçoğu değerli arkadaşlar, sistemde yani madem bir sistem değişikliği yaşadı Türkiye, mekanik değişiklikler, ibare değişiklikleri... Birçoğu ibare değişikliği. İşte, "Başbakan" görülen her yere "Cumhurbaşkanı" denilmesi gibi bu tür şeyler yapıldı fakat yeni sistem her neyse o sistemin özüne yönelik değişikliklerin yapılmadığını, bu yüzden de sistemin aslında çuvallamış olduğunu çok net bir şekilde görüyoruz.

Ben birkaç tane örnek vermek istiyorum: Şimdi, önceki sistemde üst düzey atamalar "üçlü kararname" dediğimiz Bakan, Başbakan ve Cumhurbaşkanı imzasıyla oluyordu veya bazıları da vali kararnameleri gibi veya belli kurul üyelerinin kararnamelerinde olduğu gibi Bakanlar Kurulu kararıyla yapılıyordu. Tabii, bunun kendi içerisinde bir denge vardı yani Cumhurbaşkanı tarafsız bir Cumhurbaşkanı olduğu için Başbakanın veya Bakanın getirdiği şey Cumhurbaşkanının bir denetiminden geçiyordu, parlamenter sistemde böyle bir denge kurulmuştu. Şimdi, burada Başbakan gördüğümüz her yere Cumhurbaşkanı yazdığımız için normalde yeni sistemde başka bir denge kurulması lazımdı. Mesela, başkanlığın olduğu birçok ülkede, diyelim ki Amerika Birleşik Devletleri'nde, bazı Avrupa ülkelerinde şunu görüyoruz: Parlamentoların bir kısım atamalarda yetkisini görüyorsunuz. Şimdi, bizde öyle bir şey yok. Madem sistem değişikliği oldu yani Başbakan gördüğümüz her yere Cumhurbaşkanı yazmakla bir sistem değişikliği olmaz. O yüzden diyorum hep mekanik değişiklikler, ibare değişiklikleri yapıldı. Normalde diyelim ki bazı atamalarda, üst düzey atamalarda Parlatmentonun yetkilerinin artırılması lazımdı ama bu yapılmadı. Dolayısıyla bu sistemin yani Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ruhuna uygun düzenlemeler yapılmamış oldu.

Yine, bir örnek de bakanların statüsüyle ilgili: Değerli arkadaşlar, parlamenter sistemde bakanlar kime karşı sorumluydu? Parlatmentoya karşı sorumluydu. "Bakanlar Kurulu" diye bir organ vardı ve burada birçok karar -Bakanlar Kurulu kararları da- hiçbir bakanın itiraz etmediği, bütün bakanların oy birliğiyle, imzasıyla atılıyordu ve bazı düzenlemeler bu şekilde yürürlüğe giriyordu. Güvenoyu mekanizması vardı ve bakanlar güçlü siyasi kişiliklerdi. Şimdi, eski sistemde bakan böyle bir şeydi, yeni sistemde Cumhurbaşkanına karşı sorumlu bakan, efendim, bir kararnameyle görevden alınabiliyor bakan yani burada onaylanması yok, herhangi bir başka... Yani Parlatmentoya karşı sorumluluğu olmadığı için bir kararnameyle Cumhurbaşkanı bir bakanı görevden alabiliyor. Ve başlangıçta bize ne söylendi? Teknisyen olacağı söylendi. Şimdi, iki sistem arasında aslında böyle, bakanlar statüsünde bir farklılık var ama baktığınızda, uygulamada herhangi bir şekilde bakanlar geçmişte nasılsa şimdi burada da aynı şekilde davranıyor, aynı şekilde yapılıyor; bu böyle değildi, bunun böyle olmaması lazımdı. Burada da yine sistemin ruhuna uygun bir değişiklik yapılmamış oldu.

Yine, bir başka örnek kanun teklifleriyle ilgili değerli arkadaşlar. Bu yeni sistem, Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemi ne diyordu? Artık bundan sonra Bakanlar Kurulu, daha doğrusu hükümet kanun tasarısı göndermeyecek, Meclis kanunları milletvekilleri eliyle yapacak. Şimdi, sözde öyle yapılıyor güya yani kanun teklifleri kurumlar tarafından hazırlanıyor; burada hiçbir şekilde, noktasına virgülüne dokunulmadan, işte, AK PARTİ grubundan birkaç milletvekilinin imzasıyla kanun teklifleri getiriliyor. Şimdi, olması gereken bu mu? Olması gereken bu değil. Madem yeni bir sisteme geçildi, bu sistemin özüne uygun hareket yapılması lazımdı, Meclisin kurumsal altyapısının bu anlamda güçlendirilmesi gerekirdi. Yani bir milletvekilinin kafasında bir politika önerisi varsa, bir kanun teklifi hazırlamak istiyorsa Mecliste uzmanların olması lazım yani kültür uzmanından sanayi uzmanına, enerji uzmanından dış politika uzmanına kadar uzmanların olması lazımdı; bunları defalarca söyledik, "Bu kurumsal altyapıya Meclisi kavuşturun." dedik ama bunların hiçbirisi yine yapılmadı. Dolayısıyla aslında sistem hiçbir şekilde uygulamaya girmedi, olması gerektiği şekilde uygulamaya girmedi. Bunun da sıkıntılarını Türkiye o günden bugüne çekiyor. Bir başka konuşmamda bunları size tek tek, 2018'den bugüne kadar ekonomik göstergelerin nasıl kötüleştiğini tablolarla, grafiklerle anlatmaya çalışacağım; şu anda onun için vaktim yok ama çok net bir şekilde biz görüyoruz ki yoksulluğun çok fazla arttığını, makro dengelerin çok fazla bozulduğunu, bu sistemsizlik nedeniyle bunların gerçekleştiğini görüyoruz. Ha, şimdi, "Sistem değişikliği olmuştur." veya "Sistem çalışıyor." diyen arkadaşların eğer amaçları, muratları bir tek adam rejimi yaratmak idiyse o zaman haklarını teslim edelim, sistem çalışıyor. Yani kesinlikle bir tek adam rejimi yaratıldı ve "sistem" dedikleri buysa bu çalışıyor ama bize anlatılan, o gün için anlatılan, konuşulan şey bir tek adam rejimi değil, onun dışında işte yeni bir sistemdi; maalesef bunların hiçbirisi yapılmadı.

Şimdi, bu girişten sonra yani bir anlamda sisteme yönelik eleştirilerimizden sonra bu kanun teklifindeki bazı maddelere ilişkin düşüncelerimizi paylaşacağız. Burada, tabii, TRT'yle ilgili -TRT önemli bir kurum- 6 tane madde var, 5 ila 10'uncu maddeler TRT'yle ilgili maddeler. TRT'nin -Komisyonda da söyledik- bir defa bir karar vermesi lazım. Yani tabiri caizse tam bir deve kuşu misali kimi zaman TRT "Ben deveyim." diyor -tabirimi mazur görün, teşbihte hata olmaz- kimi zaman da kuş oluyor. Şimdi böyle bir şey olmaz. Ne diyeceksiniz? Mesele "Nasıl?" diye sorarsanız, şöyle: Şimdi, bu kanun teklifinde var, TRT şirket kuracak, şirket satın alacak, şirketlere ortak olacak; güzel ama bu neyi hatırlatıyor? Özel sektör mantığıyla çalışan bir TRT'yi hatırlatıyor bize değil mi? Veya işte, ortaklıklar olacak, diyor ki: "Kurduğumuz şirketlerde ücretimizi kendi yönetim kurulumuz belirlesin." diyor. Bu da tamamen bir özel sektör mantığı. "Ben kamu ihale mevzuatının dışına çıkayım." diyor, gelecek maddelerde bunlar var; bu da bir özel sektör mantığı. Ondan sonra "Tarafsız olmam." diyor. TRT Genel Müdürü burada mı? Burada. Çok rahat bir şekilde bize niye tarafsız olmayacağını izah etti kendisi, onun detaylarına birazdan gireceğim. Ondan sonra, mesela bir kısım rakamlar istediğinizde "ticari sır" diyor, vermiyor, özel sektör gibi davranıyor ama diğer tarafa geliyoruz şimdi, gelirinin yüzde 86'sı vergilerle karşılanıyor yani bandrol, bir vergidir bu, televizyondan şundan bundan alınan vergiler. Gelirinin yüzde 86'sı vergilerle karşılanıyor, bunun da detaylarına gireceğim, orada farklı bilgiler verdi. Mesela kamudan bedelsiz arsa talep ediyor. Şimdi, tamamen bir kamu gibi davranıyor. Yani tamamen bir özel sektör mantığıyla çalıştığını söyleyen, ona ilişkin bizden haklar talep eden TRT'ye niye devlet bedelsiz arsa versin? Veya "Ben kamulaştırma hakkımı sürdürmek istiyorum." diyor. Ondan sonra yine, TRT Genel Müdürü eskiden olduğu gibi, efendim, en yüksek devlet memuruna kendisini denk olarak görüyor ve bu durum sürdürülüyor.

Şimdi, arkadaşlar, böyle bir kafa karışıklığı olmaz yani TRT bir karar verecek, deve kuşu misali olmaz; ya özel sektör gibi rekabet edeceksiniz ya da kamu yayıncılığı yapacaksınız kamu yayıncısı gibi davranacaksınız, tarafsız olacaksınız. Şimdi, birazdan onlarla ilgili detayları size söyleyeceğim. Yani dolayısıyla, özel sektörle rekabet eden bir kurum olmak istiyorsanız yapacağınız şey başka ama ben kamu yayıncılığı yapacağım diyorsanız o zaman almanız gereken tavır da başka.

Bakın, TRT'nin 21 milyar civarında -21,1 milyar- 2023... Ha, şunu da söyleyeyim: TRT'nin 2025 gelirlerine ilişkin hiçbir bilgi rastlayamadık Sayın Genel Müdür; ya, böyle bir şey olamaz, niye bunlar yok? İnternet sitenizde, şurada burada, hiçbir yerde bulamadık. Kesinleşmiş Sayıştay raporlarına dayalı olarak elimizde 2023 verileri var. Brüt satışları -şirket gibi bir işletme olarak düşünürsek- 2023 yılında 21,1 milyar TL, küsuratlarını söylemiyorum. Değerli arkadaşlar, bunun 18,3 milyar TL'si bandrol gelirleri yani bizden vergi olarak alınan, TRT'nin faaliyetleriyle hiçbir alakası olmayan gelirler; buradaki oran da yüzde 86'ya denk geliyor.

Şimdi, bu "18 milyar" dediğimiz, "18,3 milyar" dediğimiz nasıl bir şeye tekabül ediyor; biraz diğer kurumlarla veya diğer programlarla mukayeseli olarak söyleyeyim: Devletin bütçesini, biliyorsunuz, bir kuruluş bazında dağıtıyoruz, bir de program bazında dağıtıyoruz. Yani, kaç tane program var? Toplam 67 tane program var. 67 tane programın TRT'nin -2023 için söylüyorum- vergi geliri yani devletin TRT'ye aktardığı para 67 programın 42 tanesinden fazla. Yani, bunların içerisinde çok ciddi programlar var; kayıt dışılıkla mücadele programı var, işte, şehit yakınlarıyla, gazilerle ilgili program var, turizmin geliştirilmesi programı var -ne bileyim- uzay ve havacılık programı var -bir sürü- bağımlılıkla mücadele, ailenin korunması var. Bunların her birinden daha fazla bir anlamda bütçeden kaynak alıyor TRT, dolayısıyla çok ciddi bir kaynak veriliyorsa o zaman TRT'nin kamu yayıncılığı ilkelerini dikkate alarak yayın yapmasını bekleriz değil mi? Benim vergimi alacaksınız, toplumun tamamından vergi alacaksınız ama toplumun bir kesimine veya bir siyasi partiye hizmet edecek şekilde yayıncılık yapacaksınız; bunu kabul etmek mümkün değildir. Allah'tan bu TRT payı, işte, 2022'nin başında kesildi; öncesinde bir de TRT payı vardı yani bu oran çok daha fazlaydı.

Şimdi, Sayın Genel Müdüre bu oranları söylediğimizde kendisi -önce şunu söyleyeyim, tutanaklardan okuyorum- işte "2021 yılında bizim oranımızın -yani aldığınız bu bandrol, vergi, devletten gelen paralar yani kendi işimizin dışındaki şeylerin oranı- yüzde 23'ü reklam gelirimiz, kalanı devletten geliyordu." diyor, "Bu, 2024'te yüzde 31'e çıktı." diyor. 2024 rakamınız bizim elimizde yok ama 2023 değil arkadaşlar, yüzde 14 yani yüzde 23 değil. Şimdi bunu sorduk. Ya, Sayıştaya mı inanacağım ben... Neye inanacağız? Şimdi, Sayıştay diyor ki: "Yüzde 86,4'ü bandrol geliridir." Kalanı olsa, tamamı reklam geliri olsa 100'den 86'yı çıktığınız zaman ne olur? 14 kalır değil mi; 13,7 kalır hatta. "Niye bana 23 diyorsunuz.?" diye sorduğumuzda cevap yok. Dolayısıyla Parlamento'ya karşı dürüst olma yükümlülüğü var buraya gelen her bürokratin.

Şimdi, tabii, burada bir de kendisinden önceki dönemin kötü olduğunu filan söyledi, 2021 öncesi dönemin kötü olduğuna ilişkin imaları var; isteyenlere bir itiraz olursa bu tutanakları verebilirim.

Ha, şimdi, bir de tabii "Reklam gelirimiz arttı." filan diyor. Arttığı, hepsi, işte, yüzde 86 küsuru devletten geliyor yani vergilerden geliyor, kalanı reklam. Reklama bakıyorsunuz değerli arkadaşlar, kamu bankalarından reklam. Aslında o kalan yüzde 13,7'de bizden gidiyor yani kamu bankası dediğiniz ne? Hazine, kamu bankasına transfer yapıyor, kamu bankası da efendim TRT'ye reklam geliri olarak transfer yapıyor. Ne var? Mesela ben Kuruluş Osman'ı takip ediyorum. "Vakıf Katılımın sunduğu Kuruluş Osman devam ediyor." Tamam mı? Yani şimdi "gelir" dediğiniz de zaten Ziraat Katılım'dan, Ziraat Bankası'ndan, Halk Bankası'ndan veya Vakıfbank'tan elde edilen gelir; dolayısıyla gelirinin neredeyse tamamı hazine tarafından transfer edilen bir kurum ama bakıyorsunuz, böyle bir kurum ne oluyor? İşte, bu boykot meselesinde Teşkilat dizisinde oynayan Aybuke Pusa'tı bir paylaşımından dolayı hemen proje dışı bırakıyor. Böyle bir şey olabilir mi ya? Dünyanın neresinde böyle bir şey var? Yani siz toplumun tamamının vergileriyle finanse edilen bir kuruluş olacaksınız, ondan sonra tutacaksınız, bir tane fikrini beyan etti diye Anayasa'ya aykırı bir şekilde bir kişiyi işinden edeceksiniz; bunu kabul etmek mümkün değil fakat emin olun, tutanaklara bakın, bunu çok güzel savundu TRT Genel Müdürü, çok çok pişkindi bunu savunurken yani savunulamayacak bir şeyi savunurken çok yani çok çok çok pişkindi.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - TRT neleri savunmuyor ki Sayın Başkan, neleri savunmuyor ki!

ERHAN USTA (Devamlı) - Evet, evet, maalesef öyle, maalesef öyle.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Hepimizin vergileriyle hizmet ediyor ama iktidarın borazanlığını yapıyor, başka bir şey yaptığı yok.

ERHAN USTA (Devamlı) - İşte tepe nasıl olursa aşağısı da öyle oluyor, bürokrati da aynı şekilde oluyor. Yani basın özgürlüğüne aykırı, sanat özgürlüğüne saldırı, anayasal eşitlik ilkesine aykırı; kamu kaynaklarının ideolojik amaçlarla kullanılmasından başka bir şey değildir. Şimdi, bu tarafsızlık meselesini kendisine sorduğumuzda... Mesela şimdi ben İYİ Partiyle ilgili rakam nedir diye baktım yani ne kadar bize yer vermişler? Bize hiç vermemişler, biz istatistikte dahi yokuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) 2023 seçimlerinde Tayyip Erdoğan'a, Cumhur İttifakı'nın adayı Tayyip Erdoğan'a otuz iki saat kırk iki dakika yer vermişler değerli arkadaşlar, TRT Haber yer veriyor. Hemen karşılarındaki rakibi -otuz iki saat kırk iki dakika- Kemal Kılıçdaroğlu'na sadece otuz iki dakika; küsuratı kadar bile değil Tayyip Bey'in. Şimdi, bunu söylediğimizde "Evet." diyor, "O, Cumhurbaşkanı." diyor, "Ben Cumhurbaşkanı'na yer veririm." filan diyor. Ya, kardeşim, bak, işte, sistem değişikliği dediğimiz bu; sistem değişti, artık Cumhurbaşkanı eski Cumhurbaşkanı değil, tarafsız Cumhurbaşkanı değil, bir partinin genel başkanı ve karşısında bir rakibi var. Şimdi, siz hâlâ eski sistemi, burada eski sistemi devam ettireceksiniz, öbür tarafta yeni sistemi; böyle karmakarışık bir şey olmaz. Benim vergilerimi alıp bana adaletsizlik yapıyorsunuz. E, şimdi bunu söylüyorsun, savunmasının hiçbir aslı astarı yok ama o zaman şuna ne diyeceksiniz? Yani Sayın Erdoğan'a otuz iki saat, Sayın Kılıçdaroğlu'na otuz iki dakika, Sayın Bahçeli'ye yirmi beş saat. Sayın Bahçeli de mi Cumhurbaşkanıydı, niye ona yirmi beş saat veriyorsunuz o zaman? Yani bunu bana bir açıklasın birisi. Böyle bir şey olamaz. Böyle bir adaletsizlik... Fakat, yani insanın hakikaten birazcık utanma duygusu olur ya birazcık, azıcık şurası bir kızarır; hiçbir kızarmayı biz Komisyonda hissetmedik, burada var mı şu anda bilmiyorum.

Şimdi, bizim İstanbul Milletvekilimiz -bütün bunları gördüğümüz için- Sayın Cihan Paçacı TRT'yle ilgili bir kanun teklifi verdi. Tabii, Komisyon bunları gündeme almıyor, gündeme almadığı için bunlar görüşülemiyor fakat biz buradaki maddeleri Komisyonda gündeme getirdik, her birini verdik fakat her biri reddedildi. Bakın, reddedilen maddelerin neler olduğunu size söyleyeyim değerli arkadaşlar. Daha önceki sistemde -bu 703'ten önce- TRT Kanunu şunu söylüyordu: "Ağır hizmet kusuru işlediği veya tarafsızlığın ihlal edildiği hâllerde TRT Genel Müdürü görevden alınır." Yani "Tarafsızlığı ihlal ederse TRT Genel Müdürü

görevden alınır." deniliyordu. Şimdi, bu maddeyi kaldırıyorlar değerli arkadaşlar. Yani bu, aleni bir şekilde "Ben taraflı olacağım." başka şekilde söylenemez.

Şimdi, diğer bir husus ne? TRT'nin ihale kanunlarından muaf olması öngörülüyor. Biz "Bu kaldırılсын o zaman." dedik yani madem sen artık taraflı davranıyorsan, özel şirket kuruyorsan, şirketlere ortak oluyorsan, tamamen özel sektör gibi yapıyorsan; o zaman niye efendim... Pardon "Kamu yayıncılığı yapacağım." diyorsan o zaman niye kamu ihale mevzuatından muaf oluyorsun? Herkes gibi sen de buraya gir." dedik fakat bu önergemiz de reddedildi.

Diğer bir önerge: "Yayınlarında eşit süre ilkesine riayet edilsin." dedik, buna ilişkin önerge verdik. Bu önergemiz de maalesef yine reddedildi.

Diğer bir husus, mesela, şöyle bir önerge verdik: "Seçim dönemlerinde Cumhurbaşkanı adayları ve siyasi partilerden herhangi biri lehine olacak biçimde yayın yapılamaz. Haber ve bültenlerde Cumhurbaşkanı adaylarının ve siyasi partilerin açıklamalarına ve faaliyetlerine eşit sürede yer verilir." Bu önergemiz de maalesef reddolundu. Madem bu önergeyi reddediyorsunuz yani siz o zaman taraflı olacaksınız... Mesela, A Haber bunu yapıyor; ona da çok itiraz ettiğimiz yok, zaten basın ahlakı falan diye bir şey kalmadığı için o, onu çok kolay sindiriyor, yapıyor. O zaman, özel sektör gibi olacaksın gel, şu bandrolleri keselim dedik. Öyle ya, biz niye size 2023 parasıyla 18 milyarı -bugün belki 60 milyar lira- veriyoruz? Niye bu parayı vereyim, bunu keselim dedik, bu önergemizi de maalesef reddettiler. Dolayısıyla TRT maalesef böyle bir işin içerisinde, daha fazla uzatmaya gerek yok. Fakat biz TRT'ye böyle eleştiriler yaparken bir arkadaşımız "Ya, eskiden Dallas vardı, daha mı iyiydi? Şimdi, bakın, bir sürü tarihî diziler var." falan dedi. Dediği doğru yani tarihî dizi var ama tarihî dizi TRT'de ilk kez değil. Mesela, ben gençliğimde IV. Murat dizisini hatırlıyorum, o kalitede bir tane tarihî dizi yapabildiniz mi? Yani entelektüel boyutu da vardı, Osmanlı'yı da anlatıyordu. Mesela, Machiavelli'nin Prens kitabını ben orada duymuştum. IV. Murat "Machiavelli'nin kitabını okudum, çok güzel bir kitap ama beni tanımadan yazıldığı için hayli eksik." diyor; mesela, bu cümlesi bile aklımda kalmış. Şimdi, bu kalitede daha bir şey yapamadınız. Ya, kılıç sesinden evde çocuklarla birlikte seyrederim ben şimdi Kuruluş Osman'ı. "Baba, bu kılıç sesi ne böyle?" falan diyor. Yani tarih zaten diziden öğrenilmez, tarihçiler buna çok şiddetle karşı çıkıyorlar. Bakın, yine de itiraz etmiyorum, bizi biraz gururlandırıyor, biraz gururumuzu okşuyor, efendim, bir şeyler yapıyor falan ama bunlara mesela belgeselde daha ağırlık vermek lazım. Niye peki Kuruluş Osman veya tarih dizilerini böyle yapıyorlar diye baktık arkadaşlar. Yani 190 bölümünü seyrettim, 191'inci bölümünü, işte, yarın akşam seyredeceğiz inşallah, Allah nasip ederse; şimdi, baktık ki arkadaşlar, aslında burada "subliminal" mesaj var yani mesele tarih öğretmek falan değil, mesele Allah rızası falan değil, bundan çok emin olun. 2023 seçimleri öncesinde temel mesaj neydi biliyor musunuz? "Küffarla ittifak edilmez, düşmanla ittifak olmaz." Osman Bey sürekli bunu söylüyor. Hatta Türk beylerinden bazıları "Ya, diğerlerine karşı güç birliği yapalım. Düşmanın bir kısmıyla belli ölçüde bir ittifak edelim." filan diyor, "Olmaz, küffarla ittifak olmaz, efendim, düşmanla ittifak olmaz." deyip sürekli kavramlar, jargon... Seçimlerde haberlerdeki kavramlar kullanıldı. Şimdi, belli ki işte, DEM'le olan bu ilişkilerden sonra şimdi Osman Bey, cennetmekân Osmangazi "Küffarla da ortaklık olur." diyor, şu anda Bizans'la ortaklık yapıyorlar değerli arkadaşlar. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Bakın, "dizi" dediğiniz de bu yani. Hani olmuyordu? Yapan beyler vardı, Türk beyleri, onların hepsi imha edildi, idam edildi ama şimdi Osman Bey diyor ki... İtiraz eden Türk beyleri de ihanetle suçlandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ERHAN USTA (Devamla) - Niye bunu...

CAVİT ARI (Antalya) - Ne yapacaklarını anlatıyorlar.

ERHAN USTA (Devamla) - Hani "Daha önceden siz böyle diyordunuz Osman Bey, şimdi Bizans'la niye ittifak ediyorsunuz?" diyenlere de "Siz ihanet ediyorsunuz, siz bu işten anlamaz..." Yani dolayısıyla tarih dizileri de bu amaçla yapılıyor.

Vaktim çok fazla kalmadı fakat çok kısa, şu... Kamu görevlerinden ayrılanların yapamayacakları işlerle ilgili kanunda bir açıklık var, çok net bir şekilde yasaklama olmasına rağmen burada ihlaller var, bu ihlallerin önüne geçmek lazım. Bu, devlette ciddi bir gelir kaybına ve suistimale yol açıyor; buna ilişkin de özellikle EPDK'nin hemen bugün Tarife Daire Başkanı -bakın, bunlar yaşandı Türkiye'de- tarifleri belirledi, bu akşam bitirdi işini, sabahleyin Dicle Elektrik'e yönetici olarak geçti değerli arkadaşlar. Kanuna açık bir şekilde aykırı olmasına rağmen maalesef Türkiye'de bunun uygulaması var, bunların hepsinin gözden geçirilmesi lazım.

Netice itibarıyla tabii, bu kanun teklifine olumsuz oy kullanacağımızı çünkü hukuka ve Anayasa'ya aykırı birçok şey olduğunu da buradan ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifinde 2017 yılı Anayasa değişikliklerine uyum amacıyla 2018 yılında çıkarılan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle getirilen hükümlerin önemli bir kısmının Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle ortaya çıkacak hukuki boşluğun giderilmesi için ilgili hükümlerin kanunla düzenlenmesi öngörülmektedir. Aynı mahiyet arz eden kanun tekliflerinden ilki geçen hafta kanunlaşmıştır, görüşülmekte olan kanun teklifi ikinci pakettir, üçüncü teklif de bugün Komisyonunda görüşülmüştür.

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 6 maddesi Türkiye Radyo Televizyon Kurumuyla ilgilidir. Mevcut uygulamaları koruyan ve yeni bir hüküm getirmeyen bu düzenlemeler şunlardır: Teklifin 5'inci maddesiyle TRT genel müdürünün mali ve sosyal haklarının kanuni dayanağı belirlenmektedir, söz konusu mali ve sosyal haklar 1983 yılından bu yana uygulanmaktadır; teklifin 6'ncı maddesinde, kurumun şirket ve ortaklık kurabilmesine, mevcut ortaklıklara iştirak edebilmesine, şirket satın alabilmesine ya da devralabilmesine yönelik mevcut yetkileri aynen korunmaktadır; kurum personelinin kuruma ait veya ortak olduğu şirketlerde görev alabilmesi ve bu görevler karşılığında yapılacak ödemelere ilişkin esasların ilgili şirketlerin yönetim kurulları tarafından belirlenmesi düzenlenmektedir. Ayrıca, kurumun ve payına bakılmaksızın ortağı olduğu şirketlerin her türlü alım, satım, hizmet, danışmanlık,

yapım ve taşıma işlerinin Kamu İhale Mevzuatına tabi olmadığı, ihale işlemlerinin belirlenen ilkeler çerçevesinde yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir. Aslında, her kamu idaresinin ihtiyacını karşılayabilecek, günümüz şartlarına uygun yeni bir ihale kanununun hazırlanması gerekmektedir. Kamu idarelerinin çeşitli gerekçelerle mevcut kamu ihale sisteminin dışına çıkma isteği sonucu kamu ihale sisteminden muaf ya da istisna tutulanların sayısı iyice kabarmıştır. Kamu ihale ve sözleşme süreçlerini iyileştirerek rekabeti artıracak, kamu idarelerinin ihtiyacını karşılayabilecek günümüz şartlarına uygun yeni bir ihale kanununun bir an önce düzenlenmesini gerekli görüyoruz.

Teklifin 7'nci maddesinde, kurumda kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştırılabilmesi, memur kadrolarına uygulanacak ek göstergeler ile sözleşmeli personelin her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin usul ve esasların yönetim kurulunun teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca belirlenmesi, özel hukuk hükümlerine tabi yerli veya yabancı uyruklu personel çalıştırılabilmesi ve bunların her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin usul ve esasların da yönetim kurulunca belirlenmesi düzenlenmektedir. Maddede özel hukuk hükümlerine tabi personelin yönetici kadrolarında görevlendirilebilmesi de yer almaktadır. Ayrıca, Genel Müdürlük personelinin görevleriyle bağlantılı olarak işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmaların 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a göre yapılması ve bunlar hakkında soruşturma izninin Genel Müdür tarafından verilmesi öngörülmektedir. Özel hukuk hükümlerine tabi personelin memurların yöneticisi olması kamu personel rejimine uymamakta olup Danıştayın da buna yönelik kararları vardır. Ayrıca, özel hukuk hükümlerine tabi personel 4483 sayılı Kanun'a da tabi değildir. Bu durumun düzeltilmesi doğru olacaktır.

Teklifin 8'inci maddesinde, TRT'de özel hukuk hükümlerine tabi olarak çalışan personele de Yönetim Kurulu onayıyla ikramiye verilebilmesi düzenlenmektedir.

Teklifin 9'uncu maddesinde, kamu idarelerine ait taşınmazlar ile devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin TRT'ye bedelsiz tahsis edilebilmesi düzenlenmektedir.

Teklifin 10'uncu maddesinde, istihdam fazlası olarak nakle tabi tutulan personelin herhangi bir hak kaybına uğramaması için kurumdan almış oldukları özlük haklarının hepsini almaya devam etmeleri öngörülmektedir.

Kamu yayıncılığı hizmetinin küresel ölçekteki örneklerinden biri olan ve 18 farklı ülkede yurt dışı temsilcilikleri bulunan TRT, faaliyetleriyle kamu diplomasisine katkı sunan ve uluslararası düzeyde Türkiye'yi temsil eden bir kuruluşumuzdur. TRT'nin yalnızca haber faaliyetleriyle değil aynı zamanda tarihî, kültürel ve eğitime yönelik faaliyetleriyle de ön plana çıktığı görülmektedir. Nitekim, TRT'nin hayata geçirdiği Gönül Dağı, Diriliş Ertuğrul, Alparslan-Büyük Selçuklu, Kudüs Fatihî Selahaddin Eyyubi, Mehmed-Fetihler Sultanı, Bir Zamanlar Kıbrıs, Tozkoparan İskender, Kod Adı Kırangıç gibi yapımlar ile TRT Belgesel, TRT Müzik, TRT2, TRT Kurdî, TRT Spor Yıldız, TRT Çocuk TRT EBA gibi tematik kanallar, radyo kanalları, Tabii ve TRT Akademi Eğitim Platformları, TRT Çocuk Kitaplık, Bil Bakalım, TRT Dinle, TRT Çocuk Oyun Dünyası gibi mobil uygulamalar bulunmaktadır.

Geçmişte TRT'de ne inancımıza ne kültürümüze ne de töremize uymayan çok sayıda diziyse milletimiz âdeta bir kültür emperyalizmine maruz kalmıştır. Son dönemde TRT'de Türk tarihiyle ilgili birçok yerli ve millî içerikli filmin yapımı ve yayımlanması gerçekten memnuniyet vericidir. Bu konuda, başta TRT Genel Müdürümüz ile çalışma ekibine ve aynı mahiyette filmler yayımlayan diğer televizyon kanallarımızın yöneticilerine hassaten teşekkür ediyorum. Geçmişini bilmeyen geleceğini de bilemez. Âleme nizam veren, Allah'ın adını ve adaletini dünyaya yayan ceddimizi, Türk devletlerini, devlet büyüklerimizi, manevî önderlerimizi ve kahramanlarımızı konu alan filmlerin yapımı ve gösterimi daha da artırılmalı ve bu çalışmalar özel olarak desteklenmelidir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin diğer maddelerinde düzenlenen konular şu şekildedir: Teklifin 1'inci maddesinde, kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşlar tarafından mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle yapılacak alımlarda 35 yaş üst sınırının aranması şartının aynen devamı öngörülmektedir. Kariyer mesleklere girişte azami 35 yaş şartı 2011 yılında 657 sayılı Kanun'a eklenen 40'ıncı maddeyle getirilmiştir.

Teklifin 2'nci maddesinde, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının Anayasa'nın 158'inci maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesince kendi üyeleri arasından seçilmesi öngörülmektedir.

Teklifin 3'üncü maddesiyle 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanun'da değişiklik yapılarak vergi incelemesine yetkili olanların görevden ayrıldıktan sonra yapamayacağı işler düzenlenmektedir. 2531 sayılı Kanun 1981 yılında yürürlüğe girdiğinden o dönemde olmayan, örneğin üst kurullar gibi bazı kurumlarda görev alanlar Kanun kapsamında sayılmamaktadır. Bu itibarla 2531 sayılı Kanun'un tüm kamu idarelerini kapsayacak şekilde değiştirilmesi, ayrıca kanuna uymayanların takibine dair kamu idarelerine sorumluluk verilmesi uygun olacaktır.

Teklifin 4'üncü maddesinde, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu kurul üyelerinin 657 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinde belirtilen bazı şartları taşımaları ve herhangi bir siyasi partinin yönetim ve denetim organlarında görev almamış veya bu görevlerinden ayrılmış olmaları gerektiği düzenlenmektedir.

Teklifin 11'inci maddesinde, 3212 sayılı Kanun kapsamında Millî Savunma Bakanına verilmiş olan yetkilerin Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından yürütülen projelerdeki iş ve işlemler için Savunma Sanayii Başkanına ait olacağı düzenlenmektedir, ayrıca Savunma Sanayii Başkanlığı personeli için kişi güvenlik belgesi aranmaması öngörülmektedir.

Teklifin 12'nci maddesinde, Kamu İhale Kurulu üyelerinin geçmişte ve hâlen bir siyasi partiyle aday gösterilme dâhil üyelik ve görev alma ilişkilerinin bulunmaması gerektiği düzenlenmektedir.

Teklifin 13'üncü maddesinde, devlet memuru istihdam edilmeyen kamu kurum ve kuruluşlarında iş mevzuatına tabi olarak veya idari hizmet sözleşmesiyle kariyer meslek personeli istihdam edilebilmesine imkân sağlanmakta ve bu istihdama ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir. Mevcutta 5 farklı kamu kurum ve kuruluşunda bu kapsamda görev yapmakta olan 1.135 personel bulunmaktadır.

Teklifin 14'üncü maddesinde, 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren geçici mahiyetteki işlerde yerli veya yabancı personelin tam zamanlı, kısmi zamanlı veya projelerle sınırlı olarak sözleşmeyle istihdam edilebilmesine yönelik usul ve esaslar belirlenmektedir. Bunlara verilecek ücretlerin 4/B'li sözleşmeli personel ücret tavanının 5 katını aşmamak üzere Cumhurbaşkanı veya yetkilendireceği makamca tespiti öngörülmektedir. Mevcutta 44 farklı kamu kurum ve kuruluşunda 104 personel istihdam edilmektedir.

Teklifin 15'inci maddesinde, teşkilat düzenlemelerinin zorunlu kıldığı personel devrine ilişkin iş ve işlemlerin yürütüleceği ilke ve kuralları belirlenmektedir.

Teklifin 16'ncı ve 17'nci maddelerinde, Türkiye İş Kurumundaki il müdürlerinin görevden alınmaları veya görevlerinin sona ermesi hâlinde hangi kadroya atanacakları düzenlenmekte ve söz konusu kadroda 24 Kasım 2023 tarihinde Türkiye İş Kurumu il müdürü olarak görev yapanların kariyer uzmanlığa atanma haklarının korunması amaçlanmaktadır.

Kamuda uygulanmakta olan gerek personel sistemi, gerek ücret sistemi karmaşık bir yapıya dönüşmüş, had safhada statü ve ücret karmaşası yaşanmaktadır. Kamuda istihdam karmaşasının giderilmesi, maaşlar arasında adaletin sağlanması, aylık düzeylerinin görev ve sorumluluk esasına dayalı olarak yeniden düzenlenmesi gerekli görülmektedir. Bununla birlikte, emeklilerin ve çalışanların refahını artıracak düzenlemelerin yapılması görüşülmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz 9 Temmuz 2018 tarihinde uygulamaya giren Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yönetimde istikrarın, temsilde adaletin sağlandığı bir yönetim sistemine kavuşmuştur. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi güçlü yönetim için gereken şartları tesis etmiş, devletin işleyişinde uyumlu, hızlı ve etkili karar verme mekanizmaları devreye girmiştir. Türkiye'nin maruz kaldığı tehlike ve tehditlere daha güçlü bir karşılık verilebilmesi sağlanmıştır. Nitekim, 15 Temmuz hain darbe girişimiyle başlatılan ülkemizi işgal planının çok cepheli olarak devam ettiği bir süreçte tüm tehdit ve saldırılar bertaraf edilmiş, oyunlar bozulmuştur. Yaklaşık yedi yıllık sürede birçok alanda tarihî adımlar atılmış, başarılar elde edilmiştir. Her alanda bekamıza, güvenliğimize, egemenlik haklarımıza ve tarihî mirasımıza sahip çıkmıştır. Terörle kararlı ve etkin mücadele kapsamında yurt içi ve yurt sınır ötesi operasyonlarla Türk devleti kudretini göstermiş, güney sınırlarımızda terör koridoru girişimi bertaraf edilmiştir. Mavi vatanımızda gücümüze güç katılmış, Doğu Akdeniz'de Türkiye'yi saf dışı bırakmaya çalışanların oyunları bozulmuştur. Türk yurdu Karabağ yirmi sekiz yıl sonra esaret ve işgalden kurtarılmış, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kırk altı yıldır kapalı kalan Maraş'ı açmış; hamdolsun, Ayasofya Camisi de seksen altı yıl sonra ibadete açılmıştır. Türk birliği ülküsü canlanmış, Türk Devletleri Teşkilatı kurulmuş, Avrasya coğrafyasının kalbinde yeni bir jeostratejik güç yükselmeye başlamıştır; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gözlemci statüsü verilmesi de tarihî bir adım olmuştur. Türkiye, yürüttüğü çok boyutlu ve kapsayıcı dış politikayla bölgesel ve küresel etkisini artırmış, diplomasinin merkezi, aynı zamanda da dünyada barışın merkezi olmuştur.

Türk milletinin refah ve istikrar içerisinde yaşaması için başlatılmış en hayati girişimlerden olan millî teknoloji ve teknoloji odaklı sanayi hamleleriyle Türkiye, bugün ileri teknolojileri kendi imkân ve kabiliyetleriyle geliştirip üretebilen bir noktaya ulaşmıştır. 1961 yılında üretilen ancak müzeye kaldırılan ilk yerli otomobilimizden altmış bir yıl sonra geliştirilen teknoloji harikası Togg 29 Ekim 2022 tarihinden beri seri üretilmektedir.

Cumhuriyetimizin ilk yıllarında ilk Türk uçağı üretilmiş, uçak fabrikası kurulmuş ancak üretimi sürdürülemediği. Türkiye yüz yıl sonra insansız hava araçlarıyla başlattığı atağı 5'inci nesil savaş uçaklarıyla sürdürmektedir. Hamdolsun, havacılık ve savunma sanayisinde lider ülke olduk; KAAN, HÜRJET, GÖKBAY, ATAK, KIZILELMA, Akıncı, AKSUNGUR, TCG ANADOLU gibi tüm havacılık ve savunma sanayisi ürünlerimiz artık ülkemizde üretilmekte ve de ihraç edilmektedir.

Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu TÜRKSAT 6A hizmete alınmış, Türkiye kendi haberleşme uydusunu üretebilen 11 ülkeden biri konumuna yükselmiştir. Türkiye, millî enerji atılımıyla yenilenebilir enerji üretiminde Avrupa'da 5'inci, dünyada 11'inci sıraya çıkmıştır. Türkiye, uluslararası enerji piyasasının belirleyici aktörlerinden biri olma yolundadır. Millî teknoloji hamlesi ve millî enerji atılımıyla gerçekleştirdiğimiz yerli ve millî üretimlerden ve keşfettiğimiz doğal gaz, petrol ve kıymetli madenlerden sağlanan kaynaklar ekonomik güvenliğimizi sağlam esaslara bağlarken stratejik gücümüze güç katmış, elbette vatandaşlarımızın refahına da peyderpey yansıyacaktır.

Ekonomide en önemli sorununuz olan enflasyonla mücadele kararlılıkla sürdürülmektedir. Enflasyon kalıcı olarak mutlaka düşecek, vatandaşlarımızı bunalıtan hayat pahalılığı bitecek ve kalıcı refah sağlanacaktır. Son dönemde açıklanan ekonomik veriler Türkiye'nin alınan tedbirler doğrultusunda olumlu bir seyir izlediğini ortaya koymakta, büyüyen ve güçlenen bir ekonomiye işaret etmektedir. OECD, IMF ve Dünya Bankası küresel olumsuzluklar nedeniyle 2025 yılı dünya ekonomisi büyüme tahminlerini aşağı çekerken Türkiye için büyüme tahminlerini yükseltmiştir. OECD'nin geçen ay açıkladığı Türkiye İnceleme Raporu'nda Türkiye ekonomisinin son on yılda OECD ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ekonomilerden biri olduğu ve yıllık ortalama yüzde 4,9 büyüdüğü vurgulanmıştır.

Bugünlerde terörsüz Türkiye hedefine yönelik çok önemli gelişmeler yaşanmaktadır, tarihî adımlar tarihî sonuçlar doğurmak üzeredir. Terörsüz Türkiye gayesine adım adım ulaşma gayreti son bir asrın mucizevi atılımıdır. Terörsüz Türkiye, Türkiye'nin baharı, Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın müjdesidir. Terörsüz Türkiye aynı zamanda süper güç Türkiye'nin mukaddimesidir. Terörsüz Türkiye'nin gerçeğe dönüşmesi bölgemizde kardeşlik, huzur ve güven ortamını iyice artıracak, Türkiye terör prangasından kurtulacak, uygulanmakta olan büyüme, yatırım, istihdam, üretim ve ihracat odaklı politikalara yüksek ivme kazandıracak, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltacak, gelir dağılımı adaletine katkı sunacak ve Türkiye'nin hedeflerini daha da güçlendirecektir. Kazanan 86 milyonluk Türkiye olacak, Türk milleti olacaktır.

Cumhur İttifakı olarak bizim ana gayemiz, lider ülke Türkiye hedefine ulaşmak; Türk dünyasının, İslam âleminin ve bütün mazlum milletlerin yegâne umudu olan Türkiye'yi küresel bir güç hâline getirmek, tarihin tekrerrünü sağlamaktır. Allah'ın izniyle ve inayetiyle Türkiye kutlu hedeflerine Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle ulaşacaktır.

Bu düşüncelerle, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak kabul oyu vereceğimiz kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyorum, sizlere ve aziz Türk milletine saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk söz Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'a ait. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Oluç.

DEM PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, sayın vekiller; geçen hafta bir, bu hafta iki, gelecek hafta da böyle olacak, üç; üç haftadır torba yasalarla uğraşıyoruz ve bu torba yasaların ortak özelliği, Anayasa Mahkemesi tarafından bozulmuş olan kanun maddelerinin karşımıza gelmiş olması ve bütün bunların Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmiş olması. Şimdi, yani Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarıyla hem Plan ve Bütçe Komisyonu hem de Büyük Millet Meclisi

vakit kaybediyor. Peki, yani olabilir, bazen hatalar yapılır, Anayasa Mahkemesinin bozacağı kanunlar yapılabilir, olabilir böyle bir şey. Bu öyle bir durum mu? Öyle bir durum değil, bile isteye yapılır yani bile isteye Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle pek çok konuda düzenlemeler yapılıyor ve bu düzenlemelerin bozulacağı biliniyor çünkü Anayasa'da açıkça yazıyor, "Kanunla yapılabilecek düzenlemeleri kanunla yapmak gerekir, kararnamelerle değil." diyor Anayasa. Ama Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi normlar hiyerarşisini uygulamada bozduğu için Meclis baypas geçiliyor ve bu yöntemle yani Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapılan düzenlemeler hayata geçiriliyor, uygulanmaya başlanıyor, bir süre sonra -bir süre dediğim öyle üç beş gün değil, epey bir süre sonra, yıllar geçince- Anayasa Mahkemesi bu düzenlemeleri iptal ediyor ama bu süre boyunca da yani bu düzenlemeler iptal edilene kadar da bu kanunlar uygulanıyor yani atı alan Üsküdar'ı geçmiş hikâyesi oluyor; yan yol bulunuyor, kurnazlık yapılıyor, Meclis baypas ediliyor. Neden yapılıyor bu? Yani geçmişte de böyle şeyler Türkiye'de olurdu Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarda değilken, çok eski yılları hatırlatıyorum, 70'li yılları hatırlatıyorum; bu tür şeyler olurdu fakat bu çok ayıp olarak değerlendirildi ve Anayasa Mahkemesinin aslında bozacağı kanunları uygulamada kullanmayı gerçekten etik olarak doğru bulmayan bir kamuoyu vardı, bir siyasi zemin vardı ve bu çok eleştirilirdi, yapılmaması için de özen gösterilirdi ama şimdi öyle bir durum yok artık, öyle bir durum yok ve açıkça, antidemokratik taktik desek değil, işte, yan yol desek değil, kurnazlık desek değil, nedir bilmiyorum ama bile isteye yapılan bir şey ve Meclisin itibarını gerçekten ciddi ölçüde zedeleyen, ortadan kaldıran bir uygulama. Yani ne bürokratlar Meclisi önemsiyor artık ne siyasetçiler önemsiyor. İşte, AK PARTİ Grubunun durumu belli, konuya ne kadar ilgili oldukları belli; Plan ve Bütçe Komisyonunda da görüyoruz, hepsi tıkr tıkr geçiyor, "Ya, biz ne yapıyoruz, neden böyle oluyor?" diye sorgulama yok. Peki, bunu bir kenara koyalım yani bir torba daha gelecek galiba bundan sonra, artık ondan sonra umarım daha fazlası olmaz.

Şimdi, bu torbada üzerinde durmak istediğim bir iki konu var. Bunlardan bir tanesi TRT. 6 madde TRT'yle ilgili. TRT sözde kamu kurumu yani hepimizin vergileriyle, ödediği paralarla yayın yapan, habercilik yapan, eğlence programları yapan bir kamu kurumu TRT. Peki, gerçekten, kamu kurumu olmanın gereklerini yerine getiriyor mu yani bütün toplumdan toplanan vergilerle, paralarla bu yayıncılık faaliyetini sürdürdüğünün farkında mı? Öyle mi davranıyor? Maalesef öyle davranmıyor. Yani üzülerken bunu söylüyorum ama TRT özellikle haberciliği açısından baktığımızda, tartışma programları açısından baktığımızda, esas itibarıyla iktidarın bir tür borazanı gibi davranıyor, öyle davranıyor. Yani bunu doğru buluyor, hâlbuki doğru değil bu, çok yanlış bir tutum. Ve yeni de değil bu yani şimdiki TRT Genel Müdürü burada oturuyor, sadece ona yönelik söylemiyorum bunu, ondan önceki Genel Müdürlerin davranışlarına da baktığımızda aynı meseleyi görüyoruz. Yani halkın parasıyla yayın yapan TRT, gerçek anlamda özerk ve tarafsız yayıncılık yapmıyor. Bu ilkelere dönmesi lazım. Dönecek mi bu hâliyle? Dönmüyor. Editöryal bağımsızlığı var mı? Yok. Haber ve programların, toplumun bütün kesimlerinin ihtiyaçlarını hem kültürel hem iletişim hem bilgi ihtiyaçlarını ve taleplerini dikkate alan bir anlayışla hazırlandığını söyleyebilir miyiz? Değil. Yanlış bir politika bu ve bu yanlış politika uzun zamandır sürdürülüyor. Bunun değişmesi gerekiyor ama bunun değişmesi için tabii, iktidarın kararlı bir tutum göstermesi lazım TRT'ye dönük olarak ama iktidarın da işine geldiği için böyle bir durum, asla bunu göstermiyor.

Ben eski TRT günlerini hatırlarım, o zaman gençlik günlerimdi, burada bir çoğunuz hatırlamaz bunu hatta TRT'nin tek başına yayın yaptığı, televizyon yayını yaptığı günleri de hatırlarım. Hepimiz TRT'nin haberlerini merakla izlerdik, dinlerdik ve hem öğrenirdik hem de tarafsız yayıncılık yaptığını hissederek rahatça izlerdik. Şimdi o günler geçti, böyle bir durumla karşı karşıya değiliz, "tarafsız yayıncılık" "tarafsız habercilik" diye bir şey yok; taraflı habercilik var çünkü iktidarın kadrolaşması da TRT'de almış başını gitmiş vaziyette, bunu da biliyoruz ve görüyoruz. Şimdi, böyle bir durumla karşı karşıya TRT.

Baktığımızda, biraz evvelki konuşmacıların da dile getirdikleri örnekler vardı, gerçekten ölçü olsun diye söylüyorum yani bütün zamanları elden geçirmek lazım ama ölçü olsun diye söylüyorum; seçim zamanları değil mi en dikkat edilmesi gereken, tarafsızlık açısından en özen gösterilmesi gereken zamanlar seçim zamanları. TRT tarafsızlığa dikkat ediyor mu? Etmiyor. Bakıyoruz, işte, biz kendimiz geçmiş dönemde HDP olarak, şimdi DEM Parti olarak bunu yaşadık. 2014, 2015, 2 tane seçim üst üste; 2014, 2015'te o zaman HDP'yiz yani bir adaya Cumhurbaşkanlığı seçiminde yüz seksen bir saat, bizim adayımıza otuz iki dakika yer verdi TRT. Bakın, o dönemde söylüyorum. Şimdi, 2018... TRT 6 şimdi yayına devam ediyor, o zaman tek yer verilmeyen parti HDP'ydi o dönemde. Kürtçe yayın yapıyor ya TRT 6, HDP'yi görmemek... Bunların hepsi çok taraflı tutumlar. Anlaşılmıyor mu zannediyor TRT'yi yönetenler? Anlaşıyor, biliniyor, toplum da bunu görüyor, bizler de bunu görüyoruz. Çok örnek verilebilir dakikalarla ilgili. 2018 seçimleri böyle, 2023 seçimleri böyle ve apaçık, halkın değil Hükümetin propaganda aracı olarak çalışıyor TRT, apaçık bunu yapıyor. Yani mesela Cumhurbaşkanlığına baktığımızda son seçimlerde toplamda elli dokuz saat TRT Haber'de yer verilmiş, bizim partimizin içinde olduğu Emek ve Özgürlük İttifakı'na sıfır dakika. TRT tarafsız yayıncılık yapıyor değil mi? Yapmıyor, bunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Şimdi, TRT'nin durumu bu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ambargo kalkmış, kalkmış!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Şimdi, bir de bu ihale meselesiyle ilgili bir şey söylemek istiyorum bu kanun teklifi içindeki. TRT'nin yaptığı ihalelerin Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına çıkarılması hedefleniyor. Neden? Yani böyle bir tutum bugün iktidarın, Hazine ve Maliye Bakanının tasarruf tedbirleriyle uyuşan bir durum mu? Uyuşmuyor, apaçık uyuşmuyor yani denetimden muaf tutulacak, kamu harcamalarının tasarruflu kullanımını önceleyen genelgeye ve bütçe disiplinine aykırı hareket edilecek. Neden? Nedeni belli değil. Vardır bir nedeni ama yani bizim hepimizin tahmin ettiği çeşitli nedenler var. Şimdi, bu tutumun değişmesi gerekiyor. Bunu bir kez daha özellikle vurgulamak istiyorum. Ben burada TRT'nin Genel Müdürünü ya da bürokratlarını rencide etmek için bütün bunları söylemiyorum çünkü nihayetinde bürokrat oldukları için elbette onların üstünde bu talimatları veren yerlere bakmak lazım ve esas itibarıyla da iktidara bakmak gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Sayın Başkanım, toparlıyorum izin vererseniz.

BAŞKAN - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Dolayısıyla Genel Müdür ve bürokratların aslında -tırnak içinde söylüyorum, kişisel bir rencide anlamı yok- kifayetsiz oldukları çok açık, iktidar karşısında özerk bir kamu kurumunun yöneticisi gibi davranmayı beceremiyorlar. "Hayır kardeşim, bunu yapmıyoruz." diyemiyorlar. Anlaşılır çünkü iktidarın bu açıdan çok ciddi cezalandırıcı tedbirleri olduğunu da hepimiz biliyoruz. O nedenle hani iktidara seslenmek istiyorum: TRT'nin bu durumunu değiştirin, eşitliği sağlayın, siyasi

partiler arasında eşitliği sağlayın; habercilik anlamında da yorumculuk anlamında da. Bunun kimseye bir zararı olmaz, tam tersine, Türkiye'de demokrasinin, hukukun işlediğine dair en azından bazı örnekler geliştirilmiş olur. Bu konuda bir kez daha çağrı yapmış olayım.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci söz İstanbul Milletvekili Sayın Kezban Konukçu.

Buyurun Sayın Konukçu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe verilerine baktığımızda çok vahim bir tabloyla karşı karşıya kalıyoruz. Sadece Mart 2025 verilerine baktığımızda 261,5 milyar TL bir bütçe açığı oluşmuş. Şimdi, bu bütçe açığını kuru ekmek bulmakta bile zorlanan halktan daha fazla vergi alarak karşılamakta zorlanacaklarına göre ne yapacaklar? Tekrar borç para alacaklar ve her borç faiz giderlerinin artması anlamına geliyor. Ekonomik risklerin arttığı da düşünülürse borç demek faiz giderlerinin artması demektir.

Şimdi, bir de şöyle bir şeyle karşı karşıya kalıyoruz: Sarayın bütçesine bakıyoruz, bu bütçe tamamen faizciye çalışıyor. Faize karşı olan, faize karşıyız diye gelen iktidar tamamen şu anda faizcilere çalışıyor. Bu yılın faiz ödemeleri anapara ödemelerini aşmış durumda. İlk 4 ayda ödenen faizler anapara ödemelerinin 1,5 katına geldi. Şimşek bir taraftan da sürekli vergileri artırmaktan bahsediyor. Şimdi, bu toplanan vergiler; halktan toplanan, emekçilerden toplanan vergiler nereye gidiyor diye baktığımızda küresel finans devlerine borç faizi olarak aktarılıyor. Şimdi, Şimşek geçenlerde, biliyorsunuz, New York'ta, Londra'da gezip durdu, sıcak para arayışındaydı. Peki, o zaman bu sıcak para ne oluyor? Sıcak para ülkeye girer girmez kısa vadede rekor kârlar elde eden bu finans baronlarına aktarılıyor. Yani biz bu durumda şunu söyleyebilir miyiz: Wall Street ve Londra finans baronları bizim maliyemize çökmüş durumdadır. Herhâlde bunu çok rahat bir şekilde söyleyebiliriz.

Şimdi, AKP'nin başarısızlıklarından çok bahsediliyor, biz bir tane başarısını bulduk. Merkez Bankası bile zarar etti, bu büyük bir başarı çünkü aslında oluşum nedeni ve işleyişine baktığımızda zarar etmesi mümkün olmayacak olan Merkez Bankası son iki yıldır -bir de 2003'te, iktidara ilk geldiklerinde zarar etmiş- zarar ediyor ve bu zarar büyük oranda kur korumalı mevduat uygulamasından kaynaklanıyor ve biliyoruz ki bu kur korumalı mevduat uygulaması tamamen zengini daha zengin etmek için, bir servet transferi için kullanıldı. Merkez Bankası son iki yılda 1,5 trilyon lira zarar etmiş durumda.

Şimdi, bu koşullarda, gerçekten, bazı anketler açıklanıyor, ilgimi çekti, bir tanesini inceledim. İnsanlara sormuşlar "Ekonomiye güveniyor musunuz?" diye. Hani hep böyle bir yalan, talan, soygun üzerine kurulan bir düzen var ama artık insanlar bu yalanlara inanmıyor. İnsanların yüzde 26'sından fazlası "Ekonomiye hiç güvenmiyorum." demiş, yüzde 41'inden fazlası "Güvenmiyorum." demiş yani vatandaşların toplamda yüzde 70'inden fazlası ekonomiye güvenmiyor yani yalan üzerine kurulan bu düzen ifşa oluyor.

Bir diğer yalan: "İşsizlik düştü." diyorsunuz ama atıl iş gücü şu an rekor düzeyde, pandemi rakamlarına neredeyse yaklaşmış durumda, istihdam oranı hâlâ yüzde 50'nin altında.

Bakın, bugün açıklandı çay alım fiyatı, çay taban fiyatı. Şimdi "Çiftçiye destekleyeceğiz." dediniz; don oldu, zirai don oldu, "Sakin kaygılanmayın." dediniz ama bir bakıyoruz ki desteklenmesi gereken çiftçinin desteklenmediğini, çay alım fiyatının beklentinin çok altında kaldığını... Yani bir hesap yapılmış, çay üreticilerinin toplamda aylık gelirleri asgari ücrete dahi tekabül etmiyor, asgari ücretin dahi altında.

Bu koşullarda ülkemizdeki bir başka cepheye bakalım; zenginler, büyük zenginler cephesine bakalım, burada neler oluyor? Holdingler vergi vermiyor. Türkiye'nin en büyük 10 sanayi şirketi ya hiç kurumlar vergisi ödememiş ya da ödedikleri, gelirlerinin binde 1'ini geçmemiş. Bunlardan bir örnek Ford Otosan, 595 milyar lira ciro yapmış, bunun sadece 164 milyon TL'ciğini lütfetmiş yani sadece on binde 2'sini vergi olarak vermiş. Aslında Ford'da çalışan işçilerin verdiği oranda yani yüzde 29 oranında vergi verseydi, verdiği verginin bin katını ödemesi gerekiyordu yani 174,3 milyar lira ödemesi gerekiyordu. İşçiden oransal anlamda bin kat daha az vergi ödeyen bir patronlar ülkesinden, holdingler ülkesinden bahsediyoruz.

Bir diğer örnek: Arçelik en büyük 7'nci sanayi kuruluşu, aldığı teşviklerden hiç vergi ödememiş; geçtiğimiz yıl ayrıca gümrük vergisi muafiyeti, KDV muafiyeti, SGK teşviki verilmiş buna. Şimdi, bu koşullarda, 2019'dan beri günümüze hiç vergi vermeyen bir diğer holding Çalık Holding. Biliyorsunuz, son günlerde adını nedense çok fazla duyduk çünkü Çalık Holdingden alacağı olan bir işçi alacağını yani işten atıldıktan sonra alması gereken tazminatlarını, haklarını alamadığı için, hukuki mücadelesi de bir sonuç vermediği için geçtiğimiz günlerde Çalık Holdingin önüne gitti, burada hakkını aramak istedi ve oradaki Çalık Holdingin adamları tarafından dövülerek öldürüldü. Bakın, bu ülkede işçiler haklarını aradıkları için dövülerek öldürülüyor, aynı zamanda bu ülkede işçiler çalışırken katlediliyor. Bugün, biliyorsunuz, Soma katliamının 11'inci yıl dönümü; 301 madenciyi biz on bir yıl önce bugün Soma'da bir işçi katliamında kaybettik. Bu, kaza değildi, kesinlikle bir cinayetti, katliamdı çünkü göz göre göre alınmayan önlemler yüzünden, kendisi çok daha fazla zengin olsun diye işçi için önlem almayan patronlar yüzünden; onları denetlemeyen, raporları yok sayan kurumlar yüzünden ve bu sistemin siyasi sorumluları yüzünden işçiler her gün ölüyorlar; bu ülke emekçiler, işçiler için bir cehenneme dönmüş durumda. Peki, Soma son oldu mu? Maalesef son olmadı. Soma'dan sonra 2014'te Ermenek'te 18 madenci, 2019'da Şırnak'ta 7 işçi, 2022'de Bartın'da 41 işçi, 2024'te Erzincan İliç'te 9 işçi göçük altında kaldı; bunlar sayabildiklerimiz, daha sayamadığımız nice işçi katliamı yaşandı. Biliyorsunuz, bunların maalesef ki en çarpıcı olanlarından biri, 2023 yılında Zonguldak'ta kaçak bir madende çalışırken bir iş cinayeti sonucu hayatını kaybeden, cenazesi ortadan kaldırılmaya çalışılan -yakılarak cenazesi ortadan kaldırılmaya çalışılan- Afgan işçi Vezir Mohammad Nourtani'nin duruşması görüldü, bu katliamın duruşması görüldü ve ödül gibi cezalar verildi sorumlulara; beş yıl, dört yıl, bir yıl gibi cezalar verildi. Gereksiz kararda, Nourtani'nin kasıtlı bir eylemle öldürüldüğüne dair kesin ve inandırıcı bir delilin olmadığı söylendi. Bu ülke, emekçiler için yanarak katledilmeye varan, gerçek anlamda bir cehennem.

Peki, bu koşullarda ne yapmamız gerekiyor, ne yapabiliriz? Bizim çözüm önerilerimiz çok net. Bunlardan en önemlisi ve en başta, şu anda tartışılan Kürt halkının onurlu barış talebidir. Kürt halkının sunduğu onurlu barış olanağına sınırsız sarılmamız gerekiyor. Kaynakların savaşa, gereksiz sınır ötesi operasyonlara değil ülkenin yaşanabilir bir hâle gelmesi için kullanılması gerekiyor. Yirmi üç yıldır iktidarda olan AKP'nin hiçbir sanayi politikası yok, silah sanayisi dışında gözü hiçbir şeyi görmüyor; ihracatta

yüksek teknoloji ürünlerinin payı yerlerde sürünüyor, küresel ticaret savaşlarından medet umuyor, işçinin emeğini dibine kadar sömürmekten medet umuyor ama planlı bir gelişimi ortaya koyan planlı bir sanayi politikası kesinlikle yok. İşte, savaşa aktarılan bu paraların artık halkın kalkınması için planlı bir sanayiye aktarılması gerekiyor. Bu, yandaş müteahhitleri beslemeye benzemez, kendi mahallenizi daha fazla zengin etmeye benzemez. Yani bu ülkenin yaşanabilir bir hâle gelmesi için Kürt halkının onurlu barış talebi mutlaka sahiplenilmeli, aynı zamanda, emekçiler için yaşanabilir bir ücret mutlaka getirilmelidir.

Bakın, temmuz ayına doğru asgari ücretin güncellenmesi meselesiyle karşı karşıya kalacağız. Asgari ücret daha emekçinin eline geçmeden açıklık sınırının altında kaldı ama bu asgari ücretin güncellenmesi konusu şu anda gündemde yok. Asgari ücretin güncellenmesi kesinlikle gündemimize alınmalı; bu, emekçilerin de talepleri. Yanı sıra, dolaylı vergiler azaltılmalı, gelir vergisi dilimleri yükseltilmeli, özellikle dev holdinglerden alınan kurumlar vergisi oranı artırılmalıdır. Su, elektrik, doğal gaz, iletişim ve ulaşım gibi kotalar; bunlar belli kotalar dâhilinde halklar için, emekçiler için ücretsiz hâle getirilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) - Tamamlayacağım Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) - Onurlu bir barış için yürüttüğümüz mücadelemizi, milyonlarca emekçinin insanca yaşayacağı ücret ve tekeller için değil halk için ekonomi talepleriyle birleştirerek sermayenin oyunlarını, iktidarın oyunlarını bozacağız. Hakkımız olanı, bizden çalınanları tek tek geri alacağız; eklemek de istiyoruz, barış da istiyoruz ve hep birlikte mücadele ederek mutlaka kazanacağız.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin en başında söylüyorum: Terörün son bulmasını destekliyoruz, ülkemizde toplumsal barışın sağlanmasını sonuna kadar savunduğumuzu ifade etmek istiyorum ancak geçmişte yapılan hatalardan da ders çıkarmak gerekiyor çünkü yapılan hatalar ülkenin onlarca yılına mal olurken yüzlerce de şehit verdik.

Bakın, değerli arkadaşlar, 2012'nin 28 Aralığında, bir akşam dönemin Başbakanı kalktı, "Biz Öcalan'la, daha doğrusu İmralı'yla görüşüyoruz." dedi ve bir süreç başladı. Ardından bizim partimiz, 4 Ocak günü, 4 Ocak 2013 günü "Size kredi veriyoruz." dedi, "Bizim krediye falan ihtiyacımız yok." denildi ve şartlarımızı sunduk. O gün hangi şartları savunuyorsak bugün de aynı şartları savunmaya devam ediyoruz. Bu sorun Türkiye Büyük Millet Meclisinde çözülmeli, şeffaf olmalı, şehit ve gazi yakınlarının kabul etmediği şartlar asla kabul edilmemeli. Değerli arkadaşlar, ancak maalesef, o günkü bu süreç, 2012 yılı sonunda başlayıp 2015 yılının ortasında sonlandırılan süreç gizli kapılar ardında yapıldı. MHP itiraz etti, hemen suçlandı; MHP'ye AK PARTİ o zaman "Siz kandan besleniyorsunuz." dedi, Cumhuriyet Halk Partisine edilmeyen hakaret kalmadı. Bir masa kuruldu, Dolmabahçe masası arkadaşlar. Bakın, Dolmabahçe masası bu. Bu Dolmabahçe masasında oturanlar -Allah rahmet eylesin- Sırrı Süreyya Önder, İdris Baluken uzunca yıllar cezaevinde çürütölmeye mahkûm edildi. O gün Kandil'de, İmralı'da görüşme yapan HDP'li siyasetçilerin hepsi cezaevine atıldı masa devriline. Masa niye devrildi? Çünkü o zamanki süreç AKP'nin iktidarını sürdürmeye yönelik bir süreçti. Baktılar ki 2013 yılının Mart ayında oylar düşüyor, oylar düşünce masa devrildi. Ne dedi Reis? "Benim olurum yok." Ya, Allah aşkına, bu masada oturan Sayın Efkân Ala, Sayın Yalçın Akdoğan, Sayın Mahir Ünal Recep Tayyip Erdoğan'dan habersiz bir yere gider mi, bir yere gidebilir mi? (CHP sıralarından "Haş!!" sesleri) Dolayısıyla aslında talimatı o verdi ama süreç kendi lehine işlemeyince masayı devirdi arkadaşlar. Ama bedelini sadece AK PARTİ ödemedi; hatırlayın o dönem hendekleri, verilen şehitleri, Şırnak'ı hatırlayın, Cizre'yi hatırlayın. Yüzlerce insan öldürüldü -arkadaşlar, hafızanız, belki unutulmuş olabilir- yüzlerce insan şehit oldu. Değerli arkadaşlar, o nedenle bu sürecin çok samimi bir şekilde yürütülmesi lazım. Bu iş Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında, hiçbir siyasi parti dışlanmadan, tüm siyasi partilerin iş birliğiyle, şeffaf, samimi bir anlayışla -bu sorun- kökten çözülebilir ancak. Bu, bir kişinin özgürlüğü, bir kişinin koltuğu için, bir ittifakın iktidarını sürdürmesi için yapılamaz; eğer böyle bir şey yapılırsa bunun karşısında olacağımızı ifade etmek istiyorum. Toplumun tüm kesimlerini kapsayan ve Türkiye'ye gerçek anlamda barışın geleceği bir sürecin yürütülmesi gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı diyor ki: "İç cepheyi tahkim edeceğiz." "İç cephe" dediğiniz kim Allah aşkına? Yine, diyor ki: "Türkiye'nin kutuplaşmaya değil kucaklaşmaya ihtiyacı var." Çok doğru söylüyor. Değerli arkadaşlar, iç cephe Cumhur İttifakı dışındaki kesimler mi yoksa sadece PKK mı? Bir taraftan "İç cepheyi tahkim edeceğiz." diyorsunuz, diğer taraftan 19 Mart darbesinin planlayıcısı, yürütücüsü oluyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, PKK'yla barış yaparken CHP'ye savaş açtınız; Öcalan'la barışıyorsunuz, İmamoğlu'yla savaşıyorsunuz. Kandil'le barış, Ümit Özdağ'la savaş; PKK'yla barış, Gezi tutsaklarıyla savaş. Bir taraftan Esila'ya, üniversite öğrencilerine savaş açarken diğer taraftan PKK'yla barış yapıyorsunuz. Değerli milletvekilleri, Avrupa'daki KCK yöneticisi Remzi Kartal'la barış görüşmeleri yürütülüyor, her kademesinden haberi var; diğer taraftan, 2015 yılında o çözüm süreci sürerken Ahmet Özer'in Remzi Kartal'la ilgili telefon görüşmesinden dolayı Ahmet Özer'i cezaevine atıyorsunuz. Değerli arkadaşlar, Kandil'e teşekkür edip Öcalan'a şükranlarınızı sunarken Şişli Belediye Başkanı Emrah Şahan'a savaş açıyorsunuz. "Umut hakkı olsun, Öcalan Meclise gelsin konuşsun." diyorsunuz, belediyelerimize HDK'dan terör soruşturması açıyorsunuz. Hatta tek günahı Kürt olmak olan belediye meclisi üyelerimizin hepsini cezaevine atıyorsunuz. Arkadaşlar, bu olmaz, olmaz; bu samimi olmaz, bu doğru olmaz. Bakın arkadaşlar, böyle ne barış olur ne huzur olur. Barış gelecekse memlekete önce adaletin gelmesi lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

Kent uzlaşısı -DEM'in deyimiyle diyorum- HDK soruşturması nedir değerli arkadaşlar? Bakın, bilmiyor olabilirsiniz; güya "Azad Barış" isimli DEM yöneticisine kent uzlaşısı talimatını Kandil vermiş. Ee? Şimdi Kandil'le görüşüyorsunuz, Kandil'e öpücük yolluyorsunuz, ne olacak bu iş? HDK'den cezaevinde olan belediye meclis üyeleri ne olacak, belediye başkanları ne olacak arkadaşlar? Türkiye'nin en önemli düşün insanlarından, yakından çalıştığım Mehmet Ali Çalışkan'ı -elinde kaleminden başka hiçbir silahı yok- "terörist" diye cezaevine yolluyorsunuz, öte yandan, İPA'nın başında bulunan çok önemli bir bürokrat Buğra Gökçe'yi cezalandırıyorsunuz; diğer taraftan PKK militanlarını serbest bırakmayı tartışıyorsunuz. İş adamlarını tehdit ediyorsunuz değerli

arkadaşlar, Türkiye'nin önemli iş adamlarını tutukluyorsunuz. Önemli, sizin de yakından tanıdığınız iş adamlarını tehdit ederek tutukluyorsunuz. İki yüz yıllık mallarına çöküyorsunuz, iki yüz yıllık; ata, dede, baba mallarına çöküyorsunuz. Değerli arkadaşlar, CHP'yle çalışan, CHP belediyelerine iş yapan iş adamlarının listesini çıkarıyorsunuz, tehdit ediyorsunuz, "Ya itirafçı olur şikâyet edersin ya da cezaevine atarım." diyorsunuz. Yapıyor musunuz? Vallahi yapıyorsunuz. Sonra, İstanbul'daki önemli bir iş adamına 3 kez ifade değiştiriyorsunuz. Arkadaşlar, bunun ne hakla ne hukukla ne vicdanla alakası yok, bunun ahlakla da alakası yok; bakın, ahlakla da alakası yok! (CHP sıralarından alkışlar) Arka kapıdan, kötülük ederek, ahlaksızlık ederek, insanları çoluğuyla çocuğuyla tehdit ederek savaşta bile böyle bir kumpas kurulmaz; düşman düşmana yapmaz değerli arkadaşlar.

HDK'den bir torbaya bindirmişler, Pınar Aydınlar; rahmetli Sırrı Süreyya Önder'le beraber 2014'te eş başkan adayı Büyükşehir; bugün bırakıldı. Kardeşim, Emek Partisinin eski Genel Başkanı Ercüment Akdeniz'in suçu ne? HDK'li de değil. HDK'de ne yapılmış? Bir çağrı yapılmış; gitmiş, konuşmuşlar. Ne konuşmuşlar, silah mı konuşmuşlar, ne konuşmuşlar? Barış konuşmuşlar. Değerli arkadaşlar, Emek Partisinin il başkanı cezaevinde yatıyor hâlâ, gazeteciler hâlâ cezaevinde yatıyor. Arkadaşlar, barış olsun, evet; huzur olsun, evet. Ancak barış olacaksa, huzur olacaksa adaletle olur, yargı bağımsızlığıyla olur; adaletin olmadığı yerde ne barış olur ne huzur olur. Değerli arkadaşlar, lütfen, bu süreci siyasi çıkarlarınız için değil, ülkede yaşayan 86 milyon insan için kullanın.

Dün açıklama okundu değerli arkadaşlar; Lozan'la ilgili, cumhuriyetle ilgili... Değerli arkadaşlar -AK PARTİ'lilere söylüyorum- biz biliyoruz ki bir müzakere yürütülüyor, çıkan metinler bu müzakerenin bir tarafı olan AKP'nin de imzası ve onayıyla çıkıyor; örgütün kongresinde çıkan metinde AKP'nin de onayı var, imzası var. Bizim muhabatımız tabii ki AKP'dir, bizim muhabatımız sizsiniz. Şimdi size soruyorum değerli arkadaşlar: Cumhuriyetin kurucu anlaşması olan Lozan'a karşı mısınız, değil misiniz? Bir daha soruyorum: Lozan'a karşı mısınız, değil misiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Çıkın, bu kürsüden ya Grup Başkan Vekiliniz ya da biraz sonra benden sonra konuşacak arkadaşınız cevap versin; Lozan'a karşı mısınız, değil misiniz değerli arkadaşlar?

Şimdi, değerli arkadaşlar, gelelim 19 Mart darbe sürecine. Bu süreçte tüm darbenin dinamikleri işletilmiştir. Esenyurt Belediyemize HDK soruşturması kapsamında kayyum atanmasıyla başlayan süreç Beşiktaş, Beykoz, Şişli, Beylikdüzü Belediye Başkanlarının tutuklanmasıyla devam etmektedir. İstanbul'da 3 kez sizi eze eze yenen İstanbul'un Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu cezaevine atılmıştır değerli arkadaşlar. Ekrem İmamoğlu'nun suçu var mı? Var. Ben buradan itiraf ediyorum arkadaşlar Ekrem İmamoğlu'nun suçunu: Ekrem İmamoğlu tüm anketlerde AKP'nin hangi adayı olursa olsun yeniyor; tek suçu anketlerde önde çıkmak, başka bir suçu yok, Ekrem İmamoğlu'nun başka bir suçu da yok, günahı da yok, ahlaksızlığı da yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, bu açık bir darbedir. Darbenin iş birliği geçtiğimiz günlerde Twitter yasağıyla ortaya çıktı ki okyanus ötesiyle yapılmıştır. Hiçbir darbeye olmadığı kadar ahlaksızlık, kirli bir süreç yürütülmüştür, hiçbir darbeye olmadığı kadar. Bakın, değerli arkadaşlar, 15 Temmuz darbe girişimi yaşandı, Meclis bombalandı, darbeciler insanları katlettiler ama hiç kimse kimsenin namusuna laf söylemedi değerli arkadaşlar, hiç kimse kimsenin namusuna hayasızca iftira etmedi. Bu darbe sürecinin bir siyasi ayağı var, siyasi ayağı kim değerli arkadaşlar? Bingo, bildiniz; AK PARTİ, siyasi ayağı burası. Mali ayağı da var arkadaşlar, bir de medya ayağı var. Bakın, Sayın Grup Başkan Vekilimiz Sayın Gökhan Günaydın çok iyi hatırlar, 2009-2010'da başlayan bir süreç vardı, hatırlar mısınız bilmiyorum; Balyoz, Ergenekon. Bu kürsüye geliyorduk "Bu, siyasi davadır." diyorduk, AK PARTİ'nin sözcüleri "Hayır, bu darbe değil." diyordu. O gün de medya düzeni vardı, ayrı bir medya düzeni. Bakın, değerli arkadaşlar, o günlerde önceden manşetler atılıyordu. Ne deniyordu? "Fatih Camii bombalanacak." Ne deniyordu? "Darbe için cunta kurdular." Bakın, burası Türk Silahlı Kuvvetlerinin komuta kademesi. Sonra ne oluyordu? Birkaç ay sonra operasyonlar oluyordu. Ya, insanın aklı almıyordu, öyle bir medya düzeni hâkimdi ki Türkiye'de, akşam televizyon izliyorsun, koca koca adamlar, koca koca profesörler Fatih Camii'nin bombalanacağını, Yunanistan'a savaş açılacağını falan söylüyorlardı ve maalesef, üzülerek söylüyorum, bir kısmı inanmıştı. Arkadaşlar, şimdi Zaman'ın yerini, Taraf'ın yerini kim aldı, biliyor musunuz? İsimleri değişti, Zaman ve Taraf'ın yerini kim aldı? Sabah aldı, Yeni Şafak aldı. Değerli arkadaşlar, 25 Şubat 2025'te ne demiş Sabah? "ÖSYM'den habersiz üniversite kıyağı." Ardından ne oldu 18 Martta? Darbe yaptınız. Hepinizin vicdanına havale ediyorum, hepinizin. Ya, arkadaşlar, öyle bir yol açıyorsunuz ki. Sabah manşetinden "Haddini bil Ekrem, yoksa bildirirler." Ekrem haddini bildi mi? Bilmedi. Ekrem İmamoğlu bu yaptığınız kötülüklerin, ahlaksızlıkların şantajın, pisliklerin karşısında eğilir mi ya? (CHP sıralarından alkışlar) Ekrem İmamoğlu Cumhuriyet Halk Partisinin üyesi. Ekrem İmamoğlu'nun üyesi olduğu partinin Genel Başkanı idamla yargılanmış, idamla ilgili fetva düzenlemişler, korkar mı Ekrem İmamoğlu? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın "Ekrem İmamoğlu'nun diploması hukuksuz." dediniz. Ya, adamın suçu, günahı ne? Üniversite öğrencisi, İstanbul Üniversitesi bir ilana çıkıyor, o ilana başvuruyor, Üniversite kabul ediyor. İstanbul Üniversitesinin Dekanlığı diploması iptal edemiyor. Kim ediyor? İstanbul Üniversitesi. Yetkisi var mı? Yok. Peki, ben size bir şey söyleyeyim, yol açtınız -ben kimsenin çoluğuyla çocuğuyla uğraşmam- Sayın Hulusi Akar'ın kızı ne mezunu? Biyoloji mezunu. Biyolojiden giriyor nereden çıkıyor? Tıptan çıkıyor, tıp fakültesi. Arkadaşlar, bu yol açılır mı ya, bu yol açılır mı! Bakın, açık bir kumpas var değerli arkadaşlar. Bakın, medya ayağını gösterdim ben size.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Makedonya'daki üniversitelere bakacağız.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, dün, sizin ittifak kurduğunuz o günkü ortaklarınızın silahla yapmadığını medya iş birliğiyle yaptı, medya iş birliğiyle. Bakın, medyayı bir silah gibi kullandı. Ne yapıldı? Türk Silahlı Kuvvetlerine operasyon yapılarak Türk Silahlı Kuvvetleri âdeta çokertildi. Düşmanın düşmana yapmadığını, Yunanistan'ın Türkiye'ye savaşta yapmadığını medya eliyle bir ittifakla yaptınız değerli arkadaşlar. Aynı şey devam ediyor, bakın, her şey aynı; o günün muhabiri kimdi, bavalı kimdi? Hatırlayın, ismi değişti. Şimdi kim? Küçük'ü var, ROK'u var, bilmem kimi var. Aynı kadro arkadaşlar, aynı kadro devam ediyor. Darbeye, kumpasta değişmeyen birkaç şey var. Değerli arkadaşlar, biri ne? Siyaset aynı, bakın, aynı siyaset var. O Balyoz ile Ergenekon'daki siyasetle bugünkü siyasetin hiçbir farkı yok; aynı kumpas, aynı şantaj, aynı işler. Peki, değerli arkadaşlar, uygulamada bir şey daha değişmiyor. Ne o? Gizli tanık, gizli tanık. Bakın arkadaşlar, bir ülkenin genelkurmay başkanını terör örgütü lideri olarak yargıladınız, ağırlaştırılmış müebbet hapis verdiniz. Ağırlaştırılmış müebbet hapis ne demek biliyor musun? İdam verdiniz, idam. Neye dayanarak verdiniz? Bir PKK hükümlüsü gizli tanığın ifadesiyle İlker Başbuğ'u terör örgütü yöneticisi

yaptınız. Kaldı mı? Hayır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ana kademesi; Jandarma Komutanı, Deniz Kuvvetleri Komutanı, Kara Kuvvetleri Komutanı, Hava Kuvvetleri Komutanı, hepsi Silivri'de yatıyordu, bugün Ekrem İmamoğlu ve arkadaşlarının yattığı gibi. Yani Türk Silahlı Kuvvetlerini mahkeme kararıyla terör örgütü olarak ilan ettiniz değerli arkadaşlar. Gizli tanıkların ismi farklı, şimdi de "meşe" "ladin" "çınar" yani arkadaşlar, dediler ki: "Turp çıkacak, birbirinizin yüzüne bakamayacaksınız." Kaç gün geçti? Elli küsuru aşkın gün geçti arkadaşlar, hiç utanacağımız bir şey yok, hiç utanacağımız bir şey yok. Allah'a şükürler olsun, ne Ekrem İmamoğlu'nun ne arkadaşlarının dosyasından hiçbir şey çıkmadı; bir tane "tape" yok, bir tane görüntü yok, bir tane belge yok. Ne var? İftira var. Neydi? Gizli tanık vardı. Bir de ne var arkadaşlar, ne yarattınız? İftira, iftiracı tanıklar, iftiracı. Kiminle? Kimini zorlayarak, kimine "İş vereceğim." diyerek, kimine vaatlerde bulunarak, kimini çocuğuyla tehdit ederek iftiracı tanık yarattınız.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu ülkede yaşayan hiç kimsenin can, mal ve namus güvenliği yoktur. Mala çöktünüz arkadaşlar, kimin mal güvenliği var; hanginizin var, hangimizin var? Yarın hangimize çökmeyebilirler? "Çökmezler." diyebilir misiniz? Adamın iki yüz yıllık tapusuna çöktünüz; değerli arkadaşlar, diplomasına çöktünüz. Bakın, namus güvenliğimiz yok. Yarın birinizin nikâh cüzdanı iptal, "Kabul etmiyorum." diyebilir. Daha aşırı bir şey söylüyorum, daha aşırı; bakın arkadaşlar, yakında bu Ekrem İmamoğlu var ya, Ekrem İmamoğlu'nun doğum belgesini iptal edebilirsiniz; "Doğmadı." dersiniz, "Hiç yaşamadı." dersiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, yarının iktidarlarına yeni yollar açtığının farkında mısınız, size soruyorum. Bakın, biraz sizi vicdana davet ediyorum. Arkadaşlar, bu kötülüğü sadece Ekrem İmamoğlu'na yapmadınız, kendinize yaptınız. Hukuk hiç kimse için güvenilir değil, artık sizin için de hukuk güvenilir değil. Yarın bir savcı çıksa Hulusi Akar'ın kızının diplomasını iptal etse ne diyeceksiniz? Ya da yarın bir AK PARTİ'li namuslu bir iş adamının malına çökseler ne diyeceksiniz arkadaşlar, ne diyeceksiniz?

Değerli arkadaşlar, hukuku öngörülemez hâle getirdiniz. Ben yarın için sizin için de öngörülemez hâlde bir hukuk düzeni oluşturduğunuzu söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, Türkiye'de bir ikili hukuk sistemi oluşturduunuz. Bir düşman hukuku var bir de sizin için geçerli olan hukuk var. Ne dediniz Ekrem İmamoğlu'yla ilgili? Dediniz ki "Suç örgütü kurdu." Kanıtlara bakıyorsunuz, soyut kanıtlar, tamamen soyut kanıtlar. Bakın, "İBB'de 560 milyar yolsuzluk yapıldı." dediniz, İBB'nin altı yıllık toplam bütçesi 497 milyar. Yalan söyleyin de biraz ölçülü söyleyin. Ne dediniz? "Ekrem İmamoğlu -'drone' uçurdunuz, 'drone'- büyük bir villada yaşıyor." Villa kimin çıktı biliyor musunuz arkadaşlar? İBB'nin çıktı, İBB'nin. Dediniz ki "Pandemide 1.388 hayali konser yapıldı." Sadece 3 konser yapılmış; 5.535 sanatçıya Ankara Belediyesinin, Mersin Belediyesinin, Adana Belediyesinin yapmış olduğu yardımı yapmışız. "Reform Enstitüsü Başkanı Mehmet Ali Çalışkan Azad Barış'la görüştü." dediniz, kent uzlaşısı suç sayıldı; siz Öcalan'la görüştünüz. Ekrem Bey'in Özel Kalem Müdürüne "İkinci el arabasını aldığınız kişi 2022'de niye yurt dışına çıktı?" dediniz, kadıncağız arabayı 2023'te almış.

Değerli arkadaşlar, bunlar soyut, bakın, soyut. Bakın, size somut deliller... Eğer bundan tutuklama oluyorsa, bu anlattıklarımın idam edilmesi lazım, idam. Hatırlarsınız herhâlde, Rıza Sarraf olayını, Bakanları; elbise kılıflarındaki paraları, ayakkabı kutusundaki paraları hatırlarsınız. Daha hiç uzağa gitmeyin; daha geçen dönem sizinle aynı sıralarda oturan bir milletvekilinin boşanma davasında kocasından 2,5 milyon dolar aldığını; 4,5 milyon dolarlık yata bindiğini, bakır madenleri olduğunu söylesem ne yaparsınız? Bakın, Ekrem İmamoğlu'nun mal varlığının tamamı beyanında var, mal varlığında artış yok. Arkadaş, bakın, eğer bunlardan dolayı Ekrem İmamoğlu'nu altmış gündür cezaevinde tutuyorsanız sizinkilerin idam edilmesi lazım, idam edilmesi lazım. (CHP sıralarından alkışlar) Ya, bakın, 700 milyon dolar verdiğiniz Demirören, değerli arkadaşlar, milyon dolarlık anlaşmayla -SPK diye bir şey duydunuz mu, SPK- bakın, Türkiye'nin en güvenli kurumu SPK'yi kendi yandaşlarına peşkeş çektiniz.

Değerli arkadaşlar, bir başka konu: Bakın, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, arkadaşlar; Ekrem İmamoğlu ve arkadaşları cezaevinde, bazen denk geliyor, TRT'yi izliyorlar. Arkadaşlar, bu Ekrem İmamoğlu hakkında iddianame var mı? Yok. Bakın, arkadaşlar, bu ne? Bu kim biliyor musunuz? Burada ne yazıyor? "TRT Haber" yazıyor. Bakın, arkadaşlar, çıkar amaçlı suç örgütü, piyon kişiler, ne bileyim, ihaleye fesat karıştırma, onlarca iddiayı TRT Haber sabah akşam gündeme getiriyor. Kim, neredeyken? Adam cezaevinde. İddianame yok, hakkında iddianame yok, bir ceza yok değerli arkadaşlar. Ya, buradan açıkça söyleyeyim: Bunu yapanlarda ahlak var mı, namus var mı, şeref var mı? Ar var mı bunlarda? Bunlarda ne namus var, ne şeref var, ne ırz var! (CHP sıralarından alkışlar) Bunlarda haysiyet yok, haysiyet yok bunu yapanlarda! Suç varsa kardeşim, gelir yargılanır, cezasını alır. Buradan söylüyorum, hodri meydan; yüreğiniz yetiyorsa, o TRT'yi yönetenlerde ar, namus, şeref, haysiyet varsa çıksınlar bu duruşmaları canlı yayınlasınlar! Hodri meydan! (CHP sıralarından alkışlar) Hanya'yı Konya'yı görsünler! Kim hırsız, kim doğru, kim dürüst herkes görsün değerli arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bakın, yüreğimiz yanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Sayın Başkanım, bu, yarın herkesin başına gelebilir. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına, 3 kez seçim kazanmış Belediye Başkanına, dünyanın gözü önünde yaşayan Belediye Başkanına, akşama kadar arkasında yüz tane kamera olan Belediye Başkanına bu ahlaksızlık, bu namussuzluk yapılıyorsa herkese yapılabilir; kimse koruma altında değil bugünden sonra.

Teşekkür ederim Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına ilk söz Karabük Milletvekili Cevdet Akay'a ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Son bir aydır sürekli torba yasayı konuşuyoruz, görüşüyoruz; Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşüyoruz, arkasından Genel Kurulda görüşüyoruz tam bitmeden. 283 tane, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenen madde var. Bugün görüşeceğimiz, Plan ve Bütçe Komisyonunda da bugün görüştüğümüz ve haftaya buraya gelecek olan maddelerle beraber 80 maddesini görüşmüş olacağız. Şimdi, bir: Anayasa'ya aykırılık yönünden önergeler veriyoruz, bu teklifte de Anayasa'ya aykırılık var; 7'nci madde Anayasa'nın 128'inci maddesine ve 7'nci maddesine aykırı, bu şekliyle geçerse yine Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilecek bir husus. Tali komisyonlarda görüşmeler olmuyor, onların görüşleri alınmıyor

uzmanlık alanlarıyla ilgili. Yine böyle bir maddeyle beraberiz, kanun teklifiyle beraberiz. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu delik deşik edildi, inanın. Yani baktığımız zaman, bir sürü maddesinin değiştiğini görüyoruz. Torba teklife göre, Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmalarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle belirtilen hususlarla ilgili olarak burada düzenlemeler yapılıyor fakat 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na uyulmadan yani onların işe alımıyla ilgili, sınavlarıyla ilgili, yükselme dereceleriyle ilgili, ilerlemeyle ilgili -aklınıza ne gelirse- personel istihdamının önü açılıyor. Burada, hiçbir şekliyle liyakat kurallarına uyulmadan, gerekirse hak edenin ilgili yerlere yerleştirilmesinin önüne de geçilerek personel istihdamı devam ediyor. Bu uygulama hatalı bir uygulama, yabancı bir uygulama. Aynı zamanda, özel bilgi ve uzmanlık isteyen alanlarla alakalı da hem yerlilerin hem yabancıların istihdamının önü açılıyor. Şimdi, bir sürü işsiz var bu memlekette. Atıl işsizlik oranı yüzde 28,8'e çıktı, gerçek işsizlik rakamı bu. Şimdi, yabancı istihdam ediyorsunuz; zaten sığınmacı, göçmen sorunu ülkemiz için çok büyük bir problem, 105 milyar doların üzerinde bir ekonomik maliyeti oldu. Şimdi, vatandaşlarımız iş ararken özel bilgi ve uzmanlık ne gerektirir? Ülkemizde yetişen, kıymetli üniversitelerden mezun olan insanların istihdam edilmeyip yabancıların istihdam edileceği ne olabilir? Bir kere bunun açıklanması gerekiyor. Bunu sorduk Plan ve Bütçe Komisyonunda, açıklanmadı. Ve bununla da bağlantılı kalınmıyor, bu istihdam edilen kişiler sözleşmeli personel olarak istihdam ediliyor, 657 sayılı Kanun'a uyulmadan istihdam ediliyor ve sözleşmeli personel istihdamıyla ilgili ücretlerin de 5 katına kadar ücret tahsisı yapılabilecek. Yani bir kişi bir işi 1 liraya yaparken aynı işi aynı özelliklere sahip kişi 5 katına yapacak; zaten kaynaklar savurganca harcanıyor ve bu israfın önlenmesiyle ilgili 5 kat ücret Cumhurbaşkanı tarafından veya onun görevlendirdiği kişiler tarafından, kurumlar tarafından yapılabilecek. Bu, hatalı bir uygulama.

Yine, kurumların keyfiyetine bırakılan bir husus var: Üniversite mezuniyeti veya öğrenim durumu gereksinmeden, yabancı dil bilgisi istenmeden veya başka herhangi bir konuda yönetmelikle düzenleyip yine 657 sayılı Kanun'un dışına çıkıp keyfi atamalar söz konusu olacak.

Şimdi, bu kanunda en önemli hususlardan biri de -tabii, herkes bahsetti az önce- TRT'yle ilgili hususlar. TRT'nin kamu yararına yayın yapması lazım biliyorsunuz, 2954 sayılı TRT Kanunu'nun yayın esaslarını düzenleyen 5'inci madde var, bunlar kamu yayıncılığının gereği olarak olması gerekenler: "Ülkenin kurucu değerlerine sahip çıkmak; haberlerin toplanması, seçilmesi ve yayınlanmasında tarafsızlık, doğruluk ilkelerine bağlı kalmak; kamuoyunun sağlıklı ve serbestçe oluşabilmesi için kamuoyunu ilgilendirecek konularda yeterli yayın yapmak; tek yönlü, taraf tutan yayın yapmamak ve bir siyasi partinin, grubun, çıkar çevresinin inanç veya düşüncesinin menfaatlerine alet olmamak." Şimdi, böyle mi yayın yapıyor TRT? Maalesef böyle yayın yapmıyor, kamunun vicdanını sızlattıyor. TRT'nin yayıncılığını görüyoruz, belki iktidar baskısıyla bunu yapıyor olabilirler ama mutlaka tarafsız yayın yapmaları gerekir. İktidar partilerine yayınlarında geniş yer verirken Cumhuriyet Halk Partisi dâhil muhalefet partilerine çok çok az yer verdiklerini hep beraber görüyoruz. Bu da önümüzdeki seçimlerde veya girdiğimiz seçimlerde kamuoyunu oluşturma açısından daha başarısız kılınmasını sağlıyor, haksız rekabet oluşturuyor; bu uygulamadan mutlaka vazgeçilmesi lazım.

Bütçesel olarak baktığımız zaman da TRT'nin son yıllarda çok ciddi gelirler elde ettiğini görüyoruz. Yirmi yılda TRT'ye ödenen vergiler, bakın, 2024 ile 2023 yılı arasında bandrol ücretleri -görüyorsunuz burada- 43 milyar 866 milyon; yine, bunun dolar cinsinden değeri 6 milyar 60 milyon. Yine, elektrikte TRT payı vardı, 2022'nin Ocak ayında kalktı; buradan da ciddi gelir elde edilmiş, 12 milyar 84 milyon. Bu ikisinin toplamı 56 milyara yakın ediyor. Yine, dolar olarak da baktığımız zaman 10,8 milyar dolarlık bir gelirden bahsediyoruz TRT'nin gelirinden fakat bu gelirlerin harcanmasıyla ilgili şeffaflık maalesef yok, şeffaf hareket edilmiyor. Şimdi, yirmi yılda aşağı yukarı 10,8 milyarlık bir gelirden bahsediyoruz, bunun bugünkü kurdan parasal değeri 356 milyar yapıyor; devasa bir tutar.

Reklam gelirleri açısından baktığımız zaman, TRT'nin esasında ana faaliyet gelirinin reklam gelirleri olması lazım; öyle olmamış. Bandrol ücretleri mal ve hizmet fiyatlarının içerisinde gizlenmiş ve dolaylı vergi, biliyorsunuz. Bunlar hem fiyatların artmasına sebep teşkil ediyor hem enflasyonu körüklüyor; bir taraftan da TRT gelir fazlası veriyor, kâr elde ediyor ve bu elde ettiği gelir fazlasını da bankalarda mevduat olarak değerlendiriyor, devlet tahvili alıyor, hazine bonusu alıyor; bankalarda değerlendirilen tam 10,8 milyarlık böyle bir mevduattan, devlet tahvili ve hazine bonusu gelirinden bahsediyoruz.

Ya, biz bütçenin açık verdiğinden bahsediyoruz değil mi değerli vekiller? Bütçe bu yıl 1 trilyon 931 milyar açık verecek. Baktığımız zaman da aşağı yukarı mart sonu rakamını biliyoruz, 710 milyar ama nakit açığı da nisan sonu itibarıyla 1 trilyon 85 milyar; faiz gideri 685 milyar, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 107 artmış, dolar olarak 18,6 milyar dolara çıkmış; çok ciddi artış söz konusu ama bir taraftan da bu kamu kurumlarının gelirleri, böyle, öğrencinin cep telefonundan, kullandığı tablettan. "Vergi benzeri gelirler" diyoruz buna, dolaylı vergiyi alıyor, mal ve hizmet fiyatlarının artmasına sebep teşkil ediyor ama maalesef bu atıl gelirleri de bir taraftan bankalarda değerlendiriyor ve bu haksız uygulamaya da devam ediyor. Şimdi, buradan bir öneride bulunacağım bu konuyla ilgili. 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi var, bunun 546'ncı maddesi sermaye ve yedek akçelerle ilgili, kâr dağıtımıyla ilgili bir madde. Bu maddede değişiklik yaparak her kamu kurum ve kuruluşunun atıl paralarının bütçe açığının da giderilmesiyle ilgili bütçeye gelir kaydedilmesiyle ilgili bir düzenleme yapılması mutlaka faydalı olacaktır, yararlı olacaktır. Finansal durumuyla ilgili baktığımız zaman da 700 sayfalık bir faaliyet raporu var, bunun 3,5 sayfasını finansmana ayırmış. Dış yapımlar nedir? Reklam gelirleri nedir? "Geçmiş yıla göre şu kadar artmış." diyor ama o zaman neymiş belli değil. Bu konular açıklığa kavuşturulması gereken konular.

Bir taraftan da bakın, şöyle bir "tweet" paylaşılmıştı Murat Söylemez denen kişi tarafından; bu, TRT'de yayın yapan bir muhabir. TRT ve Dezenformasyonla Mücadele Merkezi bunu yalanladılar yani "Böyle bir kişi bizde istihdam edilmiyor." dediler fakat öyle mi? Öyle değil, öyle değil.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Yalan mı konuşmuşlar?

CEVDET AKAY (Devamla) - İşte, burada, bakıyoruz; bakın, burada ne yazıyor? Murat Söylemez, TRT Haber.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) - Kaşeli muhabir diye söylediler; kaşeli, kaşeli.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Dezenformasyonu önleme başkanlığı dezenformasyon mu yapmış?

CEVDET AKAY (Devamla) - Evet, evet, yazıyor ve ülkenin muhtelif bölgelerinde de yayın yapmış, çeşitli illerde yayın yapmış. (CHP sıralarından alkışlar) Yine aynı şahsın, burada, masasında görüyorsunuz, TRT Haber'le ilgili yayınları var. Şimdi, bu

şahısla ilgili ne yapıldı? Bu şahıs tehditte bulunuyor yani zımni olarak çok ciddi tehditte bulundu. TRT yetkilileri ifade ettiler, açıkladılar, "Bizde çalışmıyor." dediler, kenara sıyrıldılar ama Adalet Bakanlığı ne yaptı bu konuyla ilgili? Bu konunun da takibi önemli çünkü hukuk kurallarıyla ilgili haksız yere, hukuksuz yere bir sürü uygulama yapılırken belediye başkanlarımız, gazeteciler, siyasetçiler içeride, tutuksuz yargılanması gerektiği hâlde tutuklu bir şekilde içeride hayatlarını devam ettirmeye çalışırken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz, tamamlayınız.

CEVDET AKAY (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Bu hatalı uygulamalardan vazgeçilmesi, hukukun adil bir şekilde uygulanması gerekiyor; bunu da buradan ifade edelim.

Yine, TRT'nin alımlarıyla ilgili sıkıntılar var. Yurt içinde, yurt dışında şirket kurabiliyor, Kamu İhale Kanunu'na tabi değil, sözleşmelere tabi değil, keyfi alımlar yapıyor. Aynı zamanda, kurduğu bu şirketlerde de yöneticilerini istihdam ediyor. "2 maaşla ilgili sınırlama var." deniyor, bu bir aldatmaca. Yurt dışındaki şirkette... Kurdunuz, yurt dışı hukuk kurallarına göre kuruyorsunuz, oradaki ücretini buradan biz nasıl bileceğiz, nasıl anlayacağız? Aynı zamanda, yüzde 50'nin altında hissesi olduğu zaman bu sınırlamaya tabi değil, 3-4-5 yerden maaş alabilirler; bu konuların açıklığa kavuşturulması ve israfın önlenmesi gerekiyor. Bu vesileyle tekrar hatırlatıyoruz: Bütün kamu kurum ve kuruluşlarının, bakanlıkların tasarruf genelgelerine uyması, israfı önlemesi ve israftan kaçınması gerekiyor; TRT'nin de bütün kurumların da buna uyması gerekiyor.

Teşekkür ediyor, sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'e ait.

Buyurun Sayın Canbey. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; hazırlayıp Gazi Meclise sunduğumuz Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bu kanun teklifimizin ülkemiz ve aziz milletimiz adına şimdiden hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 21 Ocak 2017 tarihinde milletimizin iradesiyle hayata geçirilen ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la birlikte, daha etkin ve daha hızlı karar alma mekanizmalarını bünyesinde barındıran Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte büyük bir değişim yaşanmıştır. Bu köklü sistem değişikliği sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisimiz, Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla Bakanlar Kuruluna 7142 sayılı Kanun'la çeşitli kanun ve kanun hükmündeki kararnamelerde gerekli uyum düzenlemelerini yapma yetkisini vermiştir. Bu kapsamda, artık Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde hukuki karşılığı kalmayan "başbakanlık" "bakanlar kurulu" "kanun tasarısı" "tüzük" gibi kavramlar mevzuatımızdan çıkarılmış ve ayrıca, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenmesi öngörülen konular kanun ve kanun hükmünde kararname metinlerinden çıkarılmıştır. Bu iptal kararıyla birlikte, sistem değişikliğine uyum sürecinde yapılan bazı düzenlemelerin hukuki temeli ortadan kalkmış ve ortaya çıkan bu hukuki boşluğun giderilmesi amacıyla iptal kararlarının Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren bir yıl içinde kanun yoluyla düzenleme yapılması gerekliliği söz konusu olmuştur.

Kanun teklifimizle amacımız, hem Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararlarının gereğini yerine getirmek hem de uygulamada doğabilecek tereddütleri bertaraf ederek sistemin işlerliğini güçlendirmektir. Teklif maddeleri, kariyer meslek alımlarında 35 yaş sınırının aranmasından -2247 sayılı- uyuşmazlık mahkemesinin kuruluş ve işleyişi hususuna, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu üyelerinin atanma şartlarından Kamu İhale Kurulu üyelerinin geçmişte veya hâlen herhangi bir siyasi partiyle ilişkilerinin bulunmaması gibi önemli maddeleri de içerisinde barındırmaktadır. Yine, Millî Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Başkanlığıyla ilgili düzenlemeler kanunda yer almaktadır. Toplam 17 maddeden oluşan kanunda, çalışma il müdürlerinin görevden alınmaları ve görevleri bittikten sonra nasıl ve hangi pozisyonda çalışacakları konusu da düzenlenmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş teşkilatına ait görevlerin veya kadro pozisyonlarının diğer kurum veya birimlere devir işlemleri, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmaları ile yeni atandıkları kadro veya pozisyonlardaki mali ve özlük hakları da düzenlenmektedir.

Bu teklif, yine, milletimizin sesi, devletimizin hafızası ve Türkiye'nin evrensel hakikat yürüyüşünün en güçlü taşıyıcılarından biri olan TRT'nin de mali ve sosyal haklarını, personel ihdasını ve faaliyet alanlarını da kapsayan düzenlemelerin bulunduğu bir kanun teklifidir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin Türkiye Yüzyılı vizyonu ile taçlandırılması, uluslararası zeminde sesimizin daha gür çıkmasıyla ilişkilidir. Bu nedenle, son dönemlerde haksız ithamlara maruz kalan, 7 kıtada 41 dil ve lehçeyle yayın yapan TRT'nin çalışmaları hakkında da konuşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, TRT yarım asrı aşan yayıncılık birikimiyle yalnızca haber iletmekle kalmayan, hakikatin yanında duran, değer üreten ve millet ile devlet arasındaki güçlü iletişim köprüsünü inşa eden öncü bir kurumumuzdur. Bugün TRT, farklı kültürler ve coğrafyalara seslenen yalnızca bir medya kuruluşu değil, aynı zamanda Türkiye'nin küresel adalet arayışının ve iletişimdeki egemenlik vizyonunun da temsilcisidir. Bu vizyon yalnızca içerikle değil, bakış açısıyla, değerleriyle, duruşuyla ve hakikati esas alan haberciliğiyle de kendini göstermektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda ülkemizin güçlü sesi olarak çalışmalarını başarıyla sürdüren TRT, bu ulusal misyonun küresel ölçekte daha da güçlü bir şekilde yankı bulmasına da katkı sağlamaktadır. TRT, Türkiye İletişim Modeli çerçevesinde yerli ve millî bir duruşla hakikati merkeze koyarak küresel medya düzenine alternatif bir ses olma görevini yerine getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, TRT'nin 1 Mayıs 1964 tarihinde başlayan yolculuğu bugün 17 televizyon, 17 radyo kanalı, 9 uluslararası dijital platformu, onlarca dijital uygulama, sinema filmleri, ulusal ve uluslararası düzeyde stratejik zirve ve etkinlik, TRT Akademi ve sayısız markasıyla devam etmektedir. Türkiye'nin kamu yayıncısı ve dünyanın en saygın kuruluşlarından biri olmayı başaran TRT, ülkemizi uluslararası yayıncılık alanında da hakkıyla temsil etmektedir. TRT Çocuk kanalı "Yüzde 100 çocuk" diyerek yayınlarını reklamsız sürdürürken çocuklarımızın berrak zihninde taze filizler yeşermesine vesile olmaktadır. Tüm kesimlerin güvenle çocuklarını ekran başına geçirmesine neden olan TRT, belgesel yapımların da Türkiye'deki en önemli üreticilerinden biridir. Müzik denince akla gelen ilk kanal olan TRT Müzik'le Türkiye'nin ve dünyanın müziğini ekranlara taşıyan TRT; film kuşakları, konserleri ve diğer tüm içerikleriyle izleyicisinin takdirini kazanan TRT 2'yle kültür, sanat yayıncılığına da yön vermektedir.

TRT'nin son dönemde büyük bir ivme kazanan spor yayıncılığı alanındaki başarılarına da ayrıca vurgu yapmak isterim. Özellikle şifresiz yayınlanan ulusal ve uluslararası spor müsabakaları vatandaşlarımızın spora olan ilgisini artırdığı gibi aynı zamanda genç nesillerin spora yönlendirilmesine de katkı sağlamaktadır. Dünyanın en büyük futbol organizasyonlarından biri olan Euro 2024'ün Türkiye'deki yayıncı kuruluşu olan TRT, bir ay boyunca oynanan 51 maçı ekranlara, radyolara başarıyla taşıdığı gibi tarihinde bir ilk olarak UEFA Şampiyonlar Ligi, UEFA Avrupa Ligi, UEFA Konferans Ligi ve UEFA Süper Kupa maçlarının Türkiye'deki yayınlarını üç yıl süresince üstlenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TRT'nin televizyon ve radyo yayıncılığı dışında önemli bir misyonu da ortak yapımlar aracılığıyla hem Türk hem de dünya sinemasına sunduğu katkılardır. TRT, destekleri vasıtasıyla pek çok eserin ortaya çıkmasına katkı sağlarken bu yapımların uluslararası arenadaki başarılarıyla sinema dünyasındaki marka değerini de artırmaktadır. Özellikle milletimizin kaynaşması, birlik ve beraberliğimizin güçlenmesi noktasında önemli hizmetlere de imza atılmıştır. Bu yönde hizmet veren önemli kanallarımızdan biri de hiç kuşkusuz Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde yayın hayatına kazandırılan, anlamını ve önemini bugün daha iyi anladığımız TRT Kurdî'dir. TRT Kurdî, çeşitli lehçelerle zengin kültürümüzden de beslenerek yayın yapmaktadır. Bu kanal, terörsüz Türkiye yolunda çok önemli işler başarırken toplumsal kardeşliğimizin gönül köprülerini de inşa etmiştir, bu durum çok kıymetlidir. Emeği geçen herkese huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, özellikle şuraya dikkatinizi çekmek istiyorum: TRT, son yıllarda uluslararası yayıncılık alanında çok büyük bir ivme yakalamıştır. Kuruluşunun 61'inci yılını geride bırakırken yalnızca Türkiye'nin değil dünyanın dört bir yanında yok sayılan ve görmezden gelinen coğrafyaların sesi olmayı başarmıştır. TRT World ve TRT Arabi uluslararası televizyon kanallarının yanı sıra, yine farklı dillerde yayın yapan uluslararası dijital platformları TRT Almanca, TRT Rusça, TRT Fransızca, TRT Balkan, TRT Afrika, TRT İspanyolca ve TRT Farsça'yla Türkiye sınırlarının ötesine uzanmakta, tek merkezli küresel medyanın göstermediğini göstermekte, duyurmadığını da duyurmaktadır.

Bunların yanı sıra, TRT Avaz ve TRT Türk'le hem yurt dışındaki vatandaşlarımızla hem de soydaş ve kardeş topluluklarımızla kültürel bağlarımızı güçlendirmektedir. Dünyanın neresinde olduğu fark etmeksizin vatandaşlarımıza büyük bir ailenin parçası olduklarını hatırlatan TRT, hakikatin sesi olarak ülkemizin ve dünyanın dört bir yanına ulaşıyor, ses bayrağımız olan Türkçemizin 17 radyo kanalıyla sancaktarlığını yapıyor.

Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin kıymetli vekilleri; Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı TRT World dünyada vicdanın sesi olan bir habercilik anlayışıyla yayınlarına devam ederken uluslararası değerlendirme kuruluşlarının da ödülleri kazanmaktadır. Her alanda hem ülkemiz hem de dünya genelinde insanlar için faydalı işler ortaya koymaya, yok sayılanların sesi olmaya, haksız yere sesi kısılmaya çalışanların da haklı olduğunu göstermeye çalışan TRT Haber altı yılı aşkın bir süredir ülkemizin en çok izlenen haber kanalı olmayı başarmıştır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Atanamayan öğretmenler bin defa eylem yaptı, bir defa TRT'de çıktı mı, bir defa haber oldu mu? Bir de haksızlığa uğrayanların sesiymiş!

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Malumunuz, gerek ülkemizde gerekse de dünyada algının olguların yerine geçmeye başladığı ve hakikatin önemsizleştiği bir süreçte halka algıları değil, her şeyin gerçeğini anlattıkları için TRT'ye ve TRT Haber'e buradan teşekkürlerimi sunuyorum.

Ne yazık ki algıları hakikatin önüne koyanlar tarafından gerçekleştirilen haksız ithamlardan, manipülatif saldırılardan TRT de payını almaktadır. Haksız ithamlara, mesnetsiz iddialara, zoraki çıkarımlara muhatap oluyor ama yılmadan çalışmalarına devam ediyor.

Belirli bir zümreyi değil halkı esas alan, halkın kendisine ayna olabilen, halkın kültürel değerlerine ve kimliğine sahip çıkan, özentisi değil özgür bir yayıncılık anlayışını hayata geçiren, bu yolda ilerleyen TRT, izleyicilerinden de hak ettiği değeri alarak en çok izlenen kanalların başında gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Kamu yayıncısı bir kuruluş olan TRT'nin yanlısıların, dezenformasyonların önüne geçip gerçeğin peşine düşmesi basın özgürlüğü açısından da çok kıymetlidir.

7 kıtada 41 dil ve lehçeyle yayın yapan TRT, ülkemiz adına uluslararası yayın yapan tek stratejik kurum olduğu için çok önemli ve kıymetlidir. Bu nedenle, TRT'nin çalışmalarını daha ileriye taşıyacak, faaliyet alanlarını geliştirecek düzenlemeleri bugüne kadar hep yaptık, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, az önce hatipleri dinledim. Elbette önemli eleştiriler var, eleştirileri anlıyoruz, eleştiri yapmakta hiçbir sakınca yok ama eleştiri yaparken çarpıtarak konuşmak ile doğru olanı söylemek ve bilerek konuşmak arasında çok büyük fark vardır. Burada az önce konuşan bir hatip, TRT'nin olmayan bir dizisi üzerinden TRT'yi eleştirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Bir dakika, kısa bir süre istiyorum.

BAŞKAN - Bir dakika veriyorum herkese, size de verdim. Dolu dolu anlattın sen.

Teşekkür ederiz.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Çömez, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, TRT'ye ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yıllar önce İngiliz devlet televizyonu BBC'den bir yayın teklifi aldım. Arayan kişiye dedim ki: Bakın, ben sizin İçişleri Bakanınızı eleştireceğim. Siz de bir devlet kanalsınız, hâlâ beni davet ediyor musunuz? "Elbette, çıkın, eleştirin." dedi. Ben elin televizyonunda elin bakanını eleştirdim ama kendi ülkemizin televizyonunda bir saniye görünme şansım yok. Geçtiğimiz yıl bir soru önergesi verdim, tarihe not düşülecek bir ibret vesikasıdır bu soru önergesi. Dedim ki: "2023 yılında TRT'ye vergi olarak toplanan para ne kadardır?" Cevap yok, gelen cevabın içerisinde cevap yok. Bugün nihayet öğrendik, Sayın Erhan Usta söyledi, 18,5 milyar para toplanmış; ondan öğrendik, kendisi Sayıştay raporlarından çıkarmış. Öte yandan, dedim ki: "İktidara ne kadar zaman ayrıldı, muhalefete ne kadar zaman ayrıldı?" Yine cevap yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN - Son bir dakika verelim, bitirin yoksa söz vereyim, buraya gelin, anlatın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum.

"İktidara, muhalefete ne kadar zaman verildi?" Ona dair de bir cevap yok fakat ibretlik bir cevap vermiş yani muhalefete bir saniye zaman ayırmayan, bir dakika bir görüntüsüne zaman ayırmayan, bir Pravda medyasına dönüşmüş, iktidarın borazanı hâline gelmiş TRT'den gelen cevabı ben size vereyim: "Biz haber değeri, niteliği taşıyanları haber veriyoruz." diyor. Allah aşkına, dünya kadar yolsuzluk haberi yapıyoruz, dünya kadar rezaleti ifşa ediyoruz, dünya kadar problemi gündeme getiriyoruz, dünya kadar soru önergesi, araştırma önergesi; hiçbirini mi değer bulmuyorsunuz? TRT'nin bir Pravda medyasına dönüşmesine hiçbirimizin izin vermemesi lazım. TRT, bu ülkenin değeridir, milletimizin değeridir, büyük bir kıymettir. Hiç kimsenin TRT'yi babasının çiftliği gibi, iktidarın borazanı gibi kullanmaya hakkı yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

62.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şüphesiz ve doğal olarak burada farklı müktesebatlardan geliyoruz. Yorumlarımızda da farklılıklar olabilir ama maddi gerçeği bu kadar eğip bükerken, maddi gerçeğin bu kadar hilafına konuşurken arkadaşlarımın yüzüne bakıyorum: Bir, acaba inanarak mı söylüyorlar? İki, söylediklerinden bir hicap duyuyorlar mı? Bunu neden ifade ediyorum? Bakın, elimde bir veri var. Tam Cumhurbaşkanlığı seçiminde bu TRT, biraz evvel arkadaşın ağızını doldura doldura övdüğü TRT Recep Tayyip Erdoğan'a kırk sekiz saat, Kemal Kılıçdaroğlu'na otuz iki dakika yer vermiş ve böyle bir veri yokmuş gibi çıkıp TRT'nin yansızlığından, tarafsızlığından bahsediyorsunuz. Yazıklar olsun kardeşim! Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Orhan Yegin ile 72 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3067) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 208) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 10'uncu maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'a aittir.

Buyurun Sayın Kısacık. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu YENİ YOL Grubu ve DEVA Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüşmelerine başladığımız kanun teklifi yürütme maddeleriyle birlikte 19 maddeden oluşuyor. Bakın, bu kanun teklifinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun, 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanun...

(Uğultular)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Uğultuyu bir keselim Sayın Başkanım, uğultuyu bir keselim.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şu anda hatibi milletvekilllerimiz takip edemiyor. Konuşmak isteyen arkadaşlar kulise geçsinler. Sessizliğe davet ediyorum.

Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - ...2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna Dair Kanun, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu, 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yani 7 farklı kanun, 1 kanun hükmünde kararnameyi görüşüyoruz bakın. Ya, artık şu torba yasa kültürünü lütfen, Türkiye Büyük Millet Meclisinden uzaklaştıralım. Bu kadar farklı çeşitte kanunu bir araya gelip de komisyonda bir günde görüşüyoruz. Yarın burada iki günde bu kadar kanunu içeren teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görüşeceğiz.

Değerli arkadaşlar, her zaman söylüyoruz; böyle bir yasama faaliyeti olmaz, böyle bir yasama faaliyetinden kaliteli kanunlar çıkmaz. Kaliteli kanunların çıkmadığı bir Türkiye Büyük Millet Meclisinden de kaliteli bir Türkiye çıkmaz arkadaşlar. Biz eğer kaliteyi artırmak istiyorsak, yönetimin kalitesini artırmak istiyorsak lütfen, şu torba yasayı bırakalım. Ya, hiçbir Meclis bu kadar farklı evsafıta kanunu bir günde görüşüp karara bağlayamaz bakın.

Şimdi, bugün görüşeceğimiz bu torba kanun teklifinin en önemli maddelerinden bir tanesini kamu personeline getirilen 35 yaş sınırı oluşturuyor. Bu 35 yaş sınırı aslında kamuya liyakatli, tecrübeli personel alımının önüne geçen en büyük engellerden bir tanesi; şimdi, o zaman gelin, siyasete de bir yaş sınırı getirelim. Şimdi, 36 yaşındaki adama "Yaşlısın, memurluk yapamazsın, uzmanlık yapamazsın." diyorsak o zaman başka şeylere de bir sınır getirmemiz lazım. Bakın, zaten aslına bakarsanız bu 35 yaş sınırı Anayasa'ya da aykırı bir fiil. Ne diyor Anayasa'mızın 10'uncu maddesi: "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." diyor. Yaş da bu "benzeri sebepler" içerisinde, nerede eşitlik? 35 yaşındaki adama ya da 34 yaşındaki adama "Memur olursun." diyoruz ama 36-37 yaşındaki bir gence, kişiye "Hayır, sen yaş sınırını aştın, memur olamazsın." diyoruz. Bakın, ilk önce bu, Anayasa'ya aykırı bir fiil.

Şimdi, diğer taraftan baktığınız zaman Türkiye'de eğitim süreleri uzadı değerli milletvekilleri yani kişi lisansı bitiriyor, yüksek lisans yapıyor, yurt dışında eğitim görüyor, zaten bir bakıyor yaş 30'u geçmiş, 32-33 olmuş. Sınava giriyor, o sırada pandemi oluyor, deprem oluyor, vesaire oluyor, hasta oluyor, ailesinde bir sıkıntı oluyor, 34 yaşında girdiği sınav sonucunu 35 yaşında kullanamıyor. Bakın, böylece yüz binlerce kişiyi, belki yüz binlerce yeteneği biz kamuya alımın dışında tutuyoruz, dışarıda tutuyoruz. Şunu da söyleyeyim: Özellikle özel sektörde kendini yetiştirmiş, alanında hem eğitim almış hem de sahada çok iyi tecrübe edinmiş, belki birçok devlet kurumunda çalışan yöneticiyi cebinden çıkaracak profesyonel yöneticiler yaş sınırına takıldığı için devlette çalışmayı hayal bile edemiyorlar, bakın hayal bile edemiyorlar. 37 yaşında, kendini yetiştirmiş, KPSS'den iyi bir puan almış, çok iyi yabancı dili olan, sahayı da çok iyi bilen, belki devlete devlet kadrolarında çok iyi hizmet edebilecek birisi sırf yaşa takıldığı için kamuya giremiyor; kamuda uzman, yönetici, vesaire olamıyor. Gelin, elimizi vicdanımıza koyalım, kamuda bu 35 yaş sınırını kaldıralım. Bakın, şimdi şunu da söyleyeyim: Biliyorsunuz, aslında insanın en verimli çağları 40'lı yaşlardır yani 35-40. Özellikle 40 yaşında insan daha kâmil olur, daha olgun olur, daha iyi düşünür, muhakemesi daha iyidir, hayatı daha iyi öğrenir ama şimdi bugün bakıyoruz, birçok yönetici maalesef genç yaşta; toy diyeceğimiz yaşta şu anda kamu kurumlarında çalışan arkadaşlar var.

Şimdi, bence bu fırsat penceresini kamuya hizmet edebilecek herkese eşit derecede açmalıyız. Kamunun makamı, milletin makamlarıdır. Millette en iyi şekilde hizmet edecek bilgiye, birikime sahip olan kim varsa bizler, bu makamlarda görev alması için gerekli düzenlemeleri yapmalıyız değerli arkadaşlar.

Şimdi, çoğu ülkeye bakıyorsunuz, yaş konusunda herhangi bir sınır yok, kim en iyi tecrübeli ise, en iyi bilgili ise bunu en iyi ölçme, değerlendirme sistemleriyle ölçüp devletin makamlarına en iyisini getiriyorlar ama bizde bir yandaşlık olayı var tabii. Bakın, hâlâ söz verdiğiniz mülakatları kaldırmadınız ama kamuya şu anda 35 yaşın üstünü hâlâ sınır olarak çekiyorsunuz. Plan ve Bütçe Komisyonunda verdiğimiz değişiklik maalesef kabul edilmedi ama buradan bir kez daha tekrarlıyorum: Bakın, 35 yaş üstü milyonların aslında gözü burada, buradan bir müjde bekliyor. Gelin, kamuda görev yaşını sınırlamayalım. 35 yaş üstündeki gençlerimize, profesyonellerimize, hakkıyla KPSS puanı almış, yabancı dil puanı almış arkadaşlarımıza bu fırsatları tanıyalım diyorum.

Tabii, bu torba yasada en çok yer alan maddelerden biri de TRT'yi ilgilendiren maddeler. Şimdi, tabii, aslında çocukluğumuzun eski TRT'sini özleyeceğiz. Eskiden saat sekiz olduğu zaman hayat dururdu, "Hadi oğlum, hadi kızım; haberleri aç da dinleyelim." denirdi, herkes büyük bir dikkatle TRT'de haberleri dinlerdi ama şimdi üzülerek söylüyorum ki bu ülkenin devlet kanalı şu anda çoğu televizyonun listesinde bile yok. İşte bu, TRT'ye olan güveni gösteriyor.

Bakın, değerli arkadaşlar; TRT bizim devlet kanalımız, TRT bizim gurur kaynağımız, TRT bizim dışarıya açılan penceremiz. Çocuk alanında, eğitim alanında, yabancı diller alanında, çeşitli coğrafyalar alanında çok güzel hizmetler de yapıyor TRT, teşekkür ediyoruz ama siyaset yapmamalı TRT, herkese eşit olmalı; buradaki herkese eşit olmalı, herkesin sesi olmalı ve TRT Haber'i izleyen herkes bilmeli ve demeli ki "Ben tarafsız bir kamu haberi alıyorum, tarafsız bir kamu yayıncılığı alıyorum." Ama maalesef kurumları siyasileştirdiniz, sözüm bürokratlara değil sözüm siyasilere.

Bakın, bu devlette RTÜK Başkanlığı yapan Sayın Ebubekir Şahin geçenlerde bir "tweet" attı, 3 Nisan 2025'te. Cumhuriyet Halk Partisinin boykot kararından sonra, boykot duyurusundan sonra "tweet" atıyor, diyor ki: "Boykot çağrılarıyla halkın ekran tercihlerine müdahale etmek isteyenlere en net cevabı milletimiz verdi. Tüm manipülatif söylemlere rağmen rating sonuçları futbolun ve sporun ayrıştırıcı değil birleştirici bir güç olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Dün ATV'de yayınlanan Fenerbahçe-Galatasaray Ziraat Türkiye Kupası karşılaşması açık ara farkla günün en çok izlenen yayını oldu. Yeni rekorlarla son zamanların en çok ratingini alarak ekran başındaki milyonları bir araya getirdi." "Tweet" in sonunda da diyor ki: "Unutulmamalıdır ki Türkiye'de rating ölçüm sistemi, RTÜK denetiminde, bilimsel yöntemlere dayanarak yürütülmektedir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bakın "Zaten televizyonların ratinglerini ben denetliyorum." diyor kendi "tweet"inde ve bir özel televizyonun ratingde 1'inci olmasıyla övünüyor. Ya, böyle bir kurum başkanı olabilir mi? Kurumları getirdiğiniz hâle bir bakar mısınız? Kurum Başkanı açıkça bir siyasi partiye rest çekiyor burada, "Kardeşim, bak, 1'inci oldu bu kanal." diyor ve bunu, denetleyen kurumun Başkanı söylüyor, gurur duyuyor 1'inci olmasıyla. Böyle bir kurum olabilir mi? Bak, kurumları ne hâle getirdiniz...

Şimdi, üst kurullar böyle olduktan sonra TRT ne yapsın, başkası ne yapsın? Lütfen, şu kurumları siyasi partilerin yandaş arka bahçeleri hâline getirmekten vazgeçin. İktidara sesleniyorum buradan: Bu kurumlar hepimize lazım, bu kurumlar hepimizin kurumları, bu kurumlar hepimizin vergileriyle dönüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Emir kulu değil biraz da Allah'ın kulu olsunlar.

BAŞKAN - İyi Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayyüce Türkeş Taş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti devleti gerçekten çok önemli günlerden geçiyor. Bizim "kalkışma" olarak adlandırdığımız bu dönem hain terör örgütü PKK'nın sözde kongresini yapmasıyla ayrı bir boyut kazanmıştır. Bu sözde kongre sonrası hain terör örgütü kendince bir bildiri metniyle dayatmalarını ilan etti; en başta, şartsız silah bırakacağı algısının boş olduğu ortaya çıktı. Gerçekte ilan ettikleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkelerini yok saymak, cumhuriyeti âdeta yeniden tanımlamaktır. Türkiye Cumhuriyeti'nin hiçbir ferdi bu dayatmayı kabul edemez. Ayrıca, alenen Türkiye Cumhuriyeti devletini yıkmaya yönelik bu açıklamanın barış bildirisi olduğu da külliyen gerçek dışıdır. Zira PKK ve yönetici teröristleri Türkiye'nin karşısına yeni bir meydan okumayla gelmiştir. Üstelik bu meydan okuma ilkinden daha tehlikelidir çünkü işin içinde "demokratik cumhuriyet" adını verdikleri sözde yeni bir siyasi yapılanmanın yol haritasını çizmişlerdir. Kırk bir yıllık bebek katili terörist bir yapı, yüz yıllık cumhuriyete, sözde demokratik cumhuriyet adı altında yol göstermekte, kamuoyunu yönlendirme iddiasında olan birtakım kişiler de buna alkış tutmaktadır. Tüm bu oyunun adını "demokratik cumhuriyet" diye ilan etmişlerdir. Hiçbir terörist organizasyonun yönetim kademesi ve sözde kongresi Atatürk'ün kurduğu cumhuriyete yol haritası çizemez, Lozan'ı yok sayamaz. Bu ülkenin geleceğine sadece Türk milleti yön verebilir. O millet, Anayasa'mızın 66'ncı maddesinde olduğu gibi, Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesi kapsar. Türkiye'de tıpkı Fransa, İtalya, İngiltere, Almanya'da olduğu gibi her etnik grup Türk milleti çatısı altında toplanmıştır; bu, ulus devlet modelidir. Türk milletini halklara ve etnik kimliklere bölmek bölücülük, ırkçılık ve faşistliktir. Devletimizin kurucusu Büyük Önder Atatürk "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına 'Türk milleti' denir." diyerek ırkçılık ve etnikçilikten öte bir millî kimlik tanımlaması yapmıştır. Biz hep birlikte Türk milletiyiz. Ne mutlu Türk'üm diyene! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

KCK'nın PKK fesih metninin bazı bölümleri "subliminal" mesajlar içermektedir. Deniliyor ki: "Çözüm süreci sabote edilirse uluslararası müdahale yapılsın." Bakın, onu nasıl yazmışlar? "Uluslararası güçleri, halkımıza yönelik yürütülen yüz yıllık soykırım politikalarındaki sorumluluklarını görerek demokratik çözüme engel olmamaya ve sürece yapıcı katkılarını sunmaya davet ediyoruz." Sadece bu ifade bile Türkiye'nin bırakın tehdit altında olmasını, ateşten gömlek giydirilmenin arifesinde olduğunu gösteriyor.

Bu süreci övenlerin sözde kongre bildirgesinde güvenlik güçlerimizin etkisiz hâle getirdiği teröristlere "şehit" teröre "tarihî mücadele" ülkemizin bir bölümüne "kürdistan" sadece "PKK" adı altındaki faaliyetlere son verilip YPG/PYD, PJAK, PÇDK, HPG vesairenin devamına; Lozan'a meydan okunmasına, Türkiye Cumhuriyeti'ne "soykırımcı" denmesine, teröristbaşının "barış lideri, önder" olması açıklamalarını da merak ediyoruz. Biz yanlış yönlениyorsak bizi doğru yönlendirmelerini tekrar buradan talep ediyoruz.

Ya, merak ediyorum, biz neyi tartışıyoruz? Terör örgütü PKK 55.600 kişinin katili, uyuşturucu baronu, bebek katili bir yapıdır; meşru bir siyasi yapıymış hatta devletmiş gibi topladığı kongresinin ve açıklamalarının tartışılması da bir züldür, bu devletin düştüğü en utanç verici manzaradır. Bildiride güvenlik güçlerimizin etkisiz hâle getirdiği PKK'lılara "şehit" deniliyor, diyeni de sindirenleri de buradan lanetliyorum. Teröristlerin etkisiz hâle getirilmesine "şehit" diyenler, öğretmeni, polisi, sivili katledenleri "kahraman" ilan edenler; biz, sizden değiliz, teröriste "terörist" haine "hain" diyenlerdeniz biz. Bu dili kullanan siyasetçileri, medya organlarını ve onların destekçilerini de açıkça buradan lanetliyorum.

Medya da maalesef sinsi bir oyunun içinde, televizyonlarda kongreyi "Ne dedi acaba?" diye tartışıyorlar, PKK'yı meşru bir aktör gibi gösteriyorlar. Bildiride yer alan "şehit" "kürdistan" "elli iki yıllık tarihî mücadele" "yurtsever halkı şehitleri anmaya çağırma" "önder Apo" ifadelerini sansürleyip kamuoyunu kandırıyorlar. PKK "Fesholdum." diyor ama KCK adı altındaki türevleri yerinde duruyor. Bu bir kelime oyunudur. Kongre PKK'yı feshedecekmiş; peki, kongreyi kim feshedecek, bunu kimse sormuyor. Sadece PKK adını kâğıttan silip KCK yapısı aynen bırakılıyor. Bu bir oyalamadır. PKK'nın gerçek çatısı KCK'dır. Kongresi var, yasaması var, yürütmesi var, yargısı var, âdeta bir devlet gibi yapı oluşturmuşlar. "PKK" diyerek tüm yapı gizleniyor. Bu bir aldatmadır.

İşte bu KCK yapısında sadece PKK uluslararası terör örgütü sayılıyor. Biz operasyonlarımızı bu zeminde yapıyoruz. "PKK feshedildi." dersek PKK'yla aynı yapı olduğunu bildiğimiz ama farklı isimlendirilen ve sınırlarımızda ve hatta İstanbul'da dahi birçok kanlı saldırı gerçekleştiren Türkiye'deki YPG'yi ne yapacağız, gerektiğinde onlarla nasıl mücadele edeceğiz? Türkiye'nin meşru olan operasyon hakkını elimizle baltaladığımızın farkında mıyız?

Barzani'nin geçtiğimiz günlerde Suriye'de toplanmasını sağladığı kongre, PYD'nin güçlendirilmiş yerel yönetim çağırısı, demokratik konfederalizm hayali; hepsi katil teröristbaşının bir planı, 4 devlette; Irak, Suriye, İran, Türkiye'de parça parça "teröristan" kurma hayalinin adımlardır; bunu görmüyor muyuz? Türkiye'de duyacağımız bu kavramlara dikkat edin, özellikle "güçlendirilmiş yerel yönetim" demek "federasyon" demektir. Bu yapıların hedefi de budur.

Türk milletine çağrımdır: Uyan Türk milleti! "PKK feshedildi." yalanıyla Türkiye'ye büyük bir oyun kuruluyor. PYD/YPG/SDG, PJAK, bu yapıların tümü yani KCK tümünden tasfiye edilmeden bazılarının dediği gibi barış, sözde barış olması imkânsız, hepsi dağıtılmadan bu mesele bitmez.

Son sözüm şudur: Devletin muhatabı terörist olamaz; barış, teröristle değil savaşılan başka bir devletle yapılır. Türkiye ne savaş ne de iç savaş hâlinindedir. Devletimiz terörü zaten bitirmiştir. Türkiye zaten şehitlerin canları, gazilerin kanları ve devletimizi yönetenlerin iradesiyle terörsüz Türkiye'dir. PKK'lı teröristlere "şehit" diyenle, denmesini sindirenlerle bizim hiçbir ortak yanımız yoktur. Caniye "cani" demekten geri durmayacağız. "PKK" adı altında yürütülen çalışmaları sonlandırmışlar yani diğer adlar altında devam edecekler. Bu süreç YPG/PYD'nin Suriye'de önce özerk, sonra devlet olma yolunun açılmasıdır. Zehirli, şekerli elmaya dikkat!

Sözlerime son vermeden önce, Türk milletinin vergileriyle yıllarca Türk basın ve medya dünyasının en önemli okulu olan, çok büyük değerler yetiştiren ve çok büyük hizmetler eden TRT'nin günümüzde geldiği durumu da kınıyorum. Yaptığı eğitici yayınlar, kaliteli belgeseller, yarışma programları, eğitim programları ve haber programları hepimizin güzel anılarında vardır. TRT aynı zamanda Türkiye'nin önemli bir kurumsal hafızası ve bilgi kaynağıdır, bu özelliğini de kaybetmemelidir. Devletimizin vatandaşla buluştuğu en önemli yüzü olan bu Kurumun bir an evvel kuruluş ayarlarına dönmesi gerekmektedir diyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk Aksu.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmesiyle birlikte yönetim sistemimizde gerçekleşen köklü değişiklik sonrasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla 7142 sayılı Kanun'la Bakanlar Kuruluna çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapma yetkisi vermiştir. Bu kapsamda, özellikle kamu kurumlarının teşkilat yapılarında değişiklikler yapılmış, görev, yetki ve sorumluluklar yeniden belirlenmiş, personele ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Ancak Anayasa Mahkemesi 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle yapılan bazı düzenlemelerin kanunla yapılması gerektiği ya da dayanağını oluşturan 7142 sayılı Yetki Kanunu'nun kapsamı dışında kaldığı gerekçesiyle çeşitli iptal kararları vermiştir. İptal kararlarıyla birlikte oluşan hukuki boşluğun giderilmesi amacıyla Anayasa Mahkemesi kararlarının Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren bir yıl içerisinde kanun yoluyla düzenleme yapılması zarureti ortaya çıkmıştır.

Görüşüğümüz kanun teklifiyle de iptaller sonucu oluşan boşluğun süresi içerisinde doldurulmasına ilişkin hükümler oluşturulmaktadır. Ağırlıklı olarak kamu kurumlarının işleyişi ve kamu çalışanlarının hak ve yükümlölüklerinin yer aldığı 17 maddelik kanun teklifinin Anayasa Mahkemesi tarafından şeklen iptal edilen 14 maddesi içerik olarak aynen korunurken 3 maddede sonradan yapılan düzenlemeler de dikkate alınarak yeni değişiklikler yapılmaktadır. Bu doğrultuda, teklifin 1'inci maddesiyle, kamu kurum ve kuruluşları, kurul ve üst kurullarda kariyer mesleklere, mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle yapılacak alımlarda 35 yaş sınırının mevcutta olduğu gibi aynen korunmasını öngörülmektedir.

2'nci maddeyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen ikinci fıkrası yeniden düzenlenmekte ve Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından seçilmesi hüküm altına alınmaktadır. Teklifin bir diğer maddesiyle kamu görevlerinden ayrılanların yapamayacakları işler hakkında kanunda düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, vergi incelemesine yetkili olan kamu görevlilerinin görevlerinden ayrıldıktan sonra üç yıl süreyle inceleme yaptıkları mükellefler veya ortaklarının nüfuzu altında bulundurduğu kurumlarda herhangi bir görev veya iş alamamaları ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu kapsamında sözleşme düzenleyememeleri öngörülmektedir. Kanun teklifiyle, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçeleri çerçevesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu üyelerinin atanma şartları da yeniden düzenlenmektedir. Ayrıca, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerine uygun olarak TRT personelinin mali ve sosyal haklarına, TRT'nin şirket kurmasına, satın alma işlemlerine ve personel görevlendirmesine, kamu idarelerine ait taşınmazların TRT'ye bedelsiz tahsis edilebilmesine yönelik düzenlemeler de yapılmaktadır.

Teklifle, 3212 sayılı Kanun'da Millî Savunma Bakanlığına verilmiş olan yetkilerin Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından yürütölmekte olan projelerdeki iş ve işlemlerde Savunma Sanayii Başkanına ait olması ve kişi güvenlik belgesinin Savunma Sanayii Başkanlığı personeli için aranmaması da öngörülmektedir.

Yapılan bir diğer düzenlemeyle, Kamu İhale Kurulu üyelerinin geçmişte veya hâlen herhangi bir siyasi partiyle ilişkilerinin bulunmamasına ilişkin mevcut hükümler aynısıyla muhafaza edilmektedir.

Teklifle ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarında idari hizmet sözleşmesiyle veya iş mevzuatına tabi uzman ve uzman yardımcısı, yerli veya yabancı sözleşmeli personel istihdamına, teşkilat düzenlemeleri kapsamında personel devrine ilişkin usul ve esaslara da yer verilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, siyasi ve toplumsal uzlaşmanın esas olduğu, millî hedeflere birlikte yürüme kararlılığının hukuki zemininin oluşturulduğu cumhuriyet tarihinin en önemli yönetim reformdur. Uygulandığı süre içerisinde siyasi, hukuki ve ekonomik reformlarla sistemin güçlendirilmesi süreci kararlılıkla devam etmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak sürdürülebilir güçlü ekonominin tesis edilmesi ve kalıcı istikrarın sağlanması için reform niteliğinde yapısal tedbirlerin alınmasını gerekli görüyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin sağladığı istikrarla, millî birlikle kalkınma hedeflerine odaklanmanın siyaseten milletimize sorumluluğu olduğunu değerlendiriyoruz. Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara köklü cevaplar hazırlayarak Türk ve Türkiye Yüzyılı'na temel olacak kalıcı ve güçlü reformları peş peşe hayata geçirmeyi amaçlıyoruz. Bu kapsamda kuşkusuz bugüne kadar toplumun her kesimine yönelik önemli düzenlemeler hayata geçirilmiş, köklü ve kalıcı adımlar atılmış ve dünya çapında önemli yatırımlar gerçekleştirilmiştir. On İkinci Kalkınma Planı'nda yapısal sorunları gidermeye dönük reformist adımların süreklilik içinde atılacağı vurgulanmış ve beş yıllık plan döneminde gerçekleştirilmesi öngörölen yapısal reform alanlarına da yer verilmiştir. Bu doğrultuda kanun teklifi içeriğine de uygun olarak planda işaret edilen yüksek verimlilikle kaliteli hizmet sunan insan kaynağına sahip, objektif ölçütlerin ve liyakat ilkelerinin hâkim olduğu, değişen koşullara uyum sağlayan kamu personel sisteminin oluşturulması temel amacı doğrultusunda personel rejimi reformu gerçekleştirilmelidir. Ayrıca, kamu ihale mevzuatı, uluslararası norm ve standartlara uyumlu olacak şekilde dijitalleşmeyi, yenilikçiliği ve sürdürülebilirliği destekleyen ve önceleyen satın alma yaklaşımıyla güncellenerek tüm kurumları kapsayan uygun yöntemlerle yeniden düzenlenmelidir. Yine, vergi adaletini güçlendirici ve vergi tabanını genişletici adil bir sistemi mümkün kılacak adımlar atılmalı, kalkınma hedefleriyle ve milletimizin talep ve beklentileriyle uyumlu birçok politika ve tedbire ilişkin düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Cumhur ittifakı olarak millî birlik ve beraberliğimizi güçlendirmek, ülkemizi büyüterek küresel bir kudret hâline getirmek, hakkaniyetli bir paylaşım ile daha adil bir gelir dağılımı tesis etmek için çalışıyoruz. Önümüzdeki dönemde vatandaşlarımızın hayat şartlarının daha iyileşeceği bir iklimin hâkim olacağından şüphe duymuyoruz. Millî birliğini, siyasi, sosyal ve kültürel temellerini güçlendirmiş bir Türkiye'nin her sorunun üstesinden geleceğine, Türk ve Türkiye Yüzyılı'nı adım adım inşa edeceğine inanıyor, millî ülkülerimizin peşinden el ele ve hep birlikte yürüme kararlılığında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Bu düşüncelerle, görüşüğümüz kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri ve muhterem vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aksu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; geçen hafta buradan bir torba yasa geçti. Bu hafta yine torba yasa var, tıpkı geçen haftadaki gibi bir sürü maddesi Anayasa Mahkemesinden geri dönmüş durumda. Bu sefer, KHK ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle ilgili 19 maddenin 13'ü dönmüş Anayasa Mahkemesinden. Haftaya yine gelecek, Plan ve Bütçe Komisyonu çalışıyor ve bir hesaba göre takriben 3 torba yasada 100 adet madde Anayasa Mahkemesinden gelip bizi burada "Hadi, bir daha çıkaralım." diye işgal edecek yani Türkiye Büyük Millet Meclisi zaman tüketiyor. Türkiye Büyük Millet Meclisinin asıl mesaisi, 12 Mayıs'tan, dün itibarıyla geldiğimiz noktadan itibaren başlamalı çünkü barış ortamının yerleşmesi için, demokratik zemine oturması için. Dün kırk yıllık, cumhuriyet tarihimizin en uzun, en yaygın, en kapsamlı şiddet ortamına nokta konuldu; çok büyük anlamı, çok büyük değeri, çok büyük önemi olan tarihî bir gelişme gerçekleşti. Bu tarihî gelişme Abdullah Öcalan'ın sürece dâhil olması ve 27 Şubat tarihinde yaptığı barış ve demokratik toplum çağırısı sayesinde gerçekleşti. Ondan önce, 22 Ekimde Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli dün varılan noktayı talep eden bir çağırısı Abdullah Öcalan'a yapmıştı; hemen ertesi gün, 23 Ekim itibarıyla da DEM PARTİ Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan İmralı Adası'na gidip görüşme yapmış ve Abdullah Öcalan kendisinin şiddet ortamını siyaset ve hukuk zeminine çekmeye hazır olduğunu ifade etmişti, nitekim o durum gerçekleşti. Bu gelişmeyi ifade ettiğimiz anda bu barış ortamına büyük damgasını vurmuş olan sevgili arkadaşımız, yoldaşımız, çok yakın tarihte kaybettiğimiz Sırrı Süreyya Önder'i de bir kez daha minnetle ve rahmetle anmamız gerekiyor. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Aynı şekilde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 10 Nisan tarihinde bu sürece sahip çıkmasaydı bu tarihî önemdeki gelişme gerçekleşmez, mümkün olmazdı. Bu tarihî gelişme Ahmet Davutoğlu, Ali Babacan, Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı Özgür Özel ve tabii ki tüm muhalefet partilerinin genel başkanlarının destekleri sayesinde mümkün olmuştur ve açık söyleyelim, bu süreç Devlet Bahçeli'nin güvencesi olmadan, âdeta Devlet Bahçeli'nin bir emniyet supabı gibi katkı sağlaması söz konusu olmadan gerçekleşemezdi. Sayın Bahçeli dün gelinen noktayı şöyle isabetle değerlendirdi: "Kim ne derse desin, statükocu ve ezbere dayalı marjinal iddialara kimler bel bağlarsa bağlasın, terörsüz Türkiye'nin meşalesi yakılmıştır." dedi ve ilave etti: "Bugün kazanan barış ve kardeşliktir, bugün kazanan siyaset ve demokrasidir." Şimdi, bu durumun geri dönülmez bir gerçeklik hâline getirilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi barış ve çözüm sürecine el atmalıdır. Nitekim Özgür Özel gayet doğru bir şekilde "Hiç kimse dışlanmadan bu iş yürütülmeli, bunun yeri Meclistir." dedi, "Komisyon kurulmalı, toplumsal mutabakat aranmalı çünkü bunun yeri Meclistir." diye de ekledi.

Vardığımız bu heyecan verici tarihî aşamada geçmiş acıların esiri olmayalım; Türkler ve Kürtler sırtımızı barışa dayayalım ve demokratik Türkiye için yol alalım, bu dönemde kullandığımız dile çok dikkat edelim. Geçmiş acıların esiri olmayalım ama o acılar bize yol gösterebilir. Kırk yıldır on binlerce canımızı toprağa bıraktık, onların arasında simge isimler var. Örneğin 2017 yılında 22 yaşında Kozluk'ta toprağa düşen Şenay Aybuke Yalçın, Aybuke Öğretmen. Aybuke Öğretmeni içimiz burkularak her zaman rahmetle anacağız. Aybuke öğretmenleri bir daha o yaşta toprağa vermemek için onları, o ismi unutmuyacağız. Yine, 2015 yılında Şırnak'ta cenazesi yedi gün sokakta kalan 11 çocuk annesi Taybet İnan'ı da unutmayalım; Taybet anayı unutmayalım bir daha öyle bir vahşet yaşanmasın diye. Keza, 2019 yılında gencecik yaşında Derik'te toprağa verdiğimiz, toprağa düşen Uğurcan Dindar'ı da unutmayalım; babası bir milletvekili arkadaşımız, burada, bu sıralarda oturuyor, 28'inci Dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinde barış mücadelesi veriyor. Onunla aynı konumda, ona benzer konumda bir grup milletvekili daha var, geçen dönemde de vardı. Aynı konularda yine unutmuyacağımız simge isimlerden birisi Eren Bülbül; 15 yaşında, 2017 yılında Trabzon kırsalında toprağa düşen, birçoğunuzun gayet iyi bildiği Eren Bülbül'ü de unutmuyacağız. Bakın, Eren Bülbül'ün annesi PKK'nin dünkü fesih ve silahlara son verme kararı için ne diyor? "Bir daha Erenler şehit olmayacaksa, anneler ağlamayacaksa onay veririm." diyor. Eren Bülbül'ün annesi diyor bunları ve hepimize bu sözlerle aslında büyük bir ders veriyor. Aynı şekilde, barış annesi Tenzile Baydar şöyle diyor: "Kırk beş senedir biz bu zamanı bekliyorduk. Sayın Öcalan bu müjdeyi bize verdi, biz de Sayın Öcalan'a söz veriyoruz, her şeye varız barış için. Sayın Erdoğan ve Bahçeli de elini uzattı, onlara da teşekkür ediyoruz. Artık bir anne olarak evlatlarımızı torbalara, kartonlara koyup kucağımıza almak istemiyoruz. Asker annelerine de sesleniyoruz. Biz hepimiz anneyiz, gerilla annesi annedir, polis annesi yine annedir, acı çeken annedir. Bütün annelere sesleniyoruz, yalnızca Kürt annelerine değil. Artık toprağın altını doldurduk. Asker anneleri gelsinler elimizi tutsunlar, el ele, omuz omuza bu süreci yürütelim." Ve şöyle bitiriyor: "Ben Sayın Bahçeli'ye çok teşekkür ediyorum. Sayın Cumhurbaşkanı barış annelerinin sesini duysun." Ve ben de bu kürsüden, Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden 13 Mayıs 2025 günü şunu söylüyorum: Recep Tayyip Erdoğan, Devlet Bahçeli, Özgür Özel, Ali Babacan, Ahmet Davutoğlu, Abdullah Öcalan ve daha niceleri...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ne güzel(!)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamlı) - ...bu barış ve demokrasi yürüyüşünde saf tutan, buna katkıda bulunan isimleri tarih hayırla yâd edecektir.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Allaha şükür biz yokuz.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Hayırla mı? Hiç güleceğim yoktu!

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Cavit Arı.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

AKP iktidarı, Anayasa'ya aykırı kanun maddeleriyle devleti yönetmeye devam ediyor. Bakın, önce bu kanun teklifinde Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin iptali üzerine kanunla düzenlemeler yapmak üzere bu teklif getirildi. Peki, soruyorum: Anayasa Mahkemesi kararı ne zaman verildi? Anayasa Mahkemesi kararı 7 Aralık 2023 tarihli. 2018 yılında açılan davaya Anayasa Mahkemesi neredeyse yaklaşık beş yıl sonra karar vermiş ve bunun üzerine de tam bir buçuk yıl geçtikten sonra, işte, haziran ayında süre dolmak üzereyken şimdi kanuni düzenleme yapılmakta. Zaman zaman da yine çıkarılan kanunların Anayasa'ya aykırı olduğunu gerek komisyonda gerek Genel Kurulda defalarca söylememize rağmen bile bile Anayasa'ya aykırı kanunlar çıkarılmakta, o kanunlarla arzu edilen, hedeflenen neyse gerçekleştirilmekte ve sonrasında açılan davayla ilgili süreçte Anayasa Mahkemesi iptal kararı vermekte. Anayasa Mahkemesi iptal kararıyla birlikte son dönemde, işte dokuz ay gibi, bir yıl gibi süreler vererek o süreç

içerisinde düzenleme yapılmasını istemekte. Peki, bu kadar süre içinde ne oluyor? Bu kadar süre içinde AKP iktidarı yani atı alan Üsküdar'ı geçiyor, Anayasa'ya aykırı kanunlarla istediklerini yapıyorlar. İşte, böyle bir dönemdeyiz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu kanunî düzenleme içerisinde, teklif içerisinde en çarpıcı konulardan biri TRT'yle ilgili. Şimdi, TRT'yle ilgili genel değerlendirmemizi şöyle yaptığımızda, artık TRT bizim bildiğimiz TRT olmaktan çıktı. TRT artık uzun bir süredir iktidarın -tırnak içerisinde söylüyorum, halkın deyimiyle- borazanı oldu. Bakın, TRT'de sadece iktidar temsilcilerini görebilirsiniz, TRT'de sadece Cumhurbaşkanını görebilirsiniz, TRT'de sadece bakanları görebilirsiniz ama TRT'de iktidarı eleştiren ya da devletle, milletle ilgili, emekliyle, çiftçiyle ilgili düşünceleri olan muhalefetten kimseyi göremezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

TRT Genel Müdürü vardı Komisyonunda, eleştirilerimizi yaptık, cevaben şöyle söyledi: "Efendim, AKP Genel Başkanı aynı zamanda Cumhurbaşkanı, o nedenle biz Cumhurbaşkanının çalışmalarından bahsediyoruz, onları anlatıyoruz." Peki, ben de soruyorum: Aday tanıtım döneminde, seçim döneminde, örneğin, 2024 seçim döneminde her aday, büyükşehir belediye başkanı adaylarını tanıtmak Cumhurbaşkanının görevi mi? Yani aday tanıtımını yapıyorsunuz, adaylarla ilgili tanıtımlar, reklamlar, iktidarın reklamları, bunlar yayınlanıyor ve bunun neticesinde de bakın, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı TRT'de 1.945 dakika, CHP Genel Başkanımız 25 dakika... Ya, bu, vicdanlara sığar mı? Bu, ahlaka sığar mı? (CHP sıralarından alkışlar) Bu TRT'nin kaynağı hepimizin vergilerinden oluşmakta, hepimiz vergi veriyoruz. Hepimiz aldığımız ürünlerde bandrol ödüyorsak... İşte, TRT önce böyle kuruldu ve böyle de ayakta kalıyor ama şimdi sadece iktidara hizmet eden bir kurum hâlinde. Şimdi, eskiden, bizim çocukluğumuzda, gençliğimizde, belki de yakın tarihe kadar eğer TRT'de bir haber çıkmışsa sanki noterden alınmış bir evrak gibi doğru sayılırdı, doğru kabul edilirdi, "TRT yayınladı." denilirdi çünkü eğer TRT yayınlamışsa o artık doğru kabul edilirdi; bugün ise TRT yargısız infazın adresi hâline gelmiştir, TRT bugün muhalefete muhalefet yapan bir kurum hâline gelmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Son dönemlerde TRT'ye baktığımızda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu hakkında ithamlarıyla anılan bir kurum hâline geldi, hakkında iddianame dahi olmayan Başkanımız için sanki varmış gibi belgeleri yayınlayan bir kurum hâline geldi. Bu mu tarafsız politika, bu mu tarafsızlık, bu mu vicdanlı yayın; soruyorum size. İşte, TRT, artık TRT olmaktan çıkmıştır; iktidarın borazanıdır, iktidarın yayın kuruluşu hâline gelmiş durumdadır. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer TRT'yi düşünüyorsak, eğer TRT'nin kuruluş felsefesini, kuruluşundaki o... "TRT hem bellektir hem gelecektir." diye bir de sayfalarında var. Siz, iktidar olarak, AKP olarak oraya atadığınız genel müdürlerle artık TRT'yi geçmişin belleğini silen ve geleceğini de yok eden bir kurum hâline getirdiğinizi buradan söylüyorum. TRT'den elinizi çekin, orası devlet televizyonudur, orada herkesin hakkı vardır, herkesin doğru haber alma hakkı vardır, doğru yayıncılığı herkes orada görmek arzusundadır. Siz TRT'yi bir siyasi kurum hâline getiremezsiniz. Buradan "İşte, yok, müzik yayını var, spor yayını var." diyerek TRT'yi de bugünkü taraflı televizyon olmaktan da çıkaramazsınız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu kanunla ilgili değerlendirmemizi yaptıktan sonra, yine son günlerde, özellikle Antalya'da yaşanan çok önemli bir konuyu ve hatta tüm Türkiye'de yaşanan çok önemli bir konuyu paylaşmak istiyorum. Şimdi, değerli arkadaşlar, örneğin Antalya'da Kaleiçi bölgemiz var, tarihî yapılarıyla çok özel bir bölge. Antalya'daki Kaleiçi gibi Türkiye'nin birçok bölgesinde de yine aynı nitelikte evler var ve bu evler süreç içerisinde otel, pansiyon olarak kullanılıyor. Buralardaki taşınmazlar belki de yüz yıl, belki de yüz elli yıl gibi geçmişe dayalı, Anıtlar Kurulu tarafından tescillenmiş ve belki de çoğunluğu ahşap nitelikte taşınmazlar. Örneğin Kültür ve Turizm Bakanının kendi bölgesi olan İbradı, Ormana, Akseki bölgesinde olan tarihî konaklarda olduğu gibi. Şimdi, değerli arkadaşlar, her şeyden önce insan hayatı çok değerlidir, çok vazgeçilmezdir. Bunu bir kenara koyarak sözlerime devam etmek istiyorum. İnsan hayatı değerlidir, önemlidir, özellikle konaklama yapılan tesisler başta olmak üzere tüm yapılarda -devlete ait tüm yapılar dâhil- can güvenliği çok önemlidir. Bu can güvenliğini tartışmaya dahi açmak doğru değildir. Ancak turizm sezonun da geldiği bugünlerde ülkemizde şöyle bir sorun yaşanmakta: Örneğin, bu tarihî yapılarda, ifade ettiğim gibi, yapının belki de en önemli kısımları ahşap yapı ama şimdi gelin görün ki bu otellerin yangın alarmı var, yangın tüpü var, efendim, yangın merdiveni var, her şeyi var ama sadece oda kapıları yangına duyarlı kapı değil diye veya yangına duyarlı boyası yok diye şimdi bu oteller kapanma riskiyle karşı karşıya kalmakta. Şimdi, değerli arkadaşlar, soruyorum size: Yani şimdi, sadece oda kapısını yangına duyarlı hâle getirseniz çatısı ne olacak, diğer kısımları ne olacak? Her tarafı ahşap. Yani bunun kapısını yangına duyarlı yapsanız diğer yerleri ne olacak? Şimdi, bu otellerin kapılarını duyarlı hâle getirelim derken -o taşınmazlar Anıtlar Kurulu tarafından tescilli eserler- orada bir çivi dahi çakılması mümkün değil, kapıyı değiştirebilmeniz mümkün değil çünkü Anıtlar Kurulu buna müsaade etmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CAVİT ARI (Devamla) - Müsaade etmezse ne olacak? Otel kapanma riskiyle karşı karşıya kalacak. Peki, vatandaş orada sırf sezon süreci içerisinde mağdur olmayayım diye eğer kaçak yapmaya çalışırsa ne olacak? O tarihî eser yok edilecek, zarar görecektir. Tarihî bütün değerlerimize bir anlamda zarar vermiş olacağız, o değerleri yok etmiş olacağız. Şimdi tekrar söylüyorum... Üstelik de kapıyı yapaalım deseniz şu an kapı yok, boyayı yapaalım deseniz boya yok; böyle bir çıkmaz içerisinde otelci esnafımız, pansiyoncu esnafımız. O nedenle, bu aşamada bir süre verilmeli, kapatma işlemi yapılmamalı gerek kapı için gerekse boya için yasal bir süre verilmeli; devlet olarak, Bakanlık olarak süreler vermelisiniz diyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına ilk söz Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer'e ait.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Soma katliamının 11'inci yılı. Yitirdiğimiz 301 madencimizi saygıyla anıyorum. O madencilerin ailelerine atılan tekme ve adaletsizlikleri unutmadık, unutturmayacağız. Soma için adalet gelene dek mücadelemiz sürecek.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle TRT Genel Müdürünün ve Kurum çalışanlarının özlük haklarını kanunlaştırıyoruz. Neden? Anayasa Mahkemesi hukuksuz bulduğu için, Anayasa'ya, kanunlara uydurmak için. İyi ama TRT'nin kendisi, aynı Anayasa'ya, kanunlara uymuyor ki. Ne diyor TRT Kanunu? "Tarafsız yayın." diyor. "Doğruluk." diyor. "Kamu

yayıncılığı." diyor. "Hiçbir partinin sesi olmaz." diyor. Hangisine uyuyorlar? Burada kanunu iktidarıyla muhalefetiyle çıkarıyoruz, sonra bütçesini millet veriyor, AK PARTİ'lisi, CHP'lisi, partilisi, partisizi, 86 milyonun vergileriyle maaşlar ödeniyor, yayınlar hazırlanıyor. Genel Müdür Komisyonunda övünüyor "Üç yılda gelirimiz yüzde 692 arttı." diye. Evet, arttı, nasıl arttı? Bütçenin yüzde 90'ını millet karşılıyor. Cebimizdeki telefondan yüzde 12, evimizdeki televizyondan, radyodan yüzde 16, masadaki bilgisayarımızdan yüzde 4, kolumuzdaki saatten yüzde 16, her şeyden, neredeyse her şeyden, arabamızdaki radyodan, traktörde de varsa radyodan yüzde 1 TRT'ye bandrol gidiyor. Toplam kaç lira gitmiş biliyor musunuz? Yirmi yılda tam 510 milyar lira; 4 kişilik bir aileden TRT'ye kesilen para tam 20 bin lira. Daha da üstüne bir de vatandaştan ekstra ücret alıyorlar "tabii" adında kurdıkları dijital platformu izlesin diye. Ayıptır, ayıp! İşte, her şeyini halkın finanse ettiği bu TRT şimdi olmuş Tayyip Erdoğan radyosu, televizyonu, sarayın borazanı, AK PARTİ'nin yayın organı olmuş. (CHP sıralarından alkışlar) Açın bakın, TRT'nin hiçbir yayınında muhalefetin açıklamaları, ismi dahi yok. Bunu kabul etmek mümkün değil. Seçim dönemi adaletsizlik arşa değdi; Erdoğan ve adaylarına sonsuz süre tanınırken CHP'ye, İYİ Partiye, DEM'e bırakın saati, dakikayla, saniyeyle yer yok. Yetmedi, hiçbir gerçekliği olmayan videoları yayınlayarak yalana dolana alet oldu bu TRT. Seçim günü bile hukuku çiğneyerek partizanca taraflı yayın yaptılar. Seçimler bitti, CHP olarak Türkiye'nin 1'inci partisi olduk ama bakıyorsunuz, AKP'nin, MHP'nin grup toplantıları tam tamına verilirken Genel Başkanımıza üç beş dakika yer zorla veriliyor. TRT Genel Müdürü çıkmış "Bu rakamlar bilimsel değil." diyor. Çıkın açıklayın o zaman bilimsel rakamlarınızı ama açıklayamazsınız çünkü öyle bir rakam yok; arada uçurum var, uçurum. İşte, şimdi de 19 Mart sivil darbesinin hem medya ayağı hem de yargı ayağı oldu bu TRT. Kamu yayıncısı tarafsız olmalıymış, masumiyet karinesiymiş, soruşturmanın gizliliğiymiş; hiçbir umurunda değil, varsa yoksa İmamoğlu düşmanlığı. Açın TRT'yi, alt yazılara bakın: "İBB para çarkı nasıl işledi?" "Usulsüz yapıya kullanım izni." "İşte ele geçirilen paralar." "Rüşvet çarkı kurdular." Yapılan yayınlara bakıyorsunuz, düpedüz yargısız infaz. Diyor ki programdaki konuk: "Bunlar çete, bunlar mafya, uzun yıllar hapiste olmaları gerekir." Ortada iddianame dahi yok ama TRT cezayı kesmiş, uzun yıllar yatacaklarmış. Ne bir TRT yöneticisi ne bir iktidar yöneticisi çıkıp "Arkadaşlar, ne yapıyorsunuz? Ayıptır, günahdır, suçtur." demiyor, diyemiyor çünkü TRT'nin uzaktan kumandası sarayda. (CHP sıralarından alkışlar) Hadi bu yayınları yaptınız, bari adamın en temel hakkı, cevap hakkını kullandırın, avukatlarının yanıtlarını yayınlayın; onu da yapmıyorsunuz. Masumiyet karinesi aşılmış, soruşturmanın gizliliği ihlal edilmiş, kimin umurunda? TRT Genel Müdürü çıkmış "Cumhurbaşkanımızın her saniyesini canlı veririm." diyor. Tamam, ver ama bizi de ver. Genel Başkanımız millet iradesinin gasbedilmesine karşı Anadolu'da haftada iki gün, yüz binlerin katıldığı miting düzenliyor; işte, yarın Silivri'deyiz, 19 Mayıs'ta İzmir'deyiz. Hangisini veriyor bu TRT? Bu mitinglerin kaç dakikasını yayınladınız? Türkiye'nin 1'inci partisinin liderinin mitinglerinin, oradaki milyonların adalet ve hukuk arayışının, İmamoğlu'na özgürlük çığlığının hiç mi haber değeri yok bu TRT için, bu millet için? Hadi yayınlasanız ama yayınlayamazsınız çünkü TRT'nin kumandası sarayda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

UTKU ÇAKIROZER (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

"Yok, öyle değil." diyorsanız işte hodri meydan! Eğer bu TRT, sarayın, AKP'nin borazanı olmadıysa, azıcık ar damarı varsa, o zaman çıkın, Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun yargılamasını TRT'den canlı verin. (CHP sıralarından alkışlar) Zerre vicdanınız, ahlakınız kaldıysa bu yargılamayı canlı yayından verin. "Hodri meydan!" diyoruz ve şunu da buraya yazıyoruz: Tayyip Erdoğan'ın radyo televizyonuna dönen bu TRT'nin hukuk devletini, adaleti, demokrasiyi yok sayan, tarafsızlığı unutan, bir partinin propaganda aletine dönüşen yayın politikasının, yapılan yolsuzlukların, usulsüzlüklerin hesabını er ya da geç yargı önünde soracağız.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık'a ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'mizin birinci bölümü üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerime başlarken belirtmek isterim ki terörsüz Türkiye hedefimiz doğrultusunda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşu ve sergilediği güçlü siyasi irade ve bu süreci bir devlet politikası olarak şekillendiren kapsayıcı ve kararlı yaklaşımı ile milletimizin geleceği adına tarihî bir çağrı yapan bilge lider Sayın Doktor Devlet Bahçeli başta olmak üzere millî birlik ve beraberliğimizi pekiştiren, bu önemli zemine katkı sunan herkese teşekkür etmek istiyorum. Cumhurbaşkanımızın ilan ettiği Türkiye Yüzyılı'na ait büyük, stratejik adımlardan önde geleni terörsüz Türkiye olacaktır inşallah.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere, 21 Ocak 2017 tarihinde kabul edilen ve 6771 sayılı Anayasa değişikliğiyle birlikte Türkiye, karar alma süreçlerini hızlandıran ve yürütmeye esnekliği esas alan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçmiştir. Bu köklü sistem değişikliğiyle birlikte artık ülkemiz, geçmişin koalisyon krizlerine, yönetim zaafına ve bürokratik hantallığına mahkûm olmayan yeni bir yönetim anlayışına kavuşmuştur. Bu geçişinin ardından 7142 sayılı Kanun'la Gazi Meclisimiz yürütmeye gerekli uyum düzenlemelerini yapma yetkisi vermiştir. Ancak Anayasa Mahkememiz tarafından yapılan değerlendirmeler neticesinde 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan bazı düzenlemelerin sadece kanunla yapılması gereken alanları içerdiği gerekçe gösterilerek iptal kararları verilmiştir. Şimdi, biz bu iptal kararlarının doğurduğu boşluğu ortadan kaldırmak, sistemi tokezetmeden milletin iradesi doğrultusunda işler hâle getirmek için bu kanun teklifimizi sunuyoruz. Kanun teklifimizin temel amacı, Anayasa Mahkemesinin kararlarına uygun hareket ederek bu düzenlemeleri yasama eliyle sağlam zemine oturtmak, sistemin işlerliğini artırmak ve hukuki belirsizlikleri ortadan kaldırmaktır. Bu, aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kurumsal mimarisini daha da sağlamlaştırma ve Türkiye'nin yönetim modelini geleceğe daha güçlü bir şekilde taşıma iradesinin somut bir göstergesidir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; kanun teklifimizin birinci bölümündeki maddelere bakacak olursak, ilk maddemizde kamu kurum ve kuruluşları tarafından mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle yapılacak alımlardaki 35 yaş şartı aranması durumu mevcut düzenlemede aynen korunmaktadır.

Diğer bir maddede 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin iptal edilen ikinci fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Mevcut durum, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından seçilmesi aynı şekilde korunmaktadır.

Başka bir maddede, vergi incelemesi yetkisini haiz olan kamu görevlilerinin görevlerinden ayrıldıktan sonra üç yıl süreyle yapamayacakları görev ve işlere ilişkin düzenleme yapılmıştır. Üç yıl boyunca denetledikleri mükelleflerle ilişki kuramayacaklardır. Böylece, kamu görevinden ayrılanlar için etik ve tarafsızlık ilkesinin korunması sağlanacaktır.

Diğer bir maddede Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu üyelerinin atanma şartları düzenlenmektedir.

Bir sonraki düzenlemede ise TRT Genel Müdürünün mali ve sosyal haklarının belirlenmesinde en yüksek devlet memurunun kıstas alınması öngörülmektedir. Düzenlemeyle, TRT Genel Müdürünün mali ve sosyal haklarının kanuni dayanağının belirlenmesi amaçlanmaktadır. 1983 yılından bu yana uygulanmakta olan düzenleme aynı şekliyle korunmaktadır.

Diğer bir madde ise TRT'nin faaliyetleriyle ilgili olarak şirket kurabilmesi, satın alabilmesi veya ortak olabilmesine yönelik düzenleme yapılmasını içermektedir. TRT'nin kuracağı veya ortak olacağı şirketlerin mal ve hizmet alımlarında geç kalmaması ve ivedilikle hareket ederek Kuruma değer katması, piyasa şartlarında ekonomik mal ve hizmet gereksinimlerini karşılaması, bu şekilde Kurumun rekabet gücünün artırılması amaçlanmaktadır. Kurumun görevleri kapsamında ulusal ve uluslararası alanda yatırım yapabilmesi hedeflenmiştir.

Başka bir madde TRT bünyesinde sözleşmeli ve özel hukuk hükümlerine tabi olan personelin istihdamına, mali ve sosyal haklarına ve yargılama usullerine dair hükümler düzenlemektedir.

Diğer maddemizde TRT'de özel hukuk hükümlerine tabi olarak çalışan personele de yönetim kurulu onayıyla ikramiye verilebilmesi amaçlanmaktadır.

Başka bir madde ise TRT'nin hizmetini etkin ve verimli yürütülebilmesi açısından, ilgili mevzuatına uygun olarak kamu idarelerine ait taşınmazları tahsis edebilmesini sağlamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) - Birinci bölümün son maddesinde ise TRT bünyesinde istihdam fazlası olarak değerlendirilen personelin 657 sayılı Kanun kapsamında başka kurumlara atanması durumunda mevcut hak kayıpları yaşamamaları hedeflenmektedir. Bu kapsamda, Kurumda elde ettikleri ek gösterge, ikramiye ile varsa her türlü zam ve tazminat haklarının korunması esas alınmaktadır.

Kanun teklifimizin birinci bölümünde yer alan maddeler bu şekildedir, Genel Kurulumuzun takdirlerine sunuyoruz.

Saygıdeğer Başkan ve kıymetli milletvekilleri; bu duygu ve düşüncelerle kanun teklifinin ülkemize ve aziz milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:23.15

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 23.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mustafa BİLİCİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan genel diğer işleri sırasıyla görüşmek için 14 Mayıs 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.17